

**Komplexná štúdia výsledkov analýzy v oblasti ochrany pred
diskrimináciou v Slovenskej republike**

Projekt „**Poradenské služby za účelom vybudovania regionálnych administratívnych kapacít Slovenského národného strediska pre ľudské práva**“ je riadený v rámci Prechodného fondu, ktorý bol vytvorený Európskou úniou s cieľom podporiť budovanie inštitúcií.

Prijímateľskou organizáciou projektu je Úrad vlády Slovenskej republiky - sekcia ľudských práv a menších a konečným prijímateľom je Slovenské národné stredisko pre ľudské práva (SNSĽP) so sídlom v Bratislave. Projekt realizuje konzorcium spoločností EUROFORMES, s.r.o., Žilina, Únia centier prevencie a pomoci DAFNÉ, o.z., Rajecké Teplice a S.I.C.I. DOMINUS, Madrid.

Hlavným cieľom projektu je zlepšenie schopnosti Slovenskej republiky monitorovať prípady diskriminácie a presadzovať princípy rovnakého zaobchádzania na regionálnej úrovni prostredníctvom posilnenia inštitucionálnych a administratívnych kapacít Slovenského národného strediska pre ľudské práva.

Posilnenie kapacít Slovenského národného strediska pre ľudské práva na regionálnej úrovni je kvantifikovateľné a verifikovateľné v súlade so Zadávacími podmienkami na základe nasledovných očakávaných výsledkov:

- I. Analýza potrieb regiónov v oblasti boja proti diskriminácii s cieľom vypracovať stratégie rozšírenia kapacít SNSĽP v regiónoch a komplexnej štúdie výsledkov analýzy a na základe výsledkov vyhodnotenia regionálnych potrieb;
- II. Zriadenie siedmich regionálnych kancelárií SNSĽP;
- III. Definovanie ľudských zdrojov a vzdelávacích potrieb pre sedem regionálnych kancelárií;
- IV. Príprava a organizácia školení a tréningov.

Projekt je realizovaný v priebehu trinástich mesiacov od 10. októbra 2006 do 09. novembra 2007 v rámci dvanástich aktivít realizovaných projektovým tímom (zostaveným lídrom projektu - spoločnosťou EUROFORMES, s.r.o.) v spolupráci s prijímateľskými inštitúciami.

Obsah

1	Úvod	6
2	Výsledky analýzy súčasnej situácie v oblasti ochrany pred diskrimináciou v SR	7
2.1	Výskumné procesy v oblasti diskriminačných javov	7
2.2	SWOT analýza situácie v oblasti ochrany pred diskrimináciou v SR	9
2.3	Výsledky analýzy uskutočnenej s cieľom vybrať vhodné umiestnenie regionálnych kancelárií Slovenského národného strediska pre ľudské práva (RK SNSLP).....	18
3	Stromová štruktúra problémov v oblasti ochrany pred diskrimináciou	21
4	Scenáre budúceho vývoja v oblasti ochrany pred diskrimináciou v SR.....	21
5	Opatrenia rámcovej stratégie Slovenskej republiky v oblasti ochrany pred diskrimináciou	26
6	Záver.....	34

Prílohová časť

Príloha 1	Výber segmentačných prístupov	35
Príloha 2	Dotazník kvantitatívneho prieskumu	36
Príloha 3	Vyhodnotenie dotazníka - analýza ponuky v oblasti boja proti diskriminácii - národná úroveň (k 1. 2. 2007)	40
Príloha 4	Vyhodnotenie dotazníka - analýza ponuky v oblasti boja proti diskriminácii - regionálna úroveň (k 1. 2. 2007)	42
Príloha 5	Výsledky štruktúrovaných rozhovorov podľa jednotlivých regiónov - prieskum A.....	53
Príloha 6	Výsledky štruktúrovaných rozhovorov vo vybranom segmente a vybranom regióne - prieskum A.....	74
Príloha 7	Profily regiónov	75
Príloha 8	Hodnotiacia tabuľka vybraných charakteristík ovplyvňujúcich výskyt diskriminačných javov v jednotlivých regiónoch Slovenskej republiky	100
Príloha 9	Mapa pokrytia regiónov inštitúciami zaoberajúcimi sa jednotlivými dôvodmi vzniku diskriminačných javov	102
Príloha 10	Mapa pokrytia regiónov inštitúciami zaoberajúcimi sa jednotlivými oblasťami vzniku diskriminačných javov	103
Príloha 11	Mapa pokrytia regiónov inštitúciami uskutočňujúcimi činnosti v oblasti boja proti diskriminácii.....	104
Príloha 12	Mapovanie potrieb sebarozvoja zamestnancov, spolupracovníkov a dobrovoľníkov subjektov zaoberajúcich sa bojom proti diskriminácii	105

1. Úvod

„Sloboda začína, keď skončí ignorancia.“

Victor Hugo

Diskriminácia je chápaná už dlhodobo ako jav, ktorý spôsobuje popieranie ľudských práv ako celku a dôstojnosti človeka, o ktorého osobnosť v ľudských právach ide. Ochranu pred diskrimináciou formalizuje Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, tiež známy ako Európsky dohovor o ľudských právach, smernice Európskej únie a najmä smernica Rady 2000/43/ES zo dňa 29. júna 2000, ktorou sa implementuje zásada rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod a na ňu nadväzujúce ďalšie smernice v tejto oblasti ochrany pred diskrimináciou. Slovenská republika, ktorá sa stala členským štátom OSN od 19. januára 1993 a členským štátom Európskej únie od 1. mája 2004, si výrazne uvedomuje existenciu medzinárodných/európskych štandardov, ktoré zahŕňa napr. Charta Organizácie spojených národov, Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach, Medzinárodný pakt o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, Dohovor o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien, Dohovor o právach dieťaťa, Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd tiež známy ako Európsky dohovor o ľudských právach; ale tiež aj európske smernice ako je Smernica rady 2000/43/ES z 29. júna 2000, ktorá ustanovuje zásadu rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod; Smernica rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec rovnakého zaobchádzania v zamestnaní a zárobkovej činnosti; Smernica Rady 76/207/EHS z 9. februára 1976 o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami pokiaľ ide o prístup k zamestnaniu, odbornej príprave a postupu v zamestnaní a pracovných podmienok; smernica Rady 96/97/ES, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 86/378/EHS o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami v zamestnaneckých systémoch sociálneho zabezpečenia atď.

Rada EÚ vo svojom Akčnom pláne boja proti diskriminácii pre roky 2001–2006 definovala diskrimináciu ako konanie, ktorým sa s osobou alebo so skupinou osôb zaobchádza menej priaznivo než s inými, a to na základe rasového či etnického pôvodu, náboženstva či viery, postihnutia, veku či sexuálnej orientácie; alebo ako uplatnenie zjavne neutrálneho postupu, ktoré je nepriaznivé pre túto osobu či skupinu osôb z toho istého dôvodu, pokiaľ nie je oprávnené objektívnymi príčinami.

Slovenská republika sa ocitla na začiatku 21. storočia v zjednotenej Európe zloženej z rozvinutých, plnohodnotných demokracií, v ktorých žijú rovnoprávne a navzájom sa rešpektujúce národy a národnosti. Rovnocenní a plnoprávni občania, ich zoskupenia a spoločenstvá by mali tvoriť novú občiansku spoločnosť. V rozvinutých stabilizovaných demokraciách, kde sú si všetci občania rovní, kde vládne etnická, rasová, rodová a náboženská tolerancia, a kde sú všetci plne integrovaní do spoločnosti, je dostačujúca formálna ochrana všetkých tých, ktorých by sa diskriminácia mohla týkať. Všade tam, kde demokracia nie je ešte plne rozvinutá, kde sú menšiny marginalizované, rôznymi spôsobmi utláčané, kde sa objavujú výrazné znaky etnickej a rasovej nevráživosti, kde nie sú všetci ľudia rovnako akceptovaní ako plnohodnotní občania spoločnosti, je potrebné urobiť všetko pre to, aby sa diskriminačným javom zabránilo, a aby sa proti prejavom diskriminácie účinne bojovalo.

Zábezpeky v oblasti ochrany pred diskrimináciou poskytuje slovenské antidiskriminačné právo, ktoré je súčasťou predovšetkým Ústavy Slovenskej republiky (SR), podľa ktorej sú ľudia slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Podľa článku 12 sú základné práva a slobody neodňateľné, nezrušiteľné a trvalé. Zásadný význam malo prijatie Antidiskriminačného zákona č. 365/2004 Z.z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou, a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorého sú štátne orgány, orgány územnej samosprávy, orgány záujmovej samosprávy, fyzické a právnické osoby povinné dodržiavať zásadu rovnakého zaobchádzania (Čl. I, ods. 3). Antidiskriminačný zákon obsahuje ustanovenia európskych antidiskriminačných smerníc takmer identicky, v niektorých prípadoch dokonca presahuje rámec týchto smerníc.

Slovenskej republike bolo v roku 2006 doručené formálne oznámenie Európskej komisie vo veci neúplnej a nesprávnej transpozície Smernice Rady 2000/43/ES a Smernice Rady 2000/78/ES do antidiskriminačného zákona. Stredisko ako jediná slovenská inštitúcia pre rovnoprávnosť, t. j. pre posudzovanie dodržiava-

nia zásady rovnakého zaobchádzania podľa antidiskriminačného zákona, bolo Úradom vlády SR zapojené do pripomienkového konania na zosúladienie antidiskriminačného zákona s námietkami Európskej komisie. V pripomienkovej komisii, v ktorej sa prerokúvajú pripomienky a návrhy rezortov Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstva školstva SR, Ministerstva zahraničných vecí SR, Ministerstva hospodárstva SR a Ministerstva financií SR, sa formulovali závery od februára 2006. Do práce komisie bola zapojená aj splnomocnená zástupkyňa verejnosti. Hlavnými témami práce komisie je spresnenie a vysvetlenie definícií dobrých mravov, sexuálnej orientácie, dostupnosti konania pri ochrane ĽP, rozsahu predkladaných skutočností (dôkazov) a podobne. Výsledkom práce bolo prijatie zákona č. 326/2007 z 20. júna 2007, ktorým sa s účinnosťou od 1.9.2007 mení a dopĺňa Antidiskriminačný zákon. Zákon sa významne dotýka Smernice Rady 2000/43/ES z 29. júna 2000, ktorou sa ustanovuje zásada rovnakého zaobchádzania medzi osobami bez ohľadu na ich rasový alebo etnický pôvod (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 180, 19/07/2000) a Smernice Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorou sa ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 303, 02/12/2000).

V rámci Slovenskej republiky bol prijatý aj Akčný plán predchádzania všetkých foriem diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie a bolo riešených niekoľko projektov, ako napr. : “Presadzovanie rodovej rovnosti osobitne v stredoeurópskom regióne”, “Využitie mediácie ako nástroja pomoci znevýhodneným skupinám obyvateľstva”(databáza projektov AP 2007, č. projektu 53/2007/AP).

Počas Európskeho roku rovnakých príležitostí pre všetkých, za ktorý bol vyhlásený rok 2007, bola uskutočnená 21. februára 2007 v Bratislave konferencia „Spoločne v ústrety rozmanitosti“.

Projekt, súčasťou ktorého bola analýza potrieb regiónov v oblasti ochrany pred diskrimináciou, sleduje naplnenie predpokladov účinného boja proti diskriminácii, a to prostredníctvom rozšírenia kapacít Slovenského národného strediska pre ľudské práva v jednotlivých regiónoch Slovenska.

2. Výsledky analýzy súčasnej situácie v oblasti ochrany pred diskrimináciou v SR

2.1 Výskumné procesy v oblasti diskriminačných javov

Analýza súčasnej situácie v oblasti ochrany pred diskrimináciou bola uskutočňovaná na základe prieskumov kvantitatívneho a kvalitatívneho charakteru, a to postupne od získavania všeobecných informácií a ich vyhodnocovania, až po získanie špecifických a vysoko odborných údajov a vyjadrení pre naplnenie všetkých cieľov riešenia projektu.

V úvodnej fáze analytických prác bol uskutočnený *monitoring inštitúcií pôsobiacich v Slovenskej republike a v jednotlivých regiónoch v oblasti ochrany pred diskrimináciou*. Monitoring prebiehal formou zberu údajov zo sekundárnych zdrojov (webových stránok organizácií pri vyhľadávaní pomocou hesiel „diskriminácia“, „ochrana ľudských práv a slobôd“, „mimovládne organizácie“ a pod.). Počet nájdených odkazov sa blížil k počtu 800, avšak z informácií, ktoré jednotlivé subjekty na svojej webovej stránke uviedli, nebolo vždy zrejmé, či sa ochranou pred diskrimináciou zaoberajú alebo nie. V zmysle rozhodnutia riadiaceho výboru projektu bola z analýzy úplne vylúčená činnosť a aktivity Slovenského strediska pre ľudské práva (ďalej SNSĽP).

Proces monitorovania vyústil do *tvorby databázy subjektov*, ktoré pôsobia v oblasti ochrany pred diskrimináciou, ktorá obsahuje kmeňové vety 340 subjektov. Jednotlivé kmeňové vety identifikujú subjekty tak, aby bolo možné zistiť ich umiestnenie na pozičnej mape, a to vo väzbe na územnú príslušnosť k určitému regiónu, podľa špecifikácie aktivít v rámci ochrany pred diskrimináciou, podľa odbornosti personálu a pod. Pomocou získaných údajov bolo možné dané subjekty osloviť v kvantitatívnom prieskume s využitím zberu primárnych informácií metódou elektronického dopytovania sa.

Primárny prieskum bol zaradený do aktivít uskutočňovaných v rámci analýzy súčasného stavu z nasledujúcich dôvodov:

- doplnenie údajov do kmeňových viet subjektov pôsobiacich v oblasti ochrany pred diskrimináciou,
- definovanie, resp. spresnenie zamerania činnosti týchto subjektov – ich segmentáciu a pozicioning vo väzbe na ustanovenia Antidiskriminačného zákona (príloha 1),
- zisťovanie existujúceho partnerstva/spolupráce medzi subjektmi v oblasti boja proti diskriminácii
- určenie silných a slabých stránok subjektov v oblasti ochrany pred diskrimináciou,
- vnímanie postavenia a úloh SNSĽP zo strany subjektov,
- definovanie pozitívnych (príležitostí) a negatívnych aspektov (hrozieb) prichádzajúcich z vonkajšieho prostredia,
- určenie subjektívnych prekážok pri aktivitách subjektov,
- stanovenie potrieb sebarozvoja zamestnancov,
- návrhy a pripomienky subjektov pre zlepšenie situácie v oblasti ochrany pred diskrimináciou v regióne/regiónoch, v ktorom/ktorých uskutočňujú svoje aktivity.

Metodológia uskutočnenia výskumného procesu založeného na kvantitatívnom prieskume v sebe zahŕňala definovanie problému a stanovenie výskumných cieľov, špecifikáciu potrebných informácií, stanovenie metód zberu informácií, vlastný zber informácií a spracovanie získaných údajov. Prieskum sa uskutočnil v novembri 2006, pričom bolo oslovených 340 respondentov, t. j. všetky subjekty vyhľadané a dostatočne identifikované v rámci sekundárneho zberu údajov. Návratnosť vyplneného dotazníka dosiahla 27%. (príloha 2)

Výsledky kvantitatívneho prieskumu (prílohy 3, 4) potvrdili existenciu veľkého počtu subjektov, ktoré majú v portfóliu svojej činnosti zahrnutú aj ochranu pred diskrimináciou. V ich komunikácii s verejnosťou (napr. prostredníctvom webových stránok) však túto skutočnosť jasne deklaruje iba približne tretina subjektov. V prieskume úplne abstinovala účasť respondentov z oblasti súdnictva a prokuratúry. Práve v takýchto inštitúciách však v súčasnosti vyhľadáva pomoc najviac obetí (potvrdené prieskumom uskutočnenom na segmente obetí). Oslovené subjekty dokázali identifikovať svoje silné a slabé stránky. Zo silných stránok výrazne vyniká vybudovaná dôvera obetí a zo slabých stránok je najviac uvádzané nedostatočné finančné zabezpečenie subjektov. Napriek tomu, že vzájomná spolupráca subjektov v boji proti diskriminácii je považovaná za jeden z najvýznamnejších predpokladov úspešnej činnosti v tejto oblasti, úroveň vzájomného prepojenia/zosieťovania subjektov a ich prepojenie na činnosti SNSĽP nie je dostatočná. Dôvod tohto javu spočíva predovšetkým vo vnímaní príliš

centralizovaného umiestnenia tejto inštitúcie v rámci jej národnej pôsobnosti. Ako východisko riešenia tejto situácie odporúča časť respondentov jej priblíženie sa k regiónom napr. formou vzniku regionálnych centier (kancelárií), ktoré budú aktívne napomáhať v boji proti diskriminácii priamo alebo v tesnej blízkosti potenciálneho vzniku diskriminačných javov.

Výskum prípadov diskriminácie na regionálnej úrovni, verejnej mienky v záležitostiach ochrany pred diskrimináciou a dosiahnutého stupňa informovanosti osôb o právach/povinnostiach/zodpovednosti pri vzniku prejavov diskriminácie bol uskutočnený v mesiacoch november a december 2006. Respondenti boli vybraní kvótnym výberom a vzhľadom na časový priestor vymedzený v projekte ich počet predstavoval cca 50 respondentov v rámci každého regiónu (s výnimkou Bratislavského regiónu). Spolu bolo oslovených 354 respondentov.

Tento kvalitatívny prieskum bol uskutočnený formou štruktúrovaných rozhovorov. Jeho uskutočneniu predchádzala veľmi precízna tvorba scenára štruktúrovaného rozhovoru, príprava anketárov - školenie a tréning.

Osobitne bol tento prieskum uskutočnený na vybranej časti obyvateľstva, a to konkrétne na 104 študentoch vysokej školy (Žilinskej univerzity v Žiline) vo veku od 19 do 21 rokov.

Výsledky kvalitatívnych prieskumov v regiónoch a na vybranom segmente obyvateľstva (prílohy 5, 6) poukázali na najčastejšie miesta vzniku diskriminačných prejavov v úradoch, školách, zdravotníckych zariadeniach a v podnikoch, ktoré sú najviac sústredené v regionálnych centrách – v mestách, kde sú dôležité úrady a ustanovizne, školy, nemocnice, vojenské útvary a pod. Potrebu priblíženia sa subjektov, ktoré vyvíjajú činnosť v oblasti ochrany pred diskrimináciou k regiónom, potvrdil aj tento typ prieskumu.

Súbežne s uskutočňovaním výskumných aktivít boli vypracované *profily jednotlivých regiónov* vo väzbe na vznik a existenciu diskriminačných javov (Príloha 7). Výsledkom týchto prác bolo potvrdenie hypotézy, že regionálne disparity v Slovenskej republike v súvislosti s predmetnou problematikou sú pomerne významné. Charakteristika situácie v jednotlivých regiónoch poukázala na najvýraznejšie rozdiely, ktoré pozitívne alebo negatívne ovplyvňujú vznik diskriminačných javov. Za predpokladu, že tieto javy ovplyvňuje hospodárska a sociálna situácia, vzdelanostná a populačná situácia, ako aj schopnosť vytvárať partnerstvá a spolupracovať v boji proti vzniku diskriminačných javov (s prihliadnutím na počet obyvateľov, hustotu osídlenia, počet osôb v najviac diskrimináciou ohrozených skupinách a pod.) sa najvýraznejšie objavovala potreba zriadenia regionálnych kancelárií v regiónoch umiestnených na východe a juhu Slovenskej republiky. Neinformovanosť a nižšia miera osvety, na ktorú poukázal prieskum u potenciálnych obetí bez ohľadu na to, z akého regiónu pochádzali, však podmieňuje a zdôrazňuje potrebu vzniku týchto kancelárií aj v ostatných regiónoch Slovenska. Je však zrejmé, že diskriminačné javy v spoločnosti a v jednotlivých regiónoch sú ovplyvnené aj faktormi, ktoré súvisia s celkovým stavom spoločnosti.

Tvorbou profilov regiónov boli sústredené informácie o jednotlivých regiónoch v SR a to: všeobecné informácie vrátane všetkých kvantitatívnych informácií o veľkosti minorít, etník, ostatných diskrimináciou ohrozených skupín; informácie rozvíjajúce poznatky o živote a potenciálnych oblastiach výskytu prejavov diskriminácie v regióne so zameraním na cieľové skupiny osôb; informácie získané oslovením osobností v regióne, ktoré sú kompetentné vyjadriť sa k zásadným otázkam, ktoré podmieňujú výskyt diskriminačných javov v regióne.

2.2 SWOT analýza situácie v oblasti ochrany pred diskrimináciou v SR

Výsledky výskumných procesov poukázali na množstvo aspektov, ktoré ovplyvňujú situáciu v oblasti ochrany pred diskrimináciou v národnom a regionálnom kontexte. Niektoré z nich sú ovplyvniteľné zvnútra subjektov, ktoré vyvíjajú v tejto oblasti činnosť, iné prichádzajú z vonkajšieho prostredia a majú buď pozitívnu alebo negatívnu polaritu vzhľadom na skúmaný jav.

Vnútorne aspekty súvisia s dianím v regióne v oblasti ochrany pred diskrimináciou a priamo s činnosťou subjektov, ktoré majú toto poslanie deklarované v rámci svojej činnosti. Vnútorne aspekty sú subjektmi pôsobiacimi v oblasti ochrany pred diskrimináciou bezprostredne ovplyvniteľné.

Medzi vnútorné aspekty patria:

- *finančné aspekty*, ktoré sú dané celkovou finančnou situáciou v regióne a u predmetných subjektov
- *riadenie ľudských zdrojov a organizačné schopnosti* inštitúcií a subjektov, ktoré pôsobia v oblasti ľudských práv
- schopnosť vytvárať partnerstvá a vzájomne spolupracovať a pod.

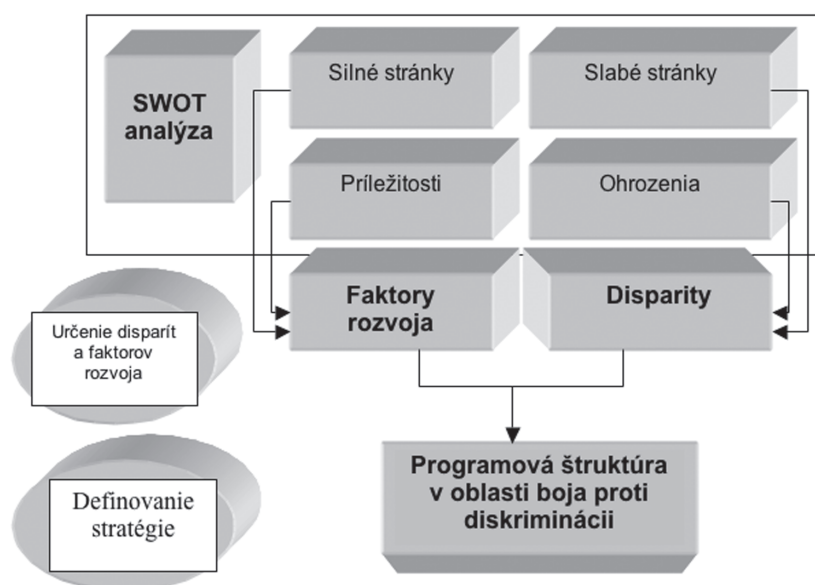
Hodnotenie vplyvu vnútorných aspektov sa uskutočnilo pomocou *S-W analýzy*, pri ktorej sa vyhľadávali silné a slabé stránky skúmanej oblasti.

Vonkajšie aspekty sú tvorené faktormi, ktoré prichádzajú z vonkajšieho prostredia a ovplyvňujú boj proti diskriminácii v Slovenskej republike len málo kontrolovateľným spôsobom. Medzi tieto aspekty patria:

- *demografické aspekty* (charakteristiky populácie): počet obyvateľov, veková a rodová štruktúra, priestorové rozmiestnenie, vzdelanie, trendy pôrodnosti a úmrtnosti, národnostné zloženie, migračné tendencie, zmeny v modeloch rodiny, štýl života atď.;
- *ekonomické a sociálne aspekty*: vývoj nominálnych a reálnych miezd, vývoj životných nákladov, miera nezamestnanosti, miera inflácie, charakter hospodárskeho cyklu atď. ;
- *politicko-právne aspekty*, v dôsledku ktorých musí spoločnosť rešpektovať zákony a ostatné právne predpisy, vymedzujú záväzky štátu voči relevantným subjektom atď.;
- *celospoločenské úsilie a celospoločenská klíma*, ktoré predstavujú národné a regionálne prostredie v oblasti ochrany pred diskrimináciou a pod.

Rozbor vonkajších činiteľov, ktoré predstavujú príležitosti a hrozby, bol spracovaný do podoby *O-T analýzy*. Táto analýza umožňuje včas rozpoznať pozitívne pôsobiace aspekty - príležitosti, ktoré prichádzajú z vonkajšieho prostredia. Včasná a správna identifikácia hrozieb napomáha pripraviť sa na hrozby, ktorým bude musieť inštitúcia vzdorovať, prípadne ktorých negatívny vplyv bude musieť eliminovať vo viac či menej vzdalenej budúcnosti.

V ďalšej etape riešenia projektu vznikla spojením oboch uvedených analýz celková analýza vonkajších a vnútorných aspektov - *SWOT analýza*. Jej cieľom bolo posúdiť vnútorné predpoklady na úspešnú činnosť subjektov v regióne v oblasti ich činnosti zameranej na ochranu pred diskrimináciou a súčasne podrobiť rozboru aj príležitosti a hrozby, ktoré prichádzajú z vonkajšieho prostredia a sú diktované miestnou, regionálnou, európskou a medzinárodnou klímou. Význam využitia SWOT analýzy nadväzoval na dosiahnutie ďalších cieľov riešenia projektu, a to na proces strategického rozhodovania a tvorbu rámcovej stratégie v oblasti ochrany pred diskrimináciou (obr. 1).

Obr. 1 Význam použitia metodológie SWOT analýzy pre proces strategického rozhodovania v oblasti ochrany pred diskrimináciou

Výsledky SWOT analýzy v oblasti ochrany pred diskrimináciou na národnej a regionálnej úrovni predstavuje sústava nasledujúcich tabuliek.

SWOT analýza – národná úroveň	
Poznámka: – poradie jednotlivých aspektov S, W, O, T nesúvisí s ich dôležitosťou – rozhodujúcim aspektom pre zaradenie do jednotlivých kategórií je dosiahnutie 50% výskytu javu	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Subjekty pôsobiace v oblasti ochrany pred diskrimináciou (ďalej iba „subjekty“) poskytujú efektívne poradenstvo a aktivity smerujúce k prevencii diskriminačných javov (61%) ➤ Subjekty si svojou činnosťou získali dôveru obetí diskriminácie (54%) ➤ Subjekty majú dostatočné personálne kapacity, iba 37% subjektov má problémy s ich zabezpečením ➤ Nedostatočne materiálne vybavených je iba 43% subjektov 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Profesionálny imidž subjektov pôsobiacich v oblasti ochrany pred diskrimináciou je vybudovaný iba u 37% subjektov pôsobiacich v oblasti boja proti diskriminácii ➤ Iba u 37% subjektov pracujú odborne kompetentní zamestnanci ➤ Dobre vybudovaná a fungujúca sieť spolupracovníkov je vytvorená iba u 32% subjektov ➤ Nedostatočné finančné zabezpečenie deklaruje až 57% subjektov ➤ Využívanie neefektívnych spôsobov a postupov odhaľovania diskriminačných javov v spoločnosti (iba 16% deklaruje efektívne postupy) ➤ Iba 7% subjektov aktívne spolupracuje so SNSLP
Príležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Činnosť SNSLP ako príležitosť k spolupráci (41% subjektov nepocituje jeho existenciu a považuje ho za príliš vzdialené a viac ako 43% vníma činnosť SNSLP neutrálne, pretože zatiaľ so SNSLP nespocovali) ➤ Dostatočná ponuka vzdelávania v oblasti ochrany pred diskrimináciou (iba 35% subjektov deklarovalo nedostatočnú ponuku, avšak nedostatočnú odbornú prípravu v oblasti právnych predpisov deklaruje 45% subjektov) ➤ Európska únia a Slovenská republika deklaruje výraznú protidiskriminačnú politiku a finančne ju podporuje (iba 35% subjektov sa dožaduje zvýšenia finančnej podpory) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ V Slovenskej republike je podľa názorov respondentov vytvorené nedostatočné právne prostredie v oblasti boja proti diskriminácii (51%) ➤ Obete diskriminácie sú vlastnou vinou a neefektívnym informačným systémom v SR nedostatočne informované o problematike ochrany pred diskrimináciou /cca 50%/ ➤ Medzi subjektmi nie je vytvorená celonárodná sieť (53%) ➤ Pocity rezignácie a osobné predsudky v oblasti tolerancie sú zaznamenané ako subjektívne prekážky v boji proti diskriminácii takmer u 50% subjektov ➤ Starnutie populácie a mierna prevaha mužskej časti obyvateľstva (vplyv tohto aspektu sa môže negatívne prejaviť napr. pri rodovej a vekovej diskriminácii)

SWOT analýza – Banskobystrický región	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Subjekty pôsobiace v oblasti ochrany pred diskrimináciou (ďalej iba „subjekty“) poskytujú efektívne poradenstvo a ponúkajú aktivity smerujúce k prevencii diskriminačných javov (53%) ➤ Subjekty si svojou činnosťou vybudovali dôveru obetí diskriminácie k ich práci a aktivitám (cca 50%) ➤ Profesionálny imidž subjektov je vybudovaný takmer u 50% subjektov a nedostatočné zviditeľňovanie uvádza iba 32% subjektov ➤ Subjekty nepracujú izolovane, avšak existenciu partnerstiev v regióne deklaruje iba 38% ➤ Dostatočné materiálne vybavenie (62%) ➤ 59% subjektov nemá problémy so zabezpečením dostatočných personálnych kapacít 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Iba u 44% subjektov pracujú odborne kompetentní zamestnanci ➤ Nedostatočné finančné zabezpečenie deklaruje až 59% subjektov a schopnosť získať dostatočné finančné zdroje na činnosť organizácie má iba 18% subjektov ➤ Využívanie neefektívnych spôsobov a postupov odhaľovania diskriminačných javov v spoločnosti (iba 9% deklaruje efektívne postupy) ➤ Aktívnu spoluprácu so SNSLP deklaruje iba 15% subjektov
Príležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Činnosť SNSLP ako príležitosť k spolupráci (35% subjektov nepociťuje jeho existenciu a považuje ho za príliš vzdialené a 38% vníma činnosť SNSLP neutrálne, pretože zatiaľ so SNSLP nespolupracovali) ➤ Dostatočná ponuka vzdelávania v oblasti boja proti diskriminácii (iba 26% subjektov deklarovalo nedostatočnú ponuku, avšak nedostatočnú odbornú prípravu v oblasti právnych predpisov deklaruje takmer 50% subjektov) ➤ Európska únia a Slovenská republika deklaruje výraznú protidiskriminačnú politiku a finančne ju podporuje (iba 44% subjektov sa dožaduje zvýšenia finančnej podpory) ➤ Obete diskriminácie sú dostatočne informované o problematike boja proti diskriminácii (nedostatočne informovaných je iba 44% obetí) ➤ Menej výrazné subjektívne prekážky v oblasti ochrany pred diskrimináciou (pocity rezignácie 44% a osobné predsudky 38%) ➤ S výnimkou Zvolena existuje priemerná až priaznivá úroveň vytvárania partnerstiev a spolupráce sídiel ➤ Okrem okresu Rimavská Sobota prevažuje obyvateľstvo slovenskej národnosti ➤ Okrem okresu Rimavská Sobota sa nachádza v regióne nízky počet rómskych osád 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ V Slovenskej republike je podľa názorov respondentov vytvorené nedostatočné právne prostredie v oblasti boja proti diskriminácii (59%) ➤ Medzi inštitúciami pôsobiacimi v oblasti boja proti diskriminácii nie je vytvorená celonárodná sieť (56%) ➤ Okrem okresu Zvolen a Banská Bystrica nepriaznivá až veľmi nepriaznivá hospodárska a sociálna situácia v regióne ➤ Priemerná až nepriaznivá vzdelanostná situácia (okrem Banskej Bystrice a Zvolena) ➤ Priemerná až nepriaznivá miera evidovanej nezamestnanosti (s výnimkou Zvolena a Banskej Bystrice)

SWOT analýza – Košický región	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Subjekty pôsobiace v oblasti ochrany pred diskrimináciou (ďalej iba „subjekty“) poskytujú efektívne poradenstvo a aktivity smerujúce k prevencii diskriminačných javov (54%) ➤ Subjekty si svojou činnosťou vybudovali dôveru obetí diskriminácie k ich práci a aktivitám (cca 50%) ➤ Subjekty nepracujú izolovane, avšak existenciu partnerstiev v regióne deklaruje iba 32% ➤ Dostatočné materiálne vybavenie je zaznamenané u 56% subjektov ➤ Iba 39% subjektov má problémy so zabezpečením dostatočných personálnych kapacít 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Iba u 41% subjektov pracujú odborne kompetentní zamestnanci ➤ Nedostatočné finančné zabezpečenie deklaruje až 63% subjektov a schopnosť získať dostatočné finančné zdroje na činnosť organizácie má iba 17% subjektov ➤ Využívanie neefektívnych spôsobov a postupov odhaľovania diskriminačných javov v spoločnosti (iba 22% deklaruje efektívne postupy) ➤ Aktívnu spoluprácu so SNSLP deklaruje iba 12% subjektov ➤ Profesionálny imidž subjektov pôsobiacich v oblasti boja proti diskriminácii je vybudovaný len u 41% subjektov a nedostatočné zviditeľňovanie uvádza 27% subjektov
Príležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Činnosť SNSLP ako príležitosť k spolupráci (34% subjektov v tomto regióne deklaruje príliš centralizovanú polohu strediska, organizácie ani nepocitujú jeho existenciu a považujú ho za príliš vzdialené. takmer 39% vníma činnosť SNSLP neutrálne, pretože zatiaľ s touto organizáciou nespolupracovali) ➤ Dostatočná ponuka vzdelávania v oblasti ochrany pred diskrimináciou (iba 29% subjektov deklarovalo nedostatočnú ponuku, avšak nedostatočnú odbornú prípravu v oblasti právnych predpisov deklaruje takmer 44% subjektov) ➤ Európska únia a Slovenská republika deklaruje výraznú protidiskriminačnú politiku a finančne ju podporuje (46% subjektov sa však dožaduje zvýšenia finančnej podpory) ➤ Okrem Rožňavského a Trebišovského okresu je v regióne vysoké percento obyvateľstva slovenskej národnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ V Slovenskej republike je podľa názorov respondentov vytvorené nedostatočné právne prostredie v oblasti ochrany pred diskrimináciou (59%) ➤ Obete diskriminácie sú vlastnou vinou a neefektívnym informačným systémom v SR nedostatočne informované o problematike ochrany pred diskrimináciou (cca 50%) ➤ Medzi subjektmi nie je vytvorená celonárodná sieť (cca 50%) ➤ Pocity rezignácie (56%), osobné predsudky v oblasti tolerancie (46%) a nedostatočná motivácia (27%) sú zaznamenané ako najčastejšie subjektívne prekážky v oblasti ochrany pred diskrimináciou ➤ Výrazné disparity v rámci regiónu v oblasti hospodárskej úrovne, vzdelanostnej a sociálnej situácie jednotlivých okresov (okres Košice I – IV v kontraste s ostatnými okresmi regiónu) ➤ Okrem okresu Košice-okolie a Michalovce je zaznamenaná nízka úroveň partnerstiev a spolupráce v rámci regiónu ➤ Vysoká miera evidovanej nezamestnanosti (okrem okresov Košice I – IV) ➤ Vysoký počet rómskych osád v okrese Košice-okolie, Spišská Nová Ves a Rožňava

SWOT analýza – Nitriansky región

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">➤ Subjekty pôsobiace v oblasti ochrany pred diskrimináciou (ďalej iba „subjekty“) poskytujú efektívne poradenstvo a aktivity smerujúce k prevencii diskriminačných javov (53%)➤ Subjekty si svojou činnosťou vybudovali dôveru obetí diskriminácie k ich práci a aktivitám (50%)➤ Profesionálny imidž subjektov je vybudovaný u 57% subjektov a nedostatočné zviditeľňovanie uvádza iba 30% subjektov➤ Subjekty nepracujú izolovane, avšak existenciu partnerstiev v regióne deklaruje iba 43% subjektov➤ U subjektov pracujú odborne kompetentní zamestnanci (50%)➤ Dostatočnú materiálnu vybavenosť označilo 57% subjektov➤ 67% subjektov nemá problémy so zabezpečením dostatočných personálnych kapacít	<ul style="list-style-type: none">➤ Nedostatočné finančné zabezpečenie deklaruje až 63% subjektov a schopnosť získať dostatočné finančné zdroje na činnosť organizácie má iba 23% subjektov➤ Využívanie neefektívnych spôsobov a postupov odhaľovania diskriminačných javov v spoločnosti (iba 13% deklaruje efektívne postupy)➤ Aktívnu spoluprácu so SNSLP deklaruje iba 13% subjektov
Príležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none">➤ Činnosť SNSLP ako príležitosť k spolupráci (30% subjektov nepocituje jeho existenciu a považuje ho za príliš vzdialené a 43% vníma činnosť SNSLP neutrálne, pretože zatiaľ s touto organizáciou nespolupracovalo)➤ Dostatočná ponuka vzdelávania v oblasti boja proti diskriminácii (iba 30% subjektov deklarovalo nedostatočnú ponuku, avšak nedostatočnú odbornú prípravu v oblasti právnych predpisov deklaruje 47% subjektov)➤ Obete diskriminácie sú dostatočne informované o problematike boja proti diskriminácii (57%)➤ Nevýrazná existencia subjektívnych prekážok v boji proti diskriminácii (pocity rezignácie má iba 43%, osobné predsudky v oblasti tolerancie (40%) a nedostatočná psychologická príprava 30%)➤ Európska únia a Slovenská republika deklaruje výraznú protidiskriminačnú politiku a finančne ju podporuje (47% subjektov sa však dožaduje zvýšenia finančnej podpory)➤ Okrem okresu Levice priaznivá miera evidovanej nezamestnanosti➤ Nízky počet rómskych osád	<ul style="list-style-type: none">➤ V Slovenskej republike je podľa názorov respondentov vytvorené nedostatočné právne prostredie v oblasti ochrany pred diskrimináciou (60%)➤ Medzi inštitúciami pôsobiacimi v oblasti ochrany pred diskrimináciou nie je vytvorená celonárodná sieť (60%)➤ Priemerná až nepriaznivá hospodárska situácia (okrem okresu Nitra)➤ Nepriaznivá sociálna situácia (okrem okresov Nitra a Topoľčany)➤ Nepriaznivá vzdelanostná situácia (okrem okresu Nitra)➤ Veľmi nepriaznivá situácia v dosahovanej úrovni vytvárania partnerstiev a spolupráce➤ Okrem okresov Zlaté Moravce, Topoľčany a Nitra vysoký výskyt obyvateľov inej ako slovenskej národnosti

SWOT analýza – Prešovský región	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Subjekty pôsobiace v oblasti ochrany pred diskrimináciou (ďalej iba „subjekty“) poskytujú efektívne poradenstvo a aktivity smerujúce k prevencii diskriminačných javov (56%) ➤ Subjekty si svojou činnosťou vybudovali dôveru obetí diskriminácie k ich práci a aktivitám (cca 50%) ➤ Subjekty nepracujú izolovane, existenciu partnerstiev v regióne deklaruje iba 36% subjektov ➤ U subjektov pracujú odborne kompetentní zamestnanci (54%) ➤ Iba 38% subjektov má problémy so zabezpečením dostatočných personálnych kapacít 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nedostatočné finančné zabezpečenie deklaruje až 67% subjektov a schopnosť získať dostatočné finančné zdroje na činnosť organizácie má iba 18% subjektov ➤ Nedostatočne materiálne vybavených je cca 50% subjektov ➤ Využívanie neefektívnych spôsobov a postupov odhaľovania diskriminačných javov v spoločnosti (iba 13% deklaruje efektívne postupy) ➤ Aktívnu spoluprácu so SNSLP deklaruje iba 13% subjektov ➤ Profesionálny imidž subjektov je vybudovaný iba u 44% subjektov a nedostatočné zviditeľňovanie uvádza iba 26% subjektov
Príležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Činnosť SNSLP ako príležitosť k spolupráci (38% subjektov nepocituje jeho existenciu a považuje ho za príliš vzdialenú a 33% vníma činnosť SNSLP neutrálne, pretože zatiaľ s touto organizáciou nespolupracovalo) ➤ Dostatočná ponuka vzdelávania v oblasti boja proti diskriminácii (iba 28% subjektov deklarovalo nedostatočnú ponuku, avšak nedostatočnú odbornú prípravu v oblasti právnych predpisov deklarovalo takmer 54% subjektov) ➤ Obete diskriminácie sú pomerne dostatočne informované o problematike boja proti diskriminácii (54%) ➤ Pomerne nevýrazný výskyt subjektívnych prekážok v oblasti ochrany pred diskrimináciou (pocity rezignácie 38%, nedostatočná motivácia 26%, osobné predsudky v oblasti tolerancie 44% a nedostatočný priestor na seberealizáciu 23%) ➤ Európska únia a Slovenská republika deklarujú výraznú protidiskriminačnú politiku a finančne ju podporujú (54% subjektov sa však dožaduje zvýšenia finančnej podpory) ➤ Priemerná miera nezamestnanosti okrem nepriaznivej situácie okresov Sabinov a Kežmarok ➤ Okrem okresu Medzilaborce je v tomto regióne vysoké percento obyvateľov slovenskej národnosti ➤ Rómske osady sa v regióne vyskytujú v počte, ktorý zodpovedá celoslovenskému priemeru 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ V Slovenskej republike je podľa názorov respondentov vytvorené nedostatočné právne prostredie v oblasti ochrany pred diskrimináciou (64%) ➤ Medzi subjektmi nie je vytvorená celonárodná sieť (56%) ➤ Nepriaznivá hospodárska a sociálna situácia v regióne ➤ Priemerná až nepriaznivá vzdelanostná úroveň obyvateľstva ➤ Veľmi nepriaznivá úroveň partnerstiev a spolupráce okrem okresov Medzilaborce a Sabinov

SWOT analýza – Trenčianský región	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Subjekty pôsobiace v oblasti ochrany pred diskrimináciou (ďalej iba „subjekty“) poskytujú efektívne poradenstvo a aktivity smerujúce k prevencii diskriminačných javov (50%) ➤ Profesionálny imidž subjektov je vybudovaný u 54% subjektov pôsobiacich v oblasti boja proti diskriminácii a nedostatočné zviditeľňovanie uvádza iba 29% subjektov ➤ Subjekty nepracujú izolovane, avšak existenciu partnerstiev v regiónoch deklaruje iba 39% subjektov ➤ Dostatočne materiálne vybavených je 54% subjektov ➤ Iba 36% subjektov má problémy so zabezpečením dostatočných personálnych kapacít 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nedostatočné finančné zabezpečenie označilo až 64% subjektov a schopnosť získať dostatočné finančné zdroje na činnosť organizácie má iba 21% subjektov ➤ Využívanie neefektívnych spôsobov a postupov odhaľovania diskriminačných javov v spoločnosti (iba 11% deklaruje efektívne postupy) ➤ Aktívnu spoluprácu so SNSLP deklaruje iba 14% subjektov ➤ Subjekty si svojou činnosťou dostatočne nevybudovali dôveru obetí diskriminácie k ich práci a aktivitám (54%) ➤ U subjektov pracuje iba 46% odborne kompetentných zamestnancov, a taktiež nedostatočný počet zamestnancov, spolupracovníkov a dobrovoľníkov je zaznamenaný u 61% subjektov
Príležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Činnosť SNSLP ako príležitosť k spolupráci (29% subjektov nepociťuje jeho existenciu a považuje ho za príliš vzdialené a 43% vníma činnosť SNSLP neutrálne, pretože zatiaľ s touto organizáciou nespolupracovalo) ➤ Dostatočná ponuka vzdelávania v oblasti ochrany pred diskrimináciou (29% subjektov deklarovalo nedostatočnú ponuku, rovnako nedostatočnú odbornú prípravu v oblasti právnych predpisov deklaruje takmer 46% subjektov) ➤ Európska únia a Slovenská republika deklarujú výraznú protidiskriminačnú politiku a finančne ju podporujú (46% subjektov sa však dožaduje zvýšenia finančnej podpory) ➤ Obete diskriminácie sú informované o problematike boja proti diskriminácii (64%) ➤ Okrem okresov Partizánske a Myjava je v tomto regióne priemerná až priaznivá hospodárska situácia ➤ S výnimkou okresu Partizánske je priaznivá sociálna situácia ➤ V celom regióne je zaznamenaná priemerná vzdelanostná úroveň obyvateľstva ➤ Priaznivá situácia v zamestnanosti ➤ Vysoké percento obyvateľov slovenskej národnosti ➤ Nízky počet rómskych osád 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ V Slovenskej republike je podľa názorov respondentov vytvorené nedostatočné právne prostredie v oblasti boja proti diskriminácii (61%) ➤ Medzi subjektmi nie je vytvorená celonárodná sieť (57%) ➤ Pocity rezignácie (50%), nedostatočná motivácia (25%), osobné predsudky v oblasti tolerancie (43%) a nedostatočný priestor na sebarealizáciu (21%) sú zaznamenané ako najčastejšie subjektívne prekážky v oblasti ochrany pred diskrimináciou ➤ Priemerná až nižšia úroveň vytvárania partnerstiev a spolupráce v regióne

SWOT analýza – Trnavský región	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Subjekty pôsobiace v oblasti ochrany pred diskrimináciou (ďalej iba „subjekty“) poskytujú efektívne poradenstvo a aktivity smerujúce k prevencii diskriminačných javov (50%) ➤ Subjekty si svojou činnosťou vybudovali dôveru obetí diskriminácie k ich práci a aktivitám (47%) ➤ Profesionálny imidž subjektov je vybudovaný u 50% subjektov a nedostatočné zviditeľňovanie uvádza 27% subjektov ➤ Subjekty nepracujú izolovane, existenciu partnerstiev v regiónoch však deklaruje iba 40% subjektov ➤ U subjektov pracujú odborne kompetentní zamestnanci (53%), avšak dostatočný počet zamestnancov, spolupracovníkov a dobrovoľníkov je zaznamenaný len u 40% subjektov ➤ Dostatočné materiálne vybavenie je u 57% subjektov ➤ 67% subjektov má dostatočné personálne kapacity 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nedostatočné finančné zabezpečenie deklaruje až 60% subjektov a schopnosť získať dostatočné finančné zdroje na činnosť organizácie má iba 23% subjektov ➤ Využívanie neefektívnych spôsobov a postupov odhaľovania diskriminačných javov v spoločnosti (iba 13% deklaruje efektívne postupy) ➤ Aktívnu spoluprácu so SNSLP deklaruje iba 13% subjektov
Príležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Činnosť SNSLP ako príležitosť k spolupráci (33% subjektov nepocitujú jeho existenciu a považuje ho za príliš vzdialenú a 40% vníma činnosť SNSLP neutrálne, pretože zatiaľ s touto organizáciou nespolupracovalo) ➤ Dostatočná ponuka vzdelávania v oblasti ochrany pred diskrimináciou (30% subjektov deklarovalo nedostatočnú ponuku, rovnako nedostatočnú odbornú prípravu v oblasti právnych predpisov deklaruje 50% subjektov) ➤ Európska únia a Slovenská republika deklarujú výraznú protidiskriminačnú politiku a finančne ju podporujú (43% subjektov sa však dožaduje zvýšenia finančnej podpory) ➤ Obete diskriminácie sú dostatočne informované o problematike ochrany pred diskrimináciou (63%) ➤ Pomerne nízky výskyt subjektívnych prekážok v oblasti boja proti diskriminácii (pocity rezignácie (47%), nedostatočná motivácia (20%), osobné predsudky v oblasti tolerancie (43%), nedostatočná psychologická príprava (23%) a nedostatočný priestor na seberealizáciu (17%)) ➤ Priaznivá hospodárska a sociálna situácia v regióne ➤ Priaznivá situácia v zamestnanosti ➤ Okrem okresov Galanta a Dunajská Streda vysoké percento obyvateľstva slovenskej národnosti ➤ Nízky počet rómskych osád 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ V Slovenskej republike je podľa názorov respondentov vytvorené nedostatočné právne prostredie v oblasti ochrany pred diskrimináciou (60%) ➤ Medzi subjektmi nie je vytvorená celonárodná sieť (60%) ➤ Okrem okresu Piešťany nepriaznivá vzdelanostná úroveň ➤ Okrem okresu Galanta nízka úroveň vytvárania partnerstiev a spolupráce

SWOT analýza – Žilinský región	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Subjekty pôsobiace v oblasti ochrany pred diskrimináciou (ďalej iba „subjekty“) poskytujú efektívne poradenstvo a aktivity smerujúce k prevencii diskriminačných javov (53%) ➤ Subjekty si svojou činnosťou vybudovali dôveru obetí diskriminácie k ich práci a aktivitám (cca 50%) ➤ Subjekty nepracujú izolovane, avšak existenciu partnerstiev v regióne deklaruje len 41% subjektov ➤ V regióne je dostatočne materiálne vybavených viac ako 61% subjektov ➤ Iba 35% subjektov má problémy so zabezpečením dostatočných personálnych kapacít 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nedostatočné finančné zabezpečenie deklaruje až 57% subjektov a schopnosť získať dostatočné finančné zdroje na činnosť organizácie má iba 16% subjektov ➤ Využívanie neefektívnych spôsobov a postupov odhaľovania diskriminačných javov v spoločnosti (iba 6% deklaruje efektívne postupy) ➤ Aktívnu spoluprácu so SNSLP deklaruje iba 8% subjektov ➤ Profesionálny imidž subjektov je vybudovaný iba u 41% z nich a nedostatočné zviditeľňovanie uvádza 24% subjektov ➤ U subjektov pracuje nižšie percento odborne kompetentných zamestnancov (37%) a dostatočný počet zamestnancov, spolupracovníkov a dobrovoľníkov je zaznamenaný iba u 29% subjektov
Príležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Činnosť SNSLP ako príležitosť k spolupráci (41% subjektov nepociťuje jeho existenciu a považuje ho za príliš vzdialené a 43% vníma činnosť SNSLP neutrálne, pretože zatiaľ s touto organizáciou nespolupracovalo) ➤ Dostatočná ponuka vzdelávania v oblasti ochrany pred diskrimináciou (39% subjektov deklarovalo nedostatočnú ponuku, rovnako nedostatočnú odbornú prípravu v oblasti právnych predpisov deklaruje až 45% subjektov) ➤ Európska únia a Slovenská republika deklarujú výraznú protidiskriminačnú politiku a finančne ju podporujú (39% subjektov sa však dožaduje zvýšenia finančnej podpory) ➤ Obete diskriminácie sú dostatočne informované o problematike ochrany pred diskrimináciou (61%) ➤ Najčastejšie zaznamenané subjektívne prekážky v oblasti ochrany pred diskrimináciou (pocity rezignácie (47%), nedostatočná motivácia (24%), osobné predsudky v oblasti tolerancie (45%), nedostatočná psychologická príprava (29%) a nedostatočný priestor na seberealizáciu (20%)) ➤ Priaznivá hospodárska situácia v regióne (okrem okresov Čadca, Námestovo a Turčianske Teplice) ➤ Priemerná až priaznivá sociálna situácia (okrem okresov Dolný Kubín a Kysucké Nové Mesto) ➤ Priaznivý stav v miere evidovanej nezamestnanosti v regióne ➤ Veľmi priaznivé národnostné zloženie – vysoké percento obyvateľov slovenskej národnosti ➤ Veľmi nízky počet rómskych osád 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ V Slovenskej republike je podľa názorov respondentov vytvorené nedostatočné právne prostredie v oblasti ochrany pred diskrimináciou (61%) ➤ Medzi subjektmi nie je vytvorená celonárodná sieť (53%) ➤ Priemerná až nepriaznivá vzdelanostná úroveň obyvateľstva (okrem okresov Žilina, Martin a Liptovský Mikuláš) ➤ Nižšia úroveň partnerstiev a spolupráce

2.3 Výsledky analýzy uskutočnenej s cieľom vybrať vhodné umiestnenie regionálnych kancelárií Slovenského národného strediska pre ľudské práva (RK SNSLP)

Jedným z najdôležitejších cieľov projektu bolo *vybudovanie regionálnych administratívnych kapacít SNSLP*. Na účely posúdenia optimálnej lokalizácie regionálnych kancelárií boli vybrané nasledovné aspekty posudzovania a váhy (poradie) ich dôležitosti:

- Sociálna situácia (váha 10),
- Národnostné rozloženie (váha 9),
- Hospodárska situácia (váha 8),
- Rozloženie rómskeho etnika (váha 7),
- Nezamestnanosť (váha 6),
- Priestorová dostupnosť (váha 5),
- Úroveň vytvárania partnerstiev (váha 4),
- Odhad veľkosti ohrozených skupín vo väzbe na počet obyvateľov (váha 3),
- Vzdelanostná úroveň (váha 2) a
- Populačná situácia (váha 1).

Východiskom pre výber posudzovaných aspektov boli závery výskumných činností popísaných v kap. 2.1. Posudzovaniu boli podrobené všetky okresy SR, okrem Bratislavského regiónu, kde činnosť v oblasti ochrany pred diskrimináciou naprieč hlavne pôsobnosť SNSLP so sídlom v Bratislave. Z posudzovania možnej lokalizácie boli vylúčené aj krajské sídla z toho dôvodu, že v sídle VÚC sa vo všeobecnosti pomerne výrazne prejavuje činnosť špecializovaných subjektov, ktoré pôsobia v oblasti ochrany pred diskrimináciou, sú to úrady práce a sociálnych vecí, súdy a prokuratúra, mimovládne organizácie a pod. Zároveň bola prijatá dohoda, že umiestnenie kancelárií nebude rešpektovať územno-správne členenie SR, ale bude vychádzať z hodnotenia situácie v jednotlivých regiónoch a bude prihliadať aj na priestorovú dostupnosť obetiam diskriminácie. Na území pokrývanom činnosťou národnej kancelárie SNSLP (Bratislavský región a široké okolie) je toto možné riešiť napríklad pomocou mobilnej kancelárie (výjazdy do terénu s vlastným spracovaním riešených prípadov v Bratislave), resp. virtuálnou kanceláriou.

Hospodárska úroveň regiónov bola hodnotená prostredníctvom komplexného ukazovateľa ekonomickej úrovne¹⁾. Na základe tohto hodnotenia možno okresy Slovenska rozdeliť do piatich skupín a prideliť im hodnoty od 5 do 1. Okresy s najvyššou ekonomicou úrovňou majú priradený index 5. Postupne s klesajúcou ekonomicou úrovňou majú okresy priradené nižšie indexy až po 1.

Sociálna situácia zachytáva predovšetkým stav v oblasti sociálnej alebo hmotnej odkázanosti (problémovosti) a nezamestnanosti. Je hodnotená prostredníctvom sociálneho indexu²⁾, na základe ktorého môžeme okresy rozdeliť do piatich skupín a prideliť im hodnoty od 5 do 1. Okresy s veľmi dobrou sociálnou situáciou mali priradený index 5. So zhoršujúcou sa sociálnou situáciou klesá aj priradený index.

Populačná situácia zachytáva vývoj populácie Slovenska v posledných rokoch. Stav v jednotlivých okresoch je hodnotený pomocou populačného indexu³⁾. Na základe tohto hodnotenia sú okresy rozdelené do piatich skupín, ktorým sú priradené hodnoty od 5 do 1 (od veľmi dobrej populačnej situácie po veľmi nepriaznivú populačnú situáciu). Pritom sa vychádza z hypotézy, že čím výhodnejšia populačná situácia, tým je v súvislosti s rastom počtu obyvateľov horšia situácia v počte potenciálnych obetí diskriminácie.

Vzdelanostná úroveň v jednotlivých okresoch odzrkadľuje štruktúru dosiahnutého vzdelania obyvateľov. Úroveň je hodnotená prostredníctvom indexu vzdelania³⁾. Podľa toho sú okresy rozdelené do piatich skupín. Okresom s najlepšou vzdelanostnou úrovňou je priradená hodnota 5. S klesajúcou úrovňou sú okresom priradené nižšie hodnoty – až do hodnoty 1.

Úroveň spolupráce obcí s jednotlivými sektormi je hodnotená použitím bodovacieho systému⁴⁾. Jednotlivé regióny sú rozdelené do šiestich skupín, ktorým sú priradené hodnoty od 5 do 0. Okresom, ktoré majú najvyššiu mieru pokrytia územia mikroregionálnymi partnerstvami a najvyšší podiel spolupráce sektorov, je priradená hodnota 5. Ak je miera zapojenia a spolupráce veľmi nízka, okres má hodnotu 0.

Pri hodnotení regiónov z pohľadu *miery evidovanej nezamestnanosti* sa vychádzalo z údajov Štatistického úradu Slovenskej republiky. Okresy sú rozdelené do piatich skupín podľa miery nezamestnanosti. V prvej skupine je miera nezamestnanosti v rozsahu 0 – 6%, v druhej v rozsahu 6,1 – 12%, v tretej 12,1 – 18%, v štvrtej 18,1 – 24% a v piatej 24,1 – 30%. V okresoch, ktoré majú mieru nezamestnanosti v rozsahu 0 – 6% je veľmi dobrá situácia a je im teda priradená hodnota 5. S rastúcou mierou nezamestnanosti sa situácia v okresoch zhoršuje a priradené hodnoty v rámci zvolenej škály klesajú.

Pri charakteristike *národnostného zloženia regiónu* bolo východiskom percento obyvateľov slovenskej národnosti. Podľa tohto percenta sú okresy rozdelené do piatich skupín. V prvej sú okresy, v ktorých má slovenskú národnosť 87,6 – 100% obyvateľov. Druhá skupina zahŕňa okresy, kde má slovenskú národnosť 75,1 – 87,5% obyvateľov. Tretia skupina má rozsah 62,6 – 75% a štvrtá 50,1 – 62,5%. V poslednej skupine sú zaradené okresy, v ktorých má slovenskú národnosť menej ako 50% všetkých obyvateľov. V regiónoch, kde je toto percento vysoké, je nižšia pravdepodobnosť vzniku diskriminácie z národnostného dôvodu. Preto je situácia hodnotená ako veľmi dobrá a je jej priradená hodnota 5. Ak percento slovenskej národnosti klesá, zvyšuje sa pravdepodobnosť vzniku tohto druhu diskriminácie, a teda situácia v regióne sa zhoršuje. Preto má priradenú nižšiu hodnotu, ktorá klesá až po hodnotu 1.

1) Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska – východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

2) Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska – východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

3) Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska – východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

4) Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska – východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

Monitoring rómskych osád udáva počet rómskych osád v jednotlivých regiónoch. Vychádza zo štúdie Sociografické mapovanie rómskych osídlení na Slovensku, ktorá bola spracovaná Úradom splnomocnenkyne vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity v rokoch 2002-2004. Regióny boli podľa počtu osád rozdelené do piatich skupín. Regióny, v ktorých sa nachádza menej ako 600 osád, sú zaradené do prvej skupiny. V druhej skupine sú regióny, kde je 601 až 1200 rómskych osád. Tretia skupina zahŕňa okresy s 1201 až 1800 osadami a štvrtá skupina predstavuje okresy s 1801 až 2400 osadami. Okresy, v ktorých je viac ako 2400 osád, sú zaradené v piatej skupine. V okresoch, kde je počet osád nižší, je zároveň nižšia aj pravdepodobnosť vzniku diskriminácie. Z toho vyplýva, že ak je situácia v regióne veľmi dobrá, bude mu priradená hodnota 5. S rastúcim počtom rómskych osád v regióne sa znižuje priradená bodová hodnota.

Hodnotenie *priestorovej dostupnosti* jednotlivých regiónov vychádzalo z informácií o dopravnom napojení prostredníctvom cestnej a železničnej infraštruktúry Slovenskej republiky. Do úvahy sa okrem vzdialenosti brala aj dostupnosť navrhovaného miesta pre obyvateľov. Okresy boli rozdelené do piatich skupín: s najhoršou, zlou, priemernou, dobrou a najlepšou priestorovou dostupnosťou. Pri tejto charakteristike je použité opačné priradenie hodnôt. To znamená, že región s najhoršou dostupnosťou má priradenú hodnotu 5 a región s najlepšou dostupnosťou má hodnotu 1. Takéto hodnotenie bolo použité kvôli komplexnému hodnoteniu regiónov, v ktorých boli vybrané lokality s najnižšími súčtami charakteristík. Tie vyjadrovali najväčšiu potrebu riešenia problému a zároveň najlepšiu priestorovú dostupnosť.

Odhad veľkosti ohrozenej skupiny vychádzal z celkového počtu obyvateľov v jednotlivých regiónoch, pretože s rastúcim počtom obyvateľov sa zväčšuje aj potenciálne ohrozená skupina. V prvej skupine sú okresy, kde má ohrozená skupina veľkosť do 35 000 osôb. V druhej skupine má veľkosť 35 000 až 70 000 osôb, v tretej skupine 70 001 až 105 000 osôb. Štvrtá skupina predstavuje okresy, kde má ohrozená skupina rozsah 105 001 až 140 000 osôb. Okresy, kde je viac ako 140 001 ohrozených osôb, sú zaradené do piatej skupiny. Situácia je hodnotená ako veľmi dobrá v regiónoch s menšou ohrozenou skupinou a je im priradená hodnota 5. S rastom veľkosti ohrozenej skupiny sa situácia zhoršuje a regiónom je potom pridelená nižšia hodnota (až do 1).

Vo väzbe na výsledky analytických vyhodnocovacích postupov boli:

- ohodnotené okresné sídla jednotlivými vybranými charakteristikami;
- dosiahnuté hodnoty boli prepočítané podľa stanovených váh - všetky úkony sú zahrnuté v tabuľke (príloha 8) ;
- súčet hodnôt jednotlivých charakteristík bol podkladom pre výber lokalít s najnižšími súčtami, ktoré predstavovali lokality s najvyššou potrebou riešenia problému boja proti diskriminácii;
- zakreslené mapy lokalizácie subjektov a územia, ktoré by boli takto umiestnenou RK SNSĽP pokrývané;
- výber lokalizácie kancelárií: Nové Zámky, Kysucké Nové Mesto (analýza poukázala na potrebu obsadenia územia okresu Čadca, avšak lepšie dostupné územie je v blízkom Kysuckom Novom Meste), Dolný Kubín, Kežmarok, Rimavská Sobota, Humenné a Zvolen - v prípade tejto regionálnej kancelárie išlo o rozhodnutie súvisiace s pokrytím územia, ktoré ostatné sídla (ktoré vznikli ako výsledok analýzy) nepokrývajú (obr.2).

Obr. 2 Mapa pokrytia územia navrhovanými regionálnymi kanceláriami

Výsledkom analýzy uskutočnenej v rámci projektu boli aj pozičné mapy vyjadrujúce výskyt rôznych vybraných aspektov, ktoré charakterizujú súčasnú situáciu v oblasti ochrany pred diskrimináciou v SR a jednotlivých regiónoch, napr. mapa pokrytia regiónov inštitúciami uskutočňujúcimi činnosti v oblasti ochrany pred diskrimináciou a pod. (Prílohy 9,10,11,12).

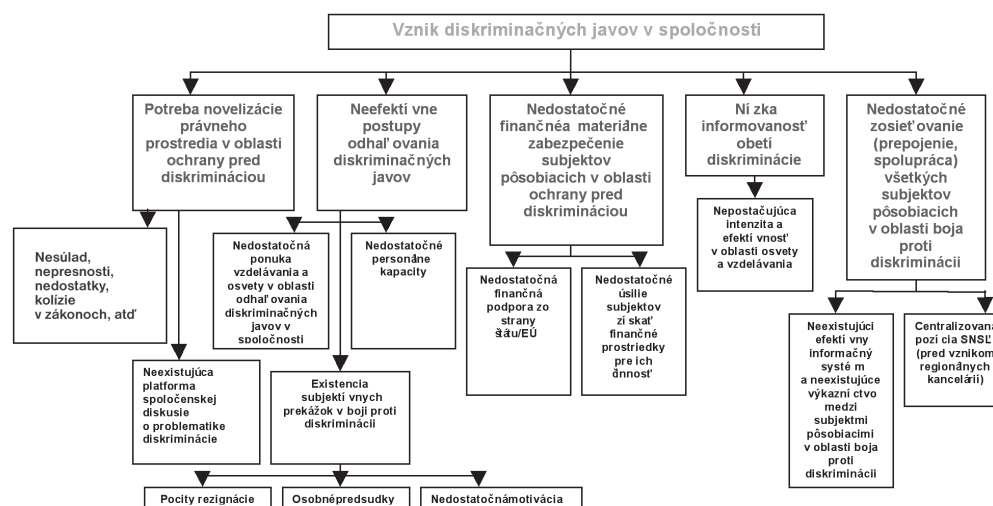
3. Stromová štruktúra problémov v oblasti ochrany pred diskrimináciou

V rámci Slovenskej republiky a jej jednotlivých regiónov bolo na základe analytických aktivít v projekte zaznamenaných niekoľko zásadných problémových okruhov v oblasti ochrany pred diskrimináciou.

Metodológia zostavenia „Stromu problémov“ bola použitá ako nástroj na analyzovanie problémov, pričom ide o správnu identifikáciu nielen príčin vzniku problémov, ale aj správne a presné určenie následkov, ktoré tieto problémy spôsobujú. Postup riešenia s využitím tejto metodológie predpokladal zodpovedanie troch základných otázok a to:

- Aké sú hlavné problémy v oblasti ochrany pred diskrimináciou v jednotlivých regiónoch v SR?
- Aká je vzájomná súvislosť medzi týmito problémami?
- Ktoré z identifikovaných problémov sú príčiny a ktoré sú následky?

„Strom problémov“ (obr. 3) bol následne použitý pre expertné hodnotenie v rámci Regional Sociology Foresight, s cieľom komplexného doplnenia problémových oblastí a pre tvorbu návrhu expertného dotazníka pre jeden z panelov, ktorý metodológia regionálneho sociologického predpovedania využíva.

Obr. 3 Stromová štruktúra problémov v oblasti ochrany pred diskrimináciou v SR

4. Scenáre budúceho vývoja v oblasti ochrany pred diskrimináciou v SR

Pri tvorbe stratégie v oblasti ochrany pred diskrimináciou v SR bol využitý postup a metodológia, ktorá je založená na uplatnení *regionálneho sociologického predpovedania* – Regional Sociology Foresight (ďalej RSF).

Metodológia regionálneho sociologického predpovedania vznikla pre účely tohto projektu ako modifikácia metodológie technologického predpovedania, ktorá sa u nás i v zahraničí považuje za veľmi osvedčenú metódu pre tvorbu stratégií. Ďalší postup riešenia projektu nadväzuje na predchádzajúce prieskumy a analýzy, ktorých výsledkom bola SWOT analýza a tvorba problémových oblastí znázornená „stromom problémov“.

Metodológia RSF predpokladá existenciu troch typov panelov – expertného, pracovného a referenčného, ktorých činnosťou sa postupne upravujú, doplňujú a konkretizujú problémy, hľadajú sa cesty k riešeniu vopred navrhnutých problémových oblastí, spracovávajú sa zámery, formulujú sa ciele a stratégie v oblastiach, pre ktoré sú spracovávané.

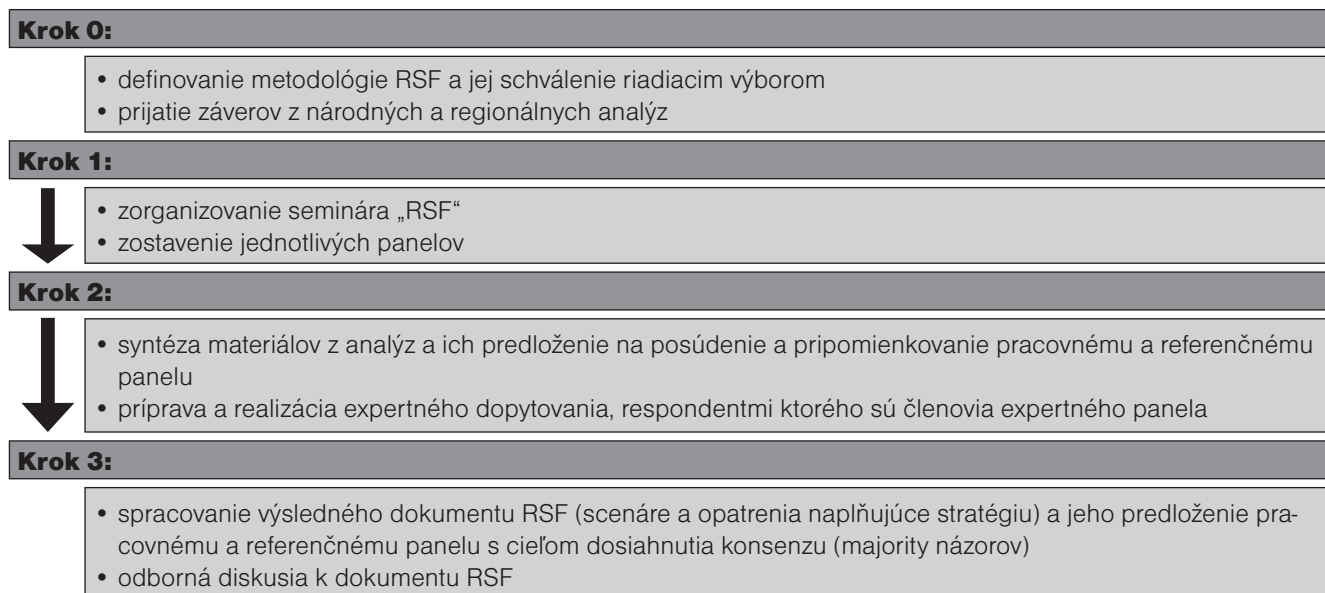
Najdôležitejším výsledkom aplikácie tejto metódy je vytvorenie scenárov. Metóda scenárov spočíva v konzistentnom usporiadaní rovnorodých i rôznorodých informácií o možnom vývoji v oblasti existencie diskrimi-

načných javov a ochrane pred diskrimináciou v SR, vo forme alternatívnych vízií budúceho možného vývoja (pessimistického – *zotrvačného/nenapredujúceho/zhoršujúceho scenára* a optimistického – *žiaduceho scenára*), vrátane ciest pre elimináciu týchto javov v určenom časovom období v budúcnosti. Vytvorené scenáre vznikajú na základe:

- popisu východiskovej situácie, v ktorej sa prezentuje súčasná realita v sledovanej oblasti;
- stanovenia možných alternatív budúceho vývoja, pričom sú vzaté do úvahy problémy, ktoré možno predpokladať v budúcich rokoch a pre riešenie ktorých je potrebné sformulovať viaceré opatrenia pre ich odstránenie, čím môžu vzniknúť opätovne viaceré varianty možného vývoja v budúcnosti;
- zostavenia finálnych vízií, t. j. načrtnutia konečnej podoby očakávanej reality, ktorá vznikne v dôsledku presadenia navrhovaných opatrení smerujúcich k zlepšeniu situácie v oblasti ochrany pred diskrimináciou v SR.

Kľúčovými aktérmi procesu RSF sú:

- *príjemca riešenia*, ktorým je inštitúcia využívajúca výsledky RSF- SNSĽP
- *riešiteľský tím tvorený kľúčovými expertmi a externým konzultantom*
- *pracovný panel*, ktorý tvoria vybraní experti z regiónov, odborníci s najvyššou odbornou reputáciou
- *expertný panel*, ktorý predstavujú individuálni respondenti dotazníkového prieskumu - vybraní odborníci z regiónov
- *referenčný panel* vytvorený z najvýznamnejších odborníkov zo SR s medzinárodnými skúsenosťami v oblasti ochrany pred diskrimináciou.

Obr. 4 Postup realizácie RSF

Členovia *pracovného panela*, ako vybraní odborníci v rámci SR (6 respondentov), posudzovali a doplňovali materiály, ktoré vznikli ako výsledok riešenia projektu riešiteľským kolektívom, a tým zvyšovali odbornosť a kompetentnosť týchto materiálov. Členovia panelu pracovali individuálne a odporúčania prijímali skupinovo. Výsledky posúdenia, návrhy a pripomienky si jednotliví členovia pracovného panela vzájomne posielali a konzultovali, s cieľom dosiahnutia konsenzu vo všetkých dôležitých otázkach riešenej problematiky.

Členovia *expertného panela* (38 respondentov zo všetkých regiónov SR okrem bratislavského regiónu), ako vybraní regionálni experti v oblasti ochrany pred diskrimináciou, vystupovali v pozícii respondentov odpovedajúcich na expertný dotazník, v ktorom sa riešili otázky smerujúce k naplneniu budúcej stratégie boja proti diskriminácii.

Referenčný panel (5 respondentov) tvorila skupina manažérov vo významných inštitúciách, mimovládnych organizáciách, subjektoch, v portfóliu ktorých sa nachádza ochrana proti diskriminácii a expertov s medzinárodnými skúsenosťami s tvorbou stratégie v sociálnej oblasti. Hodnotili obsah dokumentov vytvorených riešiteľmi projektu a pracovného panela a upravovali ich na základe vlastného odborného presvedčenia. Rozhodnutia prijímali individuálne.

Výstupom z realizovaných analýz a uplatnením metódy RSF je návrh dvoch scenárov (*zotrvačného - pesimistického/zhoršujúceho a žiaduceho -optimistického*) budúceho vývoja v oblasti ochrany pred diskrimináciou v Slovenskej republike. Tieto scenáre popisujú skutočnosti vysvetľujúce prečo a ako pristupovať k riešeniu problémov s výskytom diskriminačných javov v spoločnosti. Sú vytvárané s cieľom pochopiť podstatu zmien potrebných pre voľbu správnej orientácie ďalšej ochrany pred diskrimináciou. Navrhnuté scenáre poskytujú základné informácie pre stanovenie strategických cieľov, pre určenie priorít systémových opatrení a pre plánovanie krokov na dosiahnutie týchto cieľov.

Zotrvačný scenár budúceho vývoja v oblasti ochrany pred diskrimináciou v SR

Obsah zotrvačného scenára vo svojej podstate kopíruje súčasný stav, ktorý charakterizuje situáciu v boji proti diskriminačným javom v SR. Skutočnosti, ktoré sú v ňom uvedené, sú potvrdené výsledkami prieskumov uskutočnených v rámci riešeného projektu. Takýto vývoj by pre SR však neznamenal výrazný posun a zlepšenie stavu v oblasti ochrany pred diskrimináciou.

KLÚČOVÉ FAKTORY OCHRANY PRED DISKRIMINÁCIOU	VÝVOJ PRE ZOTRVAČNÝ SCENÁR
<i>Právne prostredie v oblasti boja proti diskriminácii</i>	<p>Zákon č. 365 z 20. mája 2004 o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach, o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej „Antidiskriminačný zákon“) je, na základe formálneho oznámenia Európskej komisie z roku 2006 vo veci neúplnej a nesprávnej transpozície smernice Rady 2000/43/ES a smernice Rady 2000/78/ES do Antidiskriminačného zákona, zmenený a doplnený zákonom č. 326/2007 z 20. júna 2007 a v tejto podobe je považovaný za kvalitný, bez rozporov s nadväzujúcou legislatívou a neuvažuje sa v najbližšom období s jeho ďalším prehodnotením a aktualizáciou. V podstate je s ním oboznámená iba veľmi malá časť verejnosti. Predpoklady, z ktorých zákon vychádza (právne prostredie), nie sú v súlade s reálnym právnym stavom.</p> <p>Pri vzniku diskriminačných javov prevláda u obetí pocit rezignácie, bez znalosti ustanovení Antidiskriminačného zákona, a teda nevedia o postupe smerujúcom k náprave stavu a dostatočnej kompenzácii obetí. Dominantné postavenie pri približovaní a vysvetľovaní Antidiskriminačného zákona má SNSLP, ktoré postupne rozbieha činnosť svojich regionálnych kancelárií na celom území SR.</p>
<i>Efektívne postupy odhaľovania diskriminačných javov</i>	<p>Subjekty pôsobiace v oblasti ochrany pred diskrimináciou sa v prevažnej miere sústreďujú na poradenstvo, osvetu a vzdelávanie v tejto oblasti. Pre vyhľadávanie diskriminačných javov neexistujú dostatočne efektívne postupy, zväčša je úspešnosť v odhaľovaní týchto javov nízka a odvíja sa od skúseností zamestnancov týchto organizácií. Percentuálny podiel činností v oblasti ochrany pred diskrimináciou z celkového objemu činnosti subjektov (štátna správa, samospráva, školstvo, zdravotníctvo, súdy, prokuratúra, neziskové organizácie a pod.) nedosahuje ani 10%. Viac ako polovica obetí diskriminácie dôveruje subjektom, ktoré majú vo svojom portfóliu ochranu pred diskrimináciou, ak také subjekty vôbec poznajú alebo o ich činnosti majú aspoň rámcové informácie. Efektívnosť odhaľovania diskriminačných javov je veľmi silne ovplyvnená rezignáciou obetí alebo v niektorých prípadoch dokonca strachom alebo obavami obetí z toho, že ich práva nebudú vymožiteľné, resp. že vyvolajú ďalšie negatívne javy a odozvy. Niektoré diskriminačné javy verejnosť za diskriminačné javy nepovažuje (napr. obťažovanie), a preto sa obeť diskriminácie ani nedožadujú svojich práv. Vynúiteľnosť práva je stále nízka a sankcie nezodpovedajú závažnosti diskriminačných javov.</p>
<i>Finančné a materiálne zabezpečenie subjektov pôsobiacich v oblasti ochrany pred diskrimináciou</i>	<p>Subjekty pôsobiace v oblasti boja proti diskriminácii bojujú s nedostatočným finančným zabezpečením. Je to do značnej miery spôsobené veľmi komplikovaným a zložitým postupom získavania finančných prostriedkov. Svoju úlohu tu zohráva aj nízky stupeň vybudovaného profesionálneho imidžu a relatívne nízka miera publicity služieb týchto subjektov, ktorý ovplyvňuje aj rozhodovanie sponzorov, donorov, národnú a medzinárodnú podporu ich činnosti. SNSLP sa vytvorením regionálnych kancelárií priblížilo výrazne k jednotlivým regiónom, avšak tieto inštitúcie musia byť veľmi aktívne. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 308/1993 Z. z. je činnosť Strediska financovaná z dotácií zo štátneho rozpočtu podľa Dohody medzi vládou Slovenskej republiky a Organizáciou Spojených národov o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva (Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 29/1995 Z. z.), čím je zabezpečená jeho finančná nezávislosť. Finančné prostriedky na zabezpečenie plnenia úloh získava Stredisko prostredníctvom projektov aj z grantov a príspevkov domácich i zahraničných donorov (fondov Európskej komisie a pod.). Okrem uvedeného Stredisko hospodári aj s darmi od tuzemských a zahraničných právnických a fyzických osôb. Na zabezpečenie transparentnosti a zodpovednosti pri hospodárení s týmito finančnými prostriedkami zákon č. 308/1993 Z. z. ustanovuje, že hospodárenie Strediska podlieha kontrolnej právomoci Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky.</p> <p>Pre programovacie obdobie 2007-2013 neexistujú flexibilné grantové výzvy, oblasť ochrany pred diskrimináciou je riešená v rámci komplexu marginalizácie a rozvojových tendencií.</p>
<i>Spolupráca všetkých subjektov pôsobiacich v oblasti ochrany pred diskrimináciou</i>	<p>Regionálne kancelárie si pomaly získavajú dôveru, avšak stupeň sieťovania subjektov pôsobiacich v oblasti ochrany pred diskrimináciou je stále pomerne nízky. Všeobecným javom je aj neochota väčšiny mimovládnych organizácií spolupracovať so SNSLP bez finančného profitu. Individualistické postupy zväčša neprinášajú úspech. Chýbajú spoločne podané projekty, vzájomná koordinácia a nevytvára sa dostatočný synergický efekt spolupráce. Partnerstvá vznikajú väčšinou na formálnom základe. Zásada inklúzie – t. j. zapájanie vylúčených skupín a obetí diskriminácie do procesu ochrany pred diskrimináciou – je iba sporadická.</p>

Žiaduci scenár budúceho vývoja v oblasti ochrany pred diskrimináciou v SR

Je to scenár, ktorý je možné realizovať vtedy, ak budú prijaté dôležité systémové opatrenia, ktoré riešia všetky kľúčové faktory ovplyvňujúce všetky oblasti ochrany pred diskrimináciou a pre SR by znamenal zásadnú zmenu doterajšieho postupu. Je však nevyhnutné, aby bol pre navrhnuté systémové opatrenia spracovaný realizačný/akčný plán, ktorý bude v stanovených časových horizontoch plnený a vyhodnocovaný.

<p><i>KLÚČOVÉ FAKTORY OCHRANY PRED DISKRIMINÁCIOU</i></p>	<p>VÝVOJ PRE ŽIADUCI SCENÁR</p>
<p><i>Právne prostredie v oblasti ochrany pred diskrimináciou</i></p>	<p><i>Antidiskriminačný zákon</i> je doplnený a rozšírený na úroveň odrážajúcu potreby praxe, vychádzajúc z doterajších skúseností z jeho reálneho uplatňovania, s cieľom skvalitnenia jeho normatívneho textu s ohľadom na legislatívu EÚ. Veľká pozornosť je v zákone venovaná všetkým definičným vyjadreniam v oblasti diskriminácie. V súvislosti s tým sú novelizované aj ďalšie právne predpisy, ktoré upravujú dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania pri uplatňovaní vzťahov, ktoré upravujú. Nevyskytuje sa ani rozpor s prírodnými, vedeckými a historickými danosťami života našej spoločnosti. Postihy pre porušovateľov Antidiskriminačného zákona majú výrazný pozitívny účinok a zabraňujú, aby opätovne dochádzalo k týmto negatívnym javom. Vynútiteľnosť práva je na dostatočnej úrovni, súdne konania sú vedené z časového a dôkazového hľadiska efektívne. V súdnej praxi sa prejavujú zjednocujúce tendencie prostredníctvom publikácii súdnych rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SR. Výška kompenzácií pre obeť diskriminácie je na potrebnej úrovni. Súdne konania, týkajúce sa dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania najmä v pracovnoprávných vzťahoch, sú vedené zo strany sudcov profesionálne a nedochádza k prenášaniam dôkazného bremena v tomto type konania na diskriminujúceho. V regiónoch prebieha tréning v oblasti vynútiteľnosti práva, a to diferencovane a cielene, podľa potrieb školených inštitúcií. Pritom sa však veľká pozornosť venuje eliminácii rizika zneužívania takýchto postupov zo strany diskriminovaných, a teda zabraňovaniu vzniku priestoru pre zneužívanie ochrany pred diskrimináciou a ťažkej dôkaznej situácii pre subjekty, ktoré vystupujú v pozícii odporcov.</p>
<p><i>Efektívne postupy odhaľovania diskriminačných javov</i></p>	<p>Na národnej a regionálnej úrovni prebieha celospoločenská diskusia o problematike diskriminácie a úroveň povedomia občanov v tejto oblasti výrazne rastie. Jej iniciátorom sú všetky zložky pôsobiace v oblasti ochrany pred diskrimináciou. S rastom uvedomelosti verejnosti rastie aj priamosť a správnosť konania obeť proti diskriminujúcim subjektom. Subjekty pôsobiace v oblasti ochrany pred diskrimináciou výrazne zvyšujú efektívnosť odhaľovania prejavov diskriminácie, a to na základe vlastného vzdelávania sa, zdieľania „najlepšej praxe“, ako aj obetavosťou, trpezlivosťou, odvahou a pribojnosťou a ďalšími morálnymi vlastnosťami ich zamestnancov a dobrovoľníkov. Osobné predsudky sa výrazne posúvajú do úzadia, pričom k tomu dopomáha okrem iného aj kvalitný sociálno-psychologický výcvik a psychologická príprava. K efektívnosti odhaľovania diskriminačných javov napomáha aj spolupráca a budovanie partnerstiev na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni.</p>
<p><i>Finančné a materiálne zabezpečenie subjektov pôsobiacich v oblasti ochrany pred diskrimináciou</i></p>	<p>Materiálna a finančná situácia sa zlepšuje, financovanie v tejto oblasti je opodstatnenejšie a zodpovednejšie. Zlepšuje sa aj informovanosť o možnostiach a spôsoboch získavania finančných prostriedkov ochrany pred diskrimináciou. Administratívna stránka získavania financií sa zjednodušuje, pričom sa však účinne kontroluje spôsob využitia týchto prostriedkov. Subjekty implementujú efektívne metódy rozpočtovníctva a vytvárajú zdrojové alebo programové sledovanie efektívnosti vynakladania finančných zdrojov. Pripravujú sa flexibilné grantové výzvy zo strany národných a európskych orgánov s jasnými pravidlami a podmienkami získavania finančných zdrojov. K úspešnosti získavania financií napomáha sieťovanie a spolupráca viacerých subjektov pôsobiacich v oblasti ochrany pred diskrimináciou.</p>
<p><i>Spolupráca všetkých subjektov pôsobiacich v oblasti boja proti diskriminácii</i></p>	<p>Na regionálnej a lokálnej úrovni, za výrazného príspevku regionálnych kancelárií, sa kreujú tzv. antidiskriminačné klastre, ktoré predstavujú vysoký stupeň spolupráce medzi subjektmi pôsobiacimi v oblasti ochrany pred diskrimináciou. Tieto siete majú presne a jasne definovaný systém spolupráce, princípy, metódy, zásady a právne zázemie svojej činnosti. Klastre presahujú aj do národnej a európskej úrovne.</p>

Pre každý z uvedených kľúčových faktorov sú následne popísané systémové opatrenia a aktivity smerujúce k naplneniu žiaduceho scenára a k naplneniu efektívnej stratégie ochrany pred diskrimináciou na roky 2007–2013.

5. Opatrenia rámcovej stratégie Slovenskej republiky v oblasti ochrany pred diskrimináciou

Na základe realizovaných analýz, definovania stromu problémov, uplatnenia metodológie Regional Sociology Foresight a zistenia žiaduceho scenára predpokladaného budúceho vývoja boli navrhnuté opatrenia a aktivity (vrátane ich realizátorov, časového vymedzenia plnenia opatrení, zdrojov financovania aktivít a meraateľných ukazovateľov pre hodnotenie plnenia opatrení), ktoré sú odporúčané pre naplnenie žiaduceho scenára predstavujúceho stratégiu v oblasti ochrany pred diskrimináciou.

1. Právne prostredie v oblasti ochrany pred diskrimináciou

Opatrenie 1.1 „Audit“ Antidiskriminačného zákona a s ním súvisiacich právnych predpisov

Cieľ opatrenia:

- iniciovať odstránenie rozporných ustanovení v zákonoch SR a nesúladu medzi nimi (*Antidiskriminačný zákon*, súvisiace zákony, dočasné vyrovnávacie opatrenia a pod.), ktoré sa dotýkajú riešenia diskriminačných javov v spoločnosti, vrátane jednoznačného definovania diskriminácie.

Popis opatrenia:

Súčasný stav v kvalite legislatívy a ochrany pred diskrimináciou je diskutabilný. Je preto potrebné uskutočniť kroky pre docelenie jednoznačnosti, spresnenia, doplnenia, rozšírenia a zosúladenia ustanovení zákona s inými právnymi predpismi, ktoré by mali zabezpečiť efektívne uplatňovanie *Antidiskriminačného zákona* a zaviesť efektívne pôsobiace sankcie pri jeho porušovaní.

Aktivity realizácie:

- tvorba návrhu zmien a doplnkov *Antidiskriminačného zákona* a s ním súvisiacich právnych predpisov a ich predloženie kompetentným orgánom;
- vytváranie podnetov pre flexibilitu právnych predpisov v zmysle vytvárania priestoru pre široký, resp. neobmedzený rozsah podôb diskriminácie, ktoré musia byť zákonom ošetrené.

Časový horizont: 2007-2008

Realizátori/partneri: SNSĽP, Úrad vlády SR, Legislatívna rada vlády SR, poslanci NR SR

Zdroje financovania: štátny rozpočet

Merateľné ukazovatele, tvorba a predkladanie dokumentov s požadovaným obsahom: „Návrh zmien a doplnkov *Antidiskriminačného zákona* a s ním súvisiacich právnych predpisov“

Opatrenie 1.2 Monitoring spravodlivého vedenia a rozhodovania pri pojednávaní na súdoch vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania

Cieľ opatrenia:

- zvýšením záujmu o priebeh pojednávania vo veciach výskytu porušenia zásady rovnakého zaobchádzania dosiahnuť upustenie od diskriminačných javov v spoločnosti, ak je to možné napravenie protiprávneho stavu, primerané zadostučinenie a nahradenie nemajetkovej ujmy v peňažnej forme za podmienok ustanovených *Antidiskriminačným zákonom*;
- iniciovať návrhy postupov na zníženie preťaženia súdov a dĺžky súdnych procesov;
- vytvorenie priestoru pre monitorovanie/supervíziu postupov pri riešení diskriminačných javov v spoločnosti.

Popis opatrenia:

Napriek tomu, že počet riešených prípadov diskriminácie v SR zo strany súdov je zatiaľ nízky, je potrebné monitorovať ich priebeh a zaujímať sa o efektívnosť a správnosť rozhodnutia súdu. Je tiež nutné otvoriť priestor

pre prijatie opatrení, ktoré znížia vysokú zaťaženosť súdov a pozitívne ovplyvnia dĺžku procesov v tejto oblasti. Zo strany štátu by malo byť zabezpečené vytvorenie priestoru pre monitorovanie/supervíziu vedenia sporov, a to jednak vypracovaním štandardov pre proces monitoringu/supervízie a jednak výberom a akreditáciou monitorovacích skupín/subjektov (napr. rozpočtové, príspevkové a mimovládne organizácie), ktoré by monitoring/supervíziu realizovali (väzba na využívanie informačno-komunikačných technológií, vytvorenie sprostredkovateľských orgánov pre konanie v menej závažných prípadoch).

Aktivity realizácie:

- vytvorenie monitorovacieho tímu/supervízora v jednotlivých regiónoch SR,
- vypracovanie návrhov na zníženie zaťaženia súdov a skrátenie dĺžky procesov,
- spracovanie štandardov, vrátane metodiky vyhodnocovacieho postupu a spôsobov prepojenia monitorovacej skupiny/supervízora aj so samotnými diskriminovanými subjektmi, aby sa dosiahol vysoký stupeň informovanosti monitorovacieho tímu/supervízora o skutkovom a právnom stave prejednávanych vecí,
- v spolupráci s médiami stanovenie efektívnej formy zviditeľňovania výsledkov monitoringu.

Časový horizont: 2007-2013

Realizátori/partneri: mimovládne organizácie, médiá na národnej a regionálnej úrovni, Ministerstvo spravodlivosti SR.

Zdroje financovania: viac zdrojové financovanie hlavne z verejných zdrojov, ktoré zabezpečia podporu aj tých aktivít, ktoré nespádajú do kompetencií VÚC (zdroje vyčlenené v programoch hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávnych krajov a dotačnou politikou samosprávnych krajov pre túto oblasť).

Merateľné ukazovatele: počet monitorovacích zisťovaní/supervízií v regiónoch (minimálne jedno štvrťročne), predloženie dokumentu, ktorý obsahuje návrhy na zníženie zaťaženia súdov a skrátenie ich rozhodovacieho procesu.

Opatrenie 1.3 Tréningový program v oblasti vynútiteľnosti práva u rôznych subjektov v oblasti ochrany pred diskrimináciou

Cieľ opatrenia:

- naplniť potrebu prehĺbenia vedomostí v tejto oblasti, s cieľom zvýšiť efektívnosť ochrany pred diskrimináciou uskutočnením tréningových programov pre rôzne subjekty, a tak zvýšiť vnímateľnosť voči diskriminácii, oboznámiť sa s efektívnymi postupmi vynútiteľnosti práva, rozvíjať antidiskriminačné postoje a pod.

Popis opatrenia:

Tréningový program bude vedený diferencovane a cielene podľa jednotlivých segmentov, ktoré pôsobia v oblasti ochrany pred diskrimináciou (polícia, vzdelávacie inštitúcie, štátna správa, územná samospráva, zdravotníctvo, mimovládne organizácie a pod.). Metódy tréningu budú zodpovedať najmodernejším a najefektívnejším metódam vzdelávania, vrátane riešenia modelových situácií, zážitkových kurzov a pod. Uvažuje sa i s možnosťou využívania formy e-learningového a dištančného vzdelávania. Vytvorené budú školiace manuály a vzdelávacie texty (vrátane štandardov, podľa ktorých by mali jednotlivé segmenty pri svojej práci postupovať), pričom bude zabezpečená distribúcia do vzdelávacích inštitúcií. V prípade súdov a prokuratúry by mohlo ísť o výmenu skúseností z praxe.

Aktivity realizácie:

- tvorba súboru špecializovaných tréningov (vrátane štandardov v oblasti ochrany pred diskrimináciou) s diferencovaným prístupom k účastníkom tréningov a akreditácia tohto typu vzdelávacích aktivít,
- realizácia tréningových programov, vrátane vyhodnocovania spätnej väzby od účastníkov vzdelávania.

Časový horizont: 2007-2013

Realizátori/partneri: univerzity s predmetným študijným programom/sudcovia všeobecných súdov, SNSLP a jeho regionálne kancelárie, mimovládne organizácie, metodicko-pedagogické centrá vrátane rómskeho vzdelávacieho centra.

- Zdroje financovania:** – verejné zdroje – ESF,
– Ministerstvo školstva SR,
– Ministerstvo vnútra SR (vzdelávanie zamestnancov),
– Ministerstvo spravodlivosti (vzdelávanie zamestnancov),
– štrukturálne fondy EÚ.

- Merateľné ukazovatele:** – počet vydaných akreditácií pre subjekty pracujúce v oblasti ochrany pred diskrimináciou (minimálne jeden akreditovaný subjekt pre územie, na ktorom pôsobí regionálna kancelária SNSĽP),
– počet tréningových kurzov (minimálne jeden ročne pre každý segment uskutočňujúci činnosť súvisiacu s ochranou pred diskrimináciou),
– počet účastníkov tréningových kurzov (kvantitatívne presne neurčený ukazovateľ, avšak so zaznamenanou vzrastajúcou tendenciou počtu účastníkov tréningových kurzov v jednotlivých rokoch).

Opatrenie 1.4 Vytvorenie platformy spoločenskej diskusie k problematike diskriminačných javov v spoločnosti

Cieľ opatrenia:

- vytvoriť priestor na celospoločenskú diskusiu, pretože takáto diskusia existuje vo väčšine prípadov iba v odborných kruhoch a často je zredukovaná len na určitú oblasť.

Popis opatrenia: -

V rámci SR je potrebné diskusiu k problematike ochrany pred diskrimináciou preniesť čo najbližšie k všetkým potenciálnym a skutočným obetiam a k všetkým subjektom, ktoré sa angažujú v oblasti ochrany pred diskrimináciou. Výsledkom celospoločenskej diskusie by mala byť silná „spätná väzba“, efektívny informačný systém pre odhaľovanie diskriminačných javov a hľadanie optimálnych postupov v boji proti diskriminácii. Diskusné fóra budú podporené aj využívaním informačno-komunikačných technológií.

Aktivity realizácie:

- organizovanie konferencií, seminárov, workshopov, multimedialných a informačných kampaní, a to vždy prispôbené segmentu, ktorý sa diskusie zúčastní a téme, ktorá bude v diskusii rozoberaná (napr. pre rómske obyvateľstvo: organizovanie vystúpení putovného divadla v segregovaných a separovaných rómskych osadách, organizovanie putovného rómskeho festivalu so známymi rómskymi osobnosťami, ktoré by diskutovali s publikom na tému ochrany pred diskrimináciou a pod.);
- vytvorenie regionálnych centier ako súčasť regionálnych kancelárií SNSĽP;
- vytvorenie interaktívnej web stránky, resp. informačného a poradenského portálu k otázkam diskriminácie;
- vytvorenie pravidelnej diskusnej relácie v národných a regionálnych médiách.

Časový horizont: 2007-2013

Realizátori/partneri: SNSĽP a jeho regionálne kancelárie/mimovládne organizácie, odborové organizácie, vzdelávacie inštitúcie, štátna správa, územná samospráva.

- Zdroje financovania:** – štrukturálne fondy EÚ,
– vlastné zdroje (dary fyzických a právnických osôb, príspevky z podielu zaplatenej dane),
– zdroje samosprávnych krajov (podporené zahrnutím týchto aktivít do ich programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja).

Merateľné ukazovatele: počet uskutočnených akcií v členení podľa jednotlivých nástrojov a prostriedkov spoločenskej komunikácie (minimálne jedna akcia polročne v každom regióne), počet akcií regionálnych centier (minimálne jedna akcia polročne za každé regionálne centrum).

2. VYTVORENIE PROSTREDIA PRE UPLATNENIE EFEKTÍVNYCH POSTUPOV PRI ODHALOVANÍ DISKRIMINAČNÝCH JAVOV

Opatrenie 2.1 Zvyšovanie občianskeho povedomia o Antidiskriminačnom zákone

Cieľ opatrenia:

- zvyšovať vedomosti občanov v oblastiach foriem diskriminácie; indikátorov diskriminácie; subjektov povinných dodržiavať zásadu rovnakého zaobchádzania; v oblastiach, v ktorých môže k diskriminácii dochádzať; dôvodov diskriminácie, právnej ochrany pri porušení zásady rovnakého zaobchádzania;
- podporovať tvorbu etických kódexov (t. j. presne vymedzených postupov pre eliminovanie vzniku diskriminačných javov) alebo ich doplnenie vo všetkých subjektoch, u ktorých môže dôjsť k vzniku diskriminačných javov;
- šíriť informácie o možnosti odvolávať sa na Európsky súd pre ľudské práva v Štrasburgu z dôvodov, že bolo porušené právo z článku 6 „Právo na spravodlivý proces“ a z článku 14 „Zákaz diskriminácie“, ktoré sú zakotvené v Európskom dohovore o ľudských právach;
- podporovať a iniciovať vytváranie akčných plánov pre zabezpečenie inklúzie a účasti znevýhodnených skupín na činnostiach súvisiacich s ochranou pred diskrimináciou.

Popis opatrenia:

Ochrana pred diskrimináciou sa v SR realizuje v určitých vzťahoch a za určitých, právnymi predpismi upravených podmienok. Vo verejnosti sa musí budovať povedomie o všetkých aspektoch vzniku diskriminačných javov, právnej ochrane a konaní vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania. Vysvetľovanie jednotlivých častí zákona a prezentácia úspešne realizovaných postupov pri uplatňovaní jednotlivých ustanovení *Antidiskriminačného zákona* by malo vyvolať výrazný nárast povedomia verejnosti o predmetných otázkach. Pre zapojenie všetkých zúčastnených subjektov do boja proti diskriminácii je nevyhnutné podporovať a iniciovať tvorby etických kódexov na miestach/u subjektov, ktoré by mohli byť potenciálnymi miestami vzniku diskriminačných javov. Vytváranie akčných plánov pre zabezpečenie inklúzie a účasti znevýhodnených skupín môže prispieť k vytvoreniu efektívnej platformy na účinnú a permanentnú ochranu pred diskrimináciou.

Aktivity realizácie:

- usporiadanie konferencií, seminárov a workshopov zameraných na dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania;
- sprehľadnenie a skvalitnenie internetových stránok s informáciami o formách boja proti diskriminácii a priblíženie „najlepšej praxe“ pri uplatňovaní *Antidiskriminačného zákona*;
- usporiadanie aktivít pre iniciovanie vzniku etických kódexov u potenciálnych diskriminujúcich subjektov vyplývajúcich z ustanovení *Antidiskriminačného zákona*;
- vytvorenie efektívneho postupu vzniku akčných plánov na ochranu pred diskrimináciou, ktoré môžu slúžiť ako dokumenty na taktickej a operatívnej úrovni;
- vytváranie diskusných fór a posilnenie dialógu subjektov pôsobiacich v oblasti ochrany pred diskrimináciou;
- zvyšovanie počtu mediátorov a mediálnych/informačných kampaní;
- vytvorenie vzdelávacích modulov o *Antidiskriminačnom zákone* a ich realizácia, resp. zakomponovanie do vzdelávacieho systému na všetkých úrovniach výchovy a vzdelávania.

Časový horizont: 2007-2013

Realizátori/partneri: SNSLP a jej RK, mimovládne organizácie, územná samospráva, vzdelávacie inštitúcie (MŠ, ZŠ, SŠ, VŠ), metodicko-pedagogické centrá, médiá - národnostné vysielania, tlačové agentúry.

Zdroje financovania: – štrukturálne fondy EÚ,

– vlastné zdroje (dary fyzických a právnických osôb, príspevky z podielu zaplatenej dane).

Merateľné ukazovatele: počet spracovaných akčných plánov (minimálne jeden na každej úrovni územnej samosprávy), počet mediátorov (vzrastajúci počet v jednotlivých rokoch za jednotlivé regióny).

Opatrenie 2.2 Diagnostika interného prostredia subjektov pôsobiacich v oblasti ochrany pred diskrimináciou so zameraním na ľudský potenciál

Cieľ opatrenia:

- permanentné monitorovanie a hodnotenie ľudských zdrojov (zamestnanci, spolupracovníci, dobrovoľníci) a odhaľovanie faktorov ovplyvňujúcich kvalitu ich práce v spojitosti so zvýšením efektívnosti postupov pri odhaľovaní diskriminačných javov.

Popis opatrenia:

Ľudské zdroje sú najdôležitejšou kategóriou ovplyvňujúcou efektívnosť postupov pri odhaľovaní diskriminačných javov. Kvantita a kvalita ľudských zdrojov by mala byť podrobovaná permanentnému hodnoteniu a analýze silných a slabých stránok, príležitostí a hrozieb s cieľom nachádzať správnu stratégiu v ich riadení a motivovaní. Citlivosť predmetnej problematiky prináša špecifické javy, ako napr. predsudky, pocity rezignácie z negatívnych skúseností s riešením vzniknutých prípadov diskriminácie a problémami s nízkou vynútiteľnosťou práva a pod.

Aktivity realizácie:

- tvorba špecifického výkazníctva personálnych kapacít a ich štruktúry u subjektov pôsobiacich v oblasti ochrany pred diskrimináciou za ich čo najnižšej administratívnej náročnosti;
- metodická a finančná podpora zvyšovania motivácie a odstraňovania subjektívnych prekážok pri odhaľovaní diskriminácie a boja proti diskriminácii;
- benchmarkingové štúdie postupov v oblasti odhaľovania diskriminačných javov v spoločnosti;
- aktívna spolupráca so zahraničnými subjektmi a preberanie tzv. „najlepšej praxe“ (odborné stretnutia, návštevy subjektov úspešných v oblasti boja proti diskriminácii v zahraničí).

Časový horizont: 2007-2013

Realizátori/partneri: SNSLP a jeho regionálne kancelárie, Štatistický úrad SR, územná samospráva, príslušné ministerstvá, akreditované monitorovacie organizácie.

Zdroje financovania: – verejné zdroje,
– štrukturálne fondy EÚ,
– zdroje samosprávnych krajov (podporené zahrnutím týchto aktivít do ich programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja).

Merateľné ukazovatele tvorba a predkladanie dokumentov s požadovaným obsahom: implementácia predmetného výkazníctva do systému Štatistického úradu SR.

Opatrenie 2.3 Zlepšenie finančného a materiálneho zabezpečenia subjektov pôsobiacich v oblasti ochrany pred diskrimináciou

Cieľ opatrenia:

- posilniť finančné a materiálne zabezpečenie subjektov pôsobiacich v oblasti ochrany pred diskrimináciou iniciovaním zmien finančného riadenia verejných zdrojov;
- skvalitniť finančný manažment subjektov pôsobiacich v oblasti ochrany pred diskrimináciou.

Popis opatrenia:

Úlohou tohto opatrenia je zabezpečiť inštitucionálny rozvoj subjektov pôsobiacich v oblasti ochrany pred diskrimináciou najmä z verejných zdrojov (zdroje EÚ, štátny rozpočet, zdroje samospráv) a zo súkromných zdrojov (nadácie, fyzické a právnické osoby). Cieľom je odstránenie doterajšej častej neúspešnosti v získavaní finančných prostriedkov, ktorá je dôsledkom neprofesionálneho prístupu subjektov a zdĺhavého administra-

tívneho a finančného riadenia verejných zdrojov. Aktivity subjektov v tejto oblasti by mali začať strategickým plánovaním, definovaním priorít ich činnosti, vytvorením a segmentovaním „projektových balíčkov“, ktoré vyhovujú výzve, podmienkam donorov, zameraniu cieľov v programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónu a pod.

Aktivity realizácie:

- zavedenie efektívneho informačného systému so zameraním na projektové účtovníctvo viac zdrojového financovania ;
- implementovanie systému rozpočtovníctva (s využitím zdrojového alebo programového druhu rozpočtu) a uskutočnenie analýzy národných a regionálnych zdrojov;
- využívanie foriem a systémov medzinárodného financovania, t. j. financovania prostredníctvom OSN a medzinárodných mimovládnych organizácií;
- zabezpečenie efektívneho a transparentného systému financovania;
- vytvorenie databázy výziev, programov, sponzorov, donorov, partnerov, spolupracujúcich organizácií;
- schválenie inštitucionálnych a procedurálnych systémových pravidiel pre proces získavania finančných zdrojov;
- rozvíjanie marketingových aktivít u subjektov zaoberajúcich sa ochranou pred diskrimináciou, smerujúcich k ich zviditeľneniu a upútaniu existujúcich a potenciálnych sponzorov a donorov;
- zapojenie subjektov do medzinárodných projektov;
- vytváranie databázy ponuky vzdelávania, vedenia verejných diskusií, využívať public relations a ďalšie aktivity v regióne.

Časový horizont: 2007-2013

Realizátori/partneri: - SNSLP a jeho regionálne kancelárie, mimovládne organizácie, verejná správa, vzdelávacie inštitúcie.

Zdroje financovania: – štrukturálne fondy EÚ, fondy štátov mimo EÚ,
– podpora zo strany vlády SR a samosprávnych krajov,
– tuzemskí a zahraniční donori.

Merateľné ukazovatele: výška finančných zdrojov pre oblasť ochrany pred diskrimináciou ako % z HDP (národná úroveň) v členení na verejné a súkromné zdroje

3. HĽADANIE CIEST K ZVÝŠENIU INFORMOVANOSTI A K ZINTENZÍVNENIU KOMUNIKÁCIE S OBEŤAMI DISKRIMINÁCIE A CELEJ SPOLOČNOSTI

Opatrenie 3.1 Efektívna komunikačná stratégia a taktika

Cieľ opatrenia:

- vytvoriť efektívny, špecifický a obsahovo diferencovaný komunikačný mix pre najviac ohrozené skupiny obyvateľstva a obeť diskriminácie na jednej strane a pre subjekty (potenciálnych porušovateľov), kde k diskriminácii najčastejšie dochádza na strane druhej.

Popis opatrenia:

Moderné prístupy v komunikácii sú založené na vytvorení integrovanej komunikácie, ktorá predstavuje podávanie konzistentného súboru informácií jednotlivým cieľovým skupinám všetkými vhodnými prostriedkami a informačnými kanálmi. Takýto typ komunikácie s potenciálnymi a skutočnými obeťmi diskriminácie je zameraný na vytvorenie vzťahu medzi obeťou a subjektom, na vybudovanie dôvery a dlhotrvajúcu spätnú väzbu v procese vynútenosti práv, k zabráneniu bezprávia, ku kompenzáciám pre obeť a preventívnu činnosť na zabránenie opätovného vzniku diskriminačných javov. Komunikácia musí byť v tomto prípade osobnejšia, adresnejšia, citlivejšia. U obeť musí byť rešpektovaná zásada mlčanlivosti a nezasahovania do ich súkromia.

Výrazne vystupuje do popredia potreba uskutočnenia cielenej komunikačnej stratégie zameranej na aplikáciu *Antidiskriminačného zákona* zo strany organizácií a inštitúcií na zvýšenie ich právneho povedomia.

Aktivity realizácie:

- vypracovanie spoločného koordinovaného postupu v efektívnej integrovanej komunikácii všetkých subjektov, ktoré pôsobia v oblasti ochrany pred diskrimináciou;
- uskutočnenie efektívneho public relations a media relations v tomto prostredí;
- verejné predstavovanie takého prostredia a systému ochrany pred diskrimináciou (s cieľom naplniť predchádzajúce opatrenia rámcovej stratégie), v ktorom je zabezpečená anonymita, ktorej sa obeť vo väčšine prípadov dožadujú v prvých fázach ich rozhodovania, či ísť do konfrontácie s diskriminujúcim alebo sa radšej z boja stiahnuť;
- výrazne ciele pôsobenie na mladú generáciu v oblasti vysvetľovania diskriminačných javov, ich dôsledkov a možností efektívnej ochrany pred týmito javmi;
- vytvorenie horúcich liniek, kde by mohli obeť volať 24 hodín denne a špecialisti by im mohli poradiť, podporiť a pod.;
- využitie „antireklám“ vyvolávajúcich silné city a zážitkové vnímanie.

Časový horizont: 2007-2013

Realizátori/partneri: - SNSLP a jeho regionálne kancelárie, mimovládne organizácie.

Zdroje financovania: – štrukturálne fondy EÚ, fondy štátov mimo EÚ,
– podpora zo strany vlády SR a samosprávnych krajov.

Merateľné ukazovatele: % výdavkov na komunikáciu (public relations) z celkových finančných zdrojov na ochranu pred diskrimináciou a na boj proti diskriminácii na regionálnej úrovni (minimálne 10%).

4. EFEKTÍVNE SIEŤOVANIE VŠETKÝCH SUBJEKTOV PÔSOBIACICH V OBLASTI OCHRANY PRED DISKRIMINÁCIOU

Opatrenie 4.1 Založenie a využívanie regionálneho a národného informačného systému na boj proti diskriminácii

Cieľ opatrenia:

- prostredníctvom regionálneho a národného informačného systému zabezpečiť komplexné informácie v oblasti ochrany pred diskrimináciou v SR, pričom jednou z jeho významných funkcií je sprostredkovanie kontaktu so všetkými zainteresovanými subjektmi (SNSLP s jeho regionálnymi kanceláriami, obeťmi diskriminácie, ohrozenými skupinami, mimovládnymi organizáciami, sponzormi, donormi, orgánmi činnými v trestnom konaní, štátnymi/verejnými inštitúciami, súkromným sektorom a subjektmi, kde k diskriminačným javom môže dôjsť atď.).

Popis opatrenia:

Využívanie informačno-komunikačných technológií vo všetkých oblastiach života našej spoločnosti sa už stalo samozrejmosťou. Informačný systém pre oblasť boja proti diskriminácii bude obsahovať informácie, ktoré by mali vyplývať z hĺbkovej analýzy doteraz prístupných údajov na internetových stránkach zainteresovaných subjektov. Jeho neoddeliteľnou súčasťou by mal byť systém výkazníctva na národnej a regionálnej úrovni a výskumný systém s možnosťou veľmi efektívneho realizovania prieskumov a získavania verejnej mienky. Permanentne by mali byť v ňom aktualizované tzv. vnútorné disponibilné informácie, ktoré by boli napĺňané prostredníctvom celoštátneho a regionálneho výkazníctva a aktualizovaním celoštátnej databázy platných všeobecne záväzných právnych predpisov SR, práva EÚ, judikatúry slovenských súdov, Európskeho súdneho dvora a Európskeho súdu pre ľudské práva, inšpiratívne rozhodnutia krajín V4, medzinárodné a európske štandardy a pod. Spravodajský systém, ako ďalší modul regionálneho informačného systému (RIS) a národného informačného systému (NIS),

by mal prinášať aktuálne podujatia, kampane, oficiálne správy domácich a zahraničných inštitúcií hodnotiaci stav diskriminácie a ochrany pred diskrimináciou v SR a vo svete, najlepšiu európsku a svetovú prax a pod. Súčasťou RIS a NIS by mali byť databázové súbory dostupné všetkým subjektom, ktoré pôsobia v tejto oblasti s charakteristikou spolupracujúcich subjektov v národnom a medzinárodnom kontexte.

Aktivity realizácie:

- návrh optimálnej obsahovej náplne RIS a NIS;
- hardwarové a softwarové zabezpečenie RIS a NIS;
- návrh a naplnenie databáz so špecifickým obsahom (napr. databáza spolupracujúcich subjektov);
- sledovanie a vyhodnocovanie využívania RIS a NIS.

Časový horizont: 2007 - 2008

Realizátori/partneri: SNSLP/subjekty poskytujúce údaje do databáz.

Zdroje financovania: – štrukturálne fondy EÚ, fondy štátov mimo EÚ,
– podpora zo strany vlády SR a samosprávnych krajov.

Merateľné ukazovatele a výsledky aktivity: vznik RIS a NIS.

Opatrenie 4.2 Založenie a budovanie „antidiskriminačných klastrov“, t. j. európskych, národných, regionálnych a lokálnych partnerstiev na ochranu pred diskrimináciou

Cieľ opatrenia:

- podporovať vznik a rozvoj partnerstiev na lokálnej, regionálnej, národnej a európskej úrovni medzi všetkými zainteresovanými subjektmi (SNSLP a jeho regionálnymi kancelármi, štátnou správou, územnou samosprávou, mimovládnyimi organizáciami, zamestnávateľmi, odborovými organizáciami, lekármi, políciou atď.). Partnerstvo súdov a prokuratúry upraviť tak, aby nedošlo k ohrozeniu ich nezávislosti (napr. obmedziť ich partnerský vzťah na účasť ich zástupcov na rokovaní a pod.).

Popis opatrenia:

Práca v partnerstve je pre SNSLP a jeho regionálne kancelárie veľmi dôležitá a vytvára pridanú hodnotu pre dosiahnutie spoločných cieľov. Partnerstvá dokážu kumulovať snahu, vedomosti a skúsenosti aktérov partnerstva. Dôvodom pre spoluprácu je geografický priestor, v ktorom všetci spoločne žijú a chcú uplatniť všetky možné nástroje boja proti diskriminácii a zníženie týchto negatívnych javov v spoločnosti.

Aktivity realizácie:

- návrh efektívneho postupu (metodológie) pre vznik a činnosť „antidiskriminačných klastrov“ (princípy a zásady tvorby, zameranie, priority, hodnoty, kultúra, zmluvy o spolupráci a pod.);
- vypracovanie lokálnych, regionálnych, národných a nadnárodných (európskych a medzinárodných) máp, tvorených všetkými organizáciami, orgánmi a subjektmi, ktoré sa zaoberajú ochranou pred diskrimináciou;
- spracovanie právnych podkladov pre uzatváranie dohôd medzi účastníkmi partnerstiev/klastrov;
- vlastná tvorba „antidiskriminačných klastrov“.

Časový horizont: 2007 - 2013

Realizátori/partneri: SNSLP a jeho regionálne kancelárie, všetci potenciálni partneri pri tvorbe sietí.

Zdroje financovania: – štrukturálne fondy EÚ, fondy štátov mimo EÚ,
– podpora zo strany vlády SR a samosprávnych krajov.

Merateľné ukazovatele a výsledky aktivity: vznik „antidiskriminačných klastrov“ (minimálne jeden vo väzbe na činnosť každej regionálnej kancelárie SNSLP).

6. Záver

Ako je z komplexnej štúdie výsledkov analýz zrejmé, výsledky riešenia analytických fáz projektu predostierali postupne obraz o podmienkach a stave ochrany pred diskrimináciou v Slovenskej republike, pričom sa do riešenia projektu zapojilo postupne v pozícii riešiteľov, respondentov a expertov takmer 500 osôb. Analýzy uskutočnené v priebehu riešenia projektu poskytli podklady pre stanovenie ciest k určaniu stratégie a opatrení, ktorých efektívna implementácia by mala znamenať výrazný pozitívny posun v tejto oblasti.

Z prieskumu vyplynuli odporúčania pre výber zamestnancov regionálnych kancelárií, ale hlavne pre ich ďalší odborný a profesijný rozvoj. Na základe týchto odporúčaní bol spresnený program úvodného školenia zamestnancov, ktorí boli vybratí na základe výberového konania s využitím modernej formy na výber zamestnancov, t.j. formou assessment centre. Školenie bolo zamerané na získanie odborných poznatkov z oblasti ochrany pred diskrimináciou v SR, na identifikáciu s profesijnou etikou a komunikáciu s verejnosťou, na získanie zručností v práci s informačnými technológiami dôležitými pre budovanie integrovaného informačného systému v regiónoch a osvojenie základných sociálnych kompetencií v oblasti komunikácie, zvládania konfliktov a stresu, asertivity a emocionálnej inteligencie. Významné sú prínosy prieskumu pre formulovanie obsahu a organizácie permanentného vzdelávania zamestnancov RK, SNSĽP a spolupracovníkov v partnerstvách.

Jedným z najdôležitejších výstupov projektu bolo vytvorenie krátkodobej, strednodobej a dlhodobej koncepcie udržateľnosti a rozvoja siedmich regionálnych kancelárií SNSĽP. Uvedené koncepcie garantujú, že v prípade ich dodržiavania regionálne kancelárie budú napredovať v osobnostnom a finančnom rozvoji.

Pre regionálne kancelárie SNSĽP (Nové Zámky, Zvolen, Rimavská Sobota, Dolný Kubín, Kysucké Nové Mesto, Kežmarok a Humenné) boli definované materiálno-technické kritéria pre ich efektívne fungovanie. Jednotlivé regionálne kancelárie sú prepojené navzájom a s centrom (SNSĽP) prostredníctvom efektívneho systému internej elektronickej komunikácie.

Osamotenosť práce regionálnych kancelárií bola eliminovaná vytvorením siete spolupracovníkov a vznikom lokálnych partnerstiev. Sieť spolupracovníkov regionálnych kancelárií a členov lokálnych partnerstiev tvoria odborníci z praxe a kompetentní zamestnanci inštitúcií a organizácií, ktorí majú vzťah k problematike ochrany pred diskrimináciou, dodržiavania ľudských práv a slobôd. Ochotu spolupracovať potvrdili členovia partnerstiev aj na odborných seminároch, ktoré sa realizovali počas projektu a boli venované tejto problematike.

Slovenská republika si kladie za cieľ napĺňanie stratégie ochrany pred diskrimináciou. Chce tým potvrdiť, že je spoločnosťou, ktorá systematicky a účinne bojuje proti nerovnakému zaobchádzaniu s tými, ktorí sa líšia farbou pleti, pôvodom, kultúrou a jazykom, zvykmi a tradíciami, názormi, vierou, politickým presvedčením, spôsobom života a podobne. Výsledky projektu „Poradenské služby za účelom vybudovania regionálnych administratívnych kapacít Slovenského národného strediska pre ľudské práva“ sú toho dôkazom.

*„Všetci sú si pred zákonom rovní a majú právo na rovnakú zákonnú ochranu bez akejkoľvek diskriminácie.“
(Všeobecná deklarácia ľudských práv, článok 7)*

Prílohová časť

Príloha č. 1

Výber segmentačných prístupov

		SEGMENTAČNÉ PRÍSTUPY			
		Spôsob diskriminácie	Subjekty povinné dodržiavať zásady rovnakého zaobchádzania	Oblasť prístupu a poskytovania	Dôvody diskriminácie
DISKRIMINÁCIA	Priama diskriminácia	Konanie, pri ktorom sa s osobou zaobchádza menej priaznivo ako s inou osobou	Štátne orgány	Sociálna pomoc, sociálne poistenie, štátna sociálna podpora, sociálne výhody	Rasový pôvod
		Opomenutie, pri ktorom sa s osobou zaobchádza menej priaznivo ako s inou osobou	Orgány územnej samosprávy		Národnostný pôvod
	Nepriama diskriminácia	Neutrálny predpis znevýhodňujúci osobu v porovnaní s inou osobou		Zdravotná starostlivosť	
		Rozhodnutie znevýhodňujúce osobu v porovnaní s inou osobou	Orgány záujmovej samosprávy		Etnický pôvod
		Pokyn znevýhodňujúci osobu v porovnaní s inou osobou		Vzdelanie	
	Obťažovanie	S úmyslom alebo následkom zníženia dôstojnosti alebo vytvorenia nepriateľského, ponižujúceho alebo zastráňujúceho prostredia	Fyzické osoby		Sexuálna orientácia
		Strpenie, ktoré je považované za podmienku na rozhodnutie alebo výkon práv a povinností vyplývajúcich z právnych vzťahov		Tovary a služby vrátane bývania, ktoré sú poskytované verejnosti právnickými a fyzickými osobami - podnikateľmi	Vek
	Neoprávnený postih	Konanie alebo opomenutie, ktoré je pre osobu, ktorej sa týka nepriaznivé a priamo súvisí s domáhaním sa právnej ochrany pre seba alebo inú osobu			
		Konanie alebo opomenutie, ktoré je pre osobu, ktorej sa týka nepriaznivo a priamo súvisí s podaním svedeckej výpovede, vysvetlenia, alebo súvisí s inou účasťou tejto osoby v konaní vo veciach diskriminácie	Právnické osoby		Pohlavie (tehotenstvo, materstvo, pohlavná identifikácia, rodová identifikácia)
	Pokyn na diskrimináciu	Konanie, ktoré spočíva v zneužití podriadenosti osoby s cieľom diskriminácie tretej osoby		Pracovno – právne vzťahy a obdobné právne vzťahy	Náboženské vyznanie alebo viera (osoba s náboženským vyznaním alebo bez vyznania)
	Nabádanie na diskrimináciu	Presvedčovanie, utvrdzovanie alebo podnecovanie osoby na diskrimináciu tretej osoby			Zdravotné postihnutie (predchádzajúce zdravotné postihnutie alebo diskriminácia na základe vonkajších príznakov zdravotného postihnutia)

Dotazník kvantitatívneho prieskumu

Identifikačná časť dotazníka	
1. Názov organizácie plný názov organizácie	<input style="width: 95%; height: 20px;" type="text"/>
2. Typ organizácie možnosť iba jednej odpovede	a) európska organizácia b) medzinárodná, medzivládna organizácia (taktiež národná pobočka medzinárodnej organizácie) c) vládna organizácia d) štátna správa e) samospráva f) zvláštny orgán (napr. ombudsman) g) polícia h) súdnictvo a prokuratúra i) mimovládna organizácia j) výskumný inštitút k) univerzita l) sociálny partner m) politická strana n) médiá o) náboženská spoločnosť, cirkev p) podnikateľský subjekt r) sieť, asociácia s) škola, vzdelávacia inštitúcia t) iná organizácia, uveďte aká <input style="width: 95%; height: 20px;" type="text"/>
3. Sídlo organizácie presná adresa sídla organizácie vrátane adres jej všetkých pobočiek v jednotlivých regiónoch	<input style="width: 95%; height: 50px;" type="text"/>
4. Počet aktívne pôsobiacich osôb v organizácii zamestnancov /spolupracovníkov/dobrovoľníkov	a) počet zamestnancov (uveďte počet) ☐ b) počet spolupracovníkov (uveďte počet) ☐ c) počet dobrovoľníkov (uveďte počet) ☐
5. Dĺžka pôsobenia organizácie v oblasti boja proti diskriminácii zvolte jednu odpoveď z rozbaľovacieho menu	<input style="width: 95%; height: 20px;" type="text"/>
6. Pôsobnosť organizácie možnosť viacerých odpovedí	V prípade voľby "regionálna", vyberte prosím región / regióny
a) medzinárodná b) národná c) regionálna (vpravo zvolte región) d) miestna	a) bratislavský b) banskobystrický c) košický d) nitriansky e) prešovský f) trenčiansky g) trnavský h) žilinský
7. Kontaktné údaje	telefón: <input style="width: 150px;" type="text"/> fax: <input style="width: 150px;" type="text"/> e-mail: <input style="width: 250px;" type="text"/> www stránka: <input style="width: 250px;" type="text"/>
8. Kontaktná osoba priezvisko, meno, titl., pozícia v organizácii	<input style="width: 95%; height: 20px;" type="text"/>

Meritórna časť dotazníka

<p>9. Ktoré dôvody diskriminácie sú v centre vašej pozornosti, resp. na ktoré prípady diskriminácie sa sústreďuje vaša pozornosť? možnosť viacerých odpovedí</p>	<p>a) rasový pôvod b) národnostný dôvod c) etnický dôvod d) národný alebo sociálny pôvod e) politické a iné zmyslanie f) farba pleti g) majetkové pomery h) manželský stav i) rodinný stav j) používaný jazyk k) sexuálna orientácia l) vek m) pohlavie n) náboženské vyznanie alebo viera o) odborová činnosť p) zdravotné postihnutie r) vzdelanie s) iné, uveďte aké</p> <input type="text"/>
<p>10. Na ktoré oblasti vzniku diskriminačných javov (vrátane obťažovania, nabadania k diskriminácii, pokynu na diskrimináciu a neoprávneného postihu) sa sústreďujete? možnosť viacerých odpovedí</p>	<p>a) sociálna pomoc b) sociálne poistenie c) štátna sociálna podpora d) sociálne výhody e) zdravotná starostlivosť f) vzdelanie g) diskriminácia v školskom prostredí h) poskytovanie tovarov a služieb i) poskytovanie bývania j) pracovno-právne vzťahy a obdobné právne vzťahy k) diskriminácia na trhu práce l) diskriminácia v rodinnom prostredí m) diskriminácia v komunikácii medzi občanmi n) iná oblasť, uveďte aká</p> <input type="text"/>
<p>11. Ktoré činnosti v boji proti diskriminácii uskutočňujete? možnosť viacerých odpovedí</p>	<p>a) odhaľovanie diskriminácie - uveďte počet prípadov v r. 2005 ☐ a 1. - 10. 2006 ☐</p> <p>b) právna pomoc - uveďte počet prípadov v r. 2005 ☐ a 1. - 10. 2006 ☐</p> <p>c) sociálna pomoc - uveďte počet prípadov v r. 2005 ☐ a 1. - 10. 2006 ☐</p> <p>d) psychologická pomoc - uveďte počet prípadov v r. 2005 ☐ a 1. - 10. 2006 ☐</p> <p>e) poradenstvo - uveďte počet prípadov v r. 2005 ☐ a 1. - 10. 2006 ☐</p> <p>f) osveta, vzdelávanie v oblasti ľudských práv a v oblasti boja proti diskriminácii - uveďte počet prípadov v r. 2005 ☐ a 1. - 10. 2006 ☐</p> <p>g) iné, uveďte aké</p> <input type="text"/> <p>- uveďte počet prípadov v r. 2005 ☐ a 1. - 10. 2006 ☐</p>
<p>12. Dízka pôsobenia organizácie v oblasti boja proti diskriminácii zvoľte jednu odpoveď z rozbaľovacieho menu</p>	<input type="text"/>
<p>13. Percentuálny podiel činnosti v oblasti boja proti diskriminácii z celkového objemu činnosti zvoľte jednu odpoveď z rozbaľovacieho menu</p>	<input type="text"/>

<p>14. S kým spolupracujete pri vašej činnosti v oblasti boja proti diskriminácii? možnosť viacerých odpovedí</p>	<p>a) s orgánom/orgánmi štátnej správy, uveďte s ktorým/ktorými: _____</p> <p>b) s orgánom/orgánmi samosprávy, uveďte s ktorým/ktorými: _____</p> <p>c) s inou mimovládnu organizáciou/organizáciami, uveďte s ktorou/ktorými: _____</p> <p>d) s inými organizáciami, uveďte s ktorými: _____</p> <p>e) nespolupracujeme so žiadnou organizáciou _____</p>
<p>15. V akých oblastiach boja proti diskriminácii spolupracujete s partnerskými organizáciami? možnosť viacerých odpovedí</p>	<p>a) odhaľovanie diskriminácie b) právna pomoc c) sociálna pomoc d) psychologická pomoc e) poradenstvo f) prevencia g) osveta, vzdelávanie v oblasti ľudských práv a v oblasti boja proti diskriminácii h) iné spoločné aktivity, uveďte aké: _____</p>
<p>16. Čo považujete za svoje silné stránky v boji proti diskriminácii? možnosť viacerých odpovedí</p>	<p>a) vybudovaný profesionálny imidž b) dôvera obetí diskriminácie c) efektívny postup odhaľovania diskriminačných javov v spoločnosti d) efektívna prevencia a poradenstvo e) dostatočné ľudské zdroje - potrebný počet zamestnancov/spolupracovníkov/dobrovoľníkov f) odborne kompetentní zamestnanci organizácie v oblasti boja proti diskriminácii g) schopnosť získať dostatočné finančné zdroje na činnosť organizácie h) existujúca sieť spolupracovníkov a partnerstiev v oblasti boja proti diskriminácii i) iná silná stránka, uveďte aká: _____</p>
<p>17. Čo považujete za svoje slabé stránky v boji proti diskriminácii? možnosť viacerých odpovedí</p>	<p>a) nedostatočné zviditeľňovanie organizácie a jej poslanie na verejnosti b) nedostatočne kvalifikovaný personál c) nedostatočné materiálne zabezpečenie d) nedostatočné finančné zabezpečenie e) nedostatočné personálne kapacity f) izolovanosť organizácie - neexistujúca spolupráca s inými subjektmi pôsobiacimi v oblasti boja proti diskriminácii g) iná slabá stránka, uveďte aká: _____</p>
<p>18. Ako vnímate činnosť Slovenského národného strediska pre ľudské práva v Slovenskej republike? možnosť iba jednej odpovede</p>	<p>a) na základe aktívnej spolupráce SNSLP vnímame veľmi pozitívne b) činnosť SNSLP vnímame neutrálne, pretože sme zatiaľ nespolupracovali c) SNSLP je pre nás príliš vzdialené, v regióne jeho existenciu nepocítujeme, resp. pocítujeme iba veľmi málo d) iná odpoveď, uveďte: _____</p>
<p>19. V akej oblasti boja proti diskriminácii spolupracujete so SNSLP, resp. aké sú vaše spoločné aktivity? možnosť viacerých odpovedí</p>	<p>a) odhaľovanie diskriminácie b) právna pomoc c) sociálna pomoc d) psychologická pomoc e) poradenstvo f) osveta, vzdelávanie v oblasti ľudských práv a v oblasti boja proti diskriminácii g) edičná činnosť h) iné spoločné aktivity, uveďte aké: _____</p>
<p>20. Aké vonkajšie prekážky pocítuje vaša organizácia v oblasti boja proti diskriminácii? možnosť viacerých odpovedí</p>	<p>a) nedôvera obetí b) neinformovanosť obetí c) nedostatočná finančná podpora zo strany štátu/EÚ pre uplatňovanie efektívnych a kvalitných postupov v boji proti diskriminácii d) nedostatočné právne prostredie v oblasti boja proti diskriminácii e) neexistujúci informačný systém, ktorý by okrem iného poskytoval prípady tzv. "najlepšej praxe" z činnosti organizácií v oblasti boja proti diskriminácii f) nedostatočná ponuka vzdelávania v oblasti boja proti diskriminácii g) nedostatočné zosieťovanie (prepojenie, spolupráca) všetkých inštitúcií, ktoré pôsobia v oblasti boja proti diskriminácii h) príliš centralizovaná pozícia SNSLP i) iný vonkajší faktor, uveďte aký _____</p>

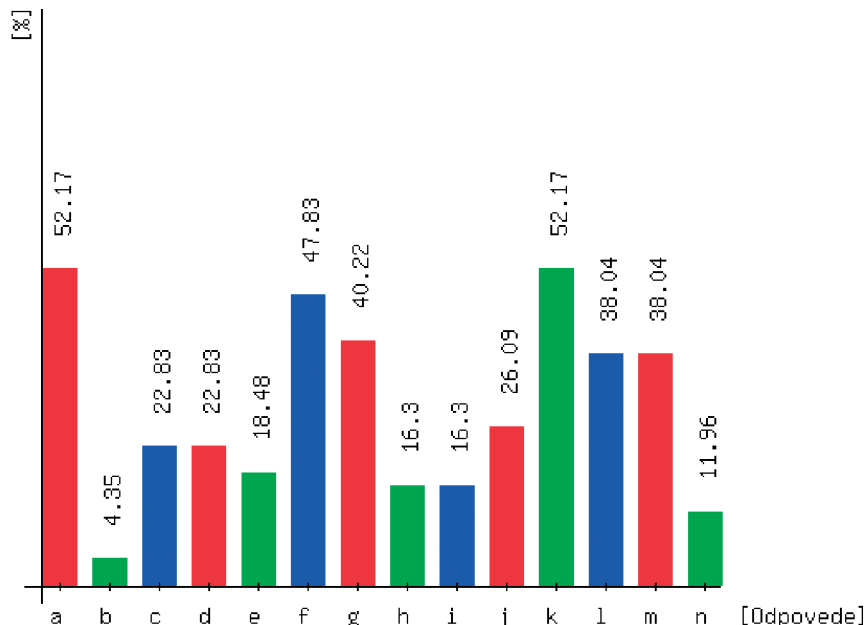
<p>21. Ktorý typ subjektívnych prekážok v boji proti diskriminácii považujete za najvýraznejší? možnosť viacerých odpovedí</p>	<p>a) nedostatočná motivácia b) neschopnosť presadiť sa c) nedostatočná odborná príprava v legislative d) nedostatočná psychologická príprava e) pocity rezignácie f) osobné predsudky v oblasti tolerancie g) nedostatočný priestor na sebarealizáciu h) iné, uveďte aké:</p> <input data-bbox="823 353 1445 387" type="text"/>
<p>22. Aké sú potreby sebarozvoja zamestnancov/dobrovoľníkov vo vašej organizácii? možnosť viacerých odpovedí</p>	<p>a) odborné kompetencie b) osobnostné kompetencie c) sociálne kompetencie d) komunikačné spôsobilosti e) emocionálna inteligencia f) asertivita g) iné potreby, uveďte aké:</p> <input data-bbox="823 600 1445 633" type="text"/>
<p>23. Priestor pre vaše návrhy a pripomienky pre zlepšenie situácie v oblasti boja proti diskriminácii v regióne/regiónoch, v ktorých pôsobíte:</p>	<div data-bbox="823 678 1469 1144" style="border: 1px solid black; height: 208px; width: 405px;"></div>
<p>Ďakujeme Vám za vyplnenie dotazníka a tešíme sa na ďalšiu spoluprácu.</p>	
<p>Odošli formulár</p>	

Vyhodnotenie dotazníka - analýza ponuky v oblasti boja proti diskriminácii - národná úroveň (k 1. 2. 2007)

Národná úroveň																																							
1.	Názov organizácie																																						
Počet respondentov k časovému okamihu vyhodnotenia výsledkov prieskumu pre potreby tvorby záverečnej správy dosiahol 92. Bližšia identifikácia respondentov je obsahom otázok 2 – 8. Pri rozposlaní 340 dotazníkov bola dosiahnutá 27,1 % návratnosť.																																							
2.	Typ organizácie																																						
Vo vzorke respondentov sa nachádza 32% organizácií štátnej správy a 26% mimovládnych organizácií. Ďalej nasledujú univerzity (9%), školy a vzdelávacie inštitúcie (8%), samospráva (5%) a polícia (4%). Po 1% majú medzinárodné organizácie, vládne organizácie, zvláštne orgány, súdnictvo a prokuratúra, asociácie a výskumné inštitúty. Iné organizácie predstavujú 5%. Ostatní respondenti typ organizácie, ktorú zastupovali neidentifikovali.																																							
3.	Sídla organizácií																																						
Prieskum mal celoslovenský charakter, a preto išlo o organizácie, ktoré majú sídlo na území SR.																																							
4.	Aktívne pôsobiace osoby v organizáciách respondentov																																						
V rámci prieskumu boli oslovené organizácie rôznej veľkosti v závislosti na počte aktívne pôsobiacich zamestnancov/spolupracovníkov/dobrovoľníkov. K označovaniu počtu aktívnych osôb pracujúcich v oblasti boja proti diskriminácii pristupovali oslovené organizácie rôzne – vo väčšine prípadov uviedli počet aktívne pôsobiacich osôb identický s počtom všetkých zamestnancov. Niektoré organizácie, napr. Ústav romologických štúdií, FSV a Z, UKF Nitra, Únia mužov Slovenska a iné, nevykazujú aktívne pôsobenie žiadneho zamestnanca, iba spolupracovníkov a dobrovoľníkov, i napriek tomu, že v oblasti boja proti diskriminácii pracujú a deklarujú výsledky svojej práce.																																							
5.	Dĺžka pôsobenia organizácie																																						
Viac ako šesť rokov dĺžky svojho pôsobenia deklarovalo 52% organizácií, 22% pôsobí v tejto oblasti jeden až tri roky a 14% štyri až šesť rokov. Kratšie ako jeden rok pôsobia približne 4% inštitúcií. Na otázku neodpovedalo približne 8% organizácií.																																							
6.	Pôsobnosť organizácie																																						
Regionálna pôsobnosť organizácie v oblasti boja proti diskriminácii bola deklarovaná u 55% respondentov, miestna 28%, národná 28% a medzinárodná u 18%. Niektoré organizácie uviedli viaceré úrovne ich pôsobenia, predovšetkým sa objavovala kombinácia národnej a regionálnej pôsobnosti, resp. regionálnej a miestnej pôsobnosti. Zastúpenie respondentov v jednotlivých regiónoch sa pohybovalo od 30% do 53%. Najvyššie zastúpenie respondentov sa objavilo v Žilinskom (53%) a Košickom regióne (45%).																																							
7., 8.	Kontaktné údaje																																						
9.	Zameranie organizácie vo väzbe na dôvody diskriminácie																																						
a – rasový pôvod, b – národnostný dôvod, c – etnický dôvod, d – národný a sociálny pôvod, e – politické a iné zmýšľanie, f – farba pleti, g – majetkové pomery, h – manželský stav, i – rodinný stav, j – používaný jazyk, k – sexuálna orientácia, l – vek, m – pohlavie, n – náboženské vyznanie a viera, o – odborová činnosť, p – zdravotné postihnutie, r – vzdelanie, s – iné																																							
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Odpovede</th> <th>[%]</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>a</td><td>48.48</td></tr> <tr><td>b</td><td>28.26</td></tr> <tr><td>c</td><td>52.17</td></tr> <tr><td>d</td><td>46.74</td></tr> <tr><td>e</td><td>11.96</td></tr> <tr><td>f</td><td>32.61</td></tr> <tr><td>g</td><td>22.83</td></tr> <tr><td>h</td><td>17.39</td></tr> <tr><td>i</td><td>25</td></tr> <tr><td>j</td><td>21.74</td></tr> <tr><td>k</td><td>14.13</td></tr> <tr><td>l</td><td>36.96</td></tr> <tr><td>m</td><td>41.3</td></tr> <tr><td>n</td><td>11.96</td></tr> <tr><td>o</td><td>4.35</td></tr> <tr><td>p</td><td>54.35</td></tr> <tr><td>r</td><td>45.65</td></tr> <tr><td>s</td><td>10.87</td></tr> </tbody> </table>		Odpovede	[%]	a	48.48	b	28.26	c	52.17	d	46.74	e	11.96	f	32.61	g	22.83	h	17.39	i	25	j	21.74	k	14.13	l	36.96	m	41.3	n	11.96	o	4.35	p	54.35	r	45.65	s	10.87
Odpovede	[%]																																						
a	48.48																																						
b	28.26																																						
c	52.17																																						
d	46.74																																						
e	11.96																																						
f	32.61																																						
g	22.83																																						
h	17.39																																						
i	25																																						
j	21.74																																						
k	14.13																																						
l	36.96																																						
m	41.3																																						
n	11.96																																						
o	4.35																																						
p	54.35																																						
r	45.65																																						
s	10.87																																						

10. Zameranie organizácie vo väzbe na oblasti vzniku diskriminačných javov

a – sociálna pomoc, b – sociálne poistenie, c – štátna sociálna podpora, d – sociálne výhody, e – zdravotnícka starostlivosť, f – vzdelávanie, g – diskriminácia v školskom prostredí, h – poskytovanie tovarov a služieb, i – poskytovanie bývania, j – pracovno – právne a obdobné vzťahy, k – diskriminácia na trhu práce, l – diskriminácia v rodinnom prostredí, m – diskriminácia v komunikácii medzi občanmi

11. Činnosti v oblasti boja proti diskriminácii

Najväčší počet respondentov uskutočňuje poradenskú činnosť (49%). Osvetu a vzdelávanie v oblasti ľudských práv a v oblasti boja proti diskriminácii uskutočňuje 41%, sociálnu činnosť 29%, psychologickú činnosť 21%, právnu pomoc poskytuje 18%, odhaľovanie diskriminácie 18%, iné činnosti 10%.

12. Dĺžka pôsobenia organizácie v oblasti boja proti diskriminácii

Krátšie ako jeden rok pôsobí v oblasti boja proti diskriminácii 7% respondentov, 24% jeden až tri roky, 58% štyri a viac rokov. Dĺžku svojej pôsobnosti v oblasti boja proti diskriminácii neuviedlo 12% respondentov.

13. Percentuálny podiel činnosti v oblasti boja proti diskriminácii z celkového objemu činnosti organizácie

Činnosti v oblasti boja proti diskriminácii tvoria v 35% organizácií len 10% z ich celkovej činnosti, u 13% tvorí táto činnosť 11 – 39%, v 16% organizácií tvorí táto činnosť polovicu ich činností a aktivít a takmer celú činnosť v boji proti diskriminácii vykazuje 17% dopytovaných. Na túto otázku neodpovedalo 19% respondentov.

14., 15. Spolupracujúce inštitúcie a oblasti spolupráce

Respondenti spolupracujú približne rovnakým podielom s orgánmi a organizáciami štátnej správy, samosprávy, mimovládny organizáciami, resp. inými organizáciami. Iba v šiestich prípadoch organizácia pracuje bez kontaktu s inou organizáciou. Najviac organizácií spolupracuje s inými inštitúciami v oblasti poradenstva (64%), osvetu a vzdelávania (64%), prevencie (61%), sociálnej pomoci (40%), právnej pomoci (30%) a pri odhaľovaní diskriminácie (32%). Iné spoločné aktivity (napr. poskytovanie technického vybavenia) vykazuje 9% organizácií.

Vyhodnotenie dotazníka - analýza ponuky v oblasti boja proti diskriminácii – regionálna úroveň (k 1. 2. 2007)

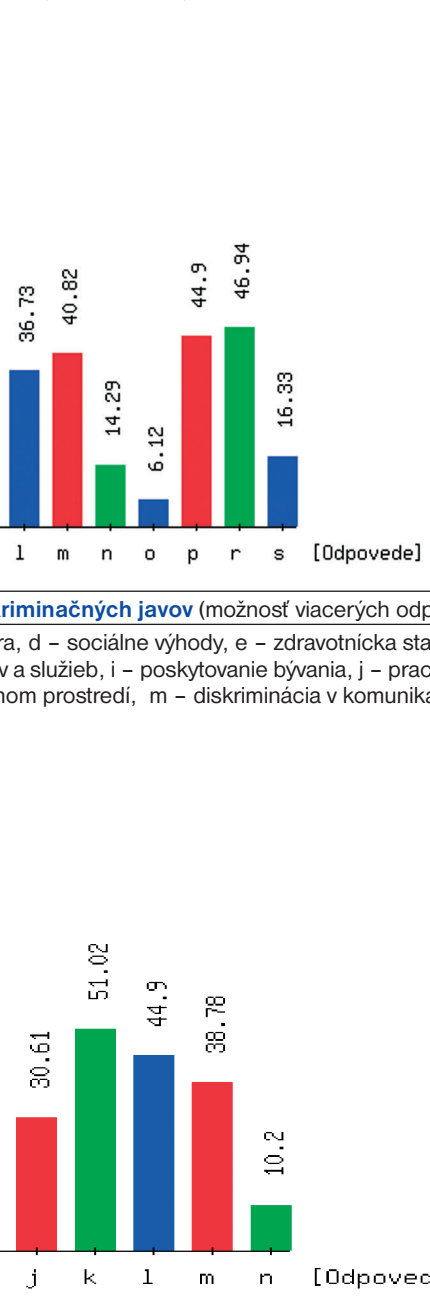
Trnavský samosprávny kraj																																							
1.	Názov organizácie																																						
Počet respondentov v čase vyhodnotenia výsledkov prieskumu pre potreby tvorby záverečnej správy dosiahol v Trnavskom samosprávnom kraji 30. Bližšia identifikácia respondentov je obsahom otázok 2 – 8.																																							
2.	Typ organizácie																																						
Vo vzorke respondentov dominujú počtom 12 mimovládne organizácie (40%). Medzi respondentmi sa tiež nachádza 6 univerzít (20% respondentov), 2 orgány štátnej správy, príp. organizácie nimi zriadené (6,7%). Rovnaké zastúpenie (po jednej organizácii, t. j. 3,3%) majú vládne organizácie, zvláštne orgány, výskumné inštitúcie, asociácie a vzdelávacie inštitúcie. 3 organizácie (10% respondentov) zaradilo svoju inštitúcie do kategórie „iné organizácie“ a 2 respondenti (6,8%) typ organizácie neuviedlo.																																							
¹⁾ Pojomom „vládne organizácie“ sú označované vládou zriadené organizácie so zameraním na ochranu ľudských práv. ²⁾ Pojomom „zvláštne organizácie“ sú označované organizácie typu verejný ochranca práv a p.																																							
3.	Sídla organizácií																																						
Organizácie majú sídlo v Trnavskom samosprávnom kraji, prípadne ide o organizácie s celonárodnou pôsobnosťou, ktoré sídli v iných krajoch Slovenskej republiky.																																							
4.	Aktívne pôsobiace osoby v organizáciách respondentov																																						
V organizáciách zameraných na boj proti diskriminácii v Trnavskom samosprávnom kraji pracuje 1523 zamestnancov, 461 spolupracovníkov a 1340 dobrovoľníkov. Len 3 organizácie (10%) uvádzajú, že nemajú žiadnych aktívnych zamestnancov. Žiadnymi spolupracovníkmi nedisponuje 6 respondentov (20%) a 14 organizácií (46,7%) uvádza, že nemá žiadnych dobrovoľníkov. Odpovede ohľadom počtu spolupracovníkov zahŕňajú najčastejšie počet do 20; výrazne väčší počet spolupracovníkov vykazujú Fórum pre pomoc starším (110) a Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce TU (70). Najväčší počet dobrovoľníkov má Slovenský zväz zdravotne postihnutých (999), u ostatných respondentov nepresiahol počet dobrovoľníkov hodnotu 72.																																							
5.	Dĺžka pôsobenia organizácie																																						
Viac ako šesť rokov doby svojho pôsobenia deklarovalo 17 organizácií (56,7%), 5 organizácií (16,7%) pôsobí v tejto oblasti štyri až šesť rokov a 7 organizácií (23,3%) jeden až tri roky. Kratšie ako jeden rok v Trnavskom samosprávnom kraji pôsobí 1 organizácia (3,3%). Na otázku odpovedali všetci respondenti.																																							
6.	Pôsobnosť organizácie (možnosť viacerých odpovedí)																																						
Miestna pôsobnosť organizácií v oblasti boja proti diskriminácii bola deklarovaná 5 respondentmi (16,7%), regionálnu pôsobnosť uviedlo 26 respondentov (33,3%). Najviac organizácií pôsobí na národnej úrovni (26 organizácií, t. j. 86,7% respondentov). Medzinárodnú pôsobnosť má 11 organizácií (36,7%). Niektoré organizácie uviedli viaceré úrovne ich pôsobenia, predovšetkým sa objavovala kombinácia národnej a regionálnej pôsobnosti, resp. regionálnej a miestnej pôsobnosti. Súčasná pôsobnosť vo všetkých ostatných samosprávnych krajoch Slovenskej republiky bola deklarovaná u 27 respondentov (90%).																																							
7., 8.	Kontaktné údaje																																						
9.	Zameranie organizácie vo väzbe na dôvody diskriminácie (možnosť viacerých odpovedí)																																						
a – rasový pôvod, b – národnostný dôvod, c – etnický dôvod, d – národný a sociálny pôvod, e – politické a iné zmýšľanie, f – farba pleti, g – majetkové pomery, h – manželský stav, i – rodinný stav, j – používaný jazyk, k – sexuálna orientácia, l – vek, m – pohlavie, n – náboženské vyznanie a viera, o – odborová činnosť, p – zdravotné postihnutie, r – vzdelanie, s – iné																																							
<table border="1"> <caption>Data for the bar chart: Zameranie organizácie vo väzbe na dôvody diskriminácie</caption> <thead> <tr> <th>Príčina (Dôvod)</th> <th>Podiel [%]</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>a</td><td>43.33</td></tr> <tr><td>b</td><td>30</td></tr> <tr><td>c</td><td>63.33</td></tr> <tr><td>d</td><td>60</td></tr> <tr><td>e</td><td>23.33</td></tr> <tr><td>f</td><td>36.67</td></tr> <tr><td>g</td><td>23.33</td></tr> <tr><td>h</td><td>23.33</td></tr> <tr><td>i</td><td>30</td></tr> <tr><td>j</td><td>23.33</td></tr> <tr><td>k</td><td>26.67</td></tr> <tr><td>l</td><td>30</td></tr> <tr><td>m</td><td>40</td></tr> <tr><td>n</td><td>16.67</td></tr> <tr><td>o</td><td>6.67</td></tr> <tr><td>p</td><td>50</td></tr> <tr><td>r</td><td>53.33</td></tr> <tr><td>s</td><td>20</td></tr> </tbody> </table>		Príčina (Dôvod)	Podiel [%]	a	43.33	b	30	c	63.33	d	60	e	23.33	f	36.67	g	23.33	h	23.33	i	30	j	23.33	k	26.67	l	30	m	40	n	16.67	o	6.67	p	50	r	53.33	s	20
Príčina (Dôvod)	Podiel [%]																																						
a	43.33																																						
b	30																																						
c	63.33																																						
d	60																																						
e	23.33																																						
f	36.67																																						
g	23.33																																						
h	23.33																																						
i	30																																						
j	23.33																																						
k	26.67																																						
l	30																																						
m	40																																						
n	16.67																																						
o	6.67																																						
p	50																																						
r	53.33																																						
s	20																																						

10.	Zameranie organizácie vo väzbe na oblasti vzniku diskriminačných javov (možnosť viacerých odpovedí)																														
a – sociálna pomoc, b – sociálne poistenie, c – štátna sociálna podpora, d – sociálne výhody, e – zdravotnícka starostlivosť, f – vzdelávanie, g – diskriminácia v školskom prostredí, h – poskytovanie tovarov a služieb, i – poskytovanie bývania, j – pracovno-právne a obdobné vzťahy, k – diskriminácia na trhu práce, l – diskriminácia v rodinnom prostredí, m – diskriminácia v komunikácii medzi občanmi																															
<table border="1" data-bbox="383 291 1244 806"> <thead> <tr> <th>Odpoveď</th> <th>Podiel [%]</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>a</td><td>66.67</td></tr> <tr><td>b</td><td>10</td></tr> <tr><td>c</td><td>33.33</td></tr> <tr><td>d</td><td>33.33</td></tr> <tr><td>e</td><td>36.67</td></tr> <tr><td>f</td><td>63.33</td></tr> <tr><td>g</td><td>46.67</td></tr> <tr><td>h</td><td>20</td></tr> <tr><td>i</td><td>26.67</td></tr> <tr><td>j</td><td>23.33</td></tr> <tr><td>k</td><td>56.67</td></tr> <tr><td>l</td><td>40</td></tr> <tr><td>m</td><td>43.33</td></tr> <tr><td>n</td><td>10</td></tr> </tbody> </table>		Odpoveď	Podiel [%]	a	66.67	b	10	c	33.33	d	33.33	e	36.67	f	63.33	g	46.67	h	20	i	26.67	j	23.33	k	56.67	l	40	m	43.33	n	10
Odpoveď	Podiel [%]																														
a	66.67																														
b	10																														
c	33.33																														
d	33.33																														
e	36.67																														
f	63.33																														
g	46.67																														
h	20																														
i	26.67																														
j	23.33																														
k	56.67																														
l	40																														
m	43.33																														
n	10																														
11.	Činnosti v oblasti boja proti diskriminácii (možnosť viacerých odpovedí)																														
Najväčší počet organizácií – 14 (46,7%) uskutočňuje osvetu a vzdelávanie v oblasti ľudských práv a boja proti diskriminácii, 11 organizácií (36,7%) poskytuje poradenstvo a 7 organizácií (23,3%) sociálnu pomoc. Po 6 organizácií (20%) sa angažuje v oblasti odhaľovania diskriminácie alebo realizuje iné činnosti (napr. projektovú činnosť). Právnu pomoc poskytuje 5 organizácií (16,7%) a psychologickú pomoc 4 organizácie (13,3%).																															
12.	Dĺžka pôsobenia organizácie v oblasti boja proti diskriminácii																														
Kratšie ako jeden rok v oblasti boja proti diskriminácii v Trnavskom samosprávnom kraji pôsobí 1 inštitúcia (3,3%). Jeden až tri roky pôsobí 6 respondentov (20%) a 22 pôsobí štyri a viac rokov (73,4%). Dĺžku svojej pôsobnosti v oblasti boja proti diskriminácii nevedel 1 respondent (3,3%).																															
13.	Percentuálny podiel činnosti v oblasti boja proti diskriminácii z celkového objemu činnosti organizácie																														
Činnosti v oblasti boja proti diskriminácii tvoria v 10 organizáciách (33,3%) len 10% z ich celkovej činnosti, u 5 organizácií (16,7%) tvorí táto činnosť 11 – 39%, v 8 organizáciách (26,7%) tvorí táto činnosť polovicu ich činností a aktivít, a takmer celú činnosť v boji proti diskriminácii vykazuje 5 dopytovaných (16,7%). Na túto otázku neodpovedali 2 respondenti (6,6%).																															
14., 15.	Spolupracujúce inštitúcie a oblasti spolupráce (možnosť viacerých odpovedí)																														
S orgánom štátnej správy, príp. s organizáciami nimi zriadenými spolupracuje 16 respondentov (53,3%), s orgánmi samosprávy 11 respondentov (36,7%), 14 respondentov (46,7%) nadviazalo spoluprácu s mimovládnyimi organizáciami a 11 respondentov (36,7%) s inými organizáciami. Jeden respondent (3,3%) uviedol, že nespôsobuje so žiadnou organizáciou. Najviac organizácií – 24 (80%) spolupracuje s inými inštitúciami v oblasti osvetu a vzdelávania, prevencie – 17 organizácií (56,7%), poradenstva – 16 organizácií (53,3%), sociálnej pomoci – 13 organizácií (43,3%). Po 8 organizácií (po 26,7%) uviedlo spoluprácu v oblasti psychologickkej pomoci a právnej pomoci. Spoluprácu v odhaľovaní diskriminácie deklarovalo 10 respondentov (33,3%). Iné spoločné aktivity (napr. výskumnú a expertnú činnosť) vykazuje 5 organizácií (16,7%).																															
Nitriansky samosprávny kraj																															
1.	Názov organizácie																														
Počet respondentov v čase vyhodnotenia výsledkov prieskumu pre potreby tvorby záverečnej správy dosiahol v Nitrianskom samosprávnom kraji 30. Ich bližšia identifikácia je uvedená v otázkach 2 – 8.																															
2.	Typ organizácie																														
Medzi respondentmi boli najčastejšie mimovládne organizácie – 13 respondentov (43,4%). Menší podiel predstavuje 5 univerzít (16,8%) a 2 orgány štátnej správy, príp. organizácie nimi zriadené (6,7%). Po jednej organizácii majú medzi respondentmi zastúpenie vládne organizácie, samospráva, zvláštne orgány, výskumné inštitúcie, asociácie a vzdelávacie inštitúcie, čím sa na počte respondentov podieľajú rovnakým 3,3 percentným podielom. Do kategórie „iná organizácia“ zaradili svoju organizáciu 3 respondenti (10%). Na túto otázku neodpovedal 1 respondent (3,3%).																															
3.	Sídla organizácií																														
Organizácie majú sídlo v Nitrianskom samosprávnom kraji, prípadne ide o organizácie s celonárodnou pôsobnosťou, ktoré sídlia v iných krajoch Slovenskej republiky.																															
4.	Aktívne pôsobiace osoby v organizáciách respondentov																														
Podľa odpovedí z dotazníka pracuje v inštitúciách zameraných na boj proti diskriminácii v Nitrianskom samosprávnom kraji 1374 zamestnancov, 416 spolupracovníkov a 379 dobrovoľníkov. Žiadnych aktívnych zamestnancov nemajú 3 organizácie (10%), 5 organizácií (16,7%) uviedlo, že nemá žiadnych spolupracovníkov a 12 (40%) nemá žiadnych dobrovoľníkov. Najväčší počet spolupracovníkov vykazuje Fórum pre pomoc starším (110), najväčší počet dobrovoľníkov má Slovenský zväz zdravotne postihnutých (999).																															
5.	Dĺžka pôsobenia organizácie																														
V oblasti boja proti diskriminácii pôsobí 17 organizácií (56,7%) viac ako šesť rokov, 5 organizácií (16,6%) štyri až šesť rokov a 8 organizácií (26,7%) jeden až tri roky. Kratšie ako jeden rok nepôsobí v Nitrianskom samosprávnom kraji žiadna z dopytovaných organizácií.																															

6.	Pôsobnosť organizácie (možnosť viacerých odpovedí)																																						
Najviac organizácií – 26 (86,7%) uviedlo v oblasti boja proti diskriminácii národnú pôsobnosť, 11 organizácií (36,7%) regionálnu pôsobnosť, 10 organizácií (33,3%) medzinárodnú pôsobnosť a 6 organizácií (20%) miestnu pôsobnosť. Niektoré z nich uviedli viaceré úrovne ich pôsobenia (napr. národnú a regionálnu pôsobnosť, príp. regionálnu a miestnu pôsobnosť). Okrem Nitrianskeho samosprávneho kraja pôsobi 27 organizácií (90%) v rovnakej miere aj v ostatných samosprávnych krajoch.																																							
7., 8.	Kontaktné údaje																																						
9.	Zameranie organizácie vo väzbe na dôvody diskriminácie (možnosť viacerých odpovedí)																																						
a – rasový pôvod, b – národnostný dôvod, c – etnický dôvod, d – národný a sociálny pôvod, e – politické a iné zmýšľanie, f – farba pleti, g – majetkové pomery, h – manželský stav, i – rodinný stav, j – používaný jazyk, k – sexuálna orientácia, l – vek, m – pohlavie, n – náboženské vyznanie a viera, o – odborová činnosť, p – zdravotné postihnutie, r – vzdelanie, s – iné																																							
<table border="1"> <caption>Data for Figure 9: Zameranie organizácie vo väzbe na dôvody diskriminácie</caption> <thead> <tr> <th>Reason</th> <th>Percentage [%]</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>a</td><td>40</td></tr> <tr><td>b</td><td>26.67</td></tr> <tr><td>c</td><td>60</td></tr> <tr><td>d</td><td>56.67</td></tr> <tr><td>e</td><td>23.33</td></tr> <tr><td>f</td><td>40</td></tr> <tr><td>g</td><td>23.33</td></tr> <tr><td>h</td><td>20</td></tr> <tr><td>i</td><td>30</td></tr> <tr><td>j</td><td>23.33</td></tr> <tr><td>k</td><td>23.33</td></tr> <tr><td>l</td><td>30</td></tr> <tr><td>m</td><td>36.67</td></tr> <tr><td>n</td><td>16.67</td></tr> <tr><td>o</td><td>6.67</td></tr> <tr><td>p</td><td>46.67</td></tr> <tr><td>r</td><td>53.33</td></tr> <tr><td>s</td><td>20</td></tr> </tbody> </table>		Reason	Percentage [%]	a	40	b	26.67	c	60	d	56.67	e	23.33	f	40	g	23.33	h	20	i	30	j	23.33	k	23.33	l	30	m	36.67	n	16.67	o	6.67	p	46.67	r	53.33	s	20
Reason	Percentage [%]																																						
a	40																																						
b	26.67																																						
c	60																																						
d	56.67																																						
e	23.33																																						
f	40																																						
g	23.33																																						
h	20																																						
i	30																																						
j	23.33																																						
k	23.33																																						
l	30																																						
m	36.67																																						
n	16.67																																						
o	6.67																																						
p	46.67																																						
r	53.33																																						
s	20																																						
10.	Zameranie organizácie vo väzbe na oblasti vzniku diskriminačných javov (možnosť viacerých odpovedí)																																						
a – sociálna pomoc, b – sociálne poistenie, c – štátna sociálna podpora, d – sociálne výhody, e – zdravotnícka starostlivosť, f – vzdelávanie, g – diskriminácia v školskom prostredí, h – poskytovanie tovarov a služieb, i – poskytovanie bývania, j – pracovno – právne a obdobné vzťahy, k – diskriminácia na trhu práce, l – diskriminácia v rodinnom prostredí, m – diskriminácia v komunikácii medzi občanmi																																							
<table border="1"> <caption>Data for Figure 10: Zameranie organizácie vo väzbe na oblasti vzniku diskriminačných javov</caption> <thead> <tr> <th>Area</th> <th>Percentage [%]</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>a</td><td>63.33</td></tr> <tr><td>b</td><td>10</td></tr> <tr><td>c</td><td>30</td></tr> <tr><td>d</td><td>33.33</td></tr> <tr><td>e</td><td>33.33</td></tr> <tr><td>f</td><td>56.67</td></tr> <tr><td>g</td><td>43.33</td></tr> <tr><td>h</td><td>23.33</td></tr> <tr><td>i</td><td>33.33</td></tr> <tr><td>j</td><td>30</td></tr> <tr><td>k</td><td>56.67</td></tr> <tr><td>l</td><td>40</td></tr> <tr><td>m</td><td>46.67</td></tr> <tr><td>n</td><td>10</td></tr> </tbody> </table>		Area	Percentage [%]	a	63.33	b	10	c	30	d	33.33	e	33.33	f	56.67	g	43.33	h	23.33	i	33.33	j	30	k	56.67	l	40	m	46.67	n	10								
Area	Percentage [%]																																						
a	63.33																																						
b	10																																						
c	30																																						
d	33.33																																						
e	33.33																																						
f	56.67																																						
g	43.33																																						
h	23.33																																						
i	33.33																																						
j	30																																						
k	56.67																																						
l	40																																						
m	46.67																																						
n	10																																						
11.	Činnosti v oblasti boja proti diskriminácii (možnosť viacerých odpovedí)																																						
Respondenti uvádzali, že v oblasti boja proti diskriminácii uskutočňujú najmä osvetu a vzdelávanie – 14 organizácií (46,7%), poskytujú poradenskú činnosť – 14 organizácií (46,7%) a sociálnu pomoc – 9 organizácií (30%). Ďalej sa zameriavajú na odhaľovanie diskriminácie – 7 organizácií (23,3%), poskytovanie právnej pomoci – 6 organizácií (20%), psychologickú pomoc – 4 organizácie (13,3%) a iné činnosti – 6 organizácií (20%).																																							
12.	Dĺžka pôsobenia organizácie v oblasti boja proti diskriminácii																																						
Z dopytovaných inštitúcií nepôsobí v Nitrianskom samosprávnom kraji žiadna kratšie ako jeden rok. Jeden až tri roky pôsobí 8 respondentov (26,7%) a 21 organizácií (70%) pôsobí štyri a viac rokov. Dĺžku svojej pôsobnosti v oblasti boja proti diskriminácii neuviedol jeden respondent (3,3%).																																							

13.	Percentuálny podiel činnosti v oblasti boja proti diskriminácii z celkového objemu činnosti organizácie																																						
Činnosť zameraná na oblasť boja proti diskriminácii predstavuje 10% celkovej činnosti v prípade 9 organizácií (30%). 11 – 39%-ný podiel na celkovej činnosti má u 5 organizácií (16,7%). Polovicu všetkých aktivít predstavuje táto činnosť u 8 organizácií (26,7%). Takmer celú svoju činnosť zameriava na boj proti diskriminácii 6 respondentov (20%). Na otázku neodpovedali 2 respondenti (6,6%).																																							
14., 15.	Spolupracujúce inštitúcie a oblasti spolupráce (možnosť viacerých odpovedí)																																						
Respondenti najčastejšie spolupracujú s orgánmi štátnej správy, príp. nimi zriadenými organizáciami – 19 respondentov (63,3%) a mimovládnyimi organizáciami – 16 respondentov (53,3%). V menšej miere ide o spoluprácu s orgánmi samosprávy – 12 respondentov (40%) a s inými inštitúciami – 11 respondentov (36,7%). Zvyčajne ide o spoluprácu v oblasti osvedy a vzdelávania – 23 organizácií (76,7%), prevencie – 19 organizácií (63,3%), poradenstva – 18 organizácií (60%) a poskytovania sociálnej pomoci – 14 organizácií (44,7%). Rovnakým podielom (po 9 organizácií, t. j. po 30% respondentov) sa spolupráca prejavuje pri odhaľovaní diskriminácie a v oblasti právnej pomoci. Pri poskytovaní psychologickej pomoci spolupracuje s partnerskými organizáciami 7 respondentov (23,3%); rovnako, ako je to pri iných spoločných aktivitách.																																							
Trenčiansky samosprávny kraj																																							
1.	Názov organizácie																																						
Počet respondentov v čase vyhodnotenia výsledkov prieskumu pre potreby tvorby záverečnej správy dosiahol v Trenčianskom samosprávnom kraji 28. Bližšia identifikácia respondentov je obsahom otázok 2 – 8.																																							
2.	Typ organizácie																																						
Vo vzorke respondentov dominuje 12 mimovládnych organizácií (43%) a 5 univerzít (18%). V oblasti štátnej správy pôsobia 2 organizácie (7%). Zvláštne orgány, výskumné inštitúcie, vládne organizácie, asociácie a vzdelávacie inštitúcie majú medzi respondentmi rovnomerné zastúpenie po 1 organizácii (po 3,6%). Do kategórie „iná organizácia“ zaradili svoju organizáciu 3 respondenti (10,7%), jeden z respondentov na túto otázku neodpovedal (3,3%).																																							
3.	Sídla organizácií																																						
Organizácie majú sídlo v Trenčianskom samosprávnom kraji, prípadne ide o organizácie s celonárodnou pôsobnosťou, ktoré sídlia v iných krajoch Slovenskej republiky.																																							
4.	Aktívne pôsobiace osoby v organizáciách respondentov																																						
Podľa odpovedí z dotazníka pracuje v inštitúciách zameraných na boj proti diskriminácii v Trenčianskom samosprávnom kraji 1384 zamestnancov, 391 spolupracovníkov a 1340 dobrovoľníkov. Žiadnych aktívnych zamestnancov nemajú 3 organizácie (10,7%), 6 respondentov (21,4%) uviedlo, že nedisponuje žiadnymi spolupracovníkmi a 13 organizácií (46,4%) neuvádza žiadnych dobrovoľníkov. Odpovede ohľadom počtu spolupracovníkov zahŕňajú najčastejšie počet okolo 20, výrazne väčší počet spolupracovníkov vykazuje Fórum pre pomoc starším (110). Najväčší počet dobrovoľníkov má Slovenský zväz zdravotne postihnutých (999), u ostatných respondentov sa počet dobrovoľníkov pohybuje do hodnoty 72.																																							
5.	Dĺžka pôsobenia organizácie																																						
Viac ako šesť rokov doby svojho pôsobenia v oblasti boja proti diskriminácii deklarovalo 16 organizácií (57,1%), 5 organizácií (17,9%) pôsobí v tejto oblasti štyri až šesť rokov a 7 organizácií (25 %) jeden až tri roky. Kratšie ako jeden rok v Trenčianskom samosprávnom kraji nepôsobí žiadna organizácia.																																							
6.	Pôsobnosť organizácie (možnosť viacerých odpovedí)																																						
Miestna pôsobnosť organizácií v oblasti boja proti diskriminácii bola deklarovaná 4 organizáciami (14,3%), regionálnu pôsobnosť uviedlo 10 respondentov (35,7%), národnú 26 organizácií (92,9%) a medzinárodnú 10 organizácií (35,7%). Niektoré organizácie uviedli viaceré úrovne ich pôsobenia, predovšetkým sa objavovala kombinácia národnej a regionálnej pôsobnosti, resp. regionálnej a miestnej pôsobnosti. Súčasnú pôsobnosť v ostatných samosprávnych krajoch Slovenska deklarovalo 27 respondentov (96,4 %).																																							
7., 8.	Kontaktné údaje																																						
9.	Zameranie organizácie vo väzbe na dôvody diskriminácie (možnosť viacerých odpovedí)																																						
a – rasový pôvod, b – národnostný dôvod, c – etnický dôvod, d – národný a sociálny pôvod, e – politické a iné zmysľanie, f – farba pleti, g – majetkové pomery, h – manželský stav, i – rodinný stav, j – používaný jazyk, k – sexuálna orientácia, l – vek, m – pohlavie, n – náboženské vyznanie a viera, o – odborová činnosť, p – zdravotné postihnutie, r – vzdelanie, s – iné																																							
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Odpoveď</th> <th>Podiel [%]</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>a</td><td>39.29</td></tr> <tr><td>b</td><td>28.57</td></tr> <tr><td>c</td><td>60.71</td></tr> <tr><td>d</td><td>57.14</td></tr> <tr><td>e</td><td>25</td></tr> <tr><td>f</td><td>39.29</td></tr> <tr><td>g</td><td>21.43</td></tr> <tr><td>h</td><td>21.43</td></tr> <tr><td>i</td><td>28.57</td></tr> <tr><td>j</td><td>21.43</td></tr> <tr><td>k</td><td>25</td></tr> <tr><td>l</td><td>28.57</td></tr> <tr><td>m</td><td>39.29</td></tr> <tr><td>n</td><td>17.86</td></tr> <tr><td>o</td><td>7.14</td></tr> <tr><td>p</td><td>46.43</td></tr> <tr><td>r</td><td>58.57</td></tr> <tr><td>s</td><td>21.43</td></tr> </tbody> </table>		Odpoveď	Podiel [%]	a	39.29	b	28.57	c	60.71	d	57.14	e	25	f	39.29	g	21.43	h	21.43	i	28.57	j	21.43	k	25	l	28.57	m	39.29	n	17.86	o	7.14	p	46.43	r	58.57	s	21.43
Odpoveď	Podiel [%]																																						
a	39.29																																						
b	28.57																																						
c	60.71																																						
d	57.14																																						
e	25																																						
f	39.29																																						
g	21.43																																						
h	21.43																																						
i	28.57																																						
j	21.43																																						
k	25																																						
l	28.57																																						
m	39.29																																						
n	17.86																																						
o	7.14																																						
p	46.43																																						
r	58.57																																						
s	21.43																																						

10.	Zameranie organizácie vo väzbe na oblasti vzniku diskriminačných javov (možnosť viacerých odpovedí)																														
<p>a – sociálna pomoc, b – sociálne poistenie, c – štátna sociálna podpora, d – sociálne výhody, e – zdravotnícka starostlivosť, f – vzdelávanie, g – diskriminácia v školskom prostredí, h – poskytovanie tovarov a služieb, i – poskytovanie bývania, j – pracovno-právne a obdobné vzťahy, k – diskriminácia na trhu práce, l – diskriminácia v rodinnom prostredí, m – diskriminácia v komunikácii medzi občanmi</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Odpoveď</th> <th>Podiel [%]</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>a</td><td>67.86</td></tr> <tr><td>b</td><td>10.71</td></tr> <tr><td>c</td><td>32.14</td></tr> <tr><td>d</td><td>35.71</td></tr> <tr><td>e</td><td>35.71</td></tr> <tr><td>f</td><td>64.29</td></tr> <tr><td>g</td><td>46.43</td></tr> <tr><td>h</td><td>17.86</td></tr> <tr><td>i</td><td>28.57</td></tr> <tr><td>j</td><td>25</td></tr> <tr><td>k</td><td>57.14</td></tr> <tr><td>l</td><td>39.29</td></tr> <tr><td>m</td><td>50</td></tr> <tr><td>n</td><td>10.71</td></tr> </tbody> </table>		Odpoveď	Podiel [%]	a	67.86	b	10.71	c	32.14	d	35.71	e	35.71	f	64.29	g	46.43	h	17.86	i	28.57	j	25	k	57.14	l	39.29	m	50	n	10.71
Odpoveď	Podiel [%]																														
a	67.86																														
b	10.71																														
c	32.14																														
d	35.71																														
e	35.71																														
f	64.29																														
g	46.43																														
h	17.86																														
i	28.57																														
j	25																														
k	57.14																														
l	39.29																														
m	50																														
n	10.71																														
11.	Činnosti v oblasti boja proti diskriminácii (možnosť viacerých odpovedí)																														
<p>Po 12 respondentov (42,9%) deklarovalo, že poskytuje poradenstvo a realizuje osvetu a vzdelávanie v oblasti ľudských práv a boja proti diskriminácii. Sociálnu pomoc poskytuje 7 organizácií (25%), 5 organizácií (17,9 %) právnu pomoc a 4 organizácie (14,3%) psychologickú pomoc. Po 6 organizácií (21,4%) sa angažuje v odhaľovaní diskriminácie alebo uskutočňuje iné činnosti.</p>																															
12.	Dĺžka pôsobenia organizácie v oblasti boja proti diskriminácii																														
<p>Žiadna z organizácií v Trenčianskom samosprávnom kraji nepôsobí v oblasti boja proti diskriminácii kratšie ako jeden rok. Jeden až tri roky pôsobí v tejto oblasti 6 organizácií (21,4%) a 21 respondentov (75%) štyri a viac rokov. Dĺžku svojej pôsobnosti v oblasti boja proti diskriminácii neuviedol 1 respondent (3,6%).</p>																															
13.	Percentuálny podiel činnosti v oblasti boja proti diskriminácii z celového objemu činnosti organizácie																														
<p>Činnosti v oblasti boja proti diskriminácii tvoria v 8 organizáciách (28,6%) len 10% z ich celkovej činnosti, u 5 organizácií (17,9%) tvorí táto činnosť 11 – 39 %, v 8 organizáciách (28,6%) tvorí táto činnosť polovicu ich činností a aktivít a takmer celú činnosť v boji proti diskriminácii vykazuje 5 dopytovaných (17,9%). Na otázku neodpovedali 2 respondenti (7%).</p>																															
14., 15.	Spolupracujúce inštitúcie a oblasti spolupráce (možnosť viacerých odpovedí)																														
<p>S orgánmi štátnej správy, príp. nimi zriadenými organizáciami spolupracuje 16 respondentov (57,1%), s orgánmi samosprávy 11 respondentov (39,3%), 14 respondentov (50%) s mimovládnyimi organizáciami a 11 respondentov (39,3%) s inými organizáciami. Najviac organizácií spolupracuje s inými inštitúciami v oblasti osvetu – 21 organizácií (75%), prevencie – 17 organizácií (60,7%) a poradenstva – 16 organizácií (57,1%). Spoluprácu v oblasti sociálnej pomoci rozvíja 12 respondentov (42,9%), v oblasti odhaľovania diskriminácie 9 organizácií (32,1%), v oblasti právnej pomoci 8 organizácií (28,6%) a v oblasti psychologickéj pomoci 7 organizácií (25%). Iné spoločné aktivity (napr. výskumnú činnosť) vykazuje 5 dopytovaných (17,9%).</p>																															
Žilinský samosprávny kraj																															
1.	Názov organizácie																														
<p>Počet respondentov v čase vyhodnotenia výsledkov prieskumu pre potreby tvorby záverečnej správy dosiahol v Žilinskom samosprávnom kraji 49. Bližšia identifikácia respondentov je obsahom otázok 2 – 8.</p>																															
2.	Typ organizácie																														
<p>Vo vzorke respondentov sa nachádza najviac mimovládnych organizácií – 17 (34,7%), 13 orgánov štátnej správy, príp. organizácií nimi zriadených (26,5%), 6 univerzít (12,3%) a 2 vzdelávacie inštitúcie (4,2%). Vládne organizácie, orgány samosprávy, zvláštne orgány, polícia, výskumné inštitúcie a asociácie majú medzi respondentmi po 1 zástupcovi (podiel po 2%). Do kategórie „iná organizácia“ zaradili svoju organizáciu 3 respondenti (6,1%) a 2 respondenti (4,2%) na otázku neodpovedali.</p>																															
3.	Sídla organizácií																														
<p>Organizácie majú sídlo v Žilinskom samosprávnom kraji, prípadne ide o organizácie s celonárodnou pôsobnosťou, ktoré sídlia v iných krajoch Slovenskej republiky.</p>																															
4.	Aktívne pôsobiace osoby v organizáciách respondentov																														
<p>Podľa odpovedí z dotazníka pracuje v inštitúciách zameraných na boj proti diskriminácii v Žilinskom samosprávnom kraji 3757 zamestnancov, 921 spolupracovníkov a 2224 dobrovoľníkov. Žiadnych aktívnych zamestnancov nemajú 4 organizácie (8,2%), 17 organizácií (34,7%) uviedlo, že nedisponuje žiadnymi spolupracovníkmi a 26 organizácií (53,1%) neuvádza žiadnych dobrovoľníkov. Najväčší počet spolupracovníkov vykazuje Fórum pre pomoc starším (110), najväčší počet dobrovoľníkov má Slovenský zväz zdravotne postihnutých (999).</p>																															
5.	Dĺžka pôsobenia organizácie																														
<p>Viac ako šesť rokov doby svojho pôsobenia deklarovalo 24 organizácií (49%), 8 organizácií (16,3%) štyri až šesť rokov, 11 organizácií (22,5%) jeden až tri roky. Kratšie ako jeden rok v Žilinskom samosprávnom kraji pôsobí len 1 organizácia (2%). Na túto otázku neodpovedali 5 respondenti (10,2%).</p>																															

6.	Pôsobnosť organizácie (možnosť viacerých odpovedí)																																						
<p>Miestna pôsobnosť organizácií v oblasti boja proti diskriminácii bola deklarovaná u 9 organizácií (18,4%), regionálnu a národnú pôsobnosť uviedlo po 26 organizácií (53,1%) a medzinárodnú 12 organizácií (24,5%). Niektoré organizácie uviedli viaceré úrovne ich pôsobenia, predovšetkým sa objavovala kombinácia národnej a regionálnej pôsobnosti, resp. regionálnej a miestnej pôsobnosti. Organizácie so sídlom v Žilinskom samosprávnom kraji pôsobia aj v iných krajoch. Súčasnú pôsobnosť v Bratislavskom, Nitrianskom, Trenčianskom alebo Trnavskom samosprávnom kraji deklarovalo po 27 organizácií (55,1%). Po 28 organizácií (59,2%) pôsobí aj v Košickom alebo Prešovskom samosprávnom kraji, 29 organizácií (59,2%) v Banskobystrickom samosprávnom kraji.</p>																																							
7., 8.	Kontaktné údaje																																						
9.	Zameranie organizácie vo väzbe na dôvody diskriminácie (možnosť viacerých odpovedí)																																						
<p>a - rasový pôvod, b - národnostný dôvod, c - etnický dôvod, d - národný a sociálny pôvod, e - politické a iné zmýšľanie, f - farba pleti, g - majetkové pomery, h - manželský stav, i - rodinný stav, j - používaný jazyk, k - sexuálna orientácia, l - vek, m - pohlavie, n - náboženské vyznanie a viera, o - odborová činnosť, p - zdravotné postihnutie, r - vzdelanie, s - iné</p>																																							
 <table border="1" data-bbox="355 499 778 1792"> <thead> <tr> <th>Odpoveď</th> <th>Podiel [%]</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>a</td><td>36.73</td></tr> <tr><td>b</td><td>30.61</td></tr> <tr><td>c</td><td>48.98</td></tr> <tr><td>d</td><td>57.14</td></tr> <tr><td>e</td><td>18.37</td></tr> <tr><td>f</td><td>30.61</td></tr> <tr><td>g</td><td>22.45</td></tr> <tr><td>h</td><td>18.37</td></tr> <tr><td>i</td><td>28.57</td></tr> <tr><td>j</td><td>16.33</td></tr> <tr><td>k</td><td>14.29</td></tr> <tr><td>l</td><td>36.73</td></tr> <tr><td>m</td><td>40.82</td></tr> <tr><td>n</td><td>14.29</td></tr> <tr><td>o</td><td>6.12</td></tr> <tr><td>p</td><td>44.9</td></tr> <tr><td>r</td><td>46.94</td></tr> <tr><td>s</td><td>16.33</td></tr> </tbody> </table>		Odpoveď	Podiel [%]	a	36.73	b	30.61	c	48.98	d	57.14	e	18.37	f	30.61	g	22.45	h	18.37	i	28.57	j	16.33	k	14.29	l	36.73	m	40.82	n	14.29	o	6.12	p	44.9	r	46.94	s	16.33
Odpoveď	Podiel [%]																																						
a	36.73																																						
b	30.61																																						
c	48.98																																						
d	57.14																																						
e	18.37																																						
f	30.61																																						
g	22.45																																						
h	18.37																																						
i	28.57																																						
j	16.33																																						
k	14.29																																						
l	36.73																																						
m	40.82																																						
n	14.29																																						
o	6.12																																						
p	44.9																																						
r	46.94																																						
s	16.33																																						
10.	Zameranie organizácie vo väzbe na oblasti vzniku diskriminačných javov (možnosť viacerých odpovedí)																																						
<p>a - sociálna pomoc, b - sociálne poistenie, c - štátna sociálna podpora, d - sociálne výhody, e - zdravotnícka starostlivosť, f - vzdelávanie, g - diskriminácia v školskom prostredí, h - poskytovanie tovarov a služieb, i - poskytovanie bývania, j - pracovno-právne a obdobné vzťahy, k - diskriminácia na trhu práce, l - diskriminácia v rodinnom prostredí, m - diskriminácia v komunikácii medzi občanmi</p>																																							
 <table border="1" data-bbox="858 499 1289 1792"> <thead> <tr> <th>Odpoveď</th> <th>Podiel [%]</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>a</td><td>57.14</td></tr> <tr><td>b</td><td>6.12</td></tr> <tr><td>c</td><td>28.57</td></tr> <tr><td>d</td><td>32.65</td></tr> <tr><td>e</td><td>22.45</td></tr> <tr><td>f</td><td>51.02</td></tr> <tr><td>g</td><td>38.78</td></tr> <tr><td>h</td><td>16.33</td></tr> <tr><td>i</td><td>20.41</td></tr> <tr><td>j</td><td>30.61</td></tr> <tr><td>k</td><td>51.02</td></tr> <tr><td>l</td><td>44.9</td></tr> <tr><td>m</td><td>38.78</td></tr> <tr><td>n</td><td>10.2</td></tr> </tbody> </table>		Odpoveď	Podiel [%]	a	57.14	b	6.12	c	28.57	d	32.65	e	22.45	f	51.02	g	38.78	h	16.33	i	20.41	j	30.61	k	51.02	l	44.9	m	38.78	n	10.2								
Odpoveď	Podiel [%]																																						
a	57.14																																						
b	6.12																																						
c	28.57																																						
d	32.65																																						
e	22.45																																						
f	51.02																																						
g	38.78																																						
h	16.33																																						
i	20.41																																						
j	30.61																																						
k	51.02																																						
l	44.9																																						
m	38.78																																						
n	10.2																																						
11.	Činnosti v oblasti boja proti diskriminácii (možnosť viacerých odpovedí)																																						
<p>Najväčší počet respondentov poskytuje poradenstvo - 23 organizácií (46,9%), uskutočňuje osvetu a vzdelávanie v oblasti ľudských práv a boja proti diskriminácii - 17 organizácií (35%) a poskytuje sociálnu pomoc - 16 organizácií (32,7%), psychologickú pomoc - 11 organizácií (22,5%), právnu pomoc - 9 organizácií (18,4%). V oblasti odhaľovania diskriminácie sa angažuje 7 organizácií (14,3%) a 8 organizácií (16,3%) realizuje iné činnosti (napr. výskumná, publikačná činnosť).</p>																																							
12.	Dĺžka pôsobenia organizácie v oblasti boja proti diskriminácii																																						
<p>Kratšie ako jeden rok v oblasti boja proti diskriminácii v Žilinskom samosprávnom kraji pôsobia 2 organizácie (4,1%). Jeden až tri roky pôsobí v tejto oblasti 10 organizácií (20,4%) a 32 organizácií (65,3%) pôsobí v tejto oblasti štyri a viac rokov. Dĺžku svojej pôsobnosti v oblasti boja proti diskriminácii neuviedli 5 respondenti (10,2%).</p>																																							

13.	Percentuálny podiel činnosti v oblasti boja proti diskriminácii z celkového objemu činnosti organizácie																																						
Činnosti v oblasti boja proti diskriminácii tvoria v 17 organizáciách (34,7%) len 10% z ich celkovej činnosti, u 7 organizácií (14,3%) tvorí táto činnosť 11 – 39%, v 10 organizáciách (20,4%) tvorí táto činnosť polovicu ich činností a aktivít a takmer celú činnosť v boji proti diskriminácii vykazuje 8 dopytovaných (16,3%). Na túto otázku neodpovedali 7 respondenti (14,3%).																																							
14., 15.	Spolupracujúce inštitúcie a oblasti spolupráce (možnosť viacerých odpovedí)																																						
Najväčší počet respondentov spolupracuje s orgánmi štátnej správy, príp. organizáciami nimi zriadenými – 28 organizácií (57,1%), 24 organizácií (49%) spolupracuje s mimovládnyimi organizáciami, 18 organizácií (36,7%) s orgánmi samosprávy a 20 respondentov (40,1%) s inými organizáciami. So žiadnou organizáciou nespupracujú 2 respondenti (4,1%). Najviac respondentov spolupracuje s inými inštitúciami v oblasti osvetý a vzdelávania – 32 organizácií (65,3%). Ďalšie spolupracujú v oblasti poradenstva – 31 organizácií (63,3%), prevencie – 29 organizácií (59,2%), sociálnej pomoci – 21 organizácií (42,9%), psychologickéj pomoci – 17 organizácií (34,7%), právnej pomoci – 15 organizácií (30,6%) a odhaľovaní diskriminácie – 14 organizácií (28,6%). Iné spoločné aktivity (napr. výskumnú a expertnú činnosť) vykazuje 6 organizácií (12,2%)																																							
Banskobystrický samosprávny kraj																																							
1.	Názov organizácie																																						
Počet respondentov v čase vyhodnotenia výsledkov prieskumu pre potreby tvorby záverečnej správy dosiahol v Banskobystrickom samosprávnom kraji 34. Ich bližšia identifikácia je obsahom otázok 2 – 8.																																							
2.	Typ organizácie																																						
Najväčšiu časť respondentov tvoria počtom 13 mimovládne organizácie (38,2%). Medzi respondentmi je zastúpených tiež 5 orgánov štátnej správy, príp. organizácie nimi zriadené (17,7%) a 5 univerzít (14,8%) Vládne organizácie, zvláštne orgány, polícia, výskumné inštitúcie, asociácie a vzdelávacie inštitúcie sú medzi respondentmi zastúpené vždy jednou organizáciou (t. j. podielom po 2,9%). Do kategórie „iná organizácia“ zaradili svoju organizáciu 3 respondenti (8,9%). Na túto otázku neodpovedal 1 respondent (3%).																																							
3.	Sídla organizácií																																						
Organizácie majú sídlo v Banskobystrickom samosprávnom kraji, prípadne sa jedná o organizácie s celonárodnou pôsobnosťou, ktoré sídla v iných krajoch Slovenskej republiky.																																							
4.	Aktívne pôsobiace osoby v organizáciách respondentov																																						
Podľa odpovedí z dotazníka v inštitúciách v Banskobystrickom samosprávnom kraji pracuje 1665 zamestnancov, 761 spolupracovníkov a 370 dobrovoľníkov. Žiadnych aktívnych zamestnancov nemajú 3 organizácie (8,8%), 7 organizácií (20,6%) uviedlo, že nemá spolupracovníkov a 15 organizácií (44,1%) nemá žiadnych dobrovoľníkov. Najväčší počet spolupracovníkov vykazuje Stredná odborná škola Policajného zboru Košice (350), najväčší počet dobrovoľníkov má Slovenský zväz zdravotne postihnutých (999).																																							
5.	Dĺžka pôsobenia organizácie																																						
V oblasti boja proti diskriminácii pracuje 18 organizácií (52,9%) viac ako šesť rokov, 6 organizácií (17,7%) pôsobí v tejto oblasti štyri až šesť rokov a jeden až tri roky 8 organizácií (23,5%). Kratšie ako jeden rok v tejto oblasti nepôsobí žiadna z dopytovaných inštitúcií v Banskobystrickom samosprávnom kraji. Na otázku neodpovedali 2 respondenti (5,9%).																																							
6.	Pôsobnosť organizácie (možnosť viacerých odpovedí)																																						
Respondenti v dotazníku najčastejšie uvádzali národnú pôsobnosť inštitúcie v oblasti boja proti diskriminácii – 26 organizácií (76,5%), 15 organizácií (44,1%) uvádza regionálnu pôsobnosť (44%). Medzinárodnú pôsobnosť uviedlo 11 organizácií (32,4%) a 5 organizácií (14,7%) má miestnu pôsobnosť. Niektoré organizácie uviedli viaceré úrovne pôsobenia (napr. národnú a regionálnu, príp. regionálnu a miestnu). Organizácie deklarovali pôsobnosť aj v ostatných samosprávnych krajoch. Najviac respondentov (29, t. j. 85,3%) pôsobí aj v Žilinskom samosprávnom kraji. Súčasnú pôsobnosť v Košickom a Prešovskom samosprávnom kraji uviedlo 28 respondentov (82,4%) a v Bratislavskom, Nitrianskom, Trenčianskom a Trnavskom samosprávnom kraji rovnako po 27 organizácií (79,4%).																																							
7., 8.	Kontaktné údaje																																						
9.	Zameranie organizácie vo väzbe na dôvody diskriminácie (možnosť viacerých odpovedí)																																						
a – rasový pôvod, b – národnostný dôvod, c – etnický dôvod, d – národný a sociálny pôvod, e – politické a iné zmýšľanie, f – farba pleti, g – majetkové pomery, h – manželský stav, i – rodinný stav, j – používaný jazyk, k – sexuálna orientácia, l – vek, m – pohlavie, n – náboženské vyznanie a viera, o – odborová činnosť, p – zdravotné postihnutie, r – vzdelanie, s – iné																																							
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Odpoveď</th> <th>Podiel [%]</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>a</td><td>38.24</td></tr> <tr><td>b</td><td>29.41</td></tr> <tr><td>c</td><td>55.88</td></tr> <tr><td>d</td><td>55.88</td></tr> <tr><td>e</td><td>28.53</td></tr> <tr><td>f</td><td>38.24</td></tr> <tr><td>g</td><td>28.53</td></tr> <tr><td>h</td><td>26.47</td></tr> <tr><td>i</td><td>29.41</td></tr> <tr><td>j</td><td>17.65</td></tr> <tr><td>k</td><td>26.47</td></tr> <tr><td>l</td><td>32.35</td></tr> <tr><td>m</td><td>44.12</td></tr> <tr><td>n</td><td>17.65</td></tr> <tr><td>o</td><td>5.88</td></tr> <tr><td>p</td><td>44.12</td></tr> <tr><td>r</td><td>47.06</td></tr> <tr><td>s</td><td>17.65</td></tr> </tbody> </table>		Odpoveď	Podiel [%]	a	38.24	b	29.41	c	55.88	d	55.88	e	28.53	f	38.24	g	28.53	h	26.47	i	29.41	j	17.65	k	26.47	l	32.35	m	44.12	n	17.65	o	5.88	p	44.12	r	47.06	s	17.65
Odpoveď	Podiel [%]																																						
a	38.24																																						
b	29.41																																						
c	55.88																																						
d	55.88																																						
e	28.53																																						
f	38.24																																						
g	28.53																																						
h	26.47																																						
i	29.41																																						
j	17.65																																						
k	26.47																																						
l	32.35																																						
m	44.12																																						
n	17.65																																						
o	5.88																																						
p	44.12																																						
r	47.06																																						
s	17.65																																						

10.	Zameranie organizácie vo väzbe na oblasti vzniku diskriminačných javov (možnosť viacerých odpovedí)																														
a – sociálna pomoc, b – sociálne poistenie, c – štátna sociálna podpora, d – sociálne výhody, e – zdravotnícka starostlivosť, f – vzdelávanie, g – diskriminácia v školskom prostredí, h – poskytovanie tovarov a služieb, i – poskytovanie bývania, j – pracovno – právne a obdobné vzťahy, k – diskriminácia na trhu práce, l – diskriminácia v rodinnom prostredí, m – diskriminácia v komunikácii medzi občanmi																															
<table border="1" data-bbox="399 291 1228 896"> <thead> <tr> <th>Odpoveď</th> <th>Podiel [%]</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>a</td><td>61.76</td></tr> <tr><td>b</td><td>8.82</td></tr> <tr><td>c</td><td>29.41</td></tr> <tr><td>d</td><td>32.35</td></tr> <tr><td>e</td><td>29.41</td></tr> <tr><td>f</td><td>55.88</td></tr> <tr><td>g</td><td>50</td></tr> <tr><td>h</td><td>17.65</td></tr> <tr><td>i</td><td>26.47</td></tr> <tr><td>j</td><td>26.47</td></tr> <tr><td>k</td><td>52.94</td></tr> <tr><td>l</td><td>47.06</td></tr> <tr><td>m</td><td>44.12</td></tr> <tr><td>n</td><td>14.71</td></tr> </tbody> </table>		Odpoveď	Podiel [%]	a	61.76	b	8.82	c	29.41	d	32.35	e	29.41	f	55.88	g	50	h	17.65	i	26.47	j	26.47	k	52.94	l	47.06	m	44.12	n	14.71
Odpoveď	Podiel [%]																														
a	61.76																														
b	8.82																														
c	29.41																														
d	32.35																														
e	29.41																														
f	55.88																														
g	50																														
h	17.65																														
i	26.47																														
j	26.47																														
k	52.94																														
l	47.06																														
m	44.12																														
n	14.71																														
11.	Činnosti v oblasti boja proti diskriminácii (možnosť viacerých odpovedí)																														
Respondenti uvádzali, že v oblasti boja proti diskriminácii uskutočňujú najmä osvetu a vzdelávanie – 15 organizácií (44,1%), poskytujú poradenskú činnosť – 14 organizácií (41,2%) a sociálnu pomoc – 8 organizácií (23,5%). Činnosť organizácií je rovnakým pomerom (po 6 organizácií, t. j. po 17,7%) zameraná na odhaľovanie diskriminácie, poskytovanie právnej pomoci, psychologickej pomoci alebo na iné činnosti.																															
12.	Dĺžka pôsobenia organizácie v oblasti boja proti diskriminácii																														
V oblasti boja proti diskriminácii nepôsobí v Banskobystrickom samosprávnom kraji žiadna inštitúcia kratšie ako jeden rok. Jeden až tri roky pôsobí 8 organizácií (23,5%) a 23 organizácií (67,7%) pôsobí štyri a viac rokov. Dĺžku svojej pôsobnosti v oblasti boja proti diskriminácii neuviedli 3 respondenti (8,8%).																															
13.	Percentuálny podiel činnosti v oblasti boja proti diskriminácii z celkového objemu činnosti organizácie																														
Činnosť zameraná na oblasť boja proti diskriminácii predstavuje 10 % celkovej činnosti v 12 organizáciách (35,3%). 11 – 39 % celkovej činnosti predstavuje u 5 respondentov (14,7%). Táto činnosť predstavuje polovicu celkovej činnosti u 8 organizácií (23,5%) a takmer celú činnosť v boji proti diskriminácii vykazuje 5 dopytovaných (14,7%). Na otázku neodpovedali 4 respondenti (11,8%).																															
14., 15.	Spolupracujúce inštitúcie a oblasti spolupráce (možnosť viacerých odpovedí)																														
Dopytované inštitúcie spolupracujú najčastejšie s orgánmi štátnej správy, príp. nimi zriadenými organizáciami – 19 respondentov (55,9%), s mimovládnyimi organizáciami – 18 respondentov (52,9%), s orgánmi samosprávy – 15 respondentov (44,1%) a inými organizáciami – 14 respondentov (41,2%). U 27 organizácií ide o spoluprácu v oblasti osvetu a vzdelávania (79,4%), u 22 organizácií v oblasti prevencie (64,7%), u 18 organizácií v oblasti poradenstva (52,9%). 13 organizácií vykazuje spoluprácu v oblasti sociálnej pomoci (38,2%), 12 v oblasti psychologickej pomoci (35,3%), 11 organizácií pri odhaľovaní diskriminácie (32,4%) a 10 v oblasti právnej pomoci (29,4%). Iné spoločné aktivity (napr. výskumnú a expertnú činnosť) vykazuje 5 organizácií (14,7%).																															
Prešovský samosprávny kraj																															
1.	Názov organizácie																														
Počet respondentov v čase vyhodnotenia výsledkov prieskumu pre potreby tvorby záverečnej správy dosiahol v Prešovskom samosprávnom kraji 39. Bližšia identifikácia respondentov je obsahom otázok 2 – 8.																															
2.	Typ organizácie																														
Vo vzorke respondentov sa nachádza 15 mimovládnych organizácií (38,5%), po 5 orgánov štátnej správy a univerzít (t. j. po 12,8%). Po 2 zástupcoch (t. j. po 5%) majú medzi respondentmi organizácie pôsobiace v oblasti samosprávy a vzdelávacie inštitúcie. Vládne organizácie, zvláštne orgány, polícia, výskumné inštitúcie, asociácie sú zastúpené vždy jednou organizáciou, a každá tak zaujíma podiel 2,6%. Do kategórie „iná organizácia“ zaradili svoju organizáciu 4 respondenti (10,3%). Na otázku neodpovedal 1 respondent (2,6%).																															
3.	Sídla organizácií																														
Organizácie majú sídlo v Prešovskom samosprávnom kraji, prípadne ide o organizácie s celonárodnou pôsobnosťou, ktoré sídlia v iných krajoch Slovenskej republiky.																															
4.	Aktívne pôsobiace osoby v organizáciách respondentov																														
V organizáciách zameraných na boj proti diskriminácii v Prešovskom samosprávnom kraji pracuje 1942 zamestnancov, 815 spolupracovníkov a 1429 dobrovoľníkov. Žiadnych aktívnych zamestnancov nemajú 3 organizácie (7,7%), 8 organizácií (20,5%) uviedlo, že nedisponuje žiadnymi spolupracovníkmi a 19 organizácií (48,7%) neuvádza žiadnych dobrovoľníkov. Odpovede ohľadom počtu spolupracovníkov zahŕňajú najčastejšie počet do 20, výrazne väčší počet spolupracovníkov vykazuje Stredná odborná škola Policajného zboru Košice (350), a Fórum pre pomoc starším (110). Najväčší počet dobrovoľníkov má Slovenský zväz zdravotne postihnutých (999). U ostatných respondentov sa pohybuje počet dobrovoľníkov v hodnotách do 72.																															

5.	Dĺžka pôsobenia organizácie																																						
<p>Viac ako šesť rokov doby svojho pôsobenia deklarovalo 20 organizácií (51,3%), 9 organizácií (23,1%) štyri až šesť rokov a 10 organizácií (25,6%) pôsobí v tejto oblasti jeden až tri roky. Kratšie ako jeden rok v Prešovskom samosprávnom kraji nepôsobia v boji proti diskriminácii žiadne organizácie.</p>																																							
6.	Pôsobnosť organizácie (možnosť viacerých odpovedí)																																						
<p>Miestna pôsobnosť organizácií v oblasti boja proti diskriminácii bola deklarovaná u 8 organizácií (20,5%), regionálnu pôsobnosť uviedlo 17 organizácií (43,6%), národnú pôsobnosť 26 organizácií (66,7%) a medzinárodnú 11 organizácií (28,2%). Niektoré organizácie uviedli viaceré úrovne ich pôsobenia, predovšetkým sa objavovala kombinácia národnej a regionálnej pôsobnosti, resp. regionálnej a miestnej pôsobnosti. Organizácie deklarovali pôsobnosť aj v ostatných samosprávnych krajoch. Najviac respondentov (31, t. j. 79,5%) pôsobí aj Košickom samosprávnom kraji. Súčasnú pôsobnosť v Banskobystrickom a Žilinskom samosprávnom kraji uviedlo 28 respondentov (71,8%) a v Bratislavskom, Nitrianskom, Trenčianskom a Trnavskom samosprávnom kraji rovnako po 27 organizácií (69,2%).</p>																																							
7., 8.	Kontaktné údaje																																						
9.	Zameranie organizácie vo väzbe na dôvody diskriminácie (možnosť viacerých odpovedí)																																						
<p>a – rasový pôvod, b – národnostný dôvod, c – etnický dôvod, d – národný a sociálny pôvod, e – politické a iné zmýšľanie, f – farba pleti, g – majetkové pomery, h – manželský stav, i – rodinný stav, j – používaný jazyk, k – sexuálna orientácia, l – vek, m – pohlavie, n – náboženské vyznanie a viera, o – odborová činnosť, p – zdravotné postihnutie, r – vzdelanie, s – iné</p>																																							
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Letter</th> <th>Percentage [%]</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>a</td><td>46.15</td></tr> <tr><td>b</td><td>33.33</td></tr> <tr><td>c</td><td>66.67</td></tr> <tr><td>d</td><td>56.41</td></tr> <tr><td>e</td><td>17.95</td></tr> <tr><td>f</td><td>43.59</td></tr> <tr><td>g</td><td>20.51</td></tr> <tr><td>h</td><td>20.51</td></tr> <tr><td>i</td><td>25.64</td></tr> <tr><td>j</td><td>25.64</td></tr> <tr><td>k</td><td>20.51</td></tr> <tr><td>l</td><td>25.64</td></tr> <tr><td>m</td><td>33.33</td></tr> <tr><td>n</td><td>15.38</td></tr> <tr><td>o</td><td>5.13</td></tr> <tr><td>p</td><td>48.72</td></tr> <tr><td>r</td><td>51.28</td></tr> <tr><td>s</td><td>17.95</td></tr> </tbody> </table>		Letter	Percentage [%]	a	46.15	b	33.33	c	66.67	d	56.41	e	17.95	f	43.59	g	20.51	h	20.51	i	25.64	j	25.64	k	20.51	l	25.64	m	33.33	n	15.38	o	5.13	p	48.72	r	51.28	s	17.95
Letter	Percentage [%]																																						
a	46.15																																						
b	33.33																																						
c	66.67																																						
d	56.41																																						
e	17.95																																						
f	43.59																																						
g	20.51																																						
h	20.51																																						
i	25.64																																						
j	25.64																																						
k	20.51																																						
l	25.64																																						
m	33.33																																						
n	15.38																																						
o	5.13																																						
p	48.72																																						
r	51.28																																						
s	17.95																																						
10.	Zameranie organizácie vo väzbe na oblasti vzniku diskriminačných javov (možnosť viacerých odpovedí)																																						
<p>a – sociálna pomoc, b – sociálne poistenie, c – štátna sociálna podpora, d – sociálne výhody, e – zdravotnícka starostlivosť, f – vzdelávanie, g – diskriminácia v školskom prostredí, h – poskytovanie tovarov a služieb, i – poskytovanie bývania, j – pracovno-právne a obdobné vzťahy, k – diskriminácia na trhu práce, l – diskriminácia v rodinnom prostredí, m – diskriminácia v komunikácii medzi občanmi</p>																																							
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Letter</th> <th>Percentage [%]</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>a</td><td>61.54</td></tr> <tr><td>b</td><td>7.69</td></tr> <tr><td>c</td><td>28.21</td></tr> <tr><td>d</td><td>33.33</td></tr> <tr><td>e</td><td>33.33</td></tr> <tr><td>f</td><td>61.54</td></tr> <tr><td>g</td><td>48.72</td></tr> <tr><td>h</td><td>15.38</td></tr> <tr><td>i</td><td>25.64</td></tr> <tr><td>j</td><td>30.77</td></tr> <tr><td>k</td><td>56.41</td></tr> <tr><td>l</td><td>35.9</td></tr> <tr><td>m</td><td>43.59</td></tr> <tr><td>n</td><td>12.82</td></tr> </tbody> </table>		Letter	Percentage [%]	a	61.54	b	7.69	c	28.21	d	33.33	e	33.33	f	61.54	g	48.72	h	15.38	i	25.64	j	30.77	k	56.41	l	35.9	m	43.59	n	12.82								
Letter	Percentage [%]																																						
a	61.54																																						
b	7.69																																						
c	28.21																																						
d	33.33																																						
e	33.33																																						
f	61.54																																						
g	48.72																																						
h	15.38																																						
i	25.64																																						
j	30.77																																						
k	56.41																																						
l	35.9																																						
m	43.59																																						
n	12.82																																						
11.	Činnosti v oblasti boja proti diskriminácii (možnosť viacerých odpovedí)																																						
<p>Najväčší počet organizácií – po 17 (po 43,6%) poskytuje poradenstvo a realizuje osvetu a vzdelávanie v oblasti ľudských práv a boja proti diskriminácii. 12 organizácií (30,8%) poskytuje sociálnu pomoc, 8 organizácií (20,5%) právnu pomoc poskytuje a odhaľovaniu diskriminácie sa venuje taktiež 8 organizácií (20,5%). Psychologickú pomoc poskytuje 6 organizácií (15,4%) organizácií. Rovnako 6 organizácií (15,4%) uviedlo, že realizuje iné činnosti (napr. projektovú činnosť).</p>																																							

12.	Dĺžka pôsobenia organizácie v oblasti boja proti diskriminácii																																						
Kratšie ako jeden rok v oblasti boja proti diskriminácii v Prešovskom samosprávnom kraji nepôsobia žiadne inštitúcie. Jeden až tri roky pôsobí 8 organizácií (20,5%) a 29 organizácií (74,4%) pôsobí v tejto oblasti štyri a viac rokov. Dĺžku svojej pôsobnosti v oblasti boja proti diskriminácii neuviedli 2 respondenti (5,1%).																																							
13.	Percentuálny podiel činnosti v oblasti boja proti diskriminácii z celkového objemu činnosti organizácie																																						
Činnosti v oblasti boja proti diskriminácii tvoria v 12 organizáciách (30,8%) len 10% z ich celkovej činnosti, u 5 organizácií (12,8%) tvorí táto činnosť 11 – 39%, v 10 organizáciách (25,6%) tvorí táto činnosť polovicu ich činnosti a takmer celú činnosť v boji proti diskriminácii vykazuje 8 dopytovaných (20,5%). Na túto otázku neodpovedali 4 respondenti (10,3%).																																							
14., 15.	Spolupracujúce inštitúcie a oblasti spolupráce (možnosť viacerých odpovedí)																																						
S orgánmi štátnej správy, príp. nimi zriadenými organizáciami spolupracuje 22 respondentov (56,4%), 17 respondentov (43,6%) s orgánmi samosprávy, 21 respondentov (53,9%) nadviazalo spoluprácu s mimovládnyimi organizáciami a 13 respondentov (33,3%) s inými organizáciami. Najviac respondentov spolupracuje s inými inštitúciami v oblasti osvetu a vzdelávania – 30 organizácií (76,9%). Spoluprácu v oblasti poradenstva a prevencie deklarovalo po 24 organizácií (po 61,5%). Spoluprácu v oblasti sociálnej pomoci rozvíja 17 organizácií (43,6%), v oblasti psychologickkej pomoci 12 organizácií (30,8%), v oblasti právnej pomoci 13 organizácií (33,3%) a v oblasti odhaľovania diskriminácie 14 organizácií (35,9%). Iné spoločné aktivity (napr. výskumnú a publikačnú činnosť) vykazuje 5 organizácií (12,8%).																																							
Košický samosprávny kraj																																							
1.	Názov organizácie																																						
Počet respondentov v čase vyhodnotenia výsledkov prieskumu pre potreby tvorby záverečnej správy dosiahol v Košickom samosprávnom kraji 41. Ich bližšia identifikácia je uvedená v otázkach 2 – 8.																																							
2.	Typ organizácie																																						
Medzi dopytovanými inštitúciami bolo zastúpených 13 mimovládnych organizácií (31,7%), 6 vzdelávacích inštitúcií (14,6%), 5 univerzít (12,3%), po 3 organizácie polície a štátnej správy (po 7,3%). Medzi respondentmi majú po jednom zástupcovi vládne organizácie, zvláštne orgány, výskumné inštitúcie, asociácie, súdnicstvo a prokuratúra (po 2,4%). Do kategórie „iná organizácia“ zaradili svoju organizáciu 4 respondenti (9,9%). Na otázku neodpovedali 2 respondenti (4,9%).																																							
3.	Sídla organizácií																																						
Organizácie majú sídlo v Košickom samosprávnom kraji, prípadne ide o organizácie s celonárodnou pôsobnosťou, ktoré sídli v iných krajoch Slovenskej republiky.																																							
4.	Aktívne pôsobiace osoby v organizáciách respondentov																																						
V inštitúciách pracuje v Košickom samosprávnom kraji celkom 2440 aktívnych zamestnancov, 765 spolupracovníkov a 354 dobrovoľníkov. Žiadnych aktívnych zamestnancov nemajú 3 organizácie (7,3%), spolupracovníkov 11 organizácií (26,8%) a 22 organizácií (53,7%) nemá žiadnych dobrovoľníkov. Najväčší počet spolupracovníkov vykazuje Stredná odborná škola Policajného zboru Košice (350), najväčší počet dobrovoľníkov má Slovenský zväz zdravotne postihnutých (999).																																							
5.	Dĺžka pôsobenia organizácie																																						
V oblasti boja proti diskriminácii pôsobí kratšie ako jeden rok len 1 organizácia (2,4%). Jeden až tri roky pôsobí v tejto oblasti 9 organizácií (22%), štyri až šesť rokov 6 organizácií (14,6%) a 25 organizácií (61%) viac ako šesť rokov.																																							
6.	Pôsobnosť organizácie (možnosť viacerých odpovedí)																																						
Niektoré organizácie uviedli viaceré úrovne ich pôsobenia. Najčastejšie sa vyskytovali organizácie s národnou pôsobnosťou – 26 organizácií (63,4%) a regionálnou pôsobnosťou – 19 organizácií (46,3%). Ďalej nasledovala medzinárodná pôsobnosť, ktorú deklarovalo 11 organizácií (26,8%) a miestna pôsobnosť – 7 organizácií (17,1%). Organizácie so sídlom v Košickom samosprávnom kraji pôsobia aj v iných krajoch. Najviac v Prešovskom – 31 organizácií (75,6%), v Žilinskom a Banskobystrickom samosprávnom kraji – po 28 organizácií (po 65,9%). Ostatné kraje vykazujú rovnomerné rozdelenie po 27 organizácií (po 65,9%).																																							
7., 8.	Kontaktné údaje																																						
9.	Zameranie organizácie vo väzbe na dôvody diskriminácie (možnosť viacerých odpovedí)																																						
a – rasový pôvod, b – národnostný dôvod, c – etnický dôvod, d – národný a sociálny pôvod, e – politické a iné zmysľanie, f – farba pleti, g – majetkové pomery, h – manželský stav, i – rodinný stav, j – používaný jazyk, k – sexuálna orientácia, l – vek, m – pohlavie, n – náboženské vyznanie a viera, o – odborová činnosť, p – zdravotné postihnutie, r – vzdelanie, s – iné																																							
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Odpoveď</th> <th>Podiel [%]</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>a</td><td>48.78</td></tr> <tr><td>b</td><td>39.02</td></tr> <tr><td>c</td><td>63.41</td></tr> <tr><td>d</td><td>48.78</td></tr> <tr><td>e</td><td>19.51</td></tr> <tr><td>f</td><td>39.02</td></tr> <tr><td>g</td><td>19.51</td></tr> <tr><td>h</td><td>17.07</td></tr> <tr><td>i</td><td>24.39</td></tr> <tr><td>j</td><td>26.83</td></tr> <tr><td>k</td><td>19.51</td></tr> <tr><td>l</td><td>29.27</td></tr> <tr><td>m</td><td>34.15</td></tr> <tr><td>n</td><td>17.07</td></tr> <tr><td>o</td><td>7.32</td></tr> <tr><td>p</td><td>46.34</td></tr> <tr><td>r</td><td>48.9</td></tr> <tr><td>s</td><td>17.07</td></tr> </tbody> </table>		Odpoveď	Podiel [%]	a	48.78	b	39.02	c	63.41	d	48.78	e	19.51	f	39.02	g	19.51	h	17.07	i	24.39	j	26.83	k	19.51	l	29.27	m	34.15	n	17.07	o	7.32	p	46.34	r	48.9	s	17.07
Odpoveď	Podiel [%]																																						
a	48.78																																						
b	39.02																																						
c	63.41																																						
d	48.78																																						
e	19.51																																						
f	39.02																																						
g	19.51																																						
h	17.07																																						
i	24.39																																						
j	26.83																																						
k	19.51																																						
l	29.27																																						
m	34.15																																						
n	17.07																																						
o	7.32																																						
p	46.34																																						
r	48.9																																						
s	17.07																																						

10.	Zameranie organizácie vo väzbe na oblasti vzniku diskriminačných javov (možnosť viacerých odpovedí)																														
<p>a – sociálna pomoc, b – sociálne poistenie, c – štátna sociálna podpora, d – sociálne výhody, e – zdravotnícka starostlivosť, f – vzdelávanie, g – diskriminácia v školskom prostredí, h – poskytovanie tovarov a služieb, i – poskytovanie bývania, j – pracovno – právne a obdobné vzťahy, k – diskriminácia na trhu práce, l – diskriminácia v rodinnom prostredí, m – diskriminácia v komunikácii medzi občianmi</p>																															
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Odpoveď</th> <th>Podiel [%]</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>a</td><td>48.78</td></tr> <tr><td>b</td><td>7.32</td></tr> <tr><td>c</td><td>26.83</td></tr> <tr><td>d</td><td>24.39</td></tr> <tr><td>e</td><td>29.27</td></tr> <tr><td>f</td><td>58.54</td></tr> <tr><td>g</td><td>51.22</td></tr> <tr><td>h</td><td>17.07</td></tr> <tr><td>i</td><td>21.95</td></tr> <tr><td>j</td><td>21.95</td></tr> <tr><td>k</td><td>43.9</td></tr> <tr><td>l</td><td>36.59</td></tr> <tr><td>m</td><td>51.22</td></tr> <tr><td>n</td><td>14.63</td></tr> </tbody> </table>		Odpoveď	Podiel [%]	a	48.78	b	7.32	c	26.83	d	24.39	e	29.27	f	58.54	g	51.22	h	17.07	i	21.95	j	21.95	k	43.9	l	36.59	m	51.22	n	14.63
Odpoveď	Podiel [%]																														
a	48.78																														
b	7.32																														
c	26.83																														
d	24.39																														
e	29.27																														
f	58.54																														
g	51.22																														
h	17.07																														
i	21.95																														
j	21.95																														
k	43.9																														
l	36.59																														
m	51.22																														
n	14.63																														
11.	Činnosti v oblasti boja proti diskriminácii (možnosť viacerých odpovedí)																														
<p>Organizácie svoju činnosť zameriavajú predovšetkým na osvetu, vzdelávanie v oblasti ľudských práv a poskytovanie poradenstva – po 18 organizácií (po 43,9%). Na odhaľovaní diskriminácie sa podieľa 11 organizácií (26,8%) na poskytovaní psychologickej pomoci 9 organizácií (22%) a právnej pomoci 8 organizácií (19,5%). Sociálnou pomocou a inými činnosťami sa zaoberá po 7 organizácií (po 17,1%).</p>																															
12.	Dĺžka pôsobenia organizácie v oblasti boja proti diskriminácii																														
<p>Väčšina z dopytovaných inštitúcií – 27 (65,9%) pôsobí v oblasti boja proti diskriminácii štyri a viac rokov. Jeden až tri roky pôsobí v tejto oblasti 8 organizácií (19,5%) a kratšie ako jeden rok 1 organizácia (2,4%). Dĺžku svojej pôsobnosti v oblasti boja proti diskriminácii neuviedlo 5 respondentov (12,2%).</p>																															
13.	Percentuálny podiel činnosti v oblasti boja proti diskriminácii z celkového objemu činnosti organizácie																														
<p>Činnosť zameraná na oblasť boja proti diskriminácii predstavuje 10% celkovej činnosti v prípade 13 organizácií (31,7%). 11 – 39 %-ný podiel na celkovej činnosti má u 4 organizácií (9,8%). Polovicu všetkých aktivít predstavuje táto činnosť v 10 organizáciách (24,4%). Takmer celú svoju činnosť zameriava na boj proti diskriminácii 6 organizácií (14,6%). Na otázku neodpovedali 8 respondenti (19,5%).</p>																															
14., 15.	Spolupracujúce inštitúcie a oblasti spolupráce (možnosť viacerých odpovedí)																														
<p>Respondenti z Košického samosprávneho kraja najčastejšie spolupracujú s mimovládnyimi organizáciami – 19 respondentov (46,3%) a s orgánmi štátnej správy, príp. nimi zriadenými organizáciami – 17 respondentov (41,5%). Menej častá je spolupráca s orgánmi samosprávy – 12 respondentov (29,3%) a inými organizáciami – 14 respondentov (34,2%). So žiadnou organizáciou nespupracujú 3 organizácie (7,3%). Zvyčajne ide o spoluprácu v oblasti osvetu a vzdelávania – 29 organizácií (70,7%), prevencie – 24 organizácií (58,6%), poradenstva – 23 organizácií (56,1%), odhaľovaní diskriminácie – 18 organizácií (43,9%), pri poskytovaní sociálnej a právnej pomoci – rovnako po 14 organizácií (34,2% právnej pomoci (34%) a psychologickej pomoci – 13 organizácií (31,7%). Iné spoločné aktivity deklarovalo 5 organizácií (12,2%).</p>																															

Výsledky štruktúrovaných rozhovorov podľa jednotlivých regiónov - prieskum A

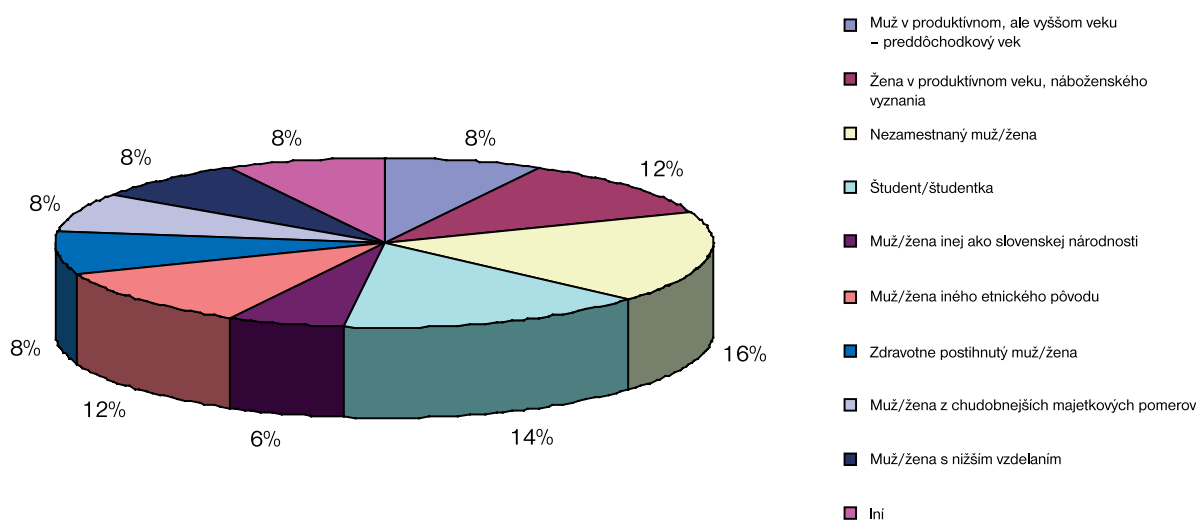
TRNAVSKÝ KRAJ

V rámci prieskumu v Trnavskom kraji boli oslovení respondenti v štruktúre znázornenej v nasledovných prehľadoch:

Tab. 1: Skladba respondentov v Trnavskom kraji

Segment respondentov	Počet
Muž v produktívnom, ale vyššom veku – preddôchodkový vek	4
Žena v produktívnom veku, náboženského vyznania	6
Nezamestnaný muž/žena	9
Študent/študentka	8
Muž/žena inej ako slovenskej národnosti	3
Muž/žena iného etnického pôvodu	6
Zdravotne postihnutý muž / žena	4
Muž/žena z chudobnejších majetkových pomerov	4
Muž/žena s nižším vzdelaním	4
Iní - dôchodcovia	4
Celkový počet respondentov	52

Obr. 1: Skladba respondentov v Trnavskom kraji

Muž v produktívnom, ale vyššom veku – preddôchodkový vek

Pojem	Pojem diskriminácia bol známy všetkým z oslovených respondentov. Diskrimináciu vnímali ako potláčanie práv človeka, resp. jeho obmedzovanie, ktoré vedie k vyhroteným medziľudským vzťahom odopierajúcim právo na individualitu osobnosti. 25% respondentov popísalo svoje predstavy o diskriminácii ako rasovo, či nábožensky motivované útoky.
Výskyt	S diskriminačným prístupom sa stretlo 75% respondentov. Diskriminačné konanie zaznamenali v pracovnom prostredí, a to v priamej súvislosti s vyšším vekom (napr. uprednostňovanie mladších kolegov v prípade možnosti kariérneho postupu). Vyskytol sa aj prípad, kedy je za diskriminačné postavenie chápané aj naše postavenie v EÚ.
Reakcie	Spomedzi respondentov, ktorí sa stretli s diskrimináciou, reagovalo 33,3% sťažnosťou. 33,3% sa snažilo z konfliktného prostredia uniknúť.
Informovanosť	O existencii organizácií, ktoré sa zaoberajú bojom proti diskriminácii, má poznatky 25% opýtaných. Konkrétnu organizáciu však nevedel uviesť žiadny z respondentov.
Prognóza	Respondenti nevyjadrili prognózy v oblasti diskriminácie.

Žena v produktívnom veku, náboženského vyznania

Pojem	100% žien v produktívnom veku deklarovalo, že pojem diskriminácia im je známy. Ich definície diskriminácie zasahovali do oblasti znevýhodňovania určitej skupiny ľudí alebo jednotlivcov, ich ponižovania, nespravodlivého prístupu a porušovania špecifických ľudských práv ako bránenie slobodnému prejavu.
Výskyt	S prejavmi diskriminácie sa osobne stretlo 50% respondentov. V 66,7% prípadov išlo pritom o problémy v pracovno-právnej oblasti (rozdielne odmeňovanie mužov a žien za rovnakú prácu, neochota prijať na pôvodné pracovné miesto ženu po materskej dovolenke). Jedna z oslovených uviedla negatívne skúsenosti s diskriminačným prístupom počas totalitného režimu, počas ktorého jej bolo znemožnené študovať na vysokej škole.
Reakcie	Aktívny prístup k riešeniu diskriminačnej situácie bol zaznamenaný u 33,3% obetí diskriminácie. Ostatné obeť na uvedené situácie nereagovali, pretože buď nevedeli na koho sa obrátiť, alebo sa domnievali, že ich snaha bude márna.
Informovanosť	Poznatky o organizáciách bojujúcich proti diskriminácii deklarovalo 16,7% respondentov uvedením inštitútu verejného ochrancu ľudských práv.
Prognóza	Potenciály zlepšenia situácie v oblasti diskriminácie vidia respondenti v aktívnom prístupe k riešeniu problematiky a v pôsobnosti kompetentných orgánov v boji proti diskriminácii.

Nezamestnaný muž/žena

Pojem	Obsahovú náplň pojmu diskriminácia respondenti vnímali ako nespravodlivosť vedúca k vylúčeniu zo spoločnosti, popieranie ľudských práv, odsudzovanie človeka za iné názory, ako má skupina, ku ktorej sa usiluje pričleniť. Pojem bol známy 88,9% respondentov.
Výskyt	S diskrimináciou sa stretáva 77,8% oslovených. V súvislosti s osloveným segmentom respondentov sa v najväčšom množstve prípadov (42,9%) objavili prípady diskriminácie v pracovno-právnej oblasti, v podobe neochoty zamestnať ženu po materskej dovolenke, muža so zápisom v trestnom registri, či uprednostňovanie mladších uchádzačov o zamestnanie. 42,9% oslovených deklarovalo skúsenosti s diskrimináciou na základe vyznania (obezita), etnického pôvodu (postoj spoločnosti voči Rómom) a diskrimináciu vo forme šikanovania vojakov počas výkonu základnej vojenskej služby.
Reakcie	Sťažovaním sa u nadriadeného alebo snahou presvedčiť o svojich kvalitách reagovalo 42,9% obetí diskriminácie. Po opakovanom diskriminačnom prístupe 14,3% obetí uniklo z konfliktného prostredia.
Informovanosť	Poznatky o existencii organizácií zaoberajúcich sa bojom proti diskriminácii má 11,1% respondentov. Najznámejším bol inštitút verejného ochrancu práv.
Prognóza	Respondenti nevyjadrili prognózy v oblasti diskriminácie.

Študent/študentka

Pojem	Pojem diskriminácia študenti definujú ako protiprávne konanie v súvislosti s obmedzovaním človeka, jeho ľudskej slobody, uprednostňovanie osôb resp. upieranie základných ľudských práv príslušníkom inej rasy, pohlavia, vierovyznania, sexuálnej orientácie v závislosti od spoločenského vývoja, stupňa vyspelosti a kultúry danej krajiny. Pojem bol známy všetkým osloveným študentom.
Výskyt	Diskriminačné javy sú známe 50% respondentov, hoci polovica z nich nemohla hovoriť o diskriminácii z vlastných skúseností. Obete diskriminácie deklarovali znevýhodnenie na základe rodu (uprednostnenie muža pri kariérom postupe). Jeden z respondentov označil za diskriminačné konanie zvýhodňovanie niektorých študentov pri maturitnej skúške.
Reakcie	Reakcia v podobe sťažnosti v súvislosti s diskriminačným konaním bola zaznamenaná u 50% obetí diskriminácie. Jedným z dôvodov rezignovaného prístupu bol strach zo zhoršenia situácie.
Informovanosť	Ako organizáciu zaoberajúcu sa bojom proti diskriminácii uviedli respondenti združenie Ľudia proti rasizmu. Svoje poznatky o existencii takýchto organizácií tak deklarovalo 12,5% opýtaných.
Prognóza	Potenciály zlepšenia situácie v oblasti diskriminácie respondenti vidia v zaujatí aktívneho prístupu k riešeniu diskriminačných javov v spoločnosti.

Muž/žena inej ako slovenskej národnosti

Pojem	Všetkým respondentom bol pojem diskriminácia známy a definovali ho ako obmedzovanie človeka, jeho znevýhodňovanie na základe pohlavia, veku, rasy, národnosti a pod.
Výskyt	S diskrimináciou sa stretlo 66,7% respondentov, a to v podobe negatívnych skúseností s pohovormi do zamestnania. V jednom prípade bolo diskriminačné konanie priamo spojené s národnosťou respondenta (neochota zamestnať ho kvôli odlišnej národnosti). Jeden z respondentov označil za diskriminačnú situáciu, keď sa na výberovom konaní musel „podrobiť testu z jazyka, ktorý nebol pre výkon povolania potrebný“.
Reakcie	V prípade riešenia diskriminačnej situácie zaujali respondenti pasívny postoj.
Informovanosť	Žiadny z respondentov nevedel uviesť organizáciu zaoberajúcu sa bojom proti diskriminácii.
Prognóza	Respondenti nevyjadrili prognózy v oblasti diskriminácie.

Muž/žena iného etnického pôvodu

Pojem	Predstavy respondentov o pojme diskriminácia siahajú do oblasti uprednostňovania, resp. znevýhodnenia ľudí, ich ponižovania, odsudzovania a obmedzovania. Pojem bol známy všetkým respondentom, 16,7% z nich pri definícii priamo zdôraznilo aspekt etnického pôvodu diskriminovaného.
Výskyt	83,3% respondentov deklarovalo negatívne súvislosti s diskriminačným prístupom, a to v priamej súvislosti s odlišným etnickým pôvodom. Medzi najčastejšie problémové oblasti patrili pracovno-právne vzťahy (problémy s nájdením zamestnania u 60% respondentov), diskriminácia detí rómskeho pôvodu školským kolektívom (20%) a iné oblasti spoločenského života. Diskriminácia je v tomto segmente zaregistrovaná aj v zmysle obťažovania, napr. na pracovisku.

Reakcie	Aj napriek osobným negatívnym skúsenostiam s diskriminačným konaním respondenti ani v jednom prípade nedeklarovali aktívny prístup k riešeniu problematiky.
Informovanosť	16,7% respondentov vedelo uviesť organizácie zaoberajúce sa bojom proti diskriminácii. Medzi odpoveďami sa objavili organizácie - Ľudia proti rasizmu a Liga proti domácemu násiliu.
Prognóza	Respondenti sa v prognóze vyjadrovali v zmysle nárastu prípadov diskriminácie a zlepšenie v oblasti diskriminácie je možné za predpokladu, že si spoločnosť bude vedomá týchto problémov. Z toho dôvodu je veľmi dôležité informovať verejnosť o prípadoch diskriminácie v spoločnosti a o spôsobe ich riešenia.

Zdravotne postihnutý muž/žena

Pojem	Obsahovú náplň pojmu diskriminácia respondenti vnímali ako rozdielny prístup k ľuďom vedúci k nespravodlivému vyčleňovaniu človeka zo spoločnosti. 25% respondentov si pod pojmom diskriminácia predstaví rasovú diskrimináciu.
Výskyt	Priamo v súvislosti so svojim zdravotným postihnutím sa s diskrimináciou stretlo 75% respondentov. Oslovení zdôraznili problém nájsť si vhodné zamestnanie.
Reakcie	Na základe opakovaných diskriminačných podnetov 75% respondentov nevyvíja za účelom svojho postavenia žiadne aktivity.
Informovanosť	Informáciami o organizáciách zaoberajúcich sa bojom proti diskriminácii disponuje 25% oslovených respondentov, konkrétne organizácie však nevedeli uviesť.
Prognóza	Respondenti nepredpokladajú, že by mohlo dôjsť k významnému zlepšeniu situácie v oblasti diskriminácie, vyzdvihli však význam organizácií zaoberajúcich sa ochranou ľudských práv a ich priblíženie sa k miestam vzniku diskriminačných javov.

Muž/žena z chudobnejších majetkových pomerov

Pojem	Pre 75% respondentov bol pojem diskriminácia známy. Predstavy o tomto pojme popísali ako nerovnaký prístup k rozličným skupinám obyvateľstva, ktorý vedie k ich obmedzovaniu.
Výskyt	S diskriminačným prístupom sa stretlo 75% respondentov, 33,3% z nich priamo v súvislosti so svojimi majetkovými pomermi (diskriminácia v školskom a pracovnom kolektíve). 66,7% vyjadrilo svoju nespokojnosť s uprednostňovaním blízkych a známych vo všetkých oblastiach spoločenského života. Objavil sa aj prípad diskriminácie v nemocničnom prostredí, pri poskytovaní zdravotníckej starostlivosti.
Reakcie	Na problémové situácie respondenti, ktorí sa stretli s diskriminačným prístupom, nereagujú. Nevidia v tom význam, nepočuli o tom, že by takéto javy boli potrestané.
Informovanosť	Spomedzi oslovených vedel uviesť organizáciu zaoberajúcu sa bojom proti diskriminácii jeden respondent; v odpovedi sa objavilo Úrad pre kontrolu zdravotnej starostlivosti.
Prognóza	Respondenti nevyjadrili prognózy v oblasti diskriminácie. Vo všeobecnosti však boli skeptickí.

Muž/žena s nižším vzdelaním

Pojem	Z celkového počtu respondentov cca 73% respondentov uviedlo, že pojem diskriminácia im je známy. Predstavy o ňom popísali ako odmietavý, pohrdavý postoj spoločnosti voči určitým skupinám, ktorý vedie k utláčaniu, obmedzovaniu a ponížovaniu druhých na základe ich veku, rasy, pohlavia, vierovyznania a pod.
Výskyt	S diskriminačným prístupom v priamej súvislosti s nižším vzdelaním má 50% opýtaných. Obete diskriminácie boli vystavené pohrdaniu zo strany kolegov alebo potenciálneho zamestnávateľa, u ktorého hľadali prácu. Jeden z respondentov deklaroval svoje negatívne skúsenosti v súvislosti s jeho majetkovými pomermi.
Reakcie	Obete diskriminácie voči diskriminačnému konaniu zaujali pasívny postoj. Nevedeli, kde by bolo možné uplatniť svoje nároky.
Informovanosť	Ani jeden z oslovených respondentov nepoznal organizáciu, ktorá by sa zaoberala bojom proti diskriminácii.
Prognóza	Respondenti nevyjadrili prognózy v oblasti diskriminácie.

Iní: dôchodcovia 100%

Pojem	Obsahovú náplň pojmu diskriminácia podľa respondentov tvorí nerovný prístup k ľuďom, utláčanie práv určitej skupiny ľudí, obmedzovanie správania a vyjadrovania svojich názorov. Pojem bol známy všetkým z oslovených.
Výskyt	Počas svojho života sa s diskriminačným konaním stretlo 75% oslovených dôchodcov. 66,7% z nich popísalo svoje negatívne skúsenosti v súvislosti s totalitným režimom, počas ktorého dochádzalo k diskriminácii vo všetkých oblastiach spoločenského života. Jeden z respondentov označil za diskriminačný spôsob vysporiadania majetkových vzťahov v rodine.
Reakcie	Obete diskriminácie voči diskriminačnému konaniu zaujali pasívny postoj. Dôvod pasivity vo väčšine prípadov spočíval v presvedčení, že sa s tým nič nedalo a nedá robiť.
Informovanosť	Podľa mienky jedného z respondentov, by k boju proti diskriminácii mohli prispieť aj obecné úrady. Ostatní respondenti podobné organizácie nevedeli uviesť.
Prognóza	Respondenti nevyjadrili prognózy v oblasti diskriminácie.

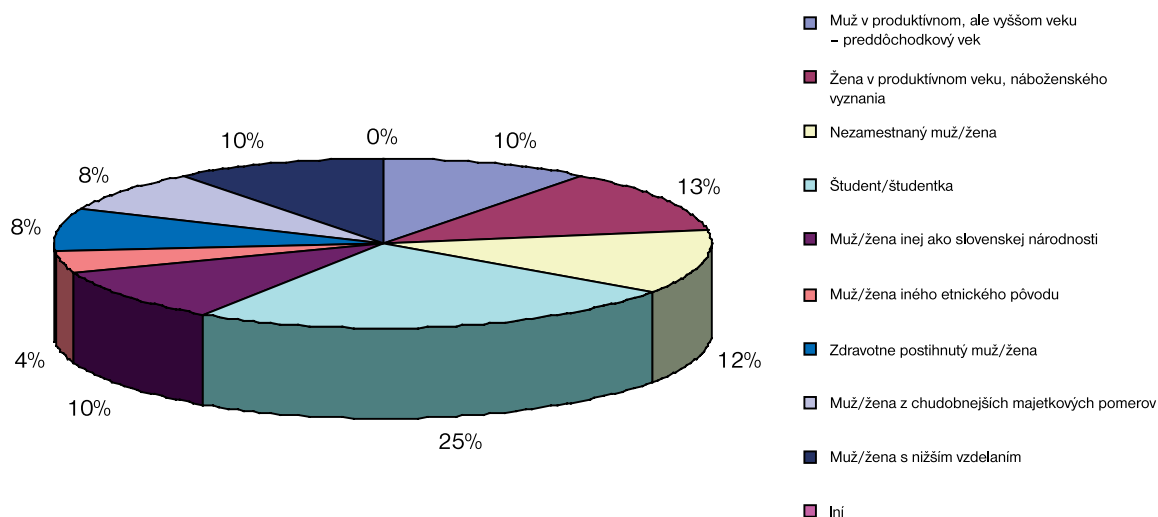
PREŠOVSKÝ KRAJ

V rámci prieskumu v Prešovskom kraji boli oslovení respondenti v štruktúre znázornenej v nasledovných prehľadoch:

Tab. 2: Skladba respondentov v Prešovskom kraji

Segment respondentov	Počet
Muž v produktívnom, ale vyššom veku – preddôchodkový vek	5
Žena v produktívnom veku, náboženského vyznania	6
Nezamestnaný muž/žena	6
Študent/štrudentka	12
Muž/žena inej ako slovenskej národnosti	5
Muž/žena iného etnického pôvodu	2
Zdravotne postihnutý muž/žena	4
Muž/žena z chudobnejších majetkových pomerov	4
Muž/žena s nižším vzdelaním	5
Iní	0
Celkový počet respondentov	49

Obr. 2: Skladba respondentov v Prešovskom kraji

Muž v produktívnom, ale vyššom veku – preddôchodkový vek

Pojem	Muži vyššieho veku vnímali diskrimináciu ako netolerantný prístup ľudí voči iným ľuďom, utláčanie, resp. upieranie ich práv, nárokov, schopností a kvalít, rozdielne posudzovanie na základe predsudkov. 100% respondentov deklarovalo, že im je pojem diskriminácia známy.
Výskyt	Všetci respondenti sa už s diskriminačným prístupom stretli. U najväčšieho počtu respondentov (60%) boli zaznamenané diskriminačné problémy v pracovnom prostredí (nemožnosť zamestnať sa vo vyššom veku, nadradené správanie na základe politického postavenia v minulom režime, požiadavka na oddelenie viery od bežného života). 33,3% obetí diskriminácie sa so znevýhodnením stretlo už aj v školských laviciach, kde boli niektorí spolužiaci uprednostňovaní pred inými. Jeden z respondentov označil za diskriminačné správanie nemocničného personálu v ČR voči pacientom slovenskej národnosti.
Reakcie	Pri riešení situácií vedúcich k znevýhodneniu žiadny z respondentov neuviedol aktívny prístup. Báli sa toho, že ak by boli odvážni a dovoľávali sa pravdy, malo by to pre nich negatívne následky
Informovanosť	O existencii organizácií pre boj proti diskriminácii má poznatky 25% respondentov. Medzi odpoveďami sa objavil inštitút verejného ochrancu práv a ombudsman.
Prognóza	Prognóza Vzhľadom na najväčší počet prípadov diskriminácie v pracovnom prostredí respondenti reagovali na otázku v súvislosti s prognózami v oblasti diskriminácie nie pozitívnymi predpoveďami. Uviedli však, že proti diskriminácii v pracovnom prostredí sa podľa ich názoru dá bojovať otvorenosťou na pracovisku a zodpovedným prístupom vedenia podnikov.

Žena v produktívnom veku, náboženského vyznania

Pojem	Pojem diskriminácia bol známy všetkým respondentom z daného segmentu. Diskrimináciu definovali ako nespravodlivosť, nerovnosť medzi ľuďmi, nerovnaké ocenenie práce, zvýhodňovanie jednotlivcov alebo určitých skupín ľudí, upieranie práv a nárokov človeka vedúce k poníženiu a deformovaniu jeho osobnosti.
--------------	--

Výskyt	Diskriminačné situácie uviedlo 66,6% respondentov. 50% z nich označilo za diskriminačné konanie uprednostňovanie známych. Ostatní respondenti sa stali obeťou rodovej diskriminácie (uprednostnenie mužského uchádzača o zamestnanie, nemožnosť zamestnať mladú ženu po materskej dovolenke). V súvislosti s náboženským vyznaním respondentov neboli zaznamenaní žiadny prípad diskriminácie.
Reakcie	Reakcia v podobe vyjadrenia svojho názoru na diskriminačné konanie (pred tými, ktorí diskrimináciu spôsobili) bola zaznamenaná u 50% obetí diskriminácie, ostatné danú situáciu aktívne neriešili.
Informovanosť	33,3% respondentov má poznatky o existencii organizácií bojujúcich proti diskriminácii. Žiadny z nich nevedel uviesť konkrétnu organizáciu, ale v prípade problémovej situácie 16,7% respondentov uviedlo, že by informácie o ich pôsobnosti a kompetenciách hľadali na internete.
Prognóza	Respondenti nevyjadrili jasne prognózy v oblasti diskriminácie. Domnievajú sa však, že situácia sa zlepší iba vtedy, ak bude každý občan jasne oboznámený s tým, kde má hľadať radu a pomoc.

Nezamestnaný muž/žena

Pojem	Diskriminácia bola respondentmi definovaná ako uprednostňovanie, resp. obmedzovanie slobody určitej skupiny obyvateľov, nerovnaký prístup, ktoré sú často spojené s násilím a konfliktmi. Pojem bol známy všetkým z oslovených respondentov.
Výskyt	Negatívne skúsenosti s diskrimináciou deklarovalo 83,3% nezamestnaných. Z pracovného prostredia pochádzalo 60% prípadov diskriminácie (problematické hľadanie zamestnania ženy po materskej dovolenke a telesne postihnuteľného, uprednostňovanie obľúbencov v práci). Jeden z respondentov označil za diskriminačný prístup nadradené správanie zamestnanca úradu práce.
Reakcie	Svoje námietky voči diskriminačnému konaniu vyjadrilo 20% obetí diskriminácie. Ostatné diskriminované osoby sa v zásade riešeniu konfliktov vyhýbali.
Informovanosť	Konkrétnu organizáciu zaoberajúcu sa bojom proti diskriminácii nevedel uviesť žiadny z respondentov, poznatky o ich existencii má 16,7% oslovených, ale nevedia presne, ktoré sú to a ako u nich hľadať pomoc.
Prognóza	Boj proti diskriminácii má v budúcnosti podľa respondentov význam za predpokladu aktívneho prístupu k riešeniu problematiky. Základom tohto procesu by sa mala stať výchova mladých ľudí k tolerancii.

Študent/študentka

Pojem	83,3% študentov definovalo diskrimináciu ako uprednostňovanie, resp. obmedzovanie človeka na základe príslušnosti k určitej skupine v súvislosti s rasou, vekom, vierovyznaním, pohlavím a p., ktorá vedie k potlačaniu individuality človeka jeho okolím. 16,7% vo svojej definícii zdôraznilo rasovú diskrimináciu.
Výskyt	Osobné skúsenosti s diskrimináciou má 75% respondentov. V kontexte s osloveným segmentom respondentov pochádzalo najväčšie množstvo prípadov (44,4%) zo školského prostredia (podceňovanie študentov na základe ich výzoru, zvyhodňovanie študentov opačného pohlavia zo strany vyučujúcich a p.). Za kritické z hľadiska diskriminácie bolo väčším počtom respondentov (33,3%) označené aj pracovné prostredie (uprednostňovanie známych pri hľadaní práce a pod.).
Reakcie	Na diskriminačné situácie, ktoré vznikajú v školskom prostredí, obeť diskriminácie zo strachu zo spätnej reakcie spravidla nereagujú.
Informovanosť	Spomedzi organizácií zaoberajúcich sa bojom proti diskriminácii bola najznámejšia Ľudia proti rasizmu (22,2%). Svoje poznatky o existencii takýchto organizácií deklarovalo 44,4% respondentov. V prípade vzniku diskriminačnej situácie by sa obrátili na políciu, príp. vyhľadali informácie o pôsobnosti a kompetenciách organizácií na internete.
Prognóza	Popri skeptických názoroch, že boj proti diskriminácii je nemožný, pretože vychádza z nemenného myslenia jednotlivcov, sa objavili aj také, ktoré videli potenciály zlepšenia v osвете spoločnosti. Viacerými respondentmi bol v tejto súvislosti zdôraznený význam kvalitnej legislatívy.

Muž/žena inej ako slovenskej národnosti

Pojem	Diskrimináciu respondenti vnímajú ako obmedzovanie ľudí, nerovnaké zaobchádzanie kvôli rasovému pôvodu, náboženstvu, veku, sexuálnej orientácie, pohlaviu, národnosti. Pojem bol známy všetkým respondentom. Jedna z oslovených pojem diskriminácia stotožnila priamo s porušovaním práv menšín.
Výskyt	Diskrimináciu v priamej spojitosti s inou národnosťou deklarovalo 20% respondentov. Jedna z oslovených označila za diskriminačné také konanie, na základe ktorého nebola kvôli neschopnosti plynule rozprávať po slovensky prijatá do zamestnania. 20% opýtaných má negatívne skúsenosti s uprednostňovaním mužov pri prijímacích konaniach spojených so získaním práce.
Reakcie	Aktívny prístup k riešeniu konfliktnej situácie neuviedla ani jedna z obetí diskriminácie.
Informovanosť	Svoje poznatky o existencii organizácií zaoberajúcich sa bojom proti diskriminácii uvedením organizácie Ľudia proti rasizmu deklarovalo 20% opýtaných.
Prognóza	Hoci v prípade budúcnosti v oblasti diskriminácie prevládajú u respondentov skeptické názory, v súvislosti so zlepšením situácie sa objavujú i výzvy na aktívny prístup obetí diskriminácie prostredníctvom snahy o dokázanie svojich kvalít, príp. kontaktovaním kompetentnej organizácie.

Muž/žena iného etnického pôvodu

Pojem	Obsahová náplň pojmu diskriminácia bola respondentmi iného etnického pôvodu popísaná ako podceňovanie jednotlivca, príp. skupín ľudí.
Výskyt	Oslovení respondenti sa stretávajú s diskrimináciou priamo v súvislosti so svojím rómskym pôvodom. Deklarované boli problémy s hľadaním zamestnania a diskriminácia v súvislosti s neumožnením vstupu na diskotéku.

Reakcie	Po opakovaných diskriminačných podnetoch obeť diskriminácie reagujú rezignáciou.
Informovanosť	Respondenti nevedeli uviesť organizácie zaoberajúce sa bojom proti diskriminácii.
Prognóza	Predpokladom zlepšenia situácie v oblasti diskriminácie Rómov je odstránenie predsudkov v slovenskej spoločnosti. Za tohto predpokladu by aj oni získali možnosť seberealizácie.

Zdravotne postihnutý muž/žena

Pojem	Predstavy zdravotne postihnutých o pojme diskriminácia boli popísané ako znevýhodnenie alebo podceňovanie jednej osoby pred druhou na základe rasového, etnického pôvodu, zdravotného postihnutia, sexuálnej orientácie, náboženstva, veku a pod. Pojem bol známy 75% respondentov, aspekt zdravotného postihnutia pri svojej definícii zdôraznilo 50% z nich.
Výskyt	Zdravotne postihnutí v 50% prípadov uvádzali diskriminačné situácie pri výberových pohovoroch do zamestnania (v súvislosti s ich znevýhodnením na základe zdravotného postihnutia, resp. výzoru) a s obmedzením možného vstupu do budov a inštitúcií - 25% opýtaných vyjadrilo svoju nespokojnosť s chýbajúcim bezbariérovým prístupom.
Reakcie	Reakcia v podobe vyjadrenia svojho názoru a upozornenie kompetentného orgánu bola deklarovaná 25% respondentov.
Informovanosť	Informáciami o ombudsmanovi a nadáciách zaoberajúcich sa bojom proti diskriminácii disponuje 25% respondentov.
Prognóza	Hoci situácia v oblasti budovania bezbariérových prístupov sa zlepšuje, ešte stále nezodpovedá potrebám telesne postihnutých.

Muž/žena z chudobnejších majetkových pomerov

Pojem	S pojmom diskriminácia sa stretlo 100% respondentov z tohto segmentu. Charakterizujú ju ako znevažovanie, podceňovanie, obmedzovanie ľudí na základe finančných pomerov, postavenia, rasy a pod., resp. uprednostňovanie jednej skupiny pred druhou.
Výskyt	Všetci respondenti majú skúsenosti s diskrimináciou. Priamu súvislosť s majetkovými pomermi pritom deklarovalo 50% z nich (problémy v školskom kolektíve, s nemocničným ošetrovaním, s vybavovaním rôznych záležitostí). Objavili sa i prípady diskriminácie na základe veku (väčšie práva starších kolegov).
Reakcie	Obeť diskriminácie vo všetkých prípadoch reagovali rezignáciou. Dôvodom bolo, že nepoznali spôsob, ktorým by mali postupovať.
Informovanosť	Žiadnemu z respondentov neboli známe organizácie zaoberajúce sa bojom proti diskriminácii.
Prognóza	Významnú úlohu v boji proti diskriminácii podľa názoru respondentov zohráva osвета spoločnosti.

Muž/žena s nižším vzdelaním

Pojem	80% respondentov deklarovalo, že pojem diskriminácia je im známy. Stotožňovali ho s upieraním práv, obmedzovaním ľudí na základe predsudkov v súvislosti s odlišnou sexuálnou orientáciou, etnickým pôvodom, vekom a pod.
Výskyt	S diskriminačným prístupom sa stretlo 80% respondentov. Jedna z oslovených považovala za diskriminačné také konanie, na základe ktorého jej bola v súvislosti s jej nižším vzdelaním vždy pridelovaná ťažšia práca. 25% respondentov deklarovalo svoju nespokojnosť s tým, že ich spoločnosť vníma ako menej významných.
Reakcie	Obeť diskriminácie na diskriminačné konanie nereagujú. Nevedia ako a na koho sa majú obrátiť.
Informovanosť	20% respondentov má poznatky o existencii organizácií zaoberajúcich sa bojom proti diskriminácii, konkrétne organizácie však nevedeli uviesť.
Prognóza	Respondenti nevyjadrili prognózy v oblasti diskriminácie.

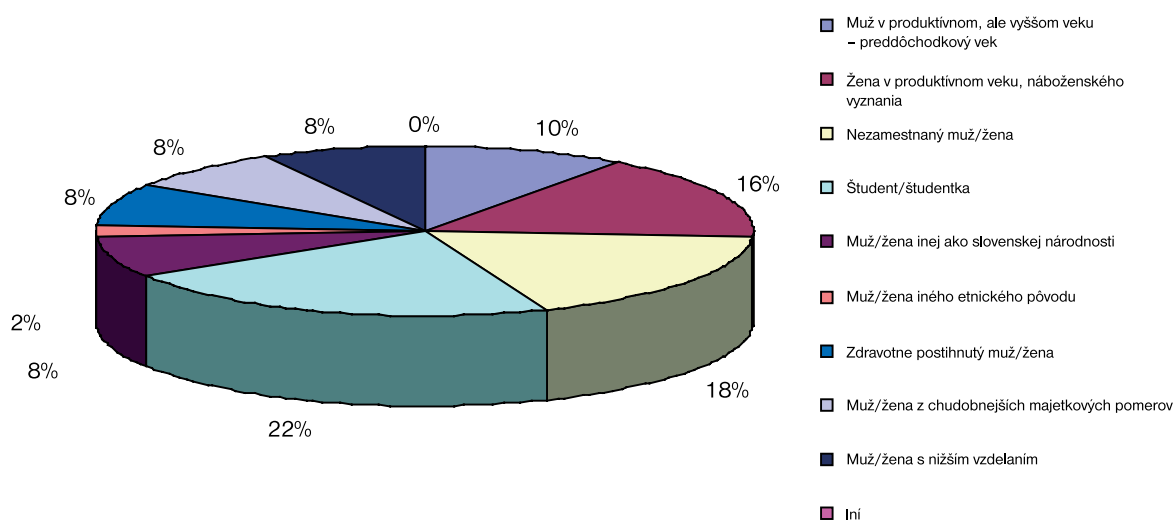
TRENČIANSKY KRAJ

V rámci prieskumu v Trenčianskom kraji boli oslovení respondenti v štruktúre znázornenej v nasledovných prehľadoch:

Tab. 2: Skladba respondentov v Trenčianskom kraji

Segment respondentov	Počet
Muž v produktívnom, ale vyššom veku – preddôchodkový vek	5
Žena v produktívnom veku, náboženského vyznania	8
Nezamestnaný muž/žena	9
Študent/študentka	11
Muž/žena inej ako slovenskej národnosti	4
Muž/žena iného etnického pôvodu	1
Zdravotne postihnutý muž/žena	4
Muž/žena z chudobnejších majetkových pomerov	4
Muž/žena s nižším vzdelaním	4
Iní	0
Celkový počet respondentov	50

Obr. 2: Skladba respondentov v Trenčianskom kraji

Muž v produktívnom, ale vyššom veku – preddôchodkový vek

Pojem	Pojem diskriminácia bol známy všetkým z oslovených respondentov. Diskrimináciu vnímali ako nerešpektovanie, resp. utláčanie práv určitej skupiny ľudí, či rasovo, politicky alebo inak motivované potláčanie osobnosti. 20% respondentov stotožnilo diskrimináciu s rasizmom, rasovou diskrimináciou.
Výskyt	S diskriminačným prístupom sa stretlo 60% respondentov, a to na základe vlastnej skúsenosti alebo z médií. 50 z nich boli pritom vystavení dôsledkom diskriminačného konania v práci (25% priamo v súvislosti so znemožnením kariérneho postupu kvôli vyššiemu veku). 50% respondentov deklarovalo skúsenosti s rasovou diskrimináciou (fyzické násilie od občanov rómskeho pôvodu, odmietnutie obsluhy rómskych spoluobčanov v reštaurácii).
Reakcie	Spomedzi respondentov, ktorí sa stretli s diskrimináciou, sa bránilo len 25 respondentov (v prípade fyzického násillia). Ostatné obeť diskriminácie na situáciu nereagovali s odôvodnením, že diskriminácia bola „neoprávnená a chvíľková“, alebo nereagovali kvôli pochybnostiam o význame boja proti takémuto konaniu.
Informovanosť	20% respondentov uviedlo, že vie o existencii organizácií zaoberajúcimi sa diskrimináciou, žiadny z oslovených respondentov však nevedel uviesť konkrétnu inštitúciu.
Prognóza	Nevyhnutnou podmienkou pre zlepšenie situácie v oblasti diskriminácie je podľa 40% respondentov zvyšovať celospoločenskú pozornosť venovanú danej problematike pričom základom boja proti diskriminácii je legislatíva.

Žena v produktívnom veku, náboženského vyznania

Pojem	Všetci respondenti pojem diskriminácia poznali. Ich vnímanie tohto pojmu je možné vyjadriť prostredníctvom spoločnej definície diskriminácie, ktorá označuje odlišný prístup (uprednostňovanie alebo znevýhodňovanie) k istým skupinám ľudí na základe ich vyzoru, pohlavia, sexuálnej orientácie, náboženstva či rasy.
Výskyt	S prejavmi diskriminácie sa osobne stretlo 5% respondentov. 60% z nich deklarovalo diskriminačný prístup v riešení pracovných otázok v podobe rodovej diskriminácie (pri prijímaní do zamestnania, ako aj počas pracovného pomeru). 20% respondentov spozorovalo znevýhodnenie na základe odlišného sociálneho postavenia (znevýhodňovanie detí z chudobných alebo viacpočetných rodín spolužiakmi alebo učiteľmi) a 20% sa stalo obeťou diskriminácie na základe vyzoru (z dôvodu vyššej telesnej hmotnosti).

Reakcie	Reakcia v podobe vyjadrenia svojho názoru na diskriminačné konanie bola zaznamenaná u 60% obetí diskriminácie. Pasívnymi zostalo 20%. Nereagovali ani svedkovia diskriminácie. 20% obetí riešilo situáciu únikom z konfliktného prostredia.
Informovanosť	Informáciami o organizáciách zaoberajúcich sa diskrimináciou disponuje 25% respondentov. Ako príklady oslovení uviedli iniciatívu Ľudia proti rasizmu a inštitúciu ombudsmana.
Prognóza	Podľa 25% respondentov je boj proti diskriminácii v spoločnosti možný. Skeptických zostáva v súvislosti s aktuálnou spoločenskou situáciou 25% opýtaných.

Nezamestnaný muž/žena

Pojem	S pojmom diskriminácia sa stretlo 100% respondentov. Predstavy o obsahovej náplni tohto pojmu siahali od odcudzovania, ponižovania, či znevýhodňovania ľudí až po „zlo“, „teror“ a obmedzovanie ľudskej slobody.
Výskyt	S diskriminačným prístupom sa stretlo 77,8% oslovených, z toho 28,6% sprostredkovane, prostredníctvom médií. Medzi najčastejšie oblasti diskriminácie patrili pracovno-právne vzťahy (57,1%). 50% označilo za diskriminačné konanie, prostredníctvom ktorého zamestnávateľ uprednostnil blízku osobu pri výberovom konaní do zamestnania. 25% sa stalo obeťou diskriminácie na základe svojho vyššieho veku. 14,3% respondentov zaznamenalo v spoločnosti diskrimináciu tiež na základe sexuálnej orientácie, v súvislosti s riešením problematiky registrovaných partnerstiev.
Reakcie	14,3% reagovalo na opakovaný diskriminačný prístup sťažnosťou na mieste, kde k diskriminácii došlo, nasledoval únik z konfliktnej situácie (výpoveď zo zamestnania). Rezignáciu vyjadrilo 28,6% oslovených.
Informovanosť	57,1% respondentov pozná organizáciu, ktorá sa zaoberá problematikou diskriminácie. V prípade výskytu problémov v špecifickej oblasti by sa obracali na súd (28,6%), odbory (14,3%), či výchovných poradcov (14,3%). Spomedzi slovenských organizácií mal jeden z respondentov informácie o združení Ľudia proti rasizmu.
Prognóza	Respondenti usudzujú, že tendencia rastu diskriminačných javov v spoločnosti nie je neriešiteľným problémom. Podľa ich mienky je však potrebné najskôr prekonať ľahostajnosť voči tomuto problému, vedieť si obhájiť svoj názor a v prípade konfliktných situácií tieto riešiť prostredníctvom kompetentných orgánov a informovať o nich verejnosť prostredníctvom médií.

Študent/študentka

Pojem	100% študentov a študentiek deklarovalo, že pojem diskriminácia je im známy. Tento pojem pritom stotožňovali so znevýhodňovaním, resp. uprednostňovaním jedinca či skupiny ľudí na základe rasy, pôvodu, veku, vierovyznania, pohlavia, sexuálnej orientácie, či utláčaním ľudských práv. U 27,3% respondentov bola zdôraznená rasová neznášanlivosť.
Výskyt	Negatívne skúsenosti s diskriminačným konaním boli zaznamenané u 63,6% respondentov. Vzhľadom na segment oslovených respondentov bolo zaznamenaných najviac prípadov diskriminácie z oblasti školského prostredia (42,9%). Zdôraznené boli pritom problémy znevýhodnenia na základe pohlavia (50%), diskriminácie na základe výzoru (25%) a neopodstatnenými predsudkami v súvislosti s miestom bydliska (v meste so značným podielom občanov maďarskej národnosti – 25%). Jeden z respondentov bol svedkom diskriminácie v práci počas pracovného pobytu v zahraničí.
Reakcie	Žiadny z respondentov na konanie vedúce k diskriminácii nereagoval. Obávali sa väčšinou následkov a zvýšenej diskriminácie.
Informovanosť	63,6% respondentov uviedlo, že pozná organizácie zaoberajúce sa problematikou diskriminácie. Študentom bol najviac známy inštitút ombudsmana (42,9%) a združenie Ľudia proti rasizmu (42,9%). K riešeniu problematiky prispievajú podľa ich názoru aj polícia, orgány EÚ či medzinárodný inštitút pre ľudské práva.
Prognóza	Existencia diskriminačných javov nielen v slovenskej spoločnosti je respondentom zrejmalá. Budúcnosť problematiky diskriminácie je zo strany respondentov vnímaná rôzne. Popri skeptických názoroch o zbytočnom boji sa objavujú i také, ktoré vidia možnosť zlepšenia v zmene vnímania sveta a ľudí – väčšou liberalizáciou celej spoločnosti.

Muž/žena inej ako slovenskej národnosti

Pojem	Obsahovú náplň pojmu diskriminácia respondenti vnímali ako obmedzovanie ľudských práv na základe rasy, náboženstva a pod., resp. hodnotenie človeka podľa kritérií, ktoré nemusia mať vplyv na jeho osobnosť. Jeden z respondentov stotožnil pojem diskriminácia priamo s diskrimináciou na základe národnosti.
Výskyt	S prejavmi diskriminácie sa stretli všetci oslovení, 25% z nich len prostredníctvom médií. 75% respondentov má negatívne skúsenosti spojené priamo s diskrimináciou na základe národnosti, ktoré sa týkajú reakcií ľudí na používanie iného jazyka, resp. prízvuku. U 25% respondentov bola v súvislosti s nedôverou v schopnosti ženy zaznamenaná diskriminácia na takomto základe.
Reakcie	Vyjadrenie svojho nesúhlasu s diskriminačným prístupom deklarovala 33,3% respondentov (riešenie problému v súvislosti s rodovou diskrimináciou), a to priamo tam, kde k diskriminácii došlo, alebo o tomto jave hovorili na verejnosti.
Informovanosť	O existencii organizácií bojujúcich proti diskriminácii má informácie 66,7% respondentov. V prípade vzniku diskriminačnej situácie by však potrebné informácie o ich pôsobnosti a kompetenciách hľadali s najväčšou pravdepodobnosťou na internete. Konkrétnu organizáciu pôsobiacu v tejto oblasti však žiadny z nich nevedel uviesť.
Prognóza	Negatívne skúsenosti s diskriminačným prístupom voči občanom inej národnosti sa premietajú aj do kritického hodnotenia aktuálnej situácie riešenej problematiky v slovenskej spoločnosti. Respondenti samotní pri vzniku konfliktných situácií nevyvíjajú aktívny prístup a podľa ich prognóz v blízkej budúcnosti nedôjde v tejto oblasti k výraznejším zmenám.

Muž/žena iného etnického pôvodu

Pojem	V rámci prieskumu Trenčianskeho kraja bol oslovený jeden respondent iného etnického pôvodu. Pojem diskriminácia priamo stotožnil s pojmami rasizmus a xenofóbia.
Výskyt	S diskrimináciou sa oslovený respondent v slovenskej spoločnosti nestretol.
Reakcie	V prípade stretnutia s diskriminačnými javmi respondent momentálne nevie odhadnúť svoju reakciu.
Informovanosť	Respondentovi neboli známe organizácie, ktoré sa zaoberajú bojom proti diskriminácii.
Prognóza	Respondent nevyjadril prognózy v oblasti diskriminácie.

Zdravotne postihnutý muž/žena

Pojem	Všetkým respondentom bol pojem diskriminácia známy a definovali ho ako akúkoľvek formu spoločenského poníženia, ktorá v znevýhodnenej osobe vyvoláva pocity menejcennosti, Ďalej ho definovali ako „odpor“ k niekomu, potlačovanie ľudských práv.
Výskyt	50% zdravotne postihnutých sa stretlo s diskrimináciou priamo v súvislosti s vlastným postihnutím. Vyjadrili nespokojnosť nielen s fyzickými bariérami, ale aj s psychologickými bariérami ľudí; predovšetkým s prístupom ľudí k zdravotne postihnutým, nechcote pomôcť a pod. 25% oslovených zaznamenalo v minulosti diskrimináciu spolužiačky rómskeho pôvodu.
Reakcie	Po opakovaných diskriminačných podnetoch 75% respondentov nevyvíja za účelom svojho postavenia žiadne aktivity.
Informovanosť	Informáciami o organizáciách zaoberajúcich sa bojom proti diskriminácii disponuje 25% oslovených respondentov. V odpovediach sa objavila organizácia s názvom Antifa.
Prognóza	Respondenti nevyjadril prognózy v oblasti diskriminácie.

Muž/žena z chudobnejších majetkových pomerov

Pojem	Pojem diskriminácia bol známy všetkým osloveným v rámci segmentu respondentov z chudobnejších majetkových pomerov. Diskrimináciu vnímajú ako obmedzovanie ľudských práv, nepochopenie a neváživosť. 50% respondentov pri svojich definíciách zdôraznilo rasovú diskrimináciu, 25% sexuálnu diskrimináciu.
Výskyt	75% respondentov sa v minulosti stretlo s diskriminačným prístupom, a to vo forme rodovej diskriminácie a diskriminácie na základe iného vierovyznania.
Reakcie	Na problémové situácie respondenti, ktorí sa stretli s uvedeným diskriminačným prístupom, nereagovali. Nebolo to podľa ich názoru možné, lebo by ešte viac upadli do nemilosti.
Informovanosť	Spomedzi oslovených vedel uviesť organizáciu zaoberajúcu sa bojom proti diskriminácii jeden respondent; v odpovedi sa objavilo združenie Ľudia proti rasizmu.
Prognóza	Nevyhnutnou podmienkou pre zlepšenie situácie v oblasti diskriminácie je podľa názoru respondentov osveta a vzdelanosť v spoločnosti.

Muž/žena s nižším vzdelaním

Pojem	Všetci respondenti pojem diskriminácia poznali. Predstavy o tomto pojme popísali ako porušovanie ľudských práv, vyvyšovanie sa nad druhých, utláčanie slabších, chudobnejších.
Výskyt	S diskriminačným prístupom sa v minulosti stretlo 50% respondentov. Jeden prípad diskriminácie mal priamu súvislosť s nižším vzdelaním respondenta; potenciálny zamestnávateľ uprednostnil uchádzača s vyšším vzdelaním bez toho, aby dal respondentovi príležitosť predstaviť sa a možno presvedčiť dlhodobou prácou. V odpovediach bol zaznamenaný aj prípad diskriminácie na základe vierovyznania počas totalitného režimu.
Reakcie	Obete diskriminácie proti diskriminačnému konaniu zaujali pasívny postoj. Ostatní respondenti uviedli, že v prípade vzniku takejto situácie by sa ju pokúsili riešiť kontaktovaním príslušných orgánov.
Informovanosť	Ani jeden z oslovených respondentov nepoznal organizáciu, ktorá by sa zaoberala bojom proti diskriminácii.
Prognóza	Respondenti nevyjadrili prognózy v oblasti diskriminácie.

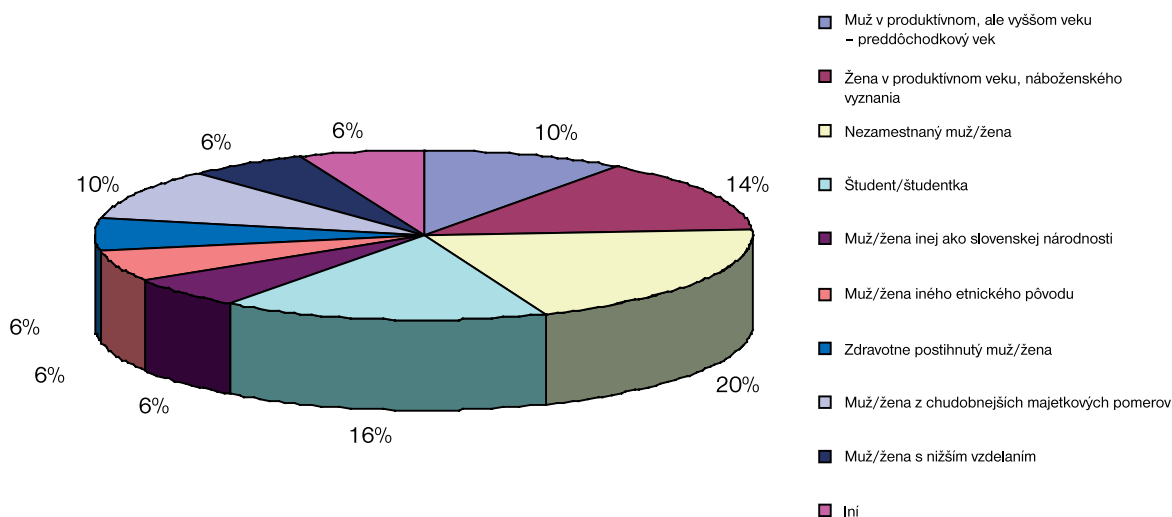
NITRIANSKY KRAJ

V rámci prieskumu v Nitrianskom kraji boli oslovení respondenti v štruktúre znázornenej v nasledovných prehľadoch:

Tab. 3: Skladba respondentov v Nitrianskom kraji

Segment respondentov	Počet
Muž v produktívnom, ale vyššom veku – preddôchodkový vek	5
Žena v produktívnom veku, náboženského vyznania	7
Nezamestnaný muž/žena	10
Študent/študentka	8
Muž/žena inej ako slovenskej národnosti	3
Muž/žena iného etnického pôvodu	3
Zdravotne postihnutý muž/žena	3
Muž/žena z chudobnejších majetkových pomerov	5
Muž/žena s nižším vzdelaním	3
Iní - homosexuálne orientovaný muž	1
- rímskokatolícky kňaz	1
- rehoľná sestra	1
Celkový počet respondentov	50

Obr. 3: Skladba respondentov v Nitrianskom kraji

Muž v produktívnom, ale vyššom veku – preddôchodkový vek

Pojem	Pojem diskriminácia bol známy všetkým respondentom. Diskrimináciu pritom vnímali ako obmedzovanie ľudskej slobody, upieranie ľudských práv často vedúce k ponižovaniu ľudí. Jeden z respondentov stotožnil diskrimináciu s rasovou diskrimináciou a znevýhodnením na základe vierovyznania.
Výskyt	S diskriminačným prístupom sa stretlo 40% respondentov, 50% z nich v priamej súvislosti so svojim vyšším vekom, kedy bol pri profesionálnom postupe uprednostnený mladší uchádzač. Jeden z respondentov bol svedkom diskriminácie na základe odlišného sociálneho postavenia (neochota obslúžiť bezdomovca v obchode).
Reakcie	Obete a svedkovia diskriminácie na diskriminačné konanie nereagovali. Nepoznali účinné spôsoby.
Informovanosť	20% respondentov vedelo o existencii organizácií zaoberajúcich sa bojom proti diskriminácii, konkrétne inštitúcie však nevedeli uviesť.
Prognóza	Podľa názoru väčšiny respondentov boj proti diskriminácii nemá význam.

Žena v produktívnom veku, náboženského vyznania

Pojem	Všetci respondenti pojem diskriminácia poznali. Predstavy o tomto pojme vysvetľovali ako potlačanie práv jednotlivcov alebo skupín v rôznych oblastiach života, obmedzovanie ľudskej osobnosti na základe majetkového alebo spoločenského postavenia, vierovyznania, farby pleti, či sexuálnej orientácie vedúce k vyčleňovaniu zo spoločnosti.
Výskyt	S prejavmi diskriminácie sa stretlo 66,7% respondentov. Diskrimináciu v súvislosti s náboženským presvedčením zažilo 25% z nich. Oslovení deklarovali aj negatívne skúsenosti s pracovnými pohovormi (50%) v podobe uprednostnenia mladšej uchádzačky o pracovné miesto a uchádzača mužského pohlavia. 25% opýtaných uviedlo, že bolo svedkom rasovej diskriminácie.
Reakcie	50% obetí alebo svedkov diskriminácie reaguje na diskriminačné konanie vyjadrením svojho názoru. 66,7% obetí diskriminácie sa s diskriminačným prístupom zmierilo. Obete diskriminácie konfliktné situácie neriešili zo strachu pred vyostrením situácie.
Informovanosť	Žiadny z respondentov nevedel uviesť organizáciu, ktorá sa zaoberá diskrimináciou.

Prognóza	Za predpokladu prijatia účinných legislatívnych opatrení v boji proti diskriminácii by sa situácia v oblasti diskriminácie mohla zlepšiť.
-----------------	---

Nezamestnaný muž/žena

Pojem	S pojmom diskriminácia sa stretlo 100% respondentov. Definície pojmu diskriminácia siahali od uprednostňovania určitých skupín obyvateľstva, cez potláčanie schopností a porušovanie ľudských práv na základe veku, rasy, náboženstva a pod., až po nemožnosť vyjadriť svoj názor. 40% stotožnilo pojem diskriminácia s rasovou diskrimináciou.
Výskyt	Svoje skúsenosti s diskrimináciou deklarovalo 80% opýtaných. V súvislosti s osloveným segmentom pochádzali problémové situácie najčastejšie z oblasti pracovno-právnych vzťahov v podobe uprednostnenia mladších uchádzačov o zamestnanie (25%) a diskriminačným prístupom k Slovákom pracujúcim v zahraničí (25%). Respondenti uviedli aj skúsenosti s rodovou diskrimináciou (dominantné postavenie muža v rodine), obmedzovanie slobody prejavu kandidáta na post primátora a pod.
Reakcie	Reakcia v podobe vyjadrenia svojho nesúhlasu bola zaznamenaná u 12,5% opýtaných, 12,5% by sa snažilo nájsť východisko v preukázaní svojich kvalít. V najväčšom počte prípadov respondenti nemali odvahu postaviť sa na odpor diskriminujúcemu.
Informovanosť	20 % respondentov pozná organizáciu, ktorá sa zaoberá problematikou diskriminácie. Medzi najznámejšie patria polícia a inštitút verejného ochrancu práv.
Prognóza	Respondenti nevyjadrili prognózy v oblasti diskriminácie.

Študent/študentka

Pojem	Všetci študenti deklarovali, že pojem diskriminácia je im známy. Tento pojem pritom stotožňovali s obmedzovaním ľudských práv a slobôd, nezmyselným odsudzovaním ľudí na základe inej rasy, pohlavia, náboženského vyznania, etnického pôvodu, majetkových pomerov, sexuálnej orientácie a pod.
Výskyt	Negatívne skúsenosti s diskriminačným konaním boli zaznamenané u 75% respondentov. V najväčšom množstve prípadov (25%) išlo o rodovú diskrimináciu (delenie práce na mužskú a ženskú a s tým súvisiace rozdiely v odmeňovaní, podceňovanie schopností žien) a o vekovú diskrimináciu (25% - uprednostňovanie starších). Respondenti zaznamenali aj diskrimináciu na základe iného národnostného pôvodu (bezodôvodné fyzické napadnutie Kórejcov) a etnického pôvodu (odlišné správanie spoločnosti k Rómom).
Reakcie	Svoj názor na konanie vedúce k znevýhodneniu vyjadrilo 25% respondentov, 12,5% sa snažilo z konfliktného prostredia uniknúť. Ostatní respondenti nereagovali zo strachu zo spätnej reakcie.
Informovanosť	Ombudsman, Liga aktivistov pre ľudské práva a Ľudia proti rasizmu boli respondentmi uvedené ako príklady organizácií, ktoré sa zaoberajú bojom proti diskriminácii. O ich existencii má poznatky 5% respondentov.
Prognóza	Viaceri respondenti zdôraznili význam upozornenia spoločnosti na existenciu problému diskriminácie v spoločnosti a na možnosť jeho riešenia prostredníctvom príslušných inštitúcií. Za tohto predpokladu je zlepšenie situácie v oblasti diskriminácie možné.

Muž/žena inej ako slovenskej národnosti

Pojem	Obsahovú náplň pojmu diskriminácia respondenti vysvetľovali ako znevýhodňovanie jedinca, príp. skupiny ľudí, napr. na základe rasového motívu, sexuálnej orientácie, vierovyznania, veku a pod. Pojem bol známy všetkým osloveným respondentom.
Výskyt	Z osobných skúseností pozná diskrimináciu jeden z respondentov, a to v priamej súvislosti s jeho národnosťou, ktorý zaznamenal znevýhodnenie zo strany profesorov ešte počas štúdia na vysokej škole. Ostatní respondenti sa s diskrimináciou stretávajú sprostredkovaním, najmä na základe informácií z médií (diskriminácia na základe rasy, národnosti a sexuálnej orientácie).
Reakcie	Obet' diskriminácie na diskriminačné konanie reagovala rezignáciou. Neočakávali pozitívne reakcie, tak nevideli význam svojho protestu.
Informovanosť	O existencii organizácií na ochranu ľudských práv má informácie 66,7% respondentov. Známe sú orgány Európskej únie, Amnesty International a Ľudia proti rasizmu. Antidiskriminačný zákon bol spontánne uvedený u 33,3% respondentov.
Prognóza	Vo vyjadreniach o zlepšení v oblasti diskriminácie prevládali skeptické názory. Je potrebné zmeniť celkový prístup spoločnosti k riešeniu tejto problematiky, čo je značne náročný a zdĺhavý proces. Jeden z respondentov v tejto súvislosti zdôraznil dôležitosť legislatívnych nástrojov.

Muž/žena iného etnického pôvodu

Pojem	Pojem diskriminácia bol známy všetkým z oslovených respondentov. Bola definovaná ako odvrhnutie jedinca alebo skupiny zo spoločnosti. 66,7% respondentov stotožnilo pojem diskriminácia priamo s rasovou diskrimináciou.
Výskyt	S diskrimináciou v priamej súvislosti s iným etnickým pôvodom sa všetci oslovení stretávajú, pričom zdôrazňujú otázku pracovno-právnych vzťahov. Respondenti vyjadrili nespokojnosť s celkovým prístupom spoločnosti k rómskej problematike.
Reakcie	Po opakovaných diskriminačných podnetoch respondenti reagujú ignorovaním diskriminujúcich.
Informovanosť	66,7% respondentov boli známe organizácie zaoberajúce sa bojom proti diskriminácii. V prípade problémov by sa obrátili na políciu alebo na Slovenské národné stredisko pre rasizmus (pozn. názov bol zo strany respondenta uvedený nesprávne, zrejme bolo myslené SNSLP).
Prognóza	Respondenti nevyjadrili prognózy v oblasti diskriminácie.

Zdravotne postihnutý muž/žena

Pojem	Všetkým respondentom bol pojem diskriminácia známy a definovali ho ako utlačanie ľudských práv, zvýhodňovanie, resp. obmedzovanie určitých skupín ľudí, inými skupinami alebo jednotlivcami.
Výskyt	S diskrimináciou sa bežne stretáva 33,3% respondentov, a to v priamej súvislosti so zdravotným postihnutím. Problémy sa objavujú kvôli chýbajúcemu bezbariérovému prístupu, ale aj kvôli postojom spoločnosti k zdravotne postihnutým – odsúvajú ich do izolácie.
Reakcie	Obet' diskriminácie vyjadrila svoju nespokojnosť a následne upovedomila príslušnú inštitúciu (Zväz zdravotne postihnutých).
Informovanosť	Informáciami o organizáciách zaoberajúcich sa bojom proti diskriminácii disponuje 33,3% respondentov. Presné označenie inštitúcie však absentovalo.
Prognóza	Respondenti nevyjadrili prognózy v oblasti diskriminácie. Podotkli len, že by bolo potrebné, aby sa v tejto oblasti niečo robilo.

Muž/žena z chudobnejších majetkových pomerov

Pojem	Všetci respondenti pojem diskriminácia poznali. Jej vnímanie je možné popísať ako odopretie, utlačanie, resp. obmedzovanie ľudských práv.
Výskyt	Diskrimináciu zaznamenalo 60% respondentov. 66,7% z nich deklarovalo diskrimináciu vo všetkých oblastiach spoločenského života, ale predovšetkým v súvislosti so svojimi majetkovými pomermi. Jeden z respondentov uviedol negatívne skúsenosti s uprednostnením mladšieho uchádzača o zamestnanie.
Reakcie	33,3% obet' diskriminácie reagovalo na situácie, v ktorých došlo k diskriminácii, protestom (protest bol podaný na mieste, kde k diskriminácii došlo). Ostatné obeť nevedia nájsť východisko zo svojej problematickej situácie.
Informovanosť	25% respondentov by sa v prípade diskriminácie obrátilo na políciu. Ostatní respondenti nevedeli uviesť organizácie zaoberajúce sa bojom proti diskriminácii, jeden z nich predpokladá existenciu určitého „antidiskriminačného úradu“.
Prognóza	Situácia v oblasti rozdielného posudzovania a rozdielných možností sociálne slabších skupín je podľa názorov respondentov veľmi zlá. Potenciál zlepšenia vidia v zmene sociálneho systému.

Muž/žena s nižším vzdelaním

Pojem	Všetci respondenti pojem diskriminácia poznali. Predstavy o tomto pojme popisali ako odsudzovanie alebo podceňovanie ľudí. Jeden z respondentov stotožnil diskrimináciu s diskrimináciou na základe národnostného alebo etnického pôvodu.
Výskyt	66,7% respondentov uviedlo svoje negatívne skúsenosti s diskrimináciou založenou na odlišnom národnostnom pôvode (diskriminácia Slovákov pracujúcich v zahraničí, nemožnosť dohovoriť sa v mestách s vysokým podielom občanov maďarskej národnosti slovenským jazykom).
Reakcie	Obete diskriminácie protestovali proti diskriminačnému konaniu vyjadrením svojho názoru (33,3%), ako uviedli u „vyšších inšancií“, tieto protesty však podľa ich vyjadrenia nemali žiadny účinok. Jeden respondent zo strachu pred stratou zamestnania rezignoval.
Informovanosť	V prípade stretu s diskriminačným prístupom by sa 33,3% respondentov obrátilo na sociálny úrad. Ostatní oslovení nepoznali organizáciu zaoberajúcu sa bojom proti diskriminácii.
Prognóza	Respondenti nevyjadrili prognózy v oblasti diskriminácie.

Iné - homosexuálne orientovaný muž	33,3%
- rímskokatolícky kňaz	33,3%
- rehoľná sestra	33,3%

Pojem	Medzi definíciami pojmu diskriminácia sa objavili vyjadrenia, ktoré stotožňovali diskrimináciu s diskrimináciou na základe odlišnej sexuálnej orientácie; potlačovanie, ponižovanie práv a slobôd človeka či jeho prenasledovanie.
Výskyt	S diskriminačným prístupom sa stretol každý z oslovených respondentov. V prípade homosexuálne orientovaného muža to bol problém súvisiaci s jeho rozdielnym posudzovaním, resp. odsudzovaním na základe jeho sexuálnej orientácie. Ostatní respondenti sa stretli s diskrimináciou v minulosti, a to vo forme diskriminácie v zamestnaní a pri výkone vojenskej služby. Jeden z respondentov označil za diskriminačný postup amerických úradov pri udeľovaní pracovných víz občanom iných národností. Jeden prípad diskriminácie sa objavil aj vo väzbe na otázky viery a náboženstva.
Reakcie	33,3% opýtaných videlo východisko riešenia konfliktnej situácie v proteste voči diskriminačnému konaniu. Reakcia ostatných oslovených respondentov bola pasívna.
Informovanosť	Respondenti predpokladajú, že nejaké inštitúcie v tejto oblasti pôsobia, ale nevedeli presne uviesť organizácie zaoberajúce sa bojom proti diskriminácii.
Prognóza	Podľa názoru respondentov je situáciu v oblasti diskriminácie možné zlepšiť na základe rozširovania poznatkov o právach diskriminovaného, dôležitú úlohu teda zohráva osвета spoločnosti.

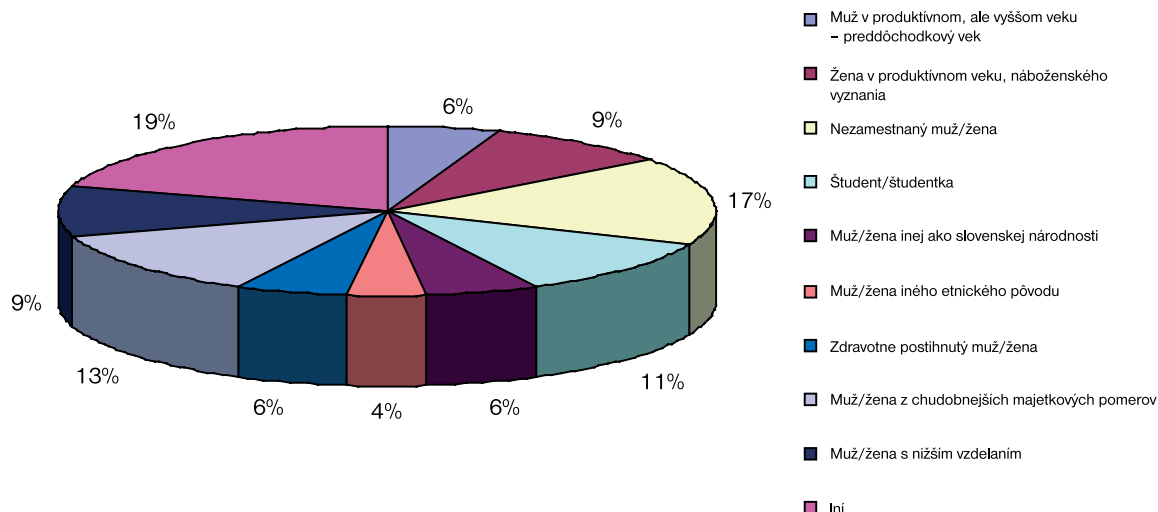
ŽILINSKÝ KRAJ

V rámci prieskumu v Žilinskom kraji boli oslovení respondenti v štruktúre znázornenej v nasledovných prehľadoch:

Tab. 4: Skladba respondentov v Žilinskom kraji

Segment respondentov	Počet
Muž v produktívnom, ale vyššom veku – preddôchodkový vek	3
Žena v produktívnom veku, náboženského vyznania	5
Nezamestnaný muž/žena	9
Študent/študentka	6
Muž/žena inej ako slovenskej národnosti	3
Muž/žena iného etnického pôvodu	2
Zdravotne postihnutý muž/žena	3
Muž/žena z chudobnejších majetkových pomerov	7
Muž/žena s nižším vzdelaním	5
Iní - mladé ženy s dieťaťom	5
- muži v produktívnom, ale mladšom veku	4
- absolventka školy	1
- dôchodca	1
Celkový počet respondentov	54

Obr. 4: Skladba respondentov v Žilinskom kraji

Muž v produktívnom, ale vyššom veku – preddôchodkový vek

Pojem	Pojem diskriminácia bol známy všetkým z oslovených respondentov. Diskrimináciu pritom vnímali ako nerovnoprávnosť, utláčanie, obmedzovanie človeka s iným zmýšľaním, zvykmi, kultúrou, pohlavím a pod.
Výskyt	S diskriminačným prístupom sa v minulosti stretlo 66,7% respondentov. 50% z nich deklarovalo znevýhodňovanie počas totalitného režimu vo všetkých oblastiach spoločenského života. Jeden z respondentov mal negatívne skúsenosti v súvislosti s jeho odsudzovaním zo strany učiteľov, nakoľko nepochádzal z dobre situovanej rodiny.
Reakcie	Reakcia v podobe rezignácie, resp. pasívneho prístupu bola zaznamenaná u všetkých respondentov.
Informovanosť	66,7% respondentov deklarovalo, že sú im známe organizácie, ktoré sa zaoberajú bojom proti diskriminácii. Spomedzi medzinárodných inštitúcií respondenti uviedli Organizáciu spojených národov, spomedzi slovenských im bol známy inštitút ombudsmana. 33,3% by v prípade problémovej situácie kontaktovalo políciu. Nedošlo však k pozitívnemu riešeniu situácie diskriminovaného.
Prognóza	U respondentov v súvislosti so zlepšením situácie v oblasti diskriminačných javov prevláda skeptický názor s odôvodnením, že diskriminačné javy vyplývajú z mentality ľudí a tú je veľmi ťažké zmeniť.

Žena v produktívnom veku, náboženského vyznania

Pojem	Všetci respondenti pojem diskriminácia poznali. Respondenti definovali diskrimináciu ako rozdielne posudzovanie ľudí na základe určitých odlišností, napr. rasy, pohlavia, národnosti a pod., resp. potláčanie ich práv. Etnický, národnostný alebo rasový kontext pritom zdôraznilo 40% respondentov.
Výskyt	S prejavmi diskriminácie sa stretlo 80% respondentov. Deklarovali rozdiely v odmeňovaní na základe rodovej diskriminácie (40%), znevýhodnenie na základe vyzoru (20%). Jedna z opýtaných vyjadrila nespokojnosť s prejavmi pozitívnej diskriminácie prostredníctvom zvýhodňovania rómskych skupín obyvateľstva, napr. pri poskytovaní sociálnych dávok.

Reakcie	Obete diskriminácie zaujali vo väčšine prípadov pasívny postoj,, reakciu v podobe vyjadrenia svojej nespokojnosti deklarovalo len 20%. Išlo o ich oboznamovanie sa s vlastnou skúsenosťou medzi blízkymi a známymi.
Informovanosť	20% respondentov malo poznatky o pôsobnosti organizácií zaoberajúcich sa problematikou diskriminácie. Spomedzi organizácií bol najznámejší verejný ochranca práv. 20% respondentov by sa v prípade problémovej situácie obrátilo na políciu. Výsledok riešenia odmietli uviesť.
Prognóza	Podľa názoru respondentov sa diskriminácia bude objavovať stále a vo všetkých oblastiach spoločenského života. Najväčšou prekážkou odstránenia jej prejavov je ľahostajnosť ľudí voči týmto problémom.

Nezamestnaný muž/žena

Pojem	S pojmom diskriminácia sa stretlo 100% respondentov. Predstavy o tomto pojme siahali od špecifickej formy nespokojnosti v súvislosti s rozdielnym posudzovaním práv a obmedzovaním osobnej slobody, až po definíciu diskriminácie ako uprednostňovanie, resp. znevýhodnenie určitej skupiny ľudí odlišujúcej sa napr. rasou, národnosťou, pohlavím a pod.
Výskyt	Svoje skúsenosti s diskrimináciou deklarovalo 88,8% respondentov. Najväčší počet prípadov bol v kontexte so skúmaným segmentom respondentov zaznamenaný v oblasti pracovno-právnych vzťahov (66,7%). Oslovení majú predovšetkým negatívne skúsenosti pri uchádzaní sa o pracovné miesto v podobe znevýhodnenia uchádzačov v pred dôchodkovom veku (33,3%) či uprednostnenia známych (16,6%). Určitú formu znevýhodnenia na základe postavenia nezamestnaného deklarovalo 33,3% respondentov. 12,5% respondentov bolo svedkom rozdielného odmeňovania na základe rodových odlišností (12,5%).
Reakcie	Respondenti, ktorí sa stretli s diskrimináciou, reagovali niekoľkými spôsobmi: 12,5% opýtaných hľadalo východisko v snahe preukázať svoje kvality, 37,5 % opýtaných reagovalo únikom z konfliktného prostredia a 25% nevedelo konfliktnú situáciu riešiť a reagovalo rezignáciou.
Informovanosť	22,2% respondentov má poznatky o existencii združení a mimovládnych organizácií, ktoré sa zaoberajú problematikou diskriminácie. Bližšie ich určiť však bolo problémom. 11,1% by diskriminačnú situáciu riešilo súdnou cestou.
Prognóza	Pasivita občanov Slovenskej republiky v boji proti diskriminácii vyplýva sčasti aj zo zložitej legislatívy a zdĺhavých súdnych procesov. Zlepšenie situácie v legislatívnej a exekatívnej oblasti je teda základom zlepšenia situácie v boji proti diskriminácii.

Študent/študentka

Pojem	100 % študentov a študentiek deklarovalo, že pojem diskriminácia je im známy. Tento pojem pritom stotožňovali s nerešpektovaním ľudských práv, rozdielnym posudzovaním resp. znevýhodňovaním iných na základe určitých odlišností (farba pleti, spoločenské postavenie, telesné postihnutie, náboženské vierovyznanie, národnosť, jazyk, vek, pohlavie).
Výskyt	Negatívne skúsenosti s diskriminačným konaním boli zaznamenané u všetkých respondentov, hoci 83,3% z nich bolo len svedkom diskriminačného konania alebo sa s ním stretlo prostredníctvom médií. V 60% prípadov rezonovala diskriminácia Rómov (pričom jeden z respondentov vyjadril nespokojnosť s pozitívnu diskrimináciou tejto skupiny obyvateľstva). 20% zaznamenala diskriminačný prístup na základe rodu (nemožnosť získať prácu) a 20% na základe veku vo forme celospoločenského problému pri posudzovaní mladých ľudí.
Reakcie	Obete diskriminácie na konanie vedúce k znevýhodneniu nereagovali. Dôvod rezignácie nevedeli spresniť.
Informovanosť	Jeden z opýtaných študentov (t. j. 16,6%) ako príklad organizácií zaoberajúcimi sa bojom proti diskriminácii uviedol Slovenské národné stredisko pre ľudské práva. Ostatným respondentom podobné organizácie nie sú známe.
Prognóza	Prevažná väčšina respondentov sa domnieva, že k takýmto javom u nás vždy dochádzalo a prípady diskriminácie budú narastať.

Muž/žena inej ako slovenskej národnosti

Pojem	Obsahovú náplň pojmu diskriminácia respondenti vysvetľovali ako utláčanie práv ľudí; nerovnoprávnosť, odsudzovanie, podceňovanie skupín ľudí na základe ich odlišností.
Výskyt	S prejavmi diskriminácie sa stretlo 66,7% respondentov. 50% z nich zaznamenalo diskriminačné konanie priamo v súvislosti s odlišnou národnosťou, resp. iným jazykom. Ostatní respondenti boli priamymi svedkami diskriminácie občanov rómskeho pôvodu.
Reakcie	Reakcia v podobe vyjadrenia svojho názoru bola zaznamenaná len u jedného z oslovených respondentov (odvolal sa na súde), ostatní na konfliktnú situáciu reagovali rezignáciou.
Informovanosť	O existencii organizácií na ochranu ľudských práv má informácie 66,7% respondentov. Známymi boli inštitút ombudsmana a organizácia Dieťa v tiesni.
Prognóza	Vo vyjadreniach respondentov o možnostiach boja proti diskriminácii vyjadrili všetci pochybnosť o význame boja proti diskriminácii. Podľa vyjadrenia jedného z respondentov situáciu v oblasti diskriminácie nie je možné zlepšiť ani zainteresovaním tretej osoby. V tejto oblasti neexistuje žiadna univerzálna metodická príručka na riešenie problémov, problematika si vyžaduje individuálny prístup.

Muž/žena iného etnického pôvodu

Pojem	V Žilinskom kraji boli oslovení dvaja respondenti iného etnického pôvodu. Jeden z nich stotožnil diskrimináciu priamo s diskrimináciou na základe iného etnického pôvodu. Podľa druhej definície diskriminácia znamená odsúdenie človeka pre určitú odlišnosť od ostatných.
Výskyt	Obaja oslovení deklarovali osobné negatívne skúsenosti v súvislosti s hľadaním pracovného miesta. Diskriminačné konanie bolo pritom priamo spojené s rómskym pôvodom.

Reakcie	Ku konfliktným situáciám oslovení zaujali pasívny prístup s odôvodnením, že boj proti takejto forme diskriminácie v slovenskej spoločnosti nemá význam.
Informovanosť	Respondentom neboli známe organizácie, ktoré sa zaoberajú bojom proti diskriminácii.
Prognóza	Podľa vyjadrení respondentov je zlepšenie situácie v oblasti diskriminácie Rómov v slovenskej spoločnosti nemožné.

Zdravotne postihnutý muž/žena

Pojem	Pojem diskriminácia bol známy všetkým respondentom. Definovali ho ako odsudzovanie druhých vedúce k vyčleneniu človeka zo spoločnosti. Jeden z respondentov stotožnil pojem diskriminácia priamo so znevýhodnením na základe zdravotného postihnutia.
Výskyt	Všetci respondenti zo segmentu zdravotne postihnutých sa stretli s diskrimináciou priamo v súvislosti s vlastným handicapom. 66,7% z nich deklarovalo nemožnosť zamestnať sa, 33,3% respondentov uviedlo neexistenciu bezbariérového prístupu vo verejných zariadeniach.
Reakcie	Po opakovanom strete s diskriminačným konaním reagujú respondenti vo väčšine prípadov (66,7%) rezignáciou. Nemajú ani presné informácie, aký postup je pri dovoľávaní sa spravodlivosti možný.
Informovanosť	Informáciami o organizáciách zaoberajúcich sa bojom proti diskriminácii disponuje 33,3% oslovených respondentov.
Prognóza	Boj proti diskriminácii na základe zdravotného postihnutia je značne komplikovaný, ale určite nie nemožný. Potenciály zlepšenia vidia respondenti v podpore kompetentných organizácií (napr. úrad práce; výstavba chránených dielní a pod.)

Muž/žena z chudobnejších majetkových pomerov

Pojem	Predstavy o diskriminácii respondenti z chudobnejších majetkových pomerov formulovali ako ponížovanie, utláčanie či obmedzovanie určitej skupiny ľudí, ich odsúvanie v súvislosti s chudobou, inou rasou, pohlavím a pod. 28,6% respondentov pritom zdôraznilo aspekt majetkových pomerov.
Výskyt	S diskriminačným prístupom sa stretlo 85,7% opýtaných. Diskriminačné konanie v priamej súvislosti so svojim majetkovým postavením zaznamenalo 50% z nich (ponížovanie v práci, v školskom prostredí), pracovné problémy v súvislosti s rodovou diskrimináciou vyjadrilo 16%.
Reakcie	Respondenti spravidla reagujú rezignáciou v podobe zmierenia sa s danou situáciou (50%) alebo únikom z konfliktného prostredia (16%).
Informovanosť	Žiadnemu z respondentov neboli známe organizácie zaoberajúce sa bojom proti diskriminácii.
Prognóza	U väčšiny respondentov prevláda v oblasti možností zlepšenia diskriminácie skeptický názor. Jeden z respondentov uviedol potrebu zlepšenia situácie vo zvýšení tolerantnosti spoločnosti voči odlišným skupinám obyvateľstva.

Muž/žena s nižším vzdelaním

Pojem	Pojem diskriminácia poznalo 75% respondentov. Predstavy o tomto pojme deklarovali ako podceňovanie, resp. odsudzovanie človeka na základe vnútorných a vonkajších vlastností a znakov, odlišný prístup k ľuďom pri priznávaní práv alebo výhod. Jeden z respondentov stotožnil diskrimináciu s konaním vedúcim k znevýhodneniu na základe rozdielneho stupňa vzdelania.
Výskyt	S diskriminačným prístupom sa stretlo 80% respondentov. Diskrimináciu v priamej súvislosti so svojim nižším vzdelaním deklarovalo 50% z nich, ostatní sa stretli so znevýhodnením na základe veku. Jeden z respondentov označil za diskriminačné také konanie, ktoré znemožnilo zamestnať občana bez znalosti maďarského jazyka v meste so značným podielom občanov maďarskej národnosti.
Reakcie	50% obetí diskriminácie protestovalo proti diskriminačnému konaniu vyjadrením svojho názoru (priamo na mieste diskriminácie), ostatní zaujali pasívny prístup.
Informovanosť	Jeden z oslovených respondentov uviedol ako príklad organizácií zaoberajúcich sa bojom proti diskriminácii Amnesty International
Prognóza	Vo vyjadreniach prognóz v oblasti boja proti diskriminácii sa neobjavujú pozitívne stanoviská.

Iné - mladé ženy s dieťaťom	45,4%
- muži v produktívnom, ale mladšom veku	36,4%
- absolventka školy	9,1%
- dôchodca	9,1%

Pojem	Pojem diskriminácia bol známy všetkým z oslovených respondentov. Diskriminácia bola definovaná ako nespravodlivé odmietanie alebo odsudzovanie ľudí z určitých dôvodov, napr. rasy, náboženského vyznania, etnického pôvodu, telesného postihnutia, veku, vzdelania, sociálneho postavenia alebo postavenia v rodine a pod., ktorí sú bez objektívnych a logických kritérií považovaní sa menejcenných reprezentantov ľudstva, a ktorí sú takýmto správaním poškodzovaní alebo obmedzovaní.
Výskyt	V súvislosti s rôznorodými segmentmi zastúpenými v kategórii „Iné“ bolo spektrum diskriminačných situácií značne široké. Mladé ženy s dieťaťom deklarovali priamo v súvislosti so svojim postavením negatívne skúsenosti v pracovno-právnych vzťahoch, predovšetkým pri uchádzaní sa o zamestnanie (40%), rodovú nerovnosť pri odmeňovaní mužov a žien za rovnakú prácu (20%). Muži v produktívnom veku nedeclarovali špecifické problematcké oblasti v priamej súvislosti s ich segmentom. U respondentov boli zaznamenané aj diskriminačné prístupy v súvislosti s postojom spoločnosti k mladým ľuďom (18,2% - polovica z toho mala problém so zamestnaním po ukončení školy), s ľahostajnosťou spoločnosti voči tehotným ženám (9,1%), diskrimináciou na základe iného národnostného alebo etnického pôvodu (27,3%).

Reakcie	Len 27,3% opýtaných v súvislosti s diskriminačným prístupom vyjadrilo svoj názor, 18,2% sa snažilo nájsť východisko pre riešenie problému v snahe presvedčiť ostatných o kvalitách diskriminovaného. Ostatní respondenti zaujali pasívny postoj.
Informovanosť	Názvy organizácií zaoberajúcich sa bojom proti diskriminácii nevedel uviesť žiadny z respondentov. 18,2% však o existencii takýchto organizácií poznatky má, najmä v súvislosti s obhajobou práv žien a v boji proti rasizmu.
Prognóza	Individuálny boj proti diskriminácii je podľa názoru väčšiny respondentov nemožný, musí sa do toho zaangažovať celá spoločnosť. Podpora kompetentných organizácií však môže časom viesť k zlepšeniu situácie v tejto oblasti.

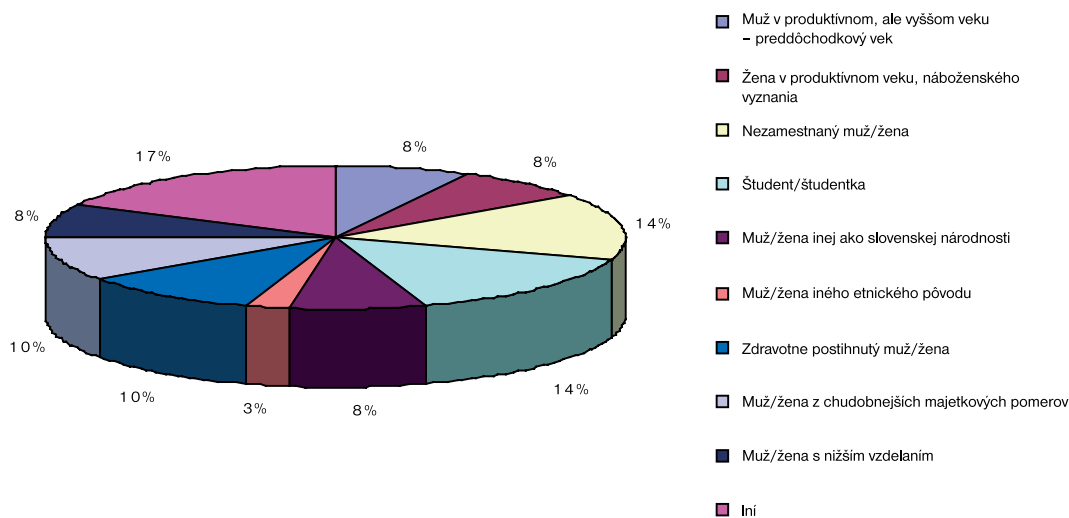
BANSKOBYSTRICKÝ KRAJ

V rámci prieskumu v Banskobystrickom kraji boli oslovení respondenti v štruktúre znázornenej v nasledovných prehľadoch:

Tab. 5: Skladba respondentov v Banskobystrickom kraji

Segment respondentov	Počet
Muž v produktívnom, ale vyššom veku – pred dôchodkovým veku	4
Žena v produktívnom veku, náboženského vyznania	4
Nezamestnaný muž/žena	8
Študent/študentka	8
Muž/žena inej ako slovenskej národnosti	4
Muž/žena iného etnického pôvodu	1
Zdravotne postihnutý muž/žena	5
Muž/žena z chudobnejších majetkových pomerov	5
Muž/žena s nižším vzdelaním	4
Iní - samostatne zárobkovo činné osoby	3
- dôchodcovia	2
- muž s vyšším stupňom obezity	1
- rozvedená žena	1
Celkový počet respondentov	50

Obr. 5: Skladba respondentov v Banskobystrickom kraji

Muž v produktívnom, ale vyššom veku – pred dôchodkovým veku

Pojem	Pojem diskriminácia bol známy všetkým z oslovených respondentov. Diskrimináciu pritom vnímali ako konanie, ktoré spôsobuje nerovné postavenie ľudí v spoločnosti vzhľadom na výhody alebo práva ostatných a vedie k odopieraniu práva na sebarealizáciu jednotlivca alebo kolektívu. Jeden z respondentov vyjadril názor, že diskriminácia „je len výmysel niektorých ľudí, ktorí sa chcú touto témou zviditeľniť na verejnosti“.
Výskyt	S diskriminačným prístupom sa stretlo 50% respondentov. V tejto súvislosti respondenti deklarovali negatívne skúsenosti s rozdielnym posudzovaním práv vo všetkých oblastiach spoločenského života.
Reakcie	Reakcia vo forme vyjadrenia svojho názoru bola deklarovaná 100% respondentov, ktorí sa s diskrimináciou stretli. 50% respondentov by sa v prípade diskriminačného prístupu obrátilo na kompetentné organizácie a jeden z respondentov uviedol, že „tieto prejavy je najlepšie si nevsímať, pretože sa proti tomu nedá bojovať“.
Informovanosť	50% respondentov sú známe organizácie, ktoré sa zaoberajú bojom proti diskriminácii. K informovanosti pritom prispievajú aj televízia, rozhlas a do istej miery aj tlač.
Prognóza	Diskriminačné javy v spoločnosti sa budú objavovať aj naďalej. Podľa názoru respondentov je však možné ich rozsah eliminovať aktívnym prístupom k problematike; jednoduchým vyjadrením svojho názoru na diskriminačné konanie, príp. kontaktovaním príslušných organizácií.

Žena v produktívnom veku, náboženského vyznania

Pojem	Všetci respondenti pojem diskriminácia poznali. Predstavy o tomto pojme siahali od zhoršeného prístupu k bežným veciam, práci, a pod. až po porušovanie práv na sebarealizáciu, rovnaké ohodnotenie a pracovné podmienky.
Výskyt	S prejavmi diskriminácie sa stretlo 25% respondentov. Respondenti deklarovali znevýhodnenie na pracovisku v podobe diskriminácie na základe rodu - uprednostňovanie mužov.
Reakcie	Obete diskriminácie zaujali pasívny postoj a situáciu riešili únikom z konfliktného prostredia. 75% respondentov by sa v prípade znevýhodňovania snažilo presvedčiť zainteresované osoby o oprávnenosti svojich požiadaviek, príp. by sa obrátilo na príslušnú organizáciu.
Informovanosť	Žiadny z respondentov nevedel uviesť organizáciu, ktorá sa zaoberá diskrimináciou.
Prognóza	Respondenti predpokladajú, že k prejavom diskriminácie bude aj naďalej dochádzať. Príležitosť na ich odstránenie však nevidia v individuálnom boji, ale v združovaní do skupín, príp. v zastupovaní záujmov prostredníctvom organizácií.

Nezamestnaný muž/žena

Pojem	S pojmom diskriminácia sa stretlo 100% respondentov. Definície pojmu sa odvíjali od skúseností a predstáv o utláčaní a nepravosti, nerovnakom zaobchádzaní resp. obmedzovaní osoby, príp. určitej skupiny ľudí alebo vo znevýhodňovaní ľudí na základe jeho nedostatkov, pôvodu, vzhľadu, pohlavia či náboženského vyznania.
Výskyt	Svoje skúsenosti s diskrimináciou deklarovalo 37,5% respondentov. Zaznamenané boli prípady diskriminácie na pracovisku (33,3%), pri aktívnom športovaní (33,3%) a kultúrnych podujatiach (33,3%).
Reakcie	Respondenti, ktorí sa stretli s diskrimináciou, reagovali niekoľkými spôsobmi. Samotné diskriminované osoby sa v zásade vyhýbali riešeniu konfliktov, rezignovali (100%). O riešenie sa však snažili tí, ktorí boli svedkami diskriminačného konania (kolegovia, rodičia - 66,6%).
Informovanosť	12,5% respondentov pozná organizáciu, ktorá sa zaoberá problematikou diskriminácie.
Prognóza	Respondenti nevyjadrili prognózy v oblasti diskriminácie.

Študent/šudentka

Pojem	100% študentov a študentiek deklarovalo, že pojem diskriminácia je im známy. Tento pojem pritom stotožňovali s obmedzovaním práv a slobôd, vylúčením istých skupín obyvateľstva zo spoločnosti či nerovnakým zaobchádzaním na základe farby pleti, veku, náboženstva, pohlavia, sexuálnej orientácie. V 37,5% odpovedí bola zdôraznená rasová diskriminácia.
Výskyt	Negatívne skúsenosti s diskriminačným konaním boli zaznamenané u 5% respondentov. Vo väčšine prípadov (60%) rezonovala v súvislosti s rozdielnym prístupom vyučujúcich opačných pohlaví a to v podobe rodovej diskriminácie. Zaznamenané boli aj prípady diskriminácie na základe veku (25%) pri umiestňovaní na internáte.
Reakcie	Diskriminovaní študenti vzhľadom na možnosť vzniku konfliktu v súvislosti so spätnou reakciou spravidla na prejavy diskriminácie nereagujú (100 %)
Informovanosť	42,9% respondentov uviedlo, že pozná, resp. vie o existencii organizácii zaoberajúcich sa problematikou diskriminácie.
Prognóza	Podľa študentov Banskobystrického kraja sa znevýhodňovanie na základe rodu bude objavovať v univerzitnom prostredí i naďalej. V súvislosti s už uvedenými obavami zo vzniku konfliktu však proti takýmto prejavom bojovať nebudú - nevidia v tom žiadny význam.

Muž/žena inej ako slovenskej národnosti

Pojem	Obsahovú náplň pojmu diskriminácia respondenti vysvetľovali ako potláčanie, resp. porušovania ľudských práv či znevýhodňovanie ľudí na základe farby pleti, pohlavia, vzdelania, reči, náboženstva a pod. Pojem nebol neznámy žiadnemu z respondentov.
Výskyt	S prejavmi diskriminácie sa stretlo 50% respondentov. Diskriminácia na základe používaného jazyka (50%) bola spojená s fyzickým násilím, zaznamenané boli aj prípady diskriminujúceho prístupu úradníkov (50%).
Reakcie	Kvôli obavám pred opakovaným diskriminačným prístupom obeť na uvedené situácie nereagovali (100%). Respondenti sú si však vedomí možnosti upozorniť okolie, príp. obrátiť sa na príslušné orgány.
Informovanosť	O existencii organizácií na ochranu ľudských práv má informácie 33,3% respondentov. Nevedeli ich však presne určiť.
Prognóza	Vo vyjadreniach o zlepšení v oblasti diskriminácie prevládali skeptické názory. Boj proti diskriminácii je podľa respondentov dlhodobý proces a ak ľudia nie sú ochotní zmeniť svoj postoj, pozitívny vývoj v tejto oblasti je takmer nemožný.

Muž/žena iného etnického pôvodu

Pojem	V Banskobystrickom kraji bol oslovený jeden respondent rómskeho pôvodu. Pojem diskriminácia vyjadrením „to, že bieli ľudia sa majú lepšie ako my“ stotožnil priamo s rasovou diskrimináciou.
Výskyt	S diskrimináciou sa oslovený stretáva v slovenskej spoločnosti neustále. Za obzvlášť závažné považuje predsudky v súvislosti s podozrievaním z krádeže.
Reakcie	Konfliktné situácie riešil oslovený priamo na mieste, kde diskriminačný prístup zaznamenal.
Informovanosť	Respondentovi neboli známe organizácie, ktoré sa zaoberajú bojom proti diskriminácii.
Prognóza	Vzhľadom na predsudky vládnuce v slovenskej spoločnosti je boj proti diskriminácii rómskych skupín obyvateľstva nemožný.

Zdravotne postihnutí muž/žena

Pojem	Pojem diskriminácia bol známy 80% respondentov. Definovali ho ako určitý spôsob utláčania, resp. podceňovania človeka, ktorý sa nejakým spôsobom odlišuje od iných. 50% respondentov stotožnilo diskrimináciu s nerovnakým zaobchádzaním na základe zdravotného postihnutia.
Výskyt	40% zdravotne postihnutých sa stretlo s diskrimináciou priamo v súvislosti s vlastným handicapom. Respondenti pritom deklarovali znevýhodňovanie pri prijímaní do pracovného pomeru (50%) či pri aktívnom športe (50%).
Reakcie	Reakcia v podobe vyjadrenia svojho názoru a upozornenie kompetentného orgánu bola deklarovaná u 40% respondentov. 40% oslovených vidí východisko v presvedčení spoločnosti o svojich kvalitách.
Informovanosť	Informáciami o organizáciách zaoberajúcich sa bojom proti diskriminácii disponuje 40% oslovených respondentov.
Prognóza	Diskriminácia na základe zdravotného postihnutia nie je v slovenskej spoločnosti ničím novým ani výnimočným. Situáciu je však možné ovplyvniť pozitívnym smerom výchovou k schopnosti tolerancie odlišnosti. Respondenti tiež zdôraznili význam osvetu. Hovorí o týchto prípadoch je nevyhnutnosťou.

Muž/žena z chudobnejších majetkových pomerov

Pojem	Vnímanie diskriminácie u respondentov z chudobnejších majetkových pomerov možno zhrnúť pod spoločnú definíciu pojmu ako upieranie, resp. obmedzovanie osobných a pracovných práv. S pojmom diskriminácia sa stretlo 100% respondentov z tohto segmentu.
Výskyt	U 20% respondentov bola zaznamenaná diskriminácia na základe rodu, a to vo forme uprednostňovania mužov vo vedúcich funkciách, ktorí navyše svojim výrokmi ženy znevažovali.
Reakcie	Na problémové situácie respondenti, ktorí sa stretli s uvedeným diskriminačným prístupom, nereagujú vôbec s odôvodnením, že ide o „skrytú formu diskriminácie, proti ktorej sa nedá bojovať“.
Informovanosť	20% respondentov sa vyjadrilo, že sú im známe organizácie zaoberajúce sa bojom proti diskriminácii.
Prognóza	Názory respondentov na budúcnosť v oblasti diskriminácie sa rozchádzajú. 60% sa domnieva, že proti diskriminačnému konaniu sa nedá bojovať a zlepšenie je teda nemožné. Ostatní respondenti naopak vyjadrili názor, že zlepšenie v oblasti diskriminácie je možné už na základe vyjadrenia argumentov a protestov proti diskriminačnému konaniu.

Muž/žena s nižším vzdelaním

Pojem	Všetci respondenti pojem diskriminácia poznali. Predstavy o tomto pojme deklarovali ako obmedzovanie, príp. zámerne nerovnaké zaobchádzanie.
Výskyt	50% respondentov sa v minulosti stretlo s diskriminačným prístupom na pracovisku. V jednom prípade išlo o rozdielne odmeňovanie mužov a žien za rovnakú prácu. Jedna z oslovených považovala za diskrimináciu, že vzhľadom na jej rodinný stav (slobodná) bolo od nej vyžadované vyššie pracovné zaťaženie ako od ostatných spolupracovníkov.
Reakcie	Obete diskriminácie protestovali proti diskriminačnému konaniu vyjadrením svojho názoru priamo na mieste diskriminácie (50%), tieto protesty však podľa ich vyjadrenia nemali žiadny účinok.
Informovanosť	Ani jeden z oslovených respondentov nepoznal organizáciu, ktorá by sa zaoberala bojom proti diskriminácii.
Prognóza	Respondenti nevyjadrili prognózy v oblasti diskriminácie.

Iné - samostatne zárobkovo činné osoby	42,8%
- dôchodcovia	28,6%
- muž s vyšším stupňom obezity	14,3%
- rozvedená žena	14,3%

Pojem	V súvislosti s rôznorodými segmentmi zastúpenými v kategórii „Iné“ bolo spektrum odpovedí na prvú otázku značne široké. Pojem diskriminácia bol definovaný ako obmedzovanie osobnej slobody, porušovanie resp. zabraňovanie využívania ľudských práv a slobôd či nerešpektovanie ľudí inej rasy, národnosti. 14% respondentov stotožnilo pojem diskriminácia s rasovou diskrimináciou.
Výskyt	Až 87% respondentov sa stretlo s diskriminačným prístupom. Najviac prípadov bolo zaznamenaných na pracovisku (42,9%), v spoločnosti (28,6%) a v rodine (14,3%). V jednotlivých prípadoch pritom dochádzalo k znevýhodňovaniu na základe vzhľadu, veku či v súvislosti s uprednostňovaním určitých skupín (napr. rozdielna vymožitelnosť práv rómskych občanov, starostlivosť o rodinu, valorizácia dôchodkov).
Reakcie	42,8% opýtaných videlo východisko riešenia konfliktnej situácie v proteste voči diskriminačnému konaniu. Reakcia ostatných oslovených respondentov bola, resp. by bola pasívna.
Informovanosť	28,7% vedelo uviesť organizácie zaoberajúce sa bojom proti diskriminácii. Medzi odpoveďami sa objavili Ľudia proti rasizmu a OSN.
Prognóza	Potenciál zlepšenia situácie v oblasti diskriminácie vidia oslovení v zmene systému celej našej spoločnosti. Najväčším problémom je to, ako ľudia chápu iných – predovšetkým tých, „ktorí sa od nich niečím odlišujú.“

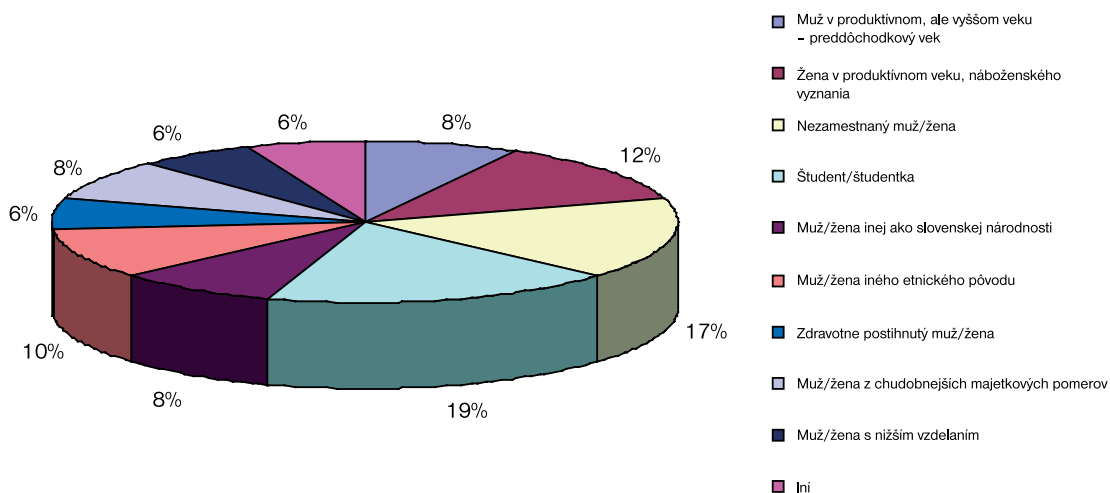
KOŠICKÝ KRAJ

V rámci prieskumu v Košickom kraji boli oslovení respondenti v štruktúre znázornenej v nasledovných prehľadoch:

Tab. 7: Skladba respondentov v Košickom kraji

Segment respondentov	Počet
Muž v produktívnom, ale vyššom veku – pred dôchodkový vek	4
Žena v produktívnom veku, náboženského vyznania	6
Nezamestnaný muž/žena	8
Študent/študentka	9
Muž/žena inej ako slovenskej národnosti	4
Muž/žena iného etnického pôvodu	5
Zdravotne postihnutý muž/žena	3
Muž/žena z chudobnejších majetkových pomerov	4
Muž/žena s nižším vzdelaním	3
Iní - muži v produktívnom, ale nižšom veku - homosexuálne orientovaný muž	2 1
Celkový počet respondentov	49

Obr. 7: Skladba respondentov v Košickom kraji

Muž v produktívnom, ale vyššom veku – pred dôchodkový vek

Pojem	Pojem diskriminácia bol známy všetkým z oslovených respondentov. Diskrimináciu pritom vnímali ako rozdielny prístup k jednotlivcom na základe inej rasy, pohlavia, náboženstva, politických názorov a pod. či utláčanie slabších menšín, žien, detí.
Výskyt	25% respondentov deklarovalo, že s diskrimináciou sa stretáva bežne vo všetkých oblastiach spoločenského života. Ostatní respondenti negatívne skúsenosti s diskrimináciou neuviedli. V jednom prípade bola zaznamenaná diskriminácia v súvislosti s vybavovaním na úradoch.
Reakcie	Na konanie vedúce k znevýhodneniu respondenti, ktorí sa stretli s diskrimináciou, nereagovali. Ostatní opýtaní deklarovali, že v prípade vzniku diskriminačnej situácie by zasiahli vyjadrením svojho názoru, príp. kontaktovaním médií či organizácií kompetentných riešiť problémy v špecifických oblastiach.
Informovanosť	Žiadny z respondentov nemal poznatky o existencii organizácií bojujúcich proti diskriminácii.
Prognóza	Respondenti nevedeli odhadnúť vývoj v oblasti diskriminácie.

Žena v produktívnom veku, náboženského vyznania

Pojem	Všetci respondenti pojem diskriminácia poznali. Diskrimináciu definovali ako utláčanie, obmedzovanie, resp. odopieranie základných ľudských práv z dôvodov ako náboženstvo, pohlavie, sexuálna orientácia, rasa a pod.
Výskyt	S prejavmi diskriminácie sa stretlo 50% respondentov. Diskriminačný prístup priamo v súvislosti s náboženským vierovyznaním deklarovalo 33,3% z nich (v súvislosti s prácou vo sviatok). U 33,3% týchto respondentov bolo zaznamenané rozdielne odmeňovanie na základe rodovej diskriminácie a u 33,3% diskriminácia na základe výzoru (vyššia hmotnosť).
Reakcie	Obete diskriminácie v súvislosti s diskriminačnou situáciou spravidla nereagovali.
Informovanosť	16,6% opýtaných vedela uviesť organizáciu zaoberajúcu sa bojom proti diskriminácii. Medzi odpoveďami sa objavilo združenie Ľudia proti rasizmu.
Prognóza	Zlepšenie situácie v oblasti diskriminácie nie je podľa názoru respondentov nemožné za predpokladu, že sa o obeť diskriminácie budú zaujímať tí, ktorí sa zaoberajú týmito negatívnymi javmi v spoločnosti. K zmene v myslení ľudí môže prispieť osveta v podobe diskusií na školách, úradoch alebo parlamente.

Nezamestnaný muž/žena

Pojem	Pojem diskriminácia bol známy všetkým z oslovených respondentov. Vnímajú ju ako nespravodlivé obmedzovanie, resp. vykorisťovanie ľudí, utláčanie ich práv na základe predsudkov v spojitosti s ich rasou, národnosťou, pohlavím, vzdelaním, sociálnym postavením a pod. Jeden z respondentov uviedol ako definíciu diskriminácie konkrétne oblasti diskriminácie v pracovno-právnych vzťahoch (znevýhodnenie na základe rodu, rasy).
Výskyt	Negatívne skúsenosti s diskrimináciou deklarovalo 50% respondentov. 75% z nich uviedlo problémy v pracovnej oblasti, medzi najčastejšie problémy patrila rodová diskriminácia v podobe zvýhodnenia uchádzača mužského pohlavia o zamestnanie (50%). 25% oslovených prekáža nenávisťné správanie sa spoločnosti voči iným národnostiam.
Reakcie	Respondenti, ktorí sa stretli s diskrimináciou, vo všetkých prípadoch zaujali pasívny postoj a na diskriminačnú situáciu nereagovali. Nepovažovali to za možnosť nápravy tohto javu.
Informovanosť	33,3% respondentov má poznatky o existencii združení a mimovládnych organizácií, ktoré sa zaoberajú problematikou diskriminácie. 50% z nich by sa obrátilo na úrad práce alebo políciu, 50% by v prípade problémov kontaktovalo verejného ochrancu práv.
Prognóza	Zlepšenie situácie v oblasti diskriminácie je možné dosiahnuť prekonaním ľahostajnosti a pasivity ľudí.

Študent/študentka

Pojem	100% študentov a študentiek deklarovalo, že pojem diskriminácia je im známy. Tento pojem pritom stotožňovali s obmedzovaním a potláčaním ľudských práv, znevýhodňovanie napr. z dôvodu odlišného pohlavia, farby pleti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej vrstve, príp. sexuálnej orientácie.
Výskyt	Negatívne skúsenosti s diskriminačným konaním boli zaznamenané u 49% respondentov. 50% z nich deklarovalo znevýhodňovanie študentov zo strany učiteľa na základe rodu, 25% uviedlo znevýhodnenie na základe nižšieho veku (uprednostnenie dôchodkyne u lekára).
Reakcie	50% obetí diskriminácie na konanie vedúce k znevýhodneniu nereagovali z obáv pred vyostrením situácie. Reakcia v podobe vyjadrenia svojej nespokojnosti bola zaznamenaná u 44,4% diskriminovaných.
Informovanosť	11,1% respondentov vedelo uviesť konkrétnu organizáciu zaoberajúcu sa bojom proti diskriminácii – poznali organizáciu Ľudia proti rasizmu. Väčšina respondentov však o existencii takýchto organizácií vie, len by sa museli o ne viac zaujímať a v prípade nutnosti by si hľadali informácie o ich pôsobnosti.
Prognóza	Podľa názoru respondentov je naozaj ťažké nájsť efektívny spôsob boja proti diskriminácii. Legislatívne spôsoby boja proti diskriminácii sú často neúspešné alebo zdĺhavé. V slovenskej spoločnosti navyše absentuje výchova k tolerancii. Za predpokladu vyriešenia týchto základných problémov je možné diskriminačné javy obmedziť, avšak nie úplne vylúčiť.

Muž/žena inej ako slovenskej národnosti

Pojem	Obsahovú náplň pojmu diskriminácia vysvetľovali respondenti ako porušovanie ľudských práv či obmedzovanie osobnej slobody a práv človeka na základe farby pleti, pohlavia, majetkových pomerov, národnosti alebo vierovyznania.
Výskyt	S prejavmi diskriminácie sa stretlo 50% respondentov, a to v priamej súvislosti s odlišnou národnosťou. Respondenti deklarovali negatívne skúsenosti s netolerantným prístupom slovenskej spoločnosti k ľuďom inej farby pleti, a tiež s neoprávneným diskriminačným prístupom policajných orgánov.
Reakcie	U respondentov boli zaznamenané dva typy reakcií; ignorovanie diskriminujúceho a na druhej strane dôsledné riešenie situácie právnou cestou.
Informovanosť	V prípade vzniku diskriminačného prístupu by sa 50% respondentov obrátilo na políciu alebo riešilo problém súdnou cestou.
Prognóza	Vhodným prostriedkom na zlepšenie situácie v oblasti diskriminácie je osвета spoločnosti. Je potrebné venovať sa výchove k rešpektu a tolerancii, aby každý pochopil, že všetci majú taký istý nárok na život a rovnaké príležitosti.

Muž/žena iného etnického pôvodu

Pojem	Pojem diskriminácia bol známy 80% oslovených. Diskrimináciu vnímajú ako neférové zaobchádzanie s človekom, jeho znevýhodňovanie na základe odlišnosti od ostatných.
Výskyt	80% respondentov sa stretlo s diskriminačným prístupom priamo na základe ich odlišného etnického pôvodu. V tomto kontexte respondenti zaznamenali problémy vo všetkých oblastiach spoločenského života. Jedna z opýtaných označila ako diskriminačnú situáciu v spojitosti s obťažovaním na pracovisku.
Reakcie	Podľa mienky respondentov je najvhodnejšie nevsímať si prejavy diskriminácie. Takýmto spôsobom reagovalo 80% oslovených.
Informovanosť	80% respondentov neboli známe organizácie, ktoré sa zaoberajú bojom proti diskriminácii. Jeden z respondentov by v prípade problémov využil služby právnikovi.
Prognóza	Nedôvera predovšetkým voči občanom rómskeho pôvodu je v slovenskej spoločnosti hlboko zakorenená. Z tohto dôvodu je podľa názoru respondentov zlepšenie ich postavenia takmer nemožné.

Zdravotne postihnutý muž/žena

Pojem	Pojem diskriminácia bol známy všetkým respondentom. Definovali ho ako uprednostňovanie alebo naopak znevýhodňovanie určitých osôb na základe ich odlišností (farba pleti, telesné postihnutie, vierovyznanie a pod.)
Výskyt	S diskriminačným prístupom kvôli zmenenej pracovnej schopnosti sa stretlo 33,3% respondentov (pri pracovnom pohovore dostal prednosť zdravý uchádzač), ostatní deklarovali len sprostredkované skúsenosti s diskrimináciou.

Reakcie	V súvislosti s riešením diskriminačných podnetov zaujali respondenti pasívny postoj.
Informovanosť	Informáciami o organizáciách zaoberajúcich sa bojom proti diskriminácii disponuje 33,3% oslovených respondentov, ktorí by sa v prípade problémov obrátili na políciu.
Prognóza	Respondenti nevedeli odhadnúť vývoj v oblasti diskriminácie.

Muž/žena z chudobnejších majetkových pomerov

Pojem	Predstavy o diskriminácii respondenti z chudobnejších majetkových pomerov formulovali ako upieranie práv, od-cudzovanie určitých skupín ľudí na základe ich odlišností (napr. vek, pohlavie, výzor, etnický alebo národnostný pôvod).
Výskyt	S diskriminačným prístupom sa stretlo 75% oslovených, a to v priamej súvislosti s ich majetkovými pomermi. Res-pondentom prekážalo povýšenectvo finančne lepšie situovaných a ich uprednostňovanie.
Reakcie	Reakcia v podobe sťažovania sa na mieste vzniku diskriminačnej situácie bola zaznamenaná u 33,3% obetí diskri-minácie. Ostatné obeť na prejavy diskriminácie nereagovali.
Informovanosť	Žiadnemu z respondentov neboli známe organizácie zaoberajúce sa bojom proti diskriminácii.
Prognóza	Respondenti nevedeli odhadnúť vývoj v oblasti diskriminácie.

Muž/žena s nižším vzdelaním

Pojem	Pojem diskriminácia poznali všetci oslovení z daného segmentu respondentov. Predstavy o tomto pojme popisovali ako nerovnaké posudzovanie ľudí, ich utláčanie a obmedzovanie.
Výskyt	Respondenti deklarovali, že nemajú osobné skúsenosti s diskrimináciou.
Reakcie	V prípade vzniku problému v súvislosti s diskrimináciou by sa 33,3% opýtaných obrátila na známych, príp. kompetentnú organizáciu (súd).
Informovanosť	Žiadnemu z respondentov neboli známe organizácie zaoberajúce sa bojom proti diskriminácii.
Prognóza	Respondenti nevedeli odhadnúť vývoj v oblasti diskriminácie.

Iné - muži v produktívnom, ale nižšom veku 66,7%
- homosexuálne orientovaný muž 33,3%

Pojem	Pojem diskriminácia bol známy všetkým z oslovených respondentov. Diskriminácia bola definovaná ako ponižova-nie, obmedzovanie človeka, utláčanie ľudských práv. Jeden z respondentov stotožnil pojem diskriminácia s rasovou diskrimináciou.
Výskyt	Negatívne skúsenosti s diskrimináciou boli zaznamenané u 66,7% respondentov. Podľa ich názoru je diskriminácia celospoločenský problém a je možné sa s ňou stretnúť vo všetkých oblastiach spoločenského života. Predsudky voči svojej osobe zdôraznil predovšetkým respondent homosexuálnej orientácie.
Reakcie	Svedkovia diskriminácie do diskriminačného konania nezasahujú s odôvodnením, že sa ich táto problematika ne-týka. Homosexuálne orientovaný respondent po opakovanom strete s diskriminačnými prejavmi svoju orientáciu utajuje.
Informovanosť	Názov organizácie zaoberajúcej sa bojom proti diskriminácii nevedel uviesť žiadny respondent. 33,3% oslovených by sa v prípade diskriminácie obrátilo na políciu.
Prognóza	Predsudky v slovenskej spoločnosti voči odlišne sexuálne orientovaným ľuďom budú naďalej existovať. Respondent neverí, že by boj proti diskriminácii v tejto oblasti mal zmysel.

Výsledky štruktúrovaných rozhovorov vo vybranom segmente a vybranom regióne – prieskum A

Územie: **Žilinský región**

Počet respondentov: 54

Skladba respondentov : študenti VŠ (ženy 70%, muži 30%)

Pojem „diskriminácia“ bol známy väčšine respondentov (96%) Ostatní respondenti deklarovali, že im tento pojem nie je neznámy, ale nevedeli presnejšie vysvetliť jeho obsahovú náplň.

Väčšina respondentov sa stretla s diskrimináciou v škole (76%), na úradoch (18%) a boli zaznamenané **prípady diskriminácie** na brigádach (5%) a pri aktívnom športovaní (1%). 20% prípadov výskytu diskriminácie sa dotýkali diskriminácie na základe veku (nižší vek bol dôsledkom dlhšieho čakania v rade u lekára, na úradoch, vyskytli sa prípady, že študent považoval za diskrimináciu, že musel uvoľniť miesto v hromadných dopravných prostriedkoch, diskriminácia študentov nižších ročníkov pri umiestňovaní na internáte a pod.), na základe rodu (znevýhodňovanie študentov - žien, ale aj znevýhodňovanie študentov – mužov pri skúškach a pod.). pomerne nezanedbateľné percento (18%) sa týkalo znevýhodnenia na základe vyzoru obeť a diskriminácie na základe majetkových pomerov (2%).

Reakcia v podobe sťažovania sa na mieste, kde k diskriminácii došlo bola zaznamenaná iba u 1% obetí. Ostatné obeť sa buď nesťažovali vôbec (35%), lebo im nebolo jasné kde sa majú sťažovať, alebo rezignovali, resp. báli sa spätnej reakcie (64%). Obete o diskriminácii najčastejšie hovorili so svojimi rodičmi a známymi (spolužiakmi), resp. u veriach s kňazom.

Svoje práva v tejto oblasti (Antidiskriminačný zákon) poznalo necelé 1% respondentov.

Prevažná väčšina sa domnieva, že k takýmto javom u nás vždy dochádzalo a prípady **diskriminácie budú narastať**.

Pomoc by chceli vyhľadávať vždy **čo najbližšie k miestu výskytu diskriminácie**, pretože prvotná snaha dožadovať sa satisfakcie časom klesá a obeť sa s tým viac-menej časom zmieruje, i keď dlhodobo cíti pocit krivdy a nespravodlivosti.

Profily regiónov

TRNAVSKÝ KRAJ

Lokalizácia:

Rozloha: 4 147 km²
 Počet obyvateľov: 553 198
 Hustota osídlenia: 133 obyv./km²
 Sídlo VÚC: Trnava (67 878 obyv.)
 Okresy:

Názov okresu	Rozloha (km ²)	Počet obyvateľov	Hustota osídlenia (obyv./km ²)
Dunajská Streda	4 147	553 198	133
Galanta	642	94 936	148
Hlohovec	267	45 282	169
Piešťany	381	63 964	168
Senica	684	60 843	89
Skalica	357	47 134	132
Trnava	741	126 822	171

Regióny: Záhorie, Trnavsko, Podunajsko

Hospodárska úroveň regiónu:

- regionálny HDP 128 065 mil. Sk (10,6 % podiel na HDP v SR)
- HDP na obyvateľa 232 212 Sk
- priemerná mesačná mzda (2005) 16 086 Sk
- komplexný ukazovateľ ekonomickej úrovne¹⁾ – **65,8**
 - najvyššia ekonomická úroveň – žiadne okresy
 - vyššia ako priemerná ekonomická úroveň – okresy Trnava, Piešťany, Hlohovec, Skalica
 - priemerná ekonomická úroveň – okresy Senica, Dunajská Streda, Galanta

¹⁾ Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska – východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

- nižšia ako priemerná ekonomická úroveň – žiadne okresy
- podpriemerná ekonomická úroveň – žiadne okresy

Hodnotenie úrovne partnerstiev a spolupráce medzi municipalitami, tretím sektorom, občianskymi združeniami

Hlavnou prioritou Krajského úradu v Trnave je najmä zintenzívnenie spolupráce so samosprávou kraja. Uskutočňujú sa stretnutia so všetkými mestskými úradmi s cieľom zabezpečenia vzájomnej úzkej spolupráce.

Krajské mesto naďalej zameriava svoju činnosť na overené a úspešné preventívne aktivity. Napríklad dvakrát do roka je v súčinnosti s mestskou a štátnou políciou realizovaný projekt Bezdomovec. Je zameraný na zmapovanie pohybu bezdomovcov, zistenie ich totožnosti a následné poskytnutie sociálnej pomoci (poskytnutie teplej stravy, ošatenia, osobnej hygieny, vybavovanie si sociálnej pomoci atď.). Za účasti štátnej polície a Centier výchovnej a psychologickéj prevencie sa realizujú ďalšie preventívne programy (napríklad Bicykel a Správaj sa normálne). V spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny sú uskutočňované preventívne akcie zamerané na záškoláctvo, pri ktorých sú počas dňa kontrolované internetové kaviarne a pohostinstvá, kde sa nachádzajú mladí ľudia. Je kontrolovaný ich pohyb a následné opatrenia vykonáva odbor sociálno-právnej ochrany detí.

Úroveň spolupráce obcí so sektormi je hodnotený pomocou bodovacieho systému. Podľa neho získal Trnavský kraj 1 bod. To znamená, že prevláda hlavne účelová a špecifická spolupráca obcí, ako i veľmi nízke zapojenie sektorov do spolupráce. Situácia podľa okresov je diferencovanejšia:

- 5 bodov – žiadne okresy,
- 4 body – žiadne okresy,
- 3 body – okres Galanta,
- 2 body – okres Dunajská Streda,
- 1 bod – okresy Trnava, Senica, Skalica, Piešťany,
- 0 bodov – okres Hlohovec.

Populačná situácia regiónu

V prirodzenom pohybe obyvateľstva sa dlhodobejšie prejavujú tendencie v znižovaní pôrodnosti, čo sa premieta v redukcii prirodzeného prírastku a v posledných 5 rokoch aj v prirodzenom úbytku. V roku 2001 bol prirodzený úbytok obyvateľstva 959 osôb.

Zmeny pokračujú i vo vekovom zložení obyvateľstva, keď sa dlhodobým poklesom počtu narodených postupne znižuje počet a podiel detskej zložky obyvateľstva (0 – 14-ročných) a pribúda, aj keď zatiaľ mierne, osôb starších ako 60 rokov.

Veková štruktúra obyvateľstva:

■ 0 – 14 rokov	17,7%
■ 15 – 59 (muži)	33,2%
■ 15 – 54 (ženy)	30,3%
■ muži 60+	6,2%
■ ženy 55+	12,0%
■ nezistený vek	0,6%

Ekonomická aktivita obyvateľstva:

■ predproduktívny vek	17,7%
■ produktívny vek	63,5%
■ poproduktívny vek	18,2%

Populačná situácia v regióne je hodnotená prostredníctvom populačného indexu²⁾ nasledovne:

- veľmi dobrá situácia – žiadny okres,
- priaznivá situácia – žiadny okres,
- priemerná situácia – okresy Trnava, Dunajská Streda,

²⁾ Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska – východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

- nepriaznivá situácia – okresy Skalica, Senica, Piešťany, Hlohovec, Galanta,
- veľmi nepriaznivá situácia – žiadny okres.

Miera nezamestnanosti

V roku 2005 oproti roku 2004 poklesla nezamestnanosť v Trnavskom kraji o 2,4% na 7,6%. Podiel kraja na celkovej nezamestnanosti, meraný prostredníctvom priemerného evidenčného počtu uchádzačov o zamestnanie, v SR predstavoval 7,2% v roku 2005.³⁾

Aktuálna miera nezamestnanosti za október 2006 je 5,30%. Najvyššiu nezamestnanosť zaznamenali okresy Senica (6,9%) a Dunajská Streda (6,6%). K okresom s najnižšou mierou nezamestnanosti patrí Trnava (4,1%).⁴⁾

Vzdelanostná situácia regiónu

Podľa Sčítania osôb, domov a bytov z roku 2001 je vzdelanostná štruktúra Trnavského kraja nasledovná:

- základné vzdelanie 22,9%
- stredoškolské vzdelanie bez maturity 26,5%
- stredoškolské vzdelanie s maturitou 24,0%
- vysokoškolské vzdelanie 6,0%

Vzdelanostná situácia v regióne je prostredníctvom indexu vzdelania⁵⁾ hodnotená nasledovne:

- veľmi dobrá situácia – žiadne okresy
- priaznivá situácia – okresy Piešťany
- priemerná situácia – okresy Hlohovec, Trnava
- nepriaznivá situácia – okresy Dunajská Streda, Galanta
- veľmi nepriaznivá situácia – okresy Senica, Skalica

Sociálna situácia regiónu

Podľa sociálneho indexu⁶⁾ je stav v jednotlivých okresoch Trnavského kraja nasledovná:

- najpriaznivejšia situácia – okres Trnava
- priaznivá situácia – okresy Hlohovec, Piešťany, Senica, Skalica
- priemerná situácia – okresy Dunajská Streda, Galanta
- nepriaznivá situácia – žiadne okresy
- veľmi nepriaznivá situácia – žiadne okresy

Národnostné zloženie obyvateľstva

Obyvateľstvo tvoria národnosti: slovenská (73,9%), česká (0,9%), maďarská (23,7%), rómska (0,6%), iná (0,9%).

Odhad veľkosti ohrozených skupín (zdravotne postihnutí, ženy, menšiny/etniká, náboženské skupiny) – neuvedený.

Popis životného štýlu (jazyk, tradície) a prostredia, v ktorom jednotlivé znevýhodnené skupiny žijú

Trnavský kraj patrí medzi rozvinuté regióny. Je to región s priemernými podmienkami pre dlhý a zdravý život, s dobrým prístupom k vzdelávaniu, kapacitám a rozvinutými podmienkami pre dosiahnutie primeranej životnej úrovne.

Z uskutočnených záujmových výchovno-vzdelávacích podujatí podľa jednotlivých krajov a záujmu verejnosti o tieto aktivity bola situácia v roku 2001 nasledovná. Trnavský kraj preferoval pri jednorazových podujatiach zdravotnú výchovu, výchovu k prosociálnosti, hobby, hry súťažné, logické a pod., estetickú výchovu a výchovu k občianskej spoločnosti. Návštevnosť podujatí bola úmerná typológii podujatí. V cyklických podujatiach boli

³⁾ Zdroj: Správa o sociálnej situácii 2005. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

⁴⁾ Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky, október 2006.

⁵⁾ Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska – východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

⁶⁾ Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska – východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

preferované: zdravotná výchova, aktivity zamerané na tradičné remeslá, výchova k prosociálnosti a hobby, hry súťažné, logické a pod. Jednoznačne najviac návštevníkov sa zúčastnilo podujatí zameraných na estetickú výchovu.

V Trnavskom kraji sa nachádza 55 sídiel, v ktorých žijú rómske komunity v rozptyle (približne 9 000 osôb, čo zodpovedá 62,3 percentám), a 27 sídiel s koncentrovanou komunitou žijúcou spolu s majoritou (3 500 osôb/24,2 percent). Okrem toho bolo zaznamenaných 16 osídlení na okraji obcí (1 600 osôb/11 percent) a 10 segregovaných osídlení vzdialených od obce alebo oddelených bariérou (necelých 400 osôb/2,8 percenta). Spolu sa na území kraja nachádza 108 rómskych osídlení, pričom o jednom z nich sa nedali zistiť údaje.

Príslušníci rómskych komunít v Trnavskom kraji žijú najčastejšie v legálne postavených murovaných rodinných domoch (1 678 bytových jednotiek), v bytových domoch (523 bytových jednotiek). Okrem toho sa tu nachádza 160 nelegálne skonštruovaných murovaných rodinných domov, 7 chatrčí, ako aj 6 obývaných unimobuniiek, 4 obývané nebytové budovy a 10 iných objektov obývaných Rómami ⁷⁾.

Stupeň kriminality

Obvod Krajskej prokuratúry v Trnave uvádza nasledovné údaje: počet stíhaných známych a obžalovaných osôb, voči ktorým bolo trestné konanie v roku 2005 na prokuratúre ukončené: stíhaní 6 423, obžalovaní 3 843.

Počet spáchaných trestných činov:	7 585
Skladba stíhaných a obžalovaných osôb:	
■ muži:	5 839
■ ženy:	584
■ mladiství:	209
■ cudzinci:	96
■ osoby, ktoré trestný čin spáchali	
– od vplyvom alkoholu:	356
– pod vplyvom inej návykovej látky:	58
Recidivisti:	1 536
Skladba niektorých trestných činov (stíhané osoby):	
■ V. hlava - hrubo narušujúce občianske spolužitie:	946
■ VII. hlava - proti životu a zdraviu:	956
■ VIII. hlava - proti slobode a ľudskej dôstojnosti:	713
■ X. hlava - proti ľudskosti:	1

Zahrnutie boja proti diskriminácii v najdôležitejších rozvojových dokumentoch regiónu (napr. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónu)

Oblasť boja proti diskriminácii nie je zahrnutá v rozvojových dokumentoch Trnavského samosprávneho kraja.

Webová stránka

www.trnava-vuc.sk

www.trnava.sk

⁷⁾ Zdroj: Sociografický prieskum rómskych osídlení na Slovensku. Úrad splnomocnenkyne vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity.

NITRIANSKY KRAJ

Lokalizácia:

Rozloha:	6 343 km ²
Počet obyvateľov:	709 350
Hustota osídlenia:	112 obyv./km ²
Sídlo VÚC:	Nitra (84 786 obyv.)
Okresy:	

Názov okresu	Rozloha (km ²)	Počet obyvateľov	Hustota osídlenia (obyv./km ²)
Komárno	1 100	107 290	98
Levice	1 551	119 018	77
Nitra	871	163 764	188
Nové Zámky	1 347	148 001	110
Šaľa	356	54 110	152
Topoľčany	597	74 058	124
Zlaté Moravce	521	43 109	83

Regióny: Ponitrie, Podunajsko, Dolné Pohronie

Hospodárska úroveň regiónu:

- regionálny HDP (2003) 136 988 mil. Sk (11,4% podiel na HDP v SR)
- HDP na obyvateľa (2003) 192 832 Sk
- priemerná mesačná mzda (2005) 14 257 Sk
- komplexný ukazovateľ ekonomickej úrovne⁸⁾ – **47,8**
 - najvyššia ekonomická úroveň – žiadne okresy
 - vyššia ako priemerná ekonomická úroveň – okres Nitra
 - priemerná ekonomická úroveň – okresy Topoľčany, Šaľa
 - nižšia ako priemerná ekonomická úroveň – okresy Zlaté Moravce, Levice, Nové Zámky, Komárno
 - podpriemerná ekonomická úroveň – žiadne okresy

Hodnotenie úrovne partnerstiev a spolupráce medzi municipalitami, tretím sektorom, občianskymi združeniami

Úroveň spolupráce obcí so sektormi je hodnotený pomocou bodovacieho systému⁹⁾. Podľa neho získal

⁸⁾ Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska – východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

⁹⁾ Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska – východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

Nitriansky kraj 1,5 bodu – čo charakterizuje nízku mieru zapojenia obcí do spolupráce a len veľmi sporadickú spoluprácu so sektormi.

Situácia v jednotlivých okresoch je nasledovná:

- 5 bodov – žiadne okresy
- 4 body – žiadne okresy
- 3 body – žiadne okresy
- 2 body – okresy Levice, Komárno, Topoľčany
- 1 bod – okresy Nové Zámky, Šaľa, Nitra, Zlaté Moravce
- 0 bodov – žiadne okresy

Populačná situácia regiónu

V prirodzenom pohybe obyvateľstva sa podobne ako v iných regiónoch Slovenska dlhodobejšie prejavujú tendencie v znižovaní pôrodnosti. V roku 2001 bol prirodzený úbytok obyvateľstva 1964 osôb.

Zmeny pokračujú i vo vekovom zložení obyvateľstva, keď sa postupne znižuje podiel detskej zložky obyvateľstva (0 – 14-ročných) a pribúda osôb starších ako 60 rokov.

Veková štruktúra obyvateľstva:

■ 0 – 14 rokov	17,3%
■ 15 – 59 (muži)	32,6%
■ 15 – 54 (ženy)	29,8%
■ muži 60+	6,6%
■ ženy 55+	13,2%
■ nezistený vek	0,5 %

Ekonomická aktivita obyvateľstva:

■ predproduktívny vek	17,3%
■ produktívny vek	62,4%
■ poproduktívny vek	19,8%

Populačná situácia v regióne je hodnotená prostredníctvom populačného indexu¹⁰⁾ nasledovne:

- veľmi dobrá situácia – žiadny okres,
- priaznivá situácia – žiadny okres,
- priemerná situácia – okres Nitra,
- nepriaznivá situácia – okresy Topoľčany, Zlaté Moravce, Levice, Nové Zámky, Komárno, Šaľa,
- veľmi nepriaznivá situácia – žiadny okres.

Miera nezamestnanosti

V roku 2005 oproti roku 2004 poklesla nezamestnanosť v Nitrianskom kraji o 4,5% na 12,09%. Podiel kraja na celkovej nezamestnanosti, meraný prostredníctvom priemerného evidenčného počtu uchádzačov o zamestnanie, v SR predstavoval 13,72% v roku 2005.¹¹⁾

Aktuálna miera nezamestnanosti v Nitrianskom kraji je 8,99%. Najvyššiu nezamestnanosť zaznamenali okresy Levice (13,4%) a Šaľa (10,4%). Okresom s najnižšou mierou nezamestnanosti je Nitra (6,1%).¹²⁾

Vzdelanostná situácia regiónu

Podľa Sčítania osôb, domov a bytov z roku 2001 je vzdelanostná štruktúra Nitrianskeho kraja nasledovná:

■ základné vzdelanie	24,8%
■ stredoškolské vzdelanie bez maturity	24,9%
■ stredoškolské vzdelanie s maturitou	24,0%
■ vysokoškolské vzdelanie	6,5%

¹⁰⁾ Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska – východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

¹¹⁾ Správa o sociálnej situácii 2005. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

¹²⁾ Štatistický úrad Slovenskej republiky, október 2006.

Vzdelanostná situácia v regióne je prostredníctvom indexu vzdelania¹³⁾ hodnotená nasledovne:

- veľmi dobrá situácia – žiadne okresy,
- priaznivá situácia – okres Nitra,
- priemerná situácia – žiadne okresy,
- nepriaznivá situácia – okresy Komárno, Levice, Nové Zámky, Šaľa, Topoľčany, Zlaté Moravce,
- veľmi nepriaznivá situácia – žiadne okresy.

Sociálna situácia regiónu

Podľa sociálneho indexu¹⁴⁾ je stav v jednotlivých okresoch Nitrianskeho kraja nasledovný:

- najpriaznivejšia situácia – žiadne okresy,
- priaznivá situácia – žiadne okresy,
- priemerná situácia – okresy Nitra, Topoľčany,
- nepriaznivá situácia – okresy Šaľa, Zlaté Moravce,
- veľmi nepriaznivá – okresy Komárno, Nové Zámky, Levice.

Národnostné zloženie obyvateľstva

Obyvateľstvo tvoria národnosti: slovenská (70,2%), česká (0,7%), maďarská (27,3%), rómska (0,7%), poľská (0,1%), ukrajinská (0,1%), iná (1,1%).

Odhad veľkosti ohrozených skupín (zdravotne postihnutí, ženy, menšiny/etniká, náboženské skupiny) – neuvedený.

Popis životného štýlu (jazyk, tradície) a prostredia, v ktorom jednotlivé znevýhodnené skupiny žijú

Ako vyplýva z národnostného zloženia obyvateľstva Nitrianskeho kraja, na juhu sú mestá a obce, v ktorých má dominantné postavenie maďarská národnostná menšina. Z toho vyplýva, že reálne sa občan slovenskej národnosti na území Slovenskej republiky dostáva do pozície menšinovej. Tieto rozdiely sú nielen v jazyku, ale najmä v kultúre a filozofii myslenia dvoch národov. Na základe empirického poznania situácie môžeme preto konštatovať veľké bariéry a znevýhodňovanie tých skupín obyvateľstva, ktoré nie sú schopné komunikovať nielen dvojazyčne, ale najmä v jazyku väčšiny na danom území, čiže v maďarčine.

Stupeň kriminality – neuvedený.

Zahrnutie boja proti diskriminácii v najdôležitejších rozvojových dokumentoch regiónu (napr. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónu)

Oblasť boja proti diskriminácii je zahrnutá v dokumente *Situačná analýza Nitrianskeho samosprávneho kraja 2005*. Jedným z desiatich cieľov, ktoré zohľadňujú Európsku stratégiu zamestnanosti, je podpora integrácie a boj proti diskriminácii ľudí znevýhodnených na trhu práce.

Webová stránka

www.unsk.sk
www.nitra.sk

¹³⁾ Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska – východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

¹⁴⁾ Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska – východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

TRENČIANSKY KRAJ

Lokalizácia:

Rozloha:	4 502 km ²
Počet obyvateľov:	601 392
Hustota osídlenia:	134 obyv./km ²
Sídlo VÚC:	Trenčín (57 000 obyv.)
Okresy:	

Názov okresu	Rozloha (km ²)	Počet obyvateľov	Hustota osídlenia (obyv./km ²)
Bánovce nad Bebravou	462	38 385	83
Ilava	358	61 422	171
Myjava	327	28 527	87
Nové Mesto nad Váhom	580	63 119	109
Partizánske	301	47 573	158
Považská Bystrica	463	64 708	140
Prievidza	960	139 502	145
Púchov	375	45 641	122
Trenčín	676	112 515	167

Regióny:

Stredné Považie, Ponitrie

Hospodárska úroveň regiónu:

- regionálny HDP (2003) 121 796 mil. Sk (10,1% podiel na HDP v SR)
- HDP na obyvateľa (2003) 202 050 Sk
- priemerná mesačná mzda (2005) 15 121 Sk
- komplexný ukazovateľ ekonomickej úrovne¹⁵⁾ – **61,5**
 - najvyššia ekonomickej úrovne – žiadne okresy
 - vyššia ako priemerná ekonomickej úrovne – Trenčín, Nové Mesto nad Váhom, Ilava, Púchov, Považská Bystrica
 - priemerná ekonomickej úrovne – Bánovce nad Bebravou, Prievidza
 - nižšia ako priemerná ekonomickej úrovne – Myjava, Partizánske
 - podpriemerná ekonomickej úrovne – žiadne okresy

¹⁵⁾ Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska – východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

Hodnotenie úrovne partnerstiev a spolupráce medzi municipalitami, tretím sektorom, občianskymi združeniami

V roku 2005 bolo prioritou kraja rozvíjať partnerskú spoluprácu s inými inštitúciami. Pozitívne možno hodnotiť zapojenie Trenčianskej univerzity A. Dubčeka do spoločných aktivít a tiež zintenzívnenie spolupráce so samosprávou, miestnou štátnou správou a organizáciami tretieho sektora. Aktuálnymi témami pracovných seminárov a pracovných stretnutí boli okrem iného aj problematika predchádzania prejavom rasizmu, xenofóbie a iným formám intolerancie, ako aj otázka prevencie obchodovania s ľuďmi.

Jednou z dôležitých priorít krajského úradu v roku 2006 je zavedenie Linky dôvery do praxe. Tento projekt je výsledkom partnerskej spolupráce medzi krajským úradom, Trenčianskou univerzitou a Orange Slovensko, s. r. o., s cieľom bezplatného poskytovania poradenstva ľuďom v núdzi.

Krajský úrad a krajské mesto budú participovať na preventívnych aktivitách realizovaných aj inými subjektmi, pokračovať v nadväzovaní spolupráce na miestnej úrovni, ako aj v koordinačnej činnosti spracovania a realizácie projektov zameraných na prevenciu kriminality.

Úroveň spolupráce obcí so sektormi je hodnotený pomocou bodovacieho systému¹⁶⁾. Podľa neho získal Trenčiansky samosprávny kraj 2 body. To znamená rozvíjajúcu sa medzisektorovú spoluprácu v združeníach, avšak s veľmi veľkými rozdielmi medzi jednotlivými okresmi:

- 5 bodov - žiadne okresy,
- 4 body - okresy Púchov, Myjava,
- 3 body - okres Považská Bystrica,
- 2 body - okresy Nové Mesto nad Váhom, Bánovce nad Bebravou,
- 1 bod - okresy Trenčín, Ilava, Prievidza, Partizánske,
- 0 bodov - žiadne okresy.

Populačná situácia regiónu

Demografický vývoj je ovplyvňovaný zmenami ekonomických a sociálnych podmienok v spoločnosti a je charakterizovaný spomaľovaním procesu reprodukcie obyvateľstva. Za posledné štyri roky poklesol počet obyvateľov kraja o 3 108 osôb. V roku 2001 bol prirodzený úbytok obyvateľstva 897 osôb.

V Trenčianskom kraji prebieha proces starnutia obyvateľstva. Od roku 1996 mierne klesá podiel detskej (predproduktívnej) zložky obyvateľstva a zvyšuje sa podiel poproduktívnej zložky.

Veková štruktúra obyvateľstva:

■ 0 - 14 rokov	18,0%
■ 15 - 59 (muži)	32,9%
■ 15 - 54 (ženy)	29,8%
■ muži 60+	6,6%
■ ženy 55+	12,2%
■ nezistený vek	0,5%

Ekonomická aktivita obyvateľstva:

■ predproduktívny vek	18,0%
■ produktívny vek	62,7%
■ poproduktívny vek	18,8%

Populačná situácia v regióne je hodnotená prostredníctvom populačného indexu¹⁷⁾ nasledovne:

- veľmi dobrá situácia - žiadne okresy,
- priaznivá situácia - žiadne okresy,
- priemerná situácia - okres Považská Bystrica, Púchov, Ilava, Trenčín, Bánovce nad Bebravou, Prievidza,
- nepriaznivá situácia - okres Partizánske,
- veľmi nepriaznivá situácia - okres Myjava, Nové Mesto nad Váhom.

¹⁶⁾ Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska - východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

¹⁷⁾ Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska - východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

Miera nezamestnanosti

V roku 2005 oproti roku 2004 poklesla nezamestnanosť v Trenčianskom kraji o 1,9% na 6,9%. Podiel kraja na celkovej nezamestnanosti, meraný prostredníctvom priemerného evidenčného počtu uchádzačov o zamestnanie, v SR predstavoval 6,97% v roku 2005.¹⁸⁾

Aktuálna miera nezamestnanosti je 5,2%. Najvyššiu nezamestnanosť zaznamenali okresy Partizánske (8,6%) a Prievidza (7,0%). Okresom s najnižšou mierou nezamestnanosti je Trenčín (2,6%).¹⁹⁾

Vzdelanostná situácia regiónu

Podľa Sčítania osôb, domov a bytov z roku 2001 je vzdelanostná štruktúra Trenčianskeho kraja nasledovná:

■ základné vzdelanie	19,3%
■ stredoškolské vzdelanie bez maturity	27,2%
■ stredoškolské vzdelanie s maturitou	26,1%
■ vysokoškolské vzdelanie	6,4%

Vzdelanostná situácia v regióne je prostredníctvom indexu vzdelania²⁰⁾ hodnotená nasledovne:

- veľmi dobrá situácia – žiadne okresy,
- priaznivá situácia – okresy Trenčín,
- priemerná situácia – okresy Bánovce nad Bebravou, Ilava, Myjava, Nové Mesto nad Váhom, Partizánske, Považská Bystrica, Prievidza, Púchov,
- nepriaznivá situácia – žiadne okresy,
- veľmi nepriaznivá situácia – žiadne okresy.

Sociálna situácia regiónu

Podľa sociálneho indexu²¹⁾ je stav v jednotlivých okresoch Trenčianskeho kraja nasledovná:

- najpriaznivejšia situácia – okresy Prievidza, Púchov,
- priaznivá situácia – okresy Ilava, Myjava, Nové Mesto nad Váhom, Trenčín,
- priemerná situácia – okresy Bánovce nad Bebravou, Považská Bystrica,
- nepriaznivá situácia – okres Partizánske,
- veľmi nepriaznivá situácia – žiadne okresy.

Národnostné zloženie obyvateľstva

Obyvateľstvo Trenčianskeho kraja tvoria národnosti: slovenská (97,3%), česká (1,0%), maďarská (0,2%), rómska (0,3%), poľská (0,1%), iná (1,1%)

Odhad veľkosti ohrozených skupín (zdravotne postihnutí, ženy, menšiny/etniká, náboženské skupiny) – neuvedený.

Popis životného štýlu (jazyk, tradície) a prostredia, v ktorom jednotlivé znevýhodnené skupiny žijú

Trenčiansky kraj patrí medzi rozvinuté regióny. Je to región s dobrými podmienkami pre možnosť žiť zdravý a dlhý život, s priemernými možnosťami vzdelávania a rozvinutou životnou úrovňou.

Z uskutočnených záujmových výchovno-vzdelávacích podujatí podľa jednotlivých krajov a záujmu verejnosti o tieto aktivity bola situácia v roku 2001 nasledovná. Trenčiansky kraj svoje jednorazové podujatia zamerlal najmä na zdravotnú výchovu, hobby, hry súťažné, logické a pod. a výchovu k občianskej spoločnosti. Opäť najnavštevovanejšie boli podujatia venované estetickému vzdelaniu. V cyklických podujatiach mali najväčší záujem

¹⁸⁾ Zdroj: Správa o sociálnej situácii 2005. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

¹⁹⁾ Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky, október 2006.

²⁰⁾ Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska – východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

²¹⁾ Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska – východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

podujatia kategórie hobby, hry súťažné, logické a pod. a podujatia zamerané na zdravotnú výchovu. Návštevnosť podujatí odrážala tieto preferencie.

V priebehu sociografického výskumu²²⁾ bolo na území kraja zistených 46 lokalít obývaných Rómami v rozptyle (približne 3 000 osôb, čo predstavuje necelých 70 percent rómskeho obyvateľstva v kraji). Okrem toho boli identifikované 4 etnicky homogénnejšie koncentrácie integrované včlenené do majoritného osídlenia a 7 etnicky homogénnych osídlení umiestnených na okraji obcí. V obecných a mestských koncentráciách žije 880 osôb (20,3 percenta z rómskych obyvateľov) a v separovaných osídleniach na okraji obcí 440 osôb (10,2 percenta).

Príslušníci rómskych komunit žijú v 262 bytových jednotkách v bytových domoch a 273 rodinných domoch. Okrem toho sa na území kraja nachádzajú 3 nelegálne murované rodinné domy, 6 chatrčí a 2 unimobunky.

Stupeň kriminality

Obvod Krajskej prokuratúry v Trenčíne uvádza nasledovné údaje: počet stíhaných známych a obžalovaných osôb, voči ktorým bolo trestné konanie v roku 2005 na prokuratúre ukončené: stíhaní 4 720, obžalovaní 2 552.

Počet spáchaných trestných činov:	5 695
Skladba stíhaných a obžalovaných osôb:	
■ muži:	4 453
■ ženy:	267
■ mladiství:	195
■ cudzinci:	43
■ osoby, ktoré trestný čin spáchali	
- pod vplyvom alkoholu:	556
- pod vplyvom inej návykovej látky:	19
Recidivisti:	1 048
Skladba niektorých trestných činov (stíhané osoby):	
■ V. hlava - hrubo narušujúce občianske spolužitie:	843
■ VII. hlava - proti životu a zdraviu:	685
■ VIII. hlava - proti slobode a ľudskej dôstojnosti:	583
■ X. hlava - proti ľudskosti:	4

Zahrnutie boja proti diskriminácii v najdôležitejších rozvojových dokumentoch regiónu (napr. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónu)

Trenčiansky samosprávny kraj má boj proti diskriminácii zahrnutý v dvoch dokumentoch. Prvým je *Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja*. Ten zaradil osvetu o problematike rovnosti príležitostí a ochrane pred diskrimináciou medzi slabé stránky kraja v oblastiach Ľudské zdroje a Občianska infraštruktúra.

Strategický akčný plán zamestnanosti a budovanie partnerstva na regionálnej, sub-regionálnej a lokálnej úrovni je druhým dokumentom. Zahŕňa boj proti diskriminácii na trhu práce, odstránenie diskriminácie a rovnosť príležitostí pri zamestnávaní žien a starších občanov.

Webová stránka

www.tsk.sk

www.trencin.sk

²²⁾ Zdroj: Sociografický prieskum rómskych osídlení na Slovensku. Úrad splnomocnenkyne vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity.

ŽILINSKÝ KRAJ

Lokalizácia:

Rozloha:	6 807 km ²
Počet obyvateľov:	694 129
Hustota osídlenia:	102 obyv./km ²
Sídlo VÚC:	Žilina (86 953 obyvateľov)
Okresy:	

Názov okresu	Rozloha (km ²)	Počet obyvateľov	Hustota osídlenia (obyv./km ²)
Bytča	282	30 879	110
Čadca	761	92 944	122
Dolný Kubín	490	39 458	80
Kysucké Nové Mesto	174	33 944	195
Liptovský Mikuláš	1 341	73 549	55
Martin	736	97 671	133
Námestovo	691	57 428	83
Ružomberok	647	59 136	91
Turčianske Teplice	393	16 710	43
Tvrdošín	479	35 541	74
Žilina	815	156 869	192

Regióny: Horné Považie, Kysuce, Orava, Turiec, Liptov

Hospodárska úroveň regiónu:

- regionálny HDP (2003) 123 433 mil. Sk (10,3% podiel na HDP v SR)
- HDP na obyvateľa (2003) 178 037 Sk
- priemerná mesačná mzda (2005) 15 172 Sk
- komplexný ukazovateľ ekonomickej úrovne²³⁾ – **60,4**
 - najvyššia ekonomická úroveň – okres Žilina
 - vyššia ako priemerná ekonomická úroveň – okresy Kysucké Nové Mesto, Martin, Dolný Kubín, Liptovský Mikuláš
 - priemerná ekonomická úroveň – okresy Bytča, Ružomberok, Tvrdošín
 - nižšia ako priemerná ekonomická úroveň – okresy Čadca, Námestovo, Turčianske Teplice

²³⁾ Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska – východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

Hodnotenie úrovne partnerstiev a spolupráce medzi municipalitami, tretím sektorom, občianskymi združeniami

Mimovládne organizácie v kraji (okolo 300, z toho 70% občianske združenia) sú prirodzeným a nezastupiteľným partnerom pre predstaviteľov samosprávy všetkých stupňov, štátnej správy aj podnikateľských subjektov. Platformy tvoria: Krajské grémium tretieho sektora Žilinského kraja (KG3S), Vidiecky parlament (VIPA) a komunitné organizácie. V sociálnej oblasti pôsobia MVO najviac – najvýznamnejšie sú Nadácia Krajina Harmónie Žilina, OZ Pomoc deťom v kríze, Farská charita Žilina, Návrat Žilina.

Úroveň spolupráce obcí so sektormi je hodnotený pomocou bodovacieho systému²⁴⁾. Podľa neho získal Žilinský kraj 3 body. To znamená najvyššiu mieru pokrytia územia i obyvateľstva zapojených do mikroregionálnych združení, avšak nižší podiel zapojenia sektorov do spolupráce. Situácia v jednotlivých okresoch je nasledovná:

- 5 bodov – žiadne okresy,
- 4 body – okresy Bytča, Kysucké Nové Mesto, Námestovo, Turčianske Teplice,
- 3 body – okresy Ružomberok, Trstená,
- 2 body – okresy Žilina, Martin, Liptovský Mikuláš,
- 1 bod – okres Čadca,
- 0 bodov – okres Dolný Kubín.

Populačná situácia regiónu

Demografický vývoj v Žilinskom kraji bol v poslednom období charakterizovaný postupným spomaľovaním reprodukcie obyvateľstva. Prirodzený prírastok 815 osôb je však z pohľadu Slovenskej republiky vysoký. Žilinský kraj sa ním radí za Prešovský a Košický kraj. Ostatné kraje sú v záporných číslach.

Mení sa aj veková skladba obyvateľstva, narastá podiel staršej generácie a klesá podiel obyvateľstva v predproduktívnom veku.

Veková štruktúra obyvateľstva je nasledovná:

■ 0 – 14 rokov	20,4%
■ 15 – 59 (muži)	32,7%
■ 15 – 54 (ženy)	29,5%
■ muži 60+	5,8%
■ ženy 55+	11,2%
■ nezistený vek	0,4%

Ekonomická aktivita obyvateľstva:

■ predproduktívny vek	20,4%
■ produktívny vek	62,2%
■ poproduktívny vek	17,0%

Populačná situácia v regióne je hodnotená prostredníctvom populačného indexu²⁵⁾ nasledovne:

- veľmi dobrá situácia – okresy Námestovo, Tvrdošín
- priaznivá situácia – okresy Žilina, Dolný Kubín, Čadca
- priemerná situácia – okresy Martin, Ružomberok, Bytča, Kysucké Nové Mesto
- nepriaznivá situácia – okresy Liptovský Mikuláš
- veľmi nepriaznivá situácia – okres Turčianske Teplice

Miera nezamestnanosti

V roku 2005 oproti roku 2004 poklesla nezamestnanosť v Žilinskom kraji o 2,8% na 9,4%. Podiel kraja v roku 2005 na celkovej nezamestnanosti, meraný prostredníctvom priemerného evidenčného počtu uchádzačov o zamestnanie, v SR predstavoval 10,0%.²⁶⁾

V žiadnom z okresov nepresiahla nezamestnanosť 20%. Aktuálna miera nezamestnanosti je 6,94%. Najvyššiu

²⁴⁾ Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska – východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

²⁵⁾ Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska – východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

²⁶⁾ Zdroj: Správa o sociálnej situácii 2005. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

nezamestnanosť zaznamenali okresy Turčianske Teplice (9,6%), Kysucké Nové Mesto (9,0%). Najnižšia miera nezamestnanosti bola dosiahnutá v okrese Žilina (4,8 %).²⁷⁾

Vzdelanostná situácia regiónu

Podľa Sčítania osôb, domov a bytov z roku 2001 je vzdelanostná štruktúra Žilinského kraja nasledovná:

■ základné vzdelanie	20,0%
■ stredoškolské vzdelanie bez maturity	25,3%
■ stredoškolské vzdelanie s maturitou	25,2%
■ vysokoškolské vzdelanie	6,9%

Vzdelanostná situácia v regióne je prostredníctvom indexu vzdelania²⁸⁾ hodnotená nasledovne:

- veľmi dobrá situácia – žiadne okresy,
- priaznivá situácia – okresy Žilina, Liptovský Mikuláš, Martin,
- priemerná situácia – okresy Dolný Kubín, Ružomberok, Tvrdošín,
- nepriaznivá situácia – okresy Bytča, Kysucké Nové Mesto, Turčianske Teplice,
- veľmi nepriaznivá situácia – okresy Čadca, Námestovo.

Sociálna situácia regiónu

Podľa sociálneho indexu²⁹⁾ je stav v jednotlivých okresoch Žilinského kraja nasledovný:

- najpriaznivejšia situácia – okres Žilina,
- priaznivá situácia – okresy Bytča, Liptovský Mikuláš,
- priemerná situácia – okresy Čadca, Martin, Námestovo, Ružomberok, Turčianske Teplice, Tvrdošín,
- nepriaznivá situácia – okresy Dolný Kubín, Kysucké Nové Mesto,
- veľmi nepriaznivá situácia – žiadne okresy.

Národnostné zloženie obyvateľstva

Národnosti: slovenská (97,4%), česká (1,0%), maďarská (0,1%), rómska (0,4%), poľská (0,1%), iná (1,0%).

Odhad veľkosti ohrozených skupín (zdravotne postihnutí, ženy, menšiny/etniká, náboženské skupiny):

- **Starší občania – seniari** – v roku 2001 ich bolo skoro 118 000, každoročný nárast je o 2,2%. Významný je zvyšujúci sa podiel 80-ročných a starších. Východiskom je Národný program ochrany starších ľudí (garantovaná sloboda rovnosti ľudí v dôstojnosti i v právach, nezrušiteľnosť základných práv a slobôd). Zhoršujúci sa zdravotný stav obyvateľov DD vedie k snahe, aby seniari zotrvali v rodinnom prostredí (opatrovateľské služby a i.).
- **Zdravotne postihnutí občania** – v kraji je 11 domovov sociálnych služieb pre deti a dospelých, 8 domovov soc. služieb pre dospelých a 1 chránené bývanie pre celkovo 1 115 ľudí. Často supľujú psychiatrické oddelenia. Výrazná je tendencia integrovať ľudí so zdravotným postihnutím (osobitne detí a ľudí so ZPS) s dôrazom na ochranu pred diskrimináciou a podporu uplatňovania rovnakých príležitostí.
- **Občania v krízových situáciách** – jeden z hlavných cieľov Žilinského kraja je pomôcť občanom preklenúť núdzu a vrátiť ich pokiaľ možno do normálnej situácie. Ide o sociálne odkázaných, týrané, zneužívané a zanedbávané deti (údaje sú alarmujúce), opustené a osirelé deti, týrané ženy, prostitútky, bezdomovcov.
- **Rómska menšina** – najvyšší počet Rómov žije v okrese Liptovský Mikuláš (1 512), a to v Liptovskej Porúbke a Pribyline, v okrese Martin (415), Ružomberok (292), Žilina (220). Cielene je poskytovaná výchovná a psychologická prevencia pre rómske deti v krízovom stredisku Páلكovo centrum. Programy

²⁷⁾ Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky, október 2006.

²⁸⁾ Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska – východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

²⁹⁾ Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska – východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

pre rómske komunity sú zamerané na predchádzanie sociálno-patologickým javom. Vysoké percento nezamestnanosti Rómov patrí medzi dominantné problémy.

Popis životného štýlu (jazyk, tradície) a prostredia, v ktorom jednotlivé znevýhodnené skupiny žijú

- **Starší občania – seniari** – v kraji pretrvávajú kultúra dochovať starých rodičov v rodinách, osobitne v dedinskom prostredí. Do domova dôchodcov ich obyčajne privedie až nutná zdravotná starostlivosť zapríčinená starobou. Pri prudkom zhoršení zdravotného stavu dochádza k problémom v súvislosti s duplicitou zdravotníckych a sociálnych služieb. Obyčajne v týchto situáciách dochádza k ohrozeniu ich základných práv, ako je právo na súkromie, na hygienu, harmonické prostredie, slobodu pohybu a možnosť zapojenia do produktívnej činnosti.
- **Zdravotne postihnutí občania** sú znevýhodňovaní v procese výchovy a vzdelávania, osobitne na trhu práce, ale aj pri zabezpečovaní kompenzačných pomôcok a aktivít v priebehu celého života. Myšlienka všestrannej integrácie zatiaľ ostáva na proklamatívnej úrovni (bezbariérové prostredie, prijímanie ľudí so ZPS do zamestnania, predsudky...). Pozitívne sú kultúrne, spoločenské a športové podujatia.
- **Občania v krízových situáciách** – jednou z charakteristík Žilinského samosprávneho kraja je autoritatívny štýl výchovy v rodinách, čo často vyúsťuje do tvrdých fyzických trestov voči deťom a do týrania detí i žien. Do tejto skupiny patria aj občania, ktorí sa ocitli v hmotnej núdzi a nedokážu sa vlastnými silami vrátiť do normálnej situácie.
- **Rómska menšina** – v menšom rozsahu ako v Košickom kraji platia tie isté charakteristiky.

Stupeň kriminality

Kriminalita v Žilinskom kraji v osobitných ukazovateľoch:

Charakter trestnej činnosti	Rok 2003	Rok 2004	Rok 2005
Proti slobode a ľudskej dôstojnosti	1 167	890	994
Proti ľudskosti	13	14	4
Proti rodine a mládeži	1 085	1 095	1 676

Tabuľka ukazuje na narastajúci trend v trestných činoch proti rodine a mládeži, oproti roku 2004 aj v trestných činoch proti slobode a ľudskej dôstojnosti.

Zahrnutie boja proti diskriminácii v najdôležitejších rozvojových dokumentoch regiónu (napr. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónu)

Nosný je odbor práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý koncepčne a dlhodobo rieši problematiku integrácie marginalizovaných skupín obyvateľstva.

Žilinský samosprávny kraj má boj proti diskriminácii zahrnutý v *Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja*. Konkrétne v kapitole Špecifické ciele, priority a opatrenia, kde Opatrenie 2.2 Podpora rovnosti príležitostí pre ženy mužov a súladu rodového a pracovného života zahŕňa *Program v oblasti rovnosti príležitostí, eliminácie diskriminácie a rodových stereotypov*.

Webová stránka

www.zask.sk

www.zilina.sk

www.za.sk

BANSKOBYSSTRICKÝ KRAJ

Lokalizácia:

Rozloha:	9 455 km ²
Počet obyvateľov:	658 368
Hustota osídlenia:	70 obyv./km ²
Sídlo VÚC:	Banská Bystrica (80 402 obyvateľov)
Okresy:	

Názov okresu	Rozloha (km ²)	Počet obyvateľov	Hustota osídlenia (obyv./km ²)
Banská Bystrica	809	111 419	138
Banská Štiavnica	292	17 046	58
Brezno	1 265	65 080	51
Detva	449	33 173	74
Krupina	585	22 674	39
Lučenec	826	73 287	89
Poltár	476	22 893	48
Revúca	730	40 699	56
Rimavská Sobota	1 471	82 773	56
Veľký Krtíš	848	46 462	55
Zvolen	759	67 678	89
Žarnovica	426	27 381	64
Žiar nad Hronom	518	47 803	92

Regióny: Horné Pohronie, Podpoľana, Poľplie, Gemer

Hospodárska úroveň regiónu:

- regionálny HDP (2003) 125 834 mil. Sk (10,5 % podiel na HDP v SR)
- HDP na obyvateľa 190 802 mil. Sk
- priemerná mesačná mzda (2005) 14 541 Sk
- komplexný ukazovateľ ekonomickej úrovne³⁰⁾ – **44,1**
 - najvyššie ekonomickej úrovne – Banská Bystrica
 - vyššia ako priemerná ekonomickej úrovne – Zvolen, Žiar nad Hronom, Banská Štiavnica
 - priemerná ekonomickej úrovne – žiadne okresy
 - nižšia ako priemerná ekonomickej úrovne – Brezno, Revúca, Lučenec, Krupina
 - podpriemerná ekonomickej úrovne – Veľký Krtíš, Detva, Poltár, Rimavská Sobota

³⁰⁾ Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska – východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

Hodnotenie úrovne partnerstiev a spolupráce medzi municipalitami, tretím sektorom, občianskymi združeniami

Úroveň spolupráce obcí so sektormi je hodnotený pomocou bodovacieho systému³¹⁾. Podľa neho získal Banskobystrický kraj 4 body, čo je najvyššia hodnota v rámci Slovenskej republiky. V tomto regióne je najvyššia miera pokrytia územia mikroregionálnymi partnerstvami s najvyšším podielom spolupráce sektorov. Situácia v jednotlivých okresoch je nasledovná:

- 5 bodov - okresy Brezno, Detva, Banská Štiavnica,
- 4 body - okresy Banská Bystrica, Žiar nad Hronom, Krupina,
- 3 body - okresy Veľký Krtíš, Rimavská Sobota, Poltár, Lučenec, Revúca, Žarnovica,
- 2 body - okres Zvolen,
- 1 bod - žiadne okresy,
- 0 bodov - žiadne okresy.

Populačná situácia regiónu

V prirodzenom pohybe obyvateľstva sa podobne ako v iných regiónoch Slovenska dlhodobejšie prejavujú tendencie v znižovaní pôrodnosti. V roku 2001 bol prirodzený úbytok obyvateľstva 1 078 osôb.

Zmeny pokračujú i vo vekovom zložení obyvateľstva, keď sa postupne znižuje podiel detskej zložky obyvateľstva (0 - 14-ročných) a pribúda osôb starších ako 60 rokov.

Veková štruktúra obyvateľstva:

■ 0 - 14 rokov	18,1%
■ 15 - 59 (muži)	32,3%
■ 15 - 54 (ženy)	29,9%
■ muži 60+	6,3%
■ ženy 55+	12,6%
■ nezistený vek	0,8%

Ekonomická aktivita obyvateľstva:

■ predproduktívny vek	18,1%
■ produktívny vek	62,2%
■ poproduktívny vek	18,8%

Populačná situácia v regióne je hodnotená prostredníctvom populačného indexu³²⁾ nasledovne:

- veľmi dobrá situácia - žiadne okresy,
- priaznivá situácia - žiadne okresy,
- priemerná situácia - okres Banská Bystrica, Zvolen, Rimavská Sobota, Revúca,
- nepriaznivá situácia - okres Detva, Lučenec, Veľký Krtíš, Krupina, Banská Štiavnica, Žiar nad Hronom, Žarnovica, Brezno,
- veľmi nepriaznivá situácia - okres Poltár.

Miera nezamestnanosti

V roku 2005 oproti roku 2004 poklesla nezamestnanosť v Banskobystrickom kraji o 2,5% na 18,2%. Podiel kraja na celkovej nezamestnanosti, meraný prostredníctvom priemerného evidenčného počtu uchádzačov o zamestnanie, v SR predstavoval 18,5% v roku 2005.³³⁾

Aktuálna miera nezamestnanosti v Banskobystrickom kraji je 15,6%. Najvyššiu nezamestnanosť zaznamenali okresy Rimavská Sobota (28,4%) a Poltár (25,7%). K okresom s najnižšou mierou nezamestnanosti patria Zvolen (8,6%) a Banská Bystrica (5,7%).³⁴⁾

³¹⁾ Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska - východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

³²⁾ Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska - východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

³³⁾ Zdroj: Správa o sociálnej situácii 2005. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

³⁴⁾ Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky, október 2006.

Vzdelanostná situácia regiónu

Podľa Sčítania osôb, domov a bytov z roku 2001 je vzdelanostná štruktúra Banskobystrického kraja nasledovná:

■ základné vzdelanie	23,2%
■ stredoškolské vzdelanie bez maturity	22,3%
■ stredoškolské vzdelanie s maturitou	25,8%
■ vysokoškolské vzdelanie	7,0%

Vzdelanostná situácia v regióne je prostredníctvom indexu vzdelania³⁵⁾ hodnotená nasledovne:

- veľmi dobrá situácia – okres Banská Bystrica,
- priaznivá situácia – okres Zvolen,
- priemerná situácia – okresy Banská Štiavnica, Brezno, Lučenec,
- nepriaznivá situácia – okresy Detva, Krupina, Poltár, Revúca, Rimavská Sobota, Veľký Krtíš, Žarnovica, Žiar nad Hronom,
- veľmi nepriaznivá situácia – žiadne okresy.

Sociálna situácia regiónu

Podľa sociálneho indexu³⁶⁾ je stav v jednotlivých okresoch Banskobystrického kraja nasledovný:

- najpriaznivejšia situácia – okres Banská Bystrica,
- priaznivá situácia – okres Zvolen,
- priemerná situácia – okres Žiar nad Hronom,
- nepriaznivá situácia – okresy Brezno, Banská Štiavnica,
- veľmi nepriaznivá situácia – okresy Detva, Krupina, Lučenec, Poltár, Revúca, Rimavská Sobota, Veľký Krtíš, Žarnovica.

Národnostné zloženie obyvateľstva

Obyvateľstvo Banskobystrického kraja tvoria národnosti: slovenská (83,5%), česká (0,7%), maďarská (11,8%), rómska (2,4%), ukrajinská (0,1%), iná (1,5%).

Odhad veľkosti ohrozených skupín (zdravotne postihnutí, ženy, menšiny/etniká, náboženské skupiny) – neuvedený.

Popis životného štýlu (jazyk, tradície) a prostredia, v ktorom jednotlivé znevýhodnené skupiny žijú

Rómska populácia sa značne odlišuje od majoritnej populácie. Má svoje špecifiká, medzi ktoré patria: odlišné reprodukčné správanie, cca dvojnásobná pôrodnosť v porovnaní s ostatnou populáciou, s výnimkou vekovej kategórie 15 až 19-ročných, kde je pôrodnosť až sedemnásobná. Podiel detskej zložky je vysoký (približne 37 - 40%) a podiel obyvateľstva nad 60 rokov je nízky, čo znamená, že rómska populácia je mladšia, starnutie v nej prebieha pomalšie.

Stupeň kriminality – neuvedený.

Zahrnutie boja proti diskriminácii v najdôležitejších rozvojových dokumentoch regiónu (napr. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónu)

Banskobystrický samosprávny kraj nemá boj proti diskriminácii priamo zahrnutý vo svojich rozvojových dokumentoch.

Webová stránka

www.vucbb.sk

www.banskabystrica.sk

³⁵⁾ Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska – východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

³⁶⁾ Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska – východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

PREŠOVSKÝ KRAJ

Lokalizácia:

Rozloha:	8 975 km ²
Počet obyvateľov:	796 745
Hustota osídlenia:	89 obyv./km ²
Sídlo VÚC:	Prešov (91 205 obyv.)
Okresy:	

Názov okresu	Rozloha (km ²)	Počet obyvateľov	Hustota osídlenia (obyv./km ²)
Bardejov	936	76 455	82
Humenné	754	64 620	86
Kežmarok	839	65 129	78
Levoča	357	32 266	90
Medzilaborce	427	12 392	29
Poprad	1 106	104 320	94
Prešov	934	163 743	175
Sabinov	483	55 351	114
Snina	805	39 204	49
Stará Ľubovňa	624	51 373	82
Stropkov	389	20 902	54
Svidník	550	33 399	61
Vranov nad Topľou	769	77 591	101

Regióny:

Vysoké Tatry, Spiš, Šariš, Horný Zemplín

Hospodárska úroveň regiónu:

- regionálny HDP (2003) 107 077 mil. Sk (8,9% podiel na HDP v SR)
- HDP na obyvateľa 134 858 Sk
- priemerná mesačná mzda (2005) 13 185 Sk
- komplexný ukazovateľ ekonomickej úrovne³⁷⁾ – **32,8**
 - najvyššia ekonomická úroveň – žiadne okresy,
 - vyššia ako priemerná ekonomická úroveň – Poprad,
 - priemerná ekonomická úroveň – Prešov, Humenné,
 - nižšia ako priemerná ekonomická úroveň – Stará Ľubovňa, Bardejov, Svidník,
 - podpriemerná ekonomická úroveň – Kežmarok, Levoča, Sabinov, Vranov nad Topľou, Stropkov, Medzilaborce, Snina.

³⁷⁾ Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska – východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

Hodnotenie úrovne partnerstiev a spolupráce medzi municipalitami, tretím sektorom, občianskymi združeniami

Úroveň spolupráce obcí so sektormi je hodnotený pomocou bodovacieho systému³⁸⁾. Podľa neho získal Prešovský kraj 1,5 bodu – čo charakterizuje nízku mieru zapojenia obcí do spolupráce a len veľmi sporadickú spoluprácu so sektormi. Situácia v jednotlivých okresoch je nasledovná:

- 5 bodov – žiadne okresy,
- 4 body – okres Medzilaborce,
- 3 body – okres Sabinov,
- 2 body – okres Prešov,
- 1 bod – okresy Kežmarok, Stará Ľubovňa, Svidník, Vranov nad Topľou, Stropkov, Humenné, Snina, Levoča,
- 0 bodov – okresy Bardejov, Prešov.

Populačná situácia regiónu

Prešovský kraj má zo všetkých krajov na Slovensku najvyšší prirodzený prírastok. V roku bol prirodzený prírastok 2991 osôb. Je to tiež jediný kraj, kde v zložení obyvateľstva z hľadiska ekonomickej aktivity prevažuje obyvateľstvo v predproduktívnom veku nad obyvateľstvom v poproduktívnom veku.

Veková štruktúra obyvateľstva:

■ 0 – 14 rokov	22,8%
■ 15 – 59 (muži)	31,8%
■ 15 – 54 (ženy)	29,1%
■ muži 60+	5,5%
■ ženy 55+	10,4%
■ nezistený vek	0,4%

Ekonomická aktivita obyvateľstva:

■ predproduktívny vek	22,8%
■ produktívny vek	60,9%
■ poproduktívny vek	15,9%

Populačná situácia v regióne je hodnotená prostredníctvom populačného indexu³⁹⁾ nasledovne:

- veľmi dobrá situácia – okres Stará Ľubovňa, Kežmarok, Sabinov, Prešov, Vranov nad Topľou,
- priaznivá situácia – okres Poprad, Levoča, Bardejov, Svidník, Humenné,
- priemerná situácia – okres Stropkov, Snina,
- nepriaznivá situácia – žiadne okresy,
- veľmi nepriaznivá situácia – okres Medzilaborce.

Miera nezamestnanosti

V roku 2005 poklesla nezamestnanosť v Prešovskom kraji o 2,8% na 16,1% oproti roku 2004, v ktorom nezamestnanosť predstavovala 22,9%. Podiel kraja na celkovej nezamestnanosti v SR v roku 2005, meraný prostredníctvom priemerného evidenčného počtu uchádzačov o zamestnanie, predstavoval 19,5%.⁴⁰⁾

Aktuálna miera nezamestnanosti v kraji je 13,4%. Najvyššiu nezamestnanosť zaznamenali okresy Kežmarok (21,4%) a Sabinov (19,1%). K okresom s najnižšou mierou nezamestnanosti patria Stará Ľubovňa (8,3%) a Poprad (8,8%).⁴¹⁾

Vzdelanostná situácia regiónu

Podľa Sčítania osôb, domov a bytov z roku 2001 je vzdelanostná štruktúra Prešovského kraja nasledovná:

³⁸⁾ Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska – východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

³⁹⁾ Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska – východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

⁴⁰⁾ Zdroj: Správa o sociálnej situácii 2005. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

⁴¹⁾ Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky, október 2006.

- základné vzdelanie 21,8%
- stredoškolské vzdelanie bez maturity 22,3%
- stredoškolské vzdelanie s maturitou 24,1%
- vysokoškolské vzdelanie 6,1%

Vzdelanostná situácia v regióne je prostredníctvom indexu vzdelania⁴²⁾ hodnotená nasledovne:

- veľmi priaznivá situácia – žiadne okresy,
- priaznivá situácia – okres Prešov,
- priemerná situácia – okresy Humenné, Medzilaborce, Poprad, Stropkov, Svidník,
- nepriaznivá situácia – okresy Bardejov, Kežmarok, Levoča, Stará Ľubovňa, Snina, Vranov nad Topľou,
- veľmi nepriaznivá situácia – okres Sabinov.

Sociálna situácia regiónu

Podľa sociálneho indexu⁴³⁾ je stav v jednotlivých okresoch Prešovského kraja nasledovný:

- najpriaznivejšia situácia – žiadne okresy,
- priaznivá situácia – žiadne okresy,
- priemerná situácia – okres Stará Ľubovňa,
- nepriaznivá situácia – okresy Poprad, Stropkov,
- veľmi nepriaznivá situácia – okresy Bardejov, Humenné, Kežmarok, Levoča, Medzilaborce, Prešov, Sabinov, Snina, Svidník, Vranov nad Topľou.

Národnostné zloženie obyvateľstva

Obyvateľstvo Prešovského kraja tvoria národnosti: slovenská (90,5%), česká (0,5%), maďarská (0,1%), rómska (4,3%), poľská (0,1%), rusínska (2,6%), ukrajinská (0,8%), iná (1,1%)

Odhad veľkosti ohrozených skupín (zdravotne postihnutí, ženy, menšiny/etniká, náboženské skupiny) – neuvedený.

Popis životného štýlu (jazyk, tradície) a prostredia, v ktorom jednotlivé znevýhodnené skupiny žijú – neuvedený.

Stupeň kriminality – neuvedený.

Zahrnutie boja proti diskriminácii v najdôležitejších rozvojových dokumentoch regiónu (napr. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónu)

Boj proti diskriminácii je uvedený v *Stratégii rozvoja Prešovského samosprávneho kraja*. Zahŕňa opatrenie *Zvýšenie kvality sociálnych služieb*, v rámci ktorého chce pôsobiť proti diskriminácii sociálnych skupín trvale alebo dlhodobo nezamestnaných.

Webová stránka

www.vucpo.sk

www.presov.sk

⁴²⁾ Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska – východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

⁴³⁾ Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska – východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

KOŠICKÝ KRAJ

Lokalizácia:

Rozloha:	6 752 km ²
Počet obyvateľov:	770 508
Hustota osídlenia:	114 obyv./km ²
Sídlo VÚC:	Košice (235 281 obyvateľov)
Okresy:	

Názov okresu	Rozloha (km ²)	Počet obyvateľov	Hustota osídlenia (obyv./km ²)
Gelnica	584	31 006	53
Košice I.	86	68 089	791
Košice II.	80	79 934	1000
Košice III.	17	30 349	1808
Košice IV.	60	56 634	944
Košice-okolie	1 533	110 221	72
Michalovce	1 019	109 322	107
Rožňava	1 173	61 902	53
Sobrance	538	23 447	44
Spišská Nová Ves	587	95 144	162
Trebišov	1 074	104 460	97

Regióny:

Spiš, Abov, Dolný Zemplín

Hospodárska úroveň regiónu:

- regionálny HDP (2003) 152 104 mil. Sk (12,6% podiel na HDP v SR)
- HDP na obyvateľa 197 949 mil. Sk
- priemerná mesačná mzda (2005) 16 768 Sk
- komplexný ukazovateľ ekonomickej úrovne⁴⁴⁾ – **34,8**
 - najvyššia ekonomická úroveň – Košice
 - vyššia ako priemerná ekonomická úroveň – žiadne okresy
 - priemerná ekonomická úroveň – žiadne okresy
 - nižšia ako priemerná ekonomická úroveň – Rožňava, Spišská Nová Ves, Michalovce
 - podpriemerná ekonomická úroveň – Gelnica, Košice – okolie, Trebišov, Sobrance

⁴⁴⁾ Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska – východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

Hodnotenie úrovne partnerstiev a spolupráce medzi municipalitami, tretím sektorom, občianskymi združeniami

Cielené a dlhodobé sú aktivity MOV zamerané na integráciu Rómov do spoločnosti, osobitne v oblasti vzdelávania a rovnosti príležitostí na trhu práce. Dobrú odozvu mali informačné semináre SNSLP k antidiskriminačnej legislatíve pre úrady práce, MVO, územnú samosprávu a stredné zdravotné školy. V kraji pôsobí Rada pre poradenstvo v sociálnej práci Bratislava, pobočka Košice, Poradňa pre občianske a ľudské práva, Rómska tlačová agentúra, silný je tretí sektor – Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v Košiciach, Pro familia v Humennom, Šanca Remetské Hámre, Fenestra – záujmové združenie žien, Kolpingovo hnutie, OZ Podisea a ďalšie.

Úroveň spolupráce obcí so sektormi je hodnotený pomocou bodovacieho systému⁴⁵⁾. Podľa neho získal Košický kraj 2 body. To znamená rozvíjajúcu sa medzisektorovú spoluprácu v združeníach, avšak s veľmi veľkými rozdielmi medzi jednotlivými okresmi:

- 5 bodov – žiadne okresy,
- 4 body – okres Košice-okolie,
- 3 body – okres Revúca,
- 2 body – okres Gelnica,
- 1 bod – okresy Trebišov, Michalovce, Sobrance,
- 0 bodov – okresy Spišská Nová Ves, Košice.

Populačná situácia regiónu

Košický kraj je jedným z troch krajov v rámci Slovenskej republiky, kde bol dosiahnutý prirodzený prírastok a nie prirodzený úbytok obyvateľstva. V roku 2001 bol zaznamenaný prírastok 1 328 osôb. Zmeny pokračujú i vo vekovom zložení obyvateľstva.

Veková štruktúra obyvateľstva:

■ 0 – 14 rokov	20,3%
■ 15 – 59 (muži)	32,2%
■ 15 – 54 (ženy)	29,6%
■ muži 60+	5,7%
■ ženy 55+	11,3%
■ nezistený vek	0,9%

Ekonomická aktivita obyvateľstva:

■ predproduktívny vek	20,3%
■ produktívny vek	61,8%
■ poproduktívny vek	17,0%

Populačná situácia v regióne je hodnotená prostredníctvom populačného indexu⁴⁶⁾ nasledovne:

- veľmi dobrá situácia – okres Košice-okolie, Spišská Nová Ves,
- priaznivá situácia – okres Gelnica, Trebišov, Michalovce,
- priemerná situácia – okres Rožňava,
- nepriaznivá situácia – žiadne okresy,
- veľmi nepriaznivá situácia – okres Sobrance.

Miera nezamestnanosti

V roku 2005 oproti roku 2004 poklesla nezamestnanosť v Košickom kraji o 2,8% na 17,9%. Podiel kraja na celkovej nezamestnanosti v SR v roku 2005, meraný prostredníctvom priemerného evidenčného počtu uchádzačov o zamestnanie, predstavoval 21,1%.⁴⁷⁾

⁴⁵⁾ Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska – východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

⁴⁶⁾ Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska – východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

⁴⁷⁾ Zdroj: Správa o sociálnej situácii 2005. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Aktuálna miera nezamestnanosti v kraji je 15,1%. Najvyššiu nezamestnanosť zaznamenali okresy Trebišov (21,6%) a Rožňava (21,0%). Najnižšia miera nezamestnanosti bola dosiahnutá v okresoch Košice I (7,9%) a Košice IV (7,4%).⁴⁸⁾

Vzdelanostná situácia regiónu

Podľa Sčítania osôb, domov a bytov z roku 2001 je vzdelanostná štruktúra Košického kraja nasledovná:

■ základné vzdelanie	20,9%
■ stredoškolské vzdelanie bez maturity	21,5%
■ stredoškolské vzdelanie s maturitou	26,1%
■ vysokoškolské vzdelanie	7,5%

Vzdelanostná situácia v regióne je prostredníctvom indexu vzdelania⁴⁹⁾ hodnotená nasledovne:

- veľmi dobrá situácia – okresy Košice I.-IV.,
- priaznivá situácia – okres ,
- priemerná situácia – okresy Michalovce,
- nepriaznivá situácia – okresy Trebišov, Rožňava, Sobrance, Spišská Nová Ves,
- veľmi nepriaznivá situácia – okresy Gelnica, Košice-okolie.

Sociálna situácia regiónu

Sociálna situácia v Košickom kraji patrí k najhorším zo všetkých regiónov Slovenska. Zmenené sociálno-ekonomické a politické podmienky viedli v mnohých oblastiach kraja (hladové doliny) ku nárastu počtu znevýhodnených občanov, osobitne rómskej menšiny v priamej nadväznosti na nezamestnanosť. Popri sociálno-právnej ochrane sa zvyšuje význam komunitného plánovania – iniciovanie a formovanie sociálnych sietí vzájomnej pomoci a vzájomnej podpory v prostredí, kde sa problém vyskytuje.

Podľa sociálneho indexu⁵⁰⁾ je stav v jednotlivých okresoch Košického kraja nasledovný:

- najpriaznivejšia situácia – žiadne okresy,
- priaznivá situácia – žiadne okresy,
- priemerná situácia – okresy Košice I-IV.,
- nepriaznivá situácia – žiadne okresy,
- veľmi nepriaznivá situácia – Gelnica, Košice-okolie, Michalovce, Rožňava, Sobrance, Spišská Nová Ves, Trebišov.

Národnostné zloženie obyvateľstva

Obyvateľstvo Košického kraja tvoria národnosti: slovenská (81,4%), česká (0,7%), maďarská (11,1%), rómska (4,4%), rusínska (0,3%), ukrajinská (0,3%), iná (1,9%)

Odhad veľkosti ohrozených skupín (zdravotne postihnutí, ženy, menšiny/etniká, náboženské skupiny):

- **Rómovia** – problémy vo vzdelávaní, príprave na povolanie, v zamestnanosti a prijímaní majoritou
- **Starí ľudia – seniori** – problémy s umiestňovaním v DD a starostlivosťou v domácnosti, je nedostatok možností pre rezidenčné pobyty
- **Zdravotne postihnutí** – chýbajú štandardné pravidlá na vytváranie rovnakých príležitostí pre osoby so zdravotným postihnutím, osobitne na trhu práce
- **Deti a mládež** – problémy sú v oblasti prevencie sanácie rodín, pomalá je zmena náhradnej rodinnej starostlivosti na zariadenia rodinného typu a v podpore života detí v profesionálnych pestúnskych alebo adoptívnych rodinách, dlhodobým problémom je vzdelávanie rómskych detí a nevhodné podmienky

⁴⁸⁾ Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky, október 2006.

⁴⁹⁾ Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska – východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

⁵⁰⁾ Zdroj: Regionálny rozvoj Slovenska – východiská a súčasný stav. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied.

života v osadách, nárast násilia v školách, ale aj prípadov domáceho násilia, ktorého obeťami sú deti a mládež, ale aj kriminality deti a mládeže

- **Ženy** – problémy s uplatňovaním na trhu práce u žien s rodinnými povinnosťami, problematika týraných žien
- **Bezdomovci** – narastá ich počet v regióne, problémom je nízky počet útulkov

Popis životného štýlu (jazyk, tradície) a prostredia, v ktorom jednotlivé znevýhodnené skupiny žijú

Absolútnu väčšinu nasledujúcich ukazovateľov naplňajú Rómovia. Hlad, nezamestnanosť, nedôstojné životné podmienky, veľmi nízka vzdelanostná úroveň, komunikačné prekážky v majoritnom prostredí, vysoká kriminalita a alkoholizmus dostali túto skupinu obyvateľov na okraj spoločnosti. Väčšina žije v osadách alebo vo vyčlenených lokalitách v mestách v nevyhovujúcich hygienických a zdravotných podmienkach, dožíva sa nižšieho fyzického veku. Dorozumieva sa v rómskom jazyku, poznačenom nárečím. Má vlastné tradície i predsudky. Je diskriminovaná na trhu práce, segregovaná v školách i v spoločenskom živote. Stáva sa terčom rasistických útokov. Únikom z katastrofálnej situácie je pre niektoré rodiny odchod do cudziny.

Stupeň kriminality

Kriminalita v Košickom kraji v osobitných ukazovateľoch:

Charakter trestnej činnosti	Rok 2003	Rok 2004	Rok 2005
Proti slobode a ľudskej dôstojnosti	1 575	1 611	1 733
Proti ľudskosti	11	2	2
Proti rodine a mládeži	1 136	1 435	1 799

Tabuľka ukazuje na narastajúci trend v sledovaných ukazovateľoch.

Zahrnutie boja proti diskriminácii v najdôležitejších rozvojových dokumentoch regiónu (napr. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónu)

Nositeľom myšlienok integrácie je odbor práce, sociálnych vecí a rodiny Košického samosprávneho kraja.

Boj proti diskriminácii v Košickom kraji je uvedený v dokumente *Stratégia rozvoja ľudských zdrojov*, ktorý zohľadňuje Európsku stratégiu zamestnanosti. Hlavné zásady týkajúce sa tejto oblasti sú zamerané na podporu integrácie a boj proti diskriminácii ľudí znevýhodnených na trhu práce a prekonávanie rodových stereotypov.

Webová stránka

www.kosice.sk

www.kosice-region.sk

Prešovský kraj																		
Úroveň hodnotiacej škály	Hospodárska situácia	Sociálna situácia	Populačná situácia	Vzdelanostná situácia	Úroveň partnerstiev a spolupráce sídiel	Miera evidovanej nezamestnanosti (%)	Národnostné zloženie (podiel národnosti)	Monitoring rómskych domácností (počet)	Priestorová dostupnosť	Odhad veľkosti ohrozenej skupiny obyvateľov k počtu obyvateľov								
Bardejov	2	16	4	4	4	0	3	18	5	25	4	28	5	25	3	9	114	139
Humenné	3	24	4	4	6	1	4	24	5	0	5	35	1	5	4	12	119	124
Kežmarok	1	8	1	5	2	4	2	12	5	25	3	21	1	5	4	12	101	106
Lecná	1	8	1	4	2	4	3	18	5	25	5	35	2	10	5	15	123	133
Medzibodere	1	8	1	4	3	6	4	18	2	10	5	35	2	10	5	15	119	129
Poprad	4	32	4	4	6	0	0	24	5	25	3	21	3	15	3	9	141	156
Prešov	3	24	1	5	4	2	8	18	5	10	3	21	5	25	1	3	107	132
Sabinov	1	8	1	5	1	2	12	12	5	25	4	28	5	25	4	12	114	139
Šina	1	8	1	3	2	4	3	18	4	20	5	35	2	10	4	12	114	124
Stará Ľubovňa	2	16	3	3	2	4	4	24	5	25	4	28	5	25	4	12	148	173
Stropkov	2	16	2	3	3	6	3	18	5	20	5	35	5	25	5	15	137	162
Svidník	1	8	1	4	3	6	4	18	4	20	5	35	5	25	5	15	120	145
Vranov nad Topľou	1	8	1	5	2	4	4	18	5	25	3	21	2	10	3	9	104	114
Košický kraj																		
Belica	1	8	1	4	1	2	8	18	5	25	4	28	3	15	5	15	118	133
Košice I	5	40	3	4	5	10	0	24	5	0	5	35	5	25	4	12	155	180
Košice II	5	40	3	4	5	10	0	24	5	25	4	28	5	25	3	9	170	185
Košice III	5	40	3	4	5	10	0	24	5	25	5	35	5	25	5	15	183	208
Košice IV	5	40	3	4	5	10	0	24	5	25	5	35	5	25	4	12	180	205
Košice - oblasť	1	8	1	5	1	2	16	12	4	20	2	14	5	25	2	6	83	118
Medzibodere	2	16	1	4	3	6	4	18	4	20	2	14	3	15	2	6	88	113
Rozňava	2	16	1	3	2	4	12	12	3	12	3	21	2	10	4	12	102	112
Sobrance	1	8	1	1	2	4	4	12	5	20	5	35	4	20	5	15	109	129
Spilská Nová Ves	2	16	1	5	2	4	0	18	5	15	2	14	1	5	3	9	91	96
Trebišov	1	8	1	4	2	4	4	12	3	15	4	28	4	20	3	9	94	114
Úroveň hodnotiacej škály																		
veľmi dobrá situácia	5	5	5	5	5	5	0 - 6 %	87,6 - 100 %	0 - 600	najhoršia 5	0 - 35000							
práznava situácia	4	4	4	4	4	4	6,1 - 12 %	75,1 - 87,5 %	601 - 1200	zlá 4	35001 - 70000							
príemerná situácia	3	3	3	3	3	3	12,1 - 18 %	62,6 - 75,0 %	1201 - 1800	príemerná 3	70001 - 105000							
nepráznava situácia	2	2	2	2	2	2	18,1 - 24 %	50,1 - 62,5 %	1801 - 2400	dobrá 2	105001 - 140000							
veľmi nepráznava situácia	1	1	1	1	1	1	24,1 - 30 %	< 50 %	2401 - 3000	najlepšia 1	140001 - 175000							
veľmi nízke zapojenie sektorov do spolupráce (pozn.: táto hodnota je použitá len pri ukazovateľoch Úroveň partnerstiev a spolupráce sídiel)					0													

Pozn.: podľa označenie blečosťavou farbou neboli zahrnuté do výberu regionálnych kancelárií SNSLP.

Mapa pokrytia regiónov inštitúciami zaoberajúcimi sa jednotlivými dôvodmi vzniku diskriminačných javov

Dôvody diskriminácie v centre pozornosti jednotlivých organizácií	Slovenská republika	Bratislavský kraj	Banskobystrický kraj	Košický kraj	Nitriansky kraj	Prešovský kraj	Trenčiansky kraj	Trnavský kraj	Žilinský kraj
a) rasový pôvod	40	11	13	20	12	18	11	13	18
b) národnostný dôvod	26	8	10	16	8	13	8	9	15
c) etnický dôvod	48	17	19	26	18	26	17	19	24
d) národný alebo sociálny pôvod	43	17	19	20	17	22	16	18	28
e) politické a iné zmýšľanie rozdiely	11	7	8	8	7	7	7	7	9
f) farba pleti	30	11	13	16	12	17	11	11	15
g) majetkové pomery	21	7	8	8	7	8	6	7	11
h) manželský stav	16	6	9	7	6	8	6	7	9
i) rodinný stav	23	9	10	10	9	10	8	9	14
j) používaný jazyk	20	6	6	11	7	10	6	7	8
k) sexuálna orientácia	13	8	9	8	7	8	7	8	7
l) vek	34	8	11	12	9	10	8	9	18
m) pohlavie	38	11	15	14	11	13	11	12	20
n) náboženské vyznanie alebo viera	11	5	6	7	5	6	5	5	7
o) odborová činnosť	4	2	2	3	2	2	2	2	3
p) zdravotné postihnutie	50	14	15	19	14	19	13	15	22
r) vzdelanie	42	14	16	18	16	20	15	16	23
s) iné	10	6	6	7	6	7	6	6	8

Identifikácia farebného rozlíšenia

Počet organizácií

21 - 30
11 - 20
0 - 10
nepodlieha vyhodnocovaniu

Mapa pokrytia regiónov inštitúciami zaoberajúcimi sa jednotlivými oblasťami vzniku diskriminačných javov

Oblasť vzniku diskriminačných javov	Slovenská republika	Bratislavský kraj	Banskobystrický kraj	Košický kraj	Nitriansky kraj	Prešovský kraj	Trenčiansky kraj	Trnavský kraj	Žilinský kraj
a) sociálna pomoc	48	19	21	20	19	24	19	20	28
b) sociálne poistenie	4	3	3	3	3	3	3	3	3
c) štátna sociálna podpora	21	10	10	11	9	11	9	10	14
d) sociálne výhody	21	10	11	10	10	13	10	10	16
e) zdravotná starostlivosť	17	10	10	12	10	13	10	11	11
f) vzdelanie	44	17	19	24	17	24	18	19	25
g) diskriminácia v školskom prostredí	37	13	17	21	13	19	13	14	19
h) poskytovanie tovarov a služieb	15	5	6	7	7	6	5	6	8
i) poskytovanie bývania	15	8	9	9	10	10	8	8	10
j) pracovno - právne vzťahy a obdobné právne vzťahy	24	8	9	9	9	12	7	7	15
k) diskriminácia na trhu práce	48	17	18	18	17	22	16	17	25
l) diskriminácia v rodinnom prostredí	35	12	16	15	12	14	11	12	22
m) diskriminácia v komunikácii medzi občanmi	35	13	15	21	14	17	14	13	19
n) iná oblasť	11	4	5	6	3	5	3	3	5

Identifikácia farebného rozlíšenia

Počet organizácií

21 - 30
11 - 20
0 - 10
nepodlieha vyhodnocovaniu

Mapa pokrytia regiónov inštitúciami uskutočňujúcimi činnosti v oblasti boja proti diskriminácii

Uskutočňované činnosti v oblasti boja proti diskriminácii	Slovenská republika	Bratislavský kraj	Banskobystrický kraj	Košický kraj	Nitriansky kraj	Prešovský kraj	Trenčiansky kraj	Trnavský kraj	Žilinský kraj
a) odhaľovanie diskriminácie	17	6	6	11	7	8	6	6	7
b) právna pomoc	17	5	6	8	6	8	5	5	9
c) sociálna pomoc	27	7	8	7	9	12	7	7	16
d) psychologická pomoc	19	4	6	9	4	6	4	4	11
e) poradenstvo	45	11	14	18	14	17	12	11	23
f) osвета, vzdelávanie v oblasti ľudských práv a boja proti diskriminácii	38	12	15	18	14	17	12	14	17
g) iné činnosti	9	6	6	7	6	6	6	6	8

Identifikácia farebného rozlíšenia

Počet organizácií

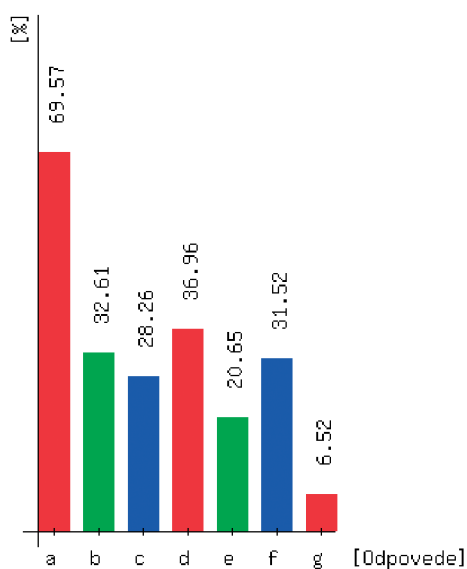
21 - 30
11 - 20
0 - 10
nepodlieha vyhodnocovaniu

Mapovanie potrieb sebarozvoja zamestnancov, spolupracovníkov a dobrovoľníkov subjektov zaoberajúcich sa bojom proti diskriminácii

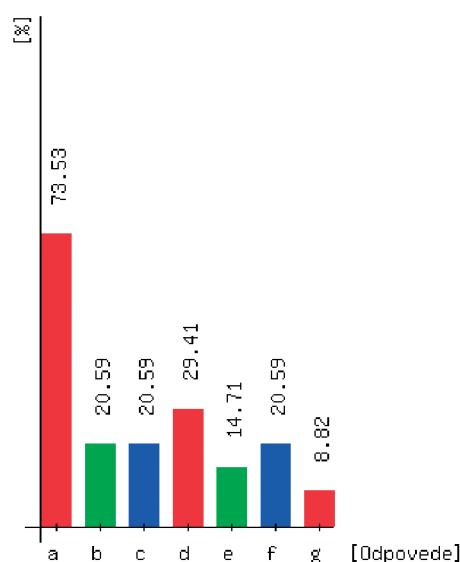
Pre vyhodnotenie a analýzu potrieb sebarozvoja zamestnancov/dobrovoľníkov sa vychádzalo z prieskumu (Aktivita II, prieskum A, otázka č. 22), kde sa sledovala potreba sebarozvoja zamestnancov v nasledovnom členení: **a** – odborné kompetencie, **b** - osobnostné kompetencie, **c** - sociálne kompetencie, **d** - komunikačné spôsobilosti, **e** – emociálna inteligencia, **f** – asertivita, **g** – iné potreby.

Výsledky prieskumu:

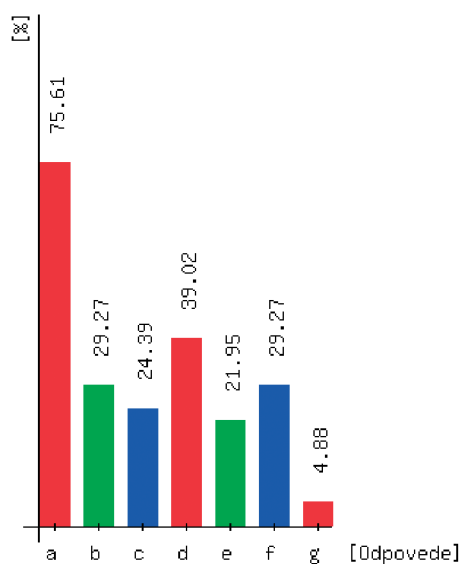
Slovenská republika

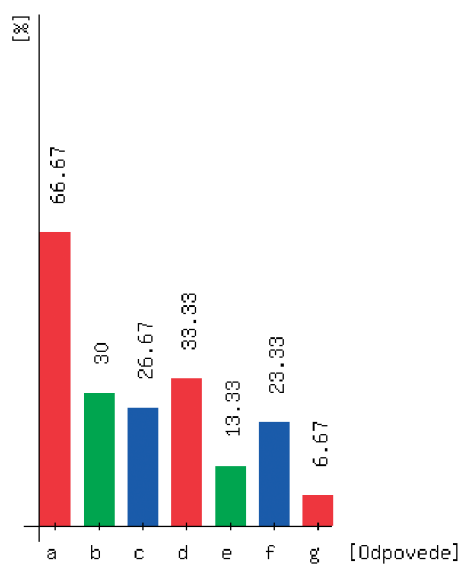
región Banská Bystrica

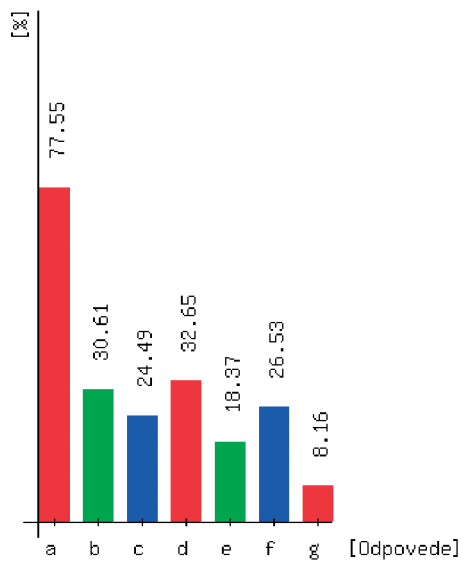
región Košice

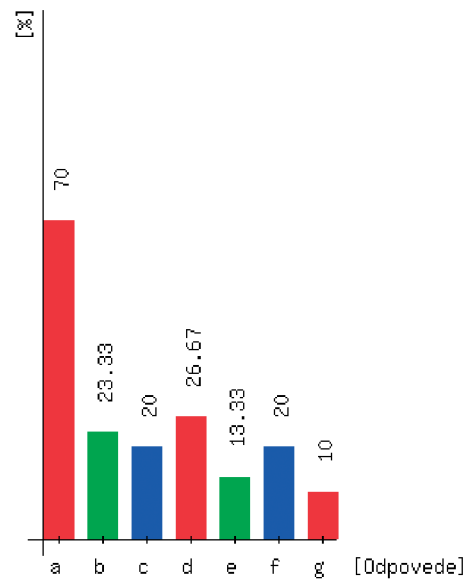
región Nitra

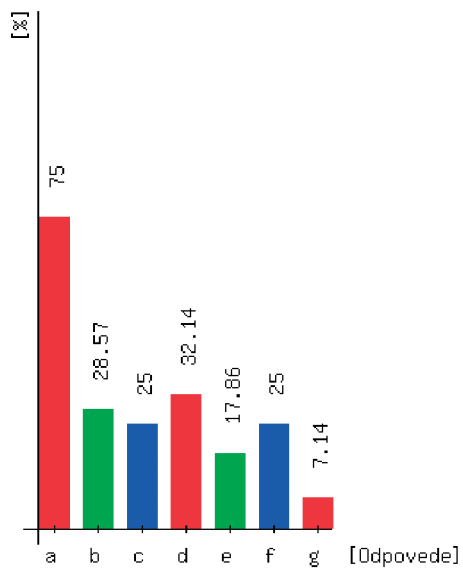
región Žilina

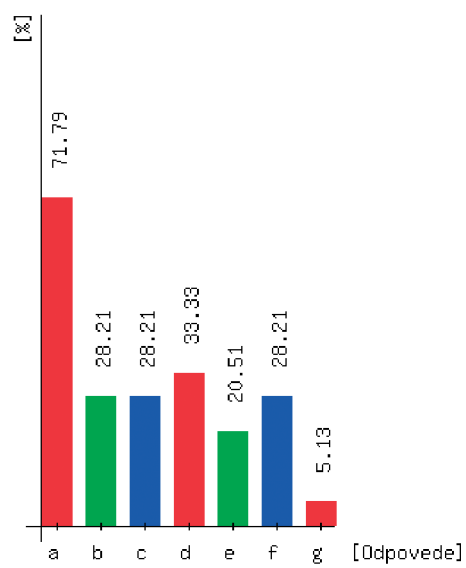
región Trnava

región Trenčín

región Prešov

Segmentácia výsledkov prieskumu:

A/ regionálna segmentácia

Potreby sebarozvoja (uvedené v % deklarovanych potrieb)	Odborné kompetencie	Osobnostné kompetencie	Sociálne kompetencie	Komunikačné zručnosti	Emocionálna inteligencia	Asertivita	Iné
Banskobystrický región	74	21	21	29	15	21	9
Košický región	76	29	24	39	22	29	5
Nitriansky región	67	30	27	33	13	23	7
Prešovský región	72	28	28	33	21	28	5
Trenčiansky región	75	29	25	32	18	25	7
Trnavský región	70	23	20	27	13	20	10
Žilinský región	78	31	24	33	18	27	8
Celá SR	70	33	28	37	21	32	7

B/ segmentácia podľa druhu subjektov pôsobiach v oblasti boja proti diskriminácii

Potreby sebarozvoja (uvedené v % deklarovanych potrieb)	Odborné kompetencie	Osobnostné kompetencie	Sociálne kompetencie	Komunikačné zručnosti	Emocionálna inteligencia	Asertivita	Iné
Štátna správa	69	31	28	31	24	24	10
Samospráva	20	20	40	80	0	60	0
Orgány policajného zboru	75	50	25	75	50	75	0
Mimovládne organizácie	83	33	29	42	21	33	0
Univerzity	63	38	13	25	25	25	13
Vzdelávacie inštitúcie	86	57	29	43	29	57	0
Iné organizácie	40	20	40	0	0	0	0

C/ segmentácia podľa dĺžky pôsobenia subjektov v oblasti boja proti diskriminácii

Potreby sebarozvoja (uvedené v % deklarovanych potrieb)	Odborné kompetencie	Osobnostné kompetencie	Sociálne kompetencie	Komunikačné zručnosti	Emocionálna inteligencia	Asertivita	Iné
Kratšie ako jeden rok	75	25	25	25	25	0	25
Jeden až tri roky	75	35	40	30	20	25	0
Štyri až šesť rokov	85	38	31	38	23	31	8
Viac ako šesť rokov	67	31	23	44	21	40	4

Táto publikácia bola vydaná v rámci projektu “Poradenské služby za účelom vybudovania regionálnych administratívnych kapacít Slovenského národného strediska pre ľudské práva” a je dostupná aj na webovej stránke www.snslp.sk.

Realizátori projektu:	EUROFORMES, s.r.o., Žilina Únia centier prevencie a pomoci DAFNÉ, o.z., Rajecké Teplice S.I.C.I. DOMINUS, Madrid, Španielsko
Autor:	prof. Ing. Mária Rostašová, PhD.
V spolupráci s riešiteľmi a konzultantmi projektu:	Véronike Lasserre-Fy PhDr. Rastislav Rosinský, PhD. PaedDr. Vladimír Klein, PhD. PaedDr. Ladislav Gorej PhDr. Otilia Škarbová Ing. Alena Chrenková Ing. Zuzana Jastrabanová Ing. Lívia Gočalová Ing. Radoslav Valovič
Názov:	Komplexná štúdia výsledkov analýzy v oblasti ochrany pred diskrimináciou v Slovenskej republike
Recenzenti:	JUDr. Viera Mrázová, CSc. PhDr. Sylvia Porubánová
Jazyková úprava:	Mgr. Erika Horvátová Mgr. Zuzana Ludrovcová
Technická úprava:	EUROFORMES, s.r.o.
Vydanie:	prvé
Rok vydania:	2007
Vydavateľ:	EUROFORMES, s.r.o. Vysokoškolákov 4 010 08 Žilina
Náklad:	100 ks
Počet strán:	106
Tlač:	EUROFORMES, s.r.o.

ISBN 978-80-89266-19-7
EAN 9788089266197